

PŘÍSPĚVEK K DĚJINÁM RADOSTI

Radka Denemarková

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Příspěvek
k dějinám radosti

Radka Denemarková

Znění tohoto textu vychází z díla [Příspěvek k dějinám radosti](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Host v Brně v roce 2014. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Radka Denemarková: Příspěvek k dějinám radosti), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 29. 8. 2019.

OBSAH

PROLOG	9
KŘEHKÝ PODZIM A NEKLID KOLIBŘÍKŮ	12
LOJOVÝ ZVONEC	66
NEZÁVISLOST VLAŠTOVKY	105
LOV STŘEMHLAVÝM PÁDEM	182
POLOHNÍZDA	205
TĚLO JAKO VÁLEČNÉ POLE	224
EPILOG	240
Poznámka	247
Z knihy Mužské hry od Birgit Stadtherrové	249
Pasáže, které Birgit Stadtherrová předčítala jen Dianě a Erice	249
Z deníků tlumočnice Edvarda Beneše	256
Birgitiny poznámky psané večer, roztrhané a vyhozené, variace na totéž téma, posílené Eričiným výběrem hudby ...	272

*Ester. Honzovi.
Vlaštovkám ostrova Amrum.*

*Vlaštovčí písklata
v hnízdě nespouští oči
z šerícího se nebe.
— ISSA KOBABAŠI*

*Žádný křik zoufalství nemůže zahřmít hlasitěji
než křik jednoho člověka.
Ani žádné utrpení nemůže být větší, než je utrpení,
jež zakouší jeden jediný člověk.
Celá zeměkoule nemůže zakusit větší utrpení,
než jaké může zakusit jedna jediná duše.
— LUDWIG WITTGENSTEIN*

*Neexistuje nařízení, které by starým ženám
zakazovalo lézt na stromy.
— ASTRID LINDGRENÓVÁ*

*Člověka podle peří nepoznáš.
Mé tělo je pobodáno větrem.*

PROLOG

Hlavou proti zdi. Tělem pod kopyta koní. Jak mnoho se skrývá v rutině a rituálu. Už spolu seděli několikrát v kavárně. Procházeli se podél kalné řeky. Seděli na lavičce a vpíjeli se do sebe očima. Byli spolu na večeři. Byli spolu na koncertě. Už se vzali za ruku. Chytil ji nesměle kolem ramen. Směle kolem pasu. Líbali se. Ochutnávali se. V kině byli spolu poprvé. Na archivním britském filmu *Pouto nejsilnější*. Ted' sedí v čajovně a zdá se jim, že si povídají o starém filmu. Povídají si o sobě, schovaní za filmové postavy. Mužské a ženské se mísí; jaro, které nepodléhá změnám ročních období. Posvátný čajový kotlík zvolna bublá. Jejich srdce se plní. Dotýkají se nejhlubšího místa ve svém srdci. Zapomenou na čas a čas zapomene na ně. Ujíždí jim poslední autobus.

Je noc. Rikša na dohled není. Přibrzdí jim poloprázdný autobus. Přibrzdí jim ochotně. Naplněná srdce do něho nastoupí. Zaplatí vděčně řidiči, který se usmívá. Nevšimnou si, že autobus má zatemněná okna. Budoucnost je v přítmí. Projdou uličkou k zadním sedadlům. Autobus se odlepí od krajnice. Řidič šlápne na plyn.

Drží se za ruku a povídají si o filmu. Je to tichý hovor s pauzami mezi slovy a s pauzami ve slovech. Mladý muž na sedadle za řidičem se vztyčí. V ruce drží železnou tyč. Zamíří k nim. Ti dva, co spolu seděli v kině poprvé a drží se pevně za ruku, netuší, že se svých těl dotýkat nebudou, že se nebudou dotýkat ani očima, ani napojovat slovy. V autobuse se vztyčí další dvě mladá a pevná mužská těla. Zatarasí uličku. Všichni se usmívají. Jak sladce a horce se usmívají. Pláštíkovaný červ. Pojd' si poslechnout jeho tón.

Z nahladu je všechno brutálně jednoduché. Paměť těl neklame. Vlaštovky letí a po staletí si vyprávějí o lidských tělech tam dole. Rezervoár důvěry pod nimi se tenčí. „Já“ *jen* za letu rozkvetne jako žlutý tulipán, v kalichu se stopují zrcadlovým bludištěm. Potřebují vlaštovky odvalu? Žijí podle sebe, jinak nemohou. A přitom jsou tak křehké.

Rozštěpené ocásky zakrouží nad kopcem. Říká se mu Petřín. Je oblý a pokropený zamilovanými dvojicemi. Je v centru starého města, proto je to romantické místo. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.

Když dvojice sestupují, míjejí oranžový dům s bílými okny a červenou prejzovou střechou. Dům se hrbí u paty Petřína a z komína se nekouří. Nekuřák pokorně klečí a pokorně prosí, čelo přitisknuté k hoře. V noci před ním svítí štíhlá lucerna. Prorůstá domem, vystrkuje rozkošnický hlavu. Dům vypadá jako druhá lucerna, kterou vzdorovitý brouček pohodil z nebes.

V bytech s výhledem do zeleně lidé poslouchají hudbu při otevřeném okně. Zamilovaní zpomalí krok a napnou uši.

Vyleštěná okna nekryjí záclony. Na kočičích hlavách se zastaví černý, zatoulaný, hladový, vychrtlý a nadržžený pes; vychrtlý pes je hanbou svého pána. Panenky a panáček za zdmi domečku vypadají stejně, pohybují se stejně, sestrojeni přes kopírák: mají dvě oči a dvě uši a dvě nohy a dvě ruce a jedna ústa a jednu hlavu a jeden trup a chodí po zadních. To psa mate.

Naštěstí jsou oprýskané obličejové čtyři panenek přetřené žlutou emailovou barvou a obličej panáčka modrou emailovou barvou.

Barva se z tváří loupe.

Svítání zavrzá u branky. Pes se posadí.

Oranžové zdi se rozestoupí. Komedie začíná. Pes vidí loutkové divadlo. Vidí domeček pro čtyři žluté panenky a stín modrého panáčka. Pes sedí a vyplázne jazyk. Polyká padající listí. Čeká, které okno mu hodí ohlodanou kost. Neštěká, nekouše. Jako čas, hmmm.

Vlaštovky letí a štěbetají. Vyprávějí si vtipy o mužích a ženách. Sex je radost. Vtipy se po staletí opakují, vlaštovky sbírají příspěvky k dějinám radosti. Narážejí na válečné pole, které nezná období míru. Existuje tichá dohoda a území, které není a nikdy nebude osvobozené, které může být všemi dobývané, kde je každému do dnes všechno dovoleno. Zorané pole. Lán černé, úrodné zeminy. Jmenuje se tělo slabšího. Podávat trestní oznámení na vítěze je směšné.

Vlaštovky letí, jejich moudrost vyrůstá *jen* ze silných pochybností, a dokud žijí, zůstávají své povaze věrné.

KŘEHKÝ PODZIM A NEKLID KOLIBŘÍKŮ

Muž je vsedě opřený o mohutný zdravý trám. Skloněná hlava studuje břicho a břicho je netečné k dění kolem. Tělo má na sobě těsné černé tílko a módní trenýrky. Károvaný hedvábný noční kabátek je rozepnutý. Kabátek byl koupený ve Skotsku, se znakem klanu na prsou. Jen kilt muži chybí. Je bez klobouku a je bos. Nohy má napnuté a roztažené jako loutka na klíček. Prsty u nohou jsou oblé a měkké. Plochu růžově zvrásněného chodidla stačí pošimrat ptačím pírkem a prsty se zakloní, až jim v zádech zapraská. Muž se stydí; je nedbale oblečený. Oči klopi k zemi.

Prostor, ve kterém si hoví, je vycíděný a přehledný a poloprázdný. Půda, které se tu říká podkrovní hala, patří novostavbě rodinné vily, kovové schodiště je dlouhým jazykem, po kterém vystupuje neštěstí, v polici se rozvalují vývěsní sady drahých kufrů a tašek a lyžařských bot. Ve vysokých a úzkých a bílých přihrádkách se protahují sjezdové lyže a běžky a hůlky. Následovány golfovými holemi, botami a sportovními brašnami. Ježí se tu kovové stojany na prádlo, zapuštěné do podlahy. Nikdo na zježeném kovu prádlo nesuší; rodina si ve sklepní prádelně zapíná sušičky. Muž má šedé vlasy. Porost na hlavě je pevný drn, hustý a rovně zastřižený kartáč. Nohy loutky jsou svalnaté, bicepsy na rukou vysportované, záda široká a mužná.

Udržované tělo klame samo sebe.

Muž je v letech. I když každý víkend chodil plavat; oplachoval hřích pracovního týdne. Mohutný záběr paží, nádech a pod hladinu. Spláchl stres a v chloru rozpustil dotírající roky. Nemusel pracovat, ale pracoval. Pracoval rád, protože nemusel pracovat.

Na půdě je rušno. Policejní vyšetřovatel k muži přiklekne, jako by chtěl ptačím pírkem nebo stéblem trávy pošimrat bosá chodidla. Nebo tělu tiše domluvit.

Muž nereaguje. Mlčí, neodpovídá. Osamělým podzimním večerem na půdu vlétne vlaštovka, oči zamžené deštěm. Přítomní muži se potěší rozptýlením; skupinový smích silných barytonů něžnou vlaštovku vyplaší. Zazmatkuje a naráží hlavou do zdí, létá u stropu v kruzích, než vyletí vikýřem ven, na svobodu. V zobáčku květ nafialovělé sakury, která v těchto končinách neroste. Vlaštovka v tuto dobu rozhodně jaro neudělá, a pláštíkovaný červ má své místo *jen* mezi květy sakury.

Policista se kachním kolébáním dosune k mužovu levému spánku. Kalhoty se mu v kolenou vyboulí. Sedící klopí oči k vlastní hrudi, Policista klopí oči k jeho krku. Z pokleku pak napjatě sleduje mladého lékaře. Který tělo v trenýrkách a hedvábném nočním kabátku opatrně položí a znovu prohmatá. Muž se nebrání. Kolem krku má obtočenou bílou smyčku. Někdo jeho tělo odložil a přivázal bílým provazem, aby neuteklo. Jako domácího psa k boudě. Vedle trámu se protahuje překocená teaková židle s prohnutým mřížovím. Hrabe ve vzduchu provokativně roztaženýma nohama. Další tři židle se zamřížovanými vysokými opěradly drží puritánsky stráž u zdi. Očekávají diváky, kteří si na ně kecnu a na rozpláclých zadnicích si vychutnají loutkové divadlo. Osm navlas stejných teakových židlí se hrdě prsí v přízemí u kuchyňského rozkládacího stolu. Žádná ze židlí nepochybuje o tom, že je to sebevražda.

Je to sebevražda.

Muži balí fidlátko.

Policista je v porovnání se sedícím tělem mladý; je mu třicet sedm let. Práce ho baví, přestože pracovat musí. Je horlivý a paměť mu slouží, i když neví, zda dobře. Policistovo tělo se zakymácí

a kachním pohybem se odkolébá k ležícímu obličej z druhé strany. Váhavě osahává obličej jako slepec, vnímá kůži a vrásky. Váhavost je zloděj času; zmate ho dvojice rýh na mužově krku, paměť doluje detaily z odborného semináře, který se týkal sebevražd a vražd oběšením. Čára je šikmá. Ta je v pořádku. Je tu ale ještě jedna, sotva znatelná. A ta je rovná. Upozorní na to lékaře. Ten ho odmávne rukou, je to sebevražda, co blbneš, vole, pssst.

Policista se vztyčí. V kolenou mu zapraská. Zvíří prach a zvíří vlaštovčí pírkó. Které se zachytilo na mužových plných rtech. Policista se podívá z rozevřeného okna do deště. Na telegrafních drátech za zahradou se shlukují noty, těla vlaštovek. Kamenem by nedohodil. Ale copak je čas metat kamení?

Je.

Policista sejde po kovových schodech do prvního patra. Je tu široká a zasklená terasa s výhledem na město. Na huňatém koberci s dětskými motivy si hraje dítě. Mašinkou kopíruje koleje vetkané v koberci. Na černé kožené pohovce s kovovými opěradly už nepláče mladá žena. Protější zrcadlo seskládané z desítek oválných slz násobí odraz zlatých vlasů sešpendlených do drdolu a nosík, který se krčí. Tiše zodpovídá otázky zkušené tělnaté policistky, která ženina slova jednou rukou zapisuje a druhou ji drží za zápěstí a počítá splašený tep. Plačící tělo dělí od těla přichyceného k půdnímu trámu více než třicet let. Vrátila se od podzimního moře. Ano, dnes, ano ano, dnes, v sobotu odpoledne. Odnášela prázdné kufry na půdu, manžel má... měl pořádek rád. Rutina a rituály, říkal, strategie dne, jinak se, miláčku, život rozdrolí a vyprázdní.

Neměl tu být, zaskřehotá usazený hlas. V pátek večer jel... měl jet na hory, už se sice nevěnoval horolezectví tak vášnivě jako dřív, ale lyžoval a v létě a na podzim po horách s kamarády rád chodil. Ne, nemocný není... nebyl... byl... je ve skvělé kondici, i když mu bylo téměř sedmdesát. Vdova se rozpláče.

Policista obě ženy přeruší. Podá pláči kapesník. Vdově papírové kapesníky došly. Policistův kapesník je látkový, se staromódně vyšitým monogramem. Policistka se vzdálí. Policista vypálí nový zásobník otázek. Přes Vdovinu tvář se přežene uražený údiv. No, to už přece vysvětlila, na půdu nesla vybalené kufry. Ne, neví, proč to udělal. Ne, nehádali se. Dokonce nabral novou energii poté, když ho prezidentská amnestie ode všeho osvobodila.

Vdova popadne Policistu za ruku. Táhne ho za sebou do ložnice jako nedočkavá kurtizána. Na nočním stolku leží papír. Policista očima posbírání naškrábaná slova: *kontaktní čočky, sluneční brýle, krém na opalování, balzám na rty, masážní obinadlo, poznámky k osmdesáté osmé kapitole, léky*. Vdova se vítězoslavně zavlní. Policista vlnění vnímá. Obrys ňader a tušené krvavé špuntíky bradavek a štíhlý pas a oblé boky. Rozlehlé letiště s bíle naducanými saténovými polštáři na něho pomrkvává. Ženin dlouhý nehet s broskvovým lakem pošukává na papír, klove a vyzobává slova. Seznamy si sepisoval pokaždé, když měl odjet, když se nezkroceně těšil. Slova napsal rukou. Když mu na něčem záleželo a spěchal, napsal to rukou a rukou nepsal často. A pročpak by si vypisoval seznam, kdyby se rozhodl pro poslední cestu, k čemu by mu to asi tak bylo. Já nevím, kam se chystal a proč se tam chystal, a nevím, jaký seznam by si měl sepsat na poslední cestu a k čemu by mu to asi tak bylo, zchladí ji příkře Policista. Žena se nedá. A pročpak by aspoň jí nenaškrábal pár řádek. Mladé Vdově se oči plní třpytem. Voda přeteče. U nohou se jí motá tříletý kluk s mašinkou v ruce. Nebrečí, *jen* zírá. Ne, nepřátele neměl. Před časem ho maličko zaskočila lapálie s bývalými asistentkami. Ale to byly samé nesmysly. Obvinily ho, že je v práci obtěžoval, a jedna tvrdila, že ji znásilnil nebo co.

Policista je v ložnici nesvůj. Nakročí do vedlejší místnosti, do mužovy pracovny. Vdova a chlapec cupitají vzorně za ním. I pracovna má prosklenou stěnu. Stékají po ní kapky deště. Žijí v akváriu,

pomyslí si Policista. Těla vlaštovek na telegrafních drátech se přeskupí, v rytmu dešťových kapek napíší novou hudební skladbu.

V rohu půlkruhového masivního stolu se na tmavohnědé desce leskne štíhlá karafa s vodou, s krystalem uvnitř. Podobný, ale menší a zkoseně zbroušený krystal se zatřpytí v okně. Osekaná slza se modře zablýskne ve zdvojené okenní tabulce. V odrazu jsou slzy dvě. Na zbylých stěnách visí zarámované fotografie, natěsnané jedna vedle druhé; černobílá tapeta. Zeď proti oknu je obtažena kovovými kolejničkami v barvě fotografických rámečků. Policista položí těstovitý ukazováček na kulaté tlačítko vedle lesklé karafy s vodou, podívá se na ženu. Ta popotáhne, rozšíří nozdry; signál bezpečí a důvěryhodnosti. Hlava souhlasně kývne. Ukazováček stiskne tlačítko.

Fotografie s rachotem kloužou po stěně, rolují a rolují. Policista stiskne tlačítko znovu. Pohyblivé obrázky sebou cuknou, zastaví se a zhoupnou, jako by na ně někdo lehce dýchl. Policistovy oči prošmejdí fotografie. Otočí se a znovu vztáhne ukazováček k tlačítku. Ženský hlas za ním trpělivě vysvětluje, že toto je manželův patent. Obměňoval fotografie těch, kdo ho navštěvovali, a nemusel nikde dlouho štrachat. Muž je na snímcích i s prezidenty. Spojuje ho s nimi hustá šedá kštice. Sedí v obleku a smějí se v hledišti divadla. Sedí ve sportovním oblečení na tenisovém zápase, dívají se jedním směrem, sledují míček. Sedí v obleku nad šachovnicí. Stojí v těžkých kožiších na ledním pólu. Stojí s filmovými herci a herečkami na golfu. Sedí v porotě soutěže o nejkrásnější dívku. Pijí u obloženého stolu becherovku. Všechny fotografie jsou pořízené po roce osmdesát devět.

Policista vybědne chlapce, aby si taky zamáčkl tlačítko, zamáčkl nepovedeného brouka, no. Kluk se schová za matčina záda. Má... měl tohle od táty přísně zakázané, vysvětlí rozpačitě Vdova. A kdepak jsou vaše fotografie, rozhlédne se Policista místností. Vdovin obličej se odráží ve skle a mlčí. Policista klade otázku, slepuje případ

slinami jako vlaštovčí hnízd. Nevyřčená odpověď zahustí vzduch, oba na ni myslí. Nevyřčená odpověď je k sobě přilepí.

A jinak?

No jinak nic zvláštního, firmy předal nejstaršímu synovi z druhého manželství už před lety a pracovnu si zřídil tady doma, do firem docházel, některé výraznější stavební projekty si pohlídal. Policista se hrabe v zásuvkách masivního stolu, rozevírá mužův diář. A co ty zbývající děti, myslím ty z předchozích manželství. Vdova vzdychne, rozuměl si *jen* s nejstarším synem, popravdě řečeno to syn ho po letech sám vyhledal, s ostatními dětmi ani manželkami se nevidal a odmítal se o tom se mnou bavit, jsou to uzavřené projekty, říkal.

Uzavřené projekty?

Uzavřené projekty.

Policista listuje diářem. Vyklouznou dva listy papíru. A složený článek, vystřižený z novin. Policista listy rozloží vedle sebe. Říkala jste, že rukou téměř nepsal. Vdova se k jeho tělu připojí. Policista bezděky přivře oči a zatáhne břicho, dech se mu zrychlí, hluboký dech a rozšířené nozdry, signál bezpečí a důvěryhodnosti, tělo zareagovalo, žena mu voní. Skutečně psal rukou nerad, jsou to *jen* tužkou načrtnuté poznámky ke knize, zvláštní, že jsou některá slova podtržená fialovým inkoustem. Ke knize? Ano, sepisoval knihu o svém životě, nikoho si na to nejdříve najímat nechtěl, ale nešlo mu to, a tak mu někdo poradil kurz tvůrčího psaní, chodil k paní Birgit Stadtherrové, k té divné spisovatelce, která po válce utekla do Anglie, žila v Americe nebo kde a teď nějaký čas zase bydlí v Praze, píše anglicky knihy jen o mužích, tedy o králich a státnících, v Praze píše údajně knihu o prezidentu Benešovi. No, a na jaře tu vedla i krátký kurz tvůrčího psaní jen pro omezený počet exotických lidí, pro elitu, jinak by tam manžel nechodil, hodně drahý kurz, opravdu hodně drahý, ani se mě neptejte, jak moc byl drahý, co všechno ho to stálo, uť, to víte, Američanka a ještě k tomu českého původu, nakonec mu vnutila i relaxační kurz paní Diany Adlerové, ještě dražší. Říkal, že

jinak by to nikdy nedopsal, díky ní se před každou hodinou donutil pokračovat. Měla na něho velký vliv. Obě na něho měly velký vliv. Tady ten vystřižený článek je od ní, ten si taky vezměte. Chtěl napsat román o týraných mužích, říkal. Rozčilovalo ho, co se dneska děje. A copak se dneska děje, zeptá se Policista, zatímco očima přelétne ostrý článek podepsaný slovy Birgit Stadtherrová. Věty ho bodnou ve slabinách. Já vlastně nevím, co tím myslel, odtáhne se žena a pousměje se. Pousmání vlastní opálené tváře ji vyděsí.

Policistu zamrzí, že se tělo vzdálilo. Zasteskne se mu po doteku, zatouží přivonět k ženiným vlasům. Ženiny oči se zaseknou na Policistově prostředníčku, na snubním prstenu. To je po mém dědečkovi, řekne překotně hlas přivřeným mandlovým očím. Můžu si přečíst, co váš muž napsal? Můžete, ale... Ženina jemná tvář bledne. Ale co. No... poprosila bych vás, tedy jestli za dané situace vůbec můžu, jestli je to v dané situaci vůbec reálné... Policista ji odkašláním povzbudí. Je přišroubovaný k větě, která nemá konce. No, jestli... prostě nemohl byste to pročíst přímo tady v domě, v pracovně? Víte, nechci, aby se ten počítač ztratil, je v něm zakutaný náš život i smlouvy i podnikání i naše první a poslední maily i rodinné fotografie a vedení účtů a takové ty věci. Samozřejmě, pokud nebude nutné notebooky a všechny ty krámy zabavit jako předmět doličný, i když... je to celé směšné. To nemyslím nijak osobně proti vám nebo proti policii, proboha to ne, pokud by vám nevadilo sem přijít, byla bych klidnější a taky bych se v tomhle velkém domě tolik nebála, sama... asi... možná.

Policistův dech se prohloubí, přibere do party zrychlený tep a přispěchá i lochtání v slabinách. Souhlasí, i když je to proti předpisům. Z mužovy pracovny je výsměšně pozorují technické vymoženosti včetně tiskárny, která by popsané listy ochotně a rychle vyplivla, Policista by si je mohl odnést rovnou, zarchivované v kapse nebo vytištěné v náručí. Policistovo a Vdovino tělo existenci veškeré techniky ignorují. Postoj nepolapitelnosti; velmi ceněný.

jarmareční doktor prostě dobrý lék nepředepíše. Ohromilo ji, ach, jak ji kdysi ohromilo, když si s bývalým manželem vyprávěli odžité, že si jako téma maturitní písemné práce vybral Alberta Schweitzera, německého filozofa a lékaře a humanistu, který v africkém Lambaréné založil nemocnici. Dojímala ji ta zralost.

Ale když se jim narodil první ze tří synů, zmínila se o tom při večeři Erice. I Erika se rozjasnila, Schweitzer byl přece i muzikolog a varhaník a teolog. Manžel na obě nechápavě zíral.

„Já jsem nepsal o... o... o...“

„Psal jsi o Albertu Schweitzerovi.“

„Ne.“

„Ne?“

„Ne. Psal jsem o Arnoldu Schwarzeneggerovi.“

Jméno Albert Schweitzer v životě neslyšel. Ona jméno Arnold Schwarzenegger bohužel ano. Pochopila, že v jejím případě je láska nejen slepá, ale i hluchá. Erika se zvedne od stolu. Nikdo si jí nevšímá. Birgit nejméně, zívá na tričko majitele restaurace, který ji obsluhuje. Obsluhuje ji Arnold.

V tuto dobu tu posedává několik černohlávků, kteří civí na televizní obrazovku nebo na mobil. Zní uxorsko-hiomská hudba, skvostná a táhlá vůně, starší muži při ní pokušují. Na toaletě se Erika rozhlédne. Pod mísou se povaluje had nasáklého růžového toaletního papíru. Do těla cihlové zdi je připínáčky vpíchlý plakát. Reklama na spodní prádlo Wonderbra. Erika se rozhlíží. Záběr za záběrem, výsek za výsekem, každým mrknutím si naporcuje viděné. Z kapsy vyloví vlastní papírové kapesníky.

Vrátí se k Birgit s vydrhnutýma rukama. Birgit luští slova písňě. Luští jazyk, který nezná. Erika dosedne. Pod stůl natáhne bolavou nohu.

„Kdybych byla u nich, ani hlt vody by mi nepodali.“

Erika se dívá na muže, a není to spravedlivý pohled. Dívá se na všechny muže, jako by se dívala na jednoho. Pravou ruku obejmje

zlatý křížek s rubínem. Zatahá za přívěsek. Řetízek se zařízne do svraštělé kůže na krku.

Birgit mlčí; plní se roztrpčením jako půllitr zpěněným pivem. Proč do toho furt zatahuje pohlaví, rasistka jedna. Proč do všeho pořád zatahovat pohlaví. Kdepak má svatá Erika jistotu, že žena by jí hlt vody podala. Ten její Ježíš nebo Buddha nebo Mohamed nebo čemu to teď věří, byl snad taky chlap. Ztotožnili mužství s lidstvím obecně. A to je zrůdné. Všechny ty strnulé kodexy mužství a kodexy ženství, ženské tělo, tělo druhé kategorie. Ne, žádná sexuální revoluce ještě nikdy nebyla. Náboženství potřebují sexuální revoluci. Pročpak není papežem vlaštovka? Nabírají horkou směs na vidličku. Jídlo rozproudí krev; sousta plná chilli papriček a curry koření. Majitel na stůl postaví kávu, popráší ji kardamomem.

„Jen jestli to není arzen,“ řekne poklidně Erika.

Birgitina záda olízne trapnost. Arzen by Erice do kávy s chutí nasypala její ruka. Nabere pálivé sousto a polkne. Možná jsme žily příliš intenzivně. Milenci, to je pěkná podoba jógy, sex a kvartální orgasmy. Slovu nevěra nerozumí. Odpojila se od manžela stejně, jako se předtím na vyšinutou chvíli odpojila od Diany a Eriky, když měla pocit, že se Erika dala dohromady, že přestala zmateně přebíhat od buddhismu k protestantství a od zenu k pravoslaví; sytila prázdno v sobě, místo očí dvě kamery. Erika taky střídala *muže*, je třeba hodně silné vůle nesloužit jednomu pánu. Prorok neměl v oblíbené křesťanskou trojku, *čtyřka* je božské číslo a islám povoluje vzít si čtyři ženy a věrohodnost věcí dokazují čtyři důvody. Diana prožila život *jen* s jedním mužem. Bez něho by byla ztracená a on by byl ztracený bez ní. Ke konci byli prorostlí, i když spali každý ve svém pokoji.

Podráždění se slévá a zahušťuje rozmrzelou jíškou. Úzkost ji roztáčí jak zdivočelou káču. Měla by sedět doma na zadku a psát. Psaní má být řez nožem. Zabodnuté nůžky do dlaně. Sklenice, kterou rozdrtil její dlaň; střepy z masa si vytahují druzí. Tělo je rozlámáné, slina jedovatá. To Diana vymyslela trik s kurzy, Birgit se vzpěchovala;

třídy blahobytných a nudících se pisálků, co v krizových situacích odpadají jako první, co si myslí, že stačí seskládat větu a hotovo dvacet, všechny ty popsané stránky, co poslali osobně jako salátky ze svých zahrádek, je toho plný kufr, všechno smetí, hlušina ušpiněných stránek, zprzněný jazyk a touha nikoliv přemýšlet a psát, ale *jen* vydávat produkt, naplňují vzorce a zabíjejí literaturu, jak to Birgit bolí. Zachumlat se do života a vysát slova ze skořápky jako syrový žloutek.

Birgit srkne a polkne chilli papričku. Ten den psát nemůže. Birgit je zavirovaná. Kontaminovaná psaním jiných. V nakladatelství ať si najdou někoho, kdo si její rukou psané texty přečte. Ať dotyčný, pořezaný o její slova, o která se nikdy neprosila, poreferuje. Ať poreferuje zmatenou interpretací, o čem tělo psalo. Birgit je nepravděpodobná. Život je nepravděpodobný. Zešlíš, a nebude to dlouho trvat. Zešlím, a nebude to dlouho trvat, nasype Birgit na pálivou směs další pálivou papriku. Tolik témat, o která zakopává, a tolik možností, jak je zpracovat a variovat a muchlat a miliskovat a znásilňovat a přetavovat a dorážet a štěpit a vrtat se v nich jak ukazováčkem v ráně. Oddrolit do rány život, který se lepí a podlézá a uzurpuje si ji. Osolit, opepřit, okořenit. Rozsekat se na plátky libového růžového masa a vlepit se do stránek, nemůžu za to, že jsem zrychlená a intenzivní, že mám tolik odpudivých a přitažlivých podob a všechny jsou pravdivé, a nemůžu za to, že jsem se narodila chytrá, narodila jsem se chytrá, volala Marie Olympe de Gougesová, když ji v roce 1793 vláčeli na popraviště; popravili ji, protože byla nebezpečná, občan druhé kategorie má držet hubu a nepsat, kritizovala teror jakobínů, vyhlásili jste mi válku, máte ji mít; válka neskončila, a ta, která skončila, nebo její část, je převážně prohraná. Není dobré ochabovat. Život je pestrý a divoký a nevázaný a nečitelný a literatura je nezrozená a nepolapitelná.

Birgit má ráda slova jako červ a plástíkový. Zázrak slov, která se klubou. Zakopává o cizí slova a o Eriku, která je intuitivní a křehká a zranitelná a tak ráda by se jednoho dne probudila jako dospělý člověk, tak ráda. Zakopává o cizí slova. Omývá je. Zakopává o vlastní

tělo a zakopává o těla těch dvou. Siamská trojčata. Měla žít sama, měla se odpojit; neměla se vracet.

Ted' je pozdě i na návrat ke kvartálním orgasmům. Její maso je vysušené a vyuzené jako norská treska.

Atmosféra u baru se mění. Slunce ustoupí, dá přednost tělu, které vchází. Tělo rozvlíká závěs. Korálové třásně si tělo otlapkají a polaskají. Dlouhé vlasy, řasy, nohy. Všechno na tomto těle je dlouhé. Koráloví hádci se oblin drží zuby nehty. Boky jsou natěsnané v rourách džín, s prasklinkami na kolenou. Rány v džínovině jsou rovné, nitkovité jizvy bíle roztřepené. Pevná a kulatá ňadra vykukují z bílého výstřihu. V okrajích se vrásní krajková podprsenka. Rozepnutá kožená bunda je černá.

„Wonderbra,“ řekne klidně Erika.

„Nejsi vtipná.“

„Jsem.“

„Nikdy jsi nebyla vtipná. Křížek si nemusíš hladit pokradmu.“

Eričina ruka ucukne. Ruka dostala pohlavek.

Birgit je rozladěná, Eričina dobrá nálada požívá zbytky její dobré nálady. Atmosféra se mění. Ve vzduchu visí touha a zpomalené napětí. Mužská těla zalévá dívčina tělesnost. Už to začalo. Každou dívku na břehu dravé řeky mezi dítětem a ženou zaskočí vlastní tělesnost. Prudká a horká a zranitelná a obnažená a mocná. Mysl stojí rozpačitě rozkročená nad vlastním tělem, které nepoznává. Oči vyšle na průzkum, nasměruje je do zrcadla. Birgit přesune pohled z dívčina těla na buclatou Eriku. Jako bychom byly vyřazeny z ženského pokolení, pomyslí si. Protože erotika je citlivá na krásu a na svěžest. Láska, to je něco jiného, lásku z toho vyjímá.

S tím by krotitelka Diana nesouhlasila. Diana mluví *jen* o duši. Přitom celý život pečuje o tělo. Kdyby tu Diana seděla, všechno by zjednodušila a odvedla pozornost na svádhišťhánu, sexuální čakru, která se podle ní podílí na vášni a sexualitě, řekla by, že v tomhle

věku dívky pohlcují i vyzařují oranžové světlo, svítí oranžově, nebo že je jejich čakra blokována. Birgit je podrážděná čím dál víc, má dost těch tlachů a žvástů nasbíraných z Dianiných i Eričiných vět. A má dost zástupů nezralých jedinců, co si říkají vzdělaní dospělí; než aby se nad sebou na pět minut zamysleli a sáhli si do sebe a pracovali na sobě o samotě, což je těžká práce, tak vyhlízejí jednoduchý recept a návod, střídají kouče, bohyně a bohy, hříchy a tresty, odpustky, televizní soutěže, exotické země, drahá sezení u zpovědnic, čarodějnic a astrologů a věštkyň a končí v kurzech *štěstí do hodiny a jak formulovat svá přání pod andělským dohledem*. Když opustí pekelně drahé semináře, pomučí si partnery, děti, podřízené. Tak kudy vede jednoduchá a rovná a bezpodmínečná cesta lásky k člověku, svatá Eriko? Birgit by vkládala na jazyk slova oltární, která skomírají. Aby je polkli. Slova jako vlídnost a laskavost a respekt k druhému a empatie. Například. Nikdo je nechce, nikomu nechutnají, jsou zadarmo.

Ta dívka je krásná. Jako socha, jako panenka, jako dítě, nádherné dítě, které předčasně dospělo, rozhlíží se na pomezí, kdy s nadcházejícím polednem zmizí jitřní svěžest, už se kupí pavučinky ženskosti, je za minutu dvanáct.

Medová kůže.

Ale krásu shazuje jakási nevyslovená hrubost. Ona ví, příliš to ví, jak je krásná. Kdyby o tom nevěděla, stala by se nepolapitelnou a nezkrotnou zbraní, neřízenou střelou, nezničitelnou, protože naivní. Není to už ani nevinnost, která volá po tom, aby byla zprzněna. Ona ví. A kalkuluje. Lesklé mužské oči v místnosti se na ni dívají, těla jsou napružená, mysl zaujatá, v představách si ji přivlastňují. Protože tato bytost se jim bránit nebude, a přesto bude panovat.

Dívka zamíří k majiteli restaurace. Proklouzne kolem cihlového barového pultu. Na ostatní muže se záměrně nepodívá. Ale ví, že oni se dívají na ni. Její tělo to ví. Šeptá si s majitelem. On jí džentlmensky políbí ruku. Dívka odchází. Jejím zmizením spadne

prostor do šedi úzkostí z pomýlených životů a nezaplacených účtů. Které na přítomné pokynou v poštovních schránkách.

Ne, vrací se.

Prostor si oddychne. Medové tělo se prosmýkne houpavým krokem na toaletu. Zavadí velkýma očima o dvě stařeny za kulatým stolem u okna. Jedna na ni nepokrytě a zálibně zírá půlbrýlemi. Druhá upíjí kávu a drží se přívěsku pod krkem; řetízek se zařezává a mizí v těstu s dvojitou bradou. Brnkne o ženy očima jako houslista malíčkem o strunu, je to vteřina. Vteřina údivu. Vteřina věčnosti. Obraz za obrazem, výsek masa za výsekem masa, každým mrknutím. Zavadí o ně údivem. Do koutků úst jí vklouzne úšklebek, nevědomé opovržení nad tím, že ony to nezvládly, kdežto ona to zvládne, ona své tělo v kráse a mládí a jiskřivosti zadrží. Prameny dlouhých vlasů, rozčísnutých uprostřed pěšinkou, zaklesne za uši; rozhrne divadelní oponu. V uších se zatřpytí náušnice.

Odlesk, na který se Birgit ve stejné vteřině zaměří. Jsou to malí býčci, vykládaní barevnými sklíčky, mozaika od Gaudího. Kus Španělska v uších slečny, v uších holčičky, v uších ženy.

Proč neřekneš v uších *člověka*. Proto, odsekne Birgit Dianinu neslyšnému hlasu. Proto, matko.

Plavovlasý přelud nezadrží ani obdivná urputnost koráلكového závěsu, který se jí omotá kolem ramen; závěs vykoukne na ulici a vyděšeně a s hrkotem se vrací. Muži se rozdrnčí jako v úle. I ti dosud mlčenliví se obracejí na majitele, vibrují, mluví ve své mateřštině, handrkují se jako na trhu, vnucují mu bankovky. Krev vře. Majitel od nich vybírá peníze. Je rozhodný a pevný, je sympatický a ví, co chce. *Jen* Birgit a Eriku teď obsluhuje ledabyle. Neusměje se, když dostane tučné spropitné. Je myšlenkami jinde.

„Jídlo bylo výtečné.“

Erika si usmíruje Birgit. Ta mlčí. Erika vstane. Kulhavý krok se jde zeptat majitele na recept. Birgit projde spěšně koráلكovým závěsem

na ulici. Červené a oranžové třásně se jí nenávistně omotávají kolem krku. Propustí ji, k jejímu tělu lhostejně.

Birgit se rozhlíží ulicí. V davu těl se rozmarně proplétá vysoká, štíhlá blondýnka. Elektrizuje okolí. Krása, říká si Birgit. Medová krása. Tento okamžik. Ona to ví. Ví, že na toto svět zabírá. Ví, že o tomhle se ve škole neučí, o tomhle se ve škole nikdy nic nedozví. Má milence, už má milence. Denně je nutno krásu ničit a tříštit a zároveň přizívat tím, že ji ničí ostatní. Aby zůstala živá. Krásná. Birgit v břiše cítí chuchvalec. Jako by do ní někdo naplival. Korálky za ní se rozvlní.

„Je to ten dům naproti, patří mu celý, dole byty pronajímá a nahore má celé patro pro sebe. Nemají to vymyšlené špatně.“

„Myslela jsem, že sháníš recept.“

„Ten mám taky. Potřebovala jsem se dostat dozadu do kanceláře.“

Erika podá Birgit naškrábaný recept. Pod ním přidržuje zkroucenými prsty pas majitele restaurace.

„Diana bude spokojená.“

Birgit pas vsune do kabelky. K bílé koženému pouzdrů na půlbrýle. Než kabelku uzamkne, pas pootevře, pokochá se fotografií. Je to krásný muž. V nejlepších letech. Muž, který je obsluhoval.

„Je v nejlepších letech,“ řekne Birgit.

„Nebudou to asi nejlepší léta pro tu dívku.“

Kdo ví, pomyslí si Birgit. Ukazováčkem cvrkne do mužova jména. Yusuf. Pohledná tvář s pevnými čelistmi. Jestřábí oči a pípání křepelek. A všichni si vedou vlastní, nezávislý život. Možná všechno plyne z toho, že ví: toto jsou nejlepší léta jeho života. A on si život představoval jinak.

Birgit zaklapne kabelku a zamne si potěšeně ruce.

„Konipas je v kabelce.“

„A teď?“

„Až co řekne Diana. Už by měla být doma.“

* * *

Policista přešlapuje za zády postaršího profesora. Policejní lékař se sokolím pohledem se oběšenci, kterým zálibně říká *moji visatci*, zabývá celý život. Lékařova záda se shýbají nad fotografiemi těla sympatického, atletického muže. Vylouhované, kluzce hladké prsty zamíchají kartami a odsunou fotografie celku. V dosahu očí a lupy a mikroskopu si ponechají zvětšeniny krku se dvěma rýhami v kůži. Jedna vypadá jako tlustá zahradní hadice, druhá je i po zvětšení a pod lupou sotva znatelná. Tenká struna houslí. Záda řeknou, že rovná rýha je skutečně neobvyklá, a naznačí, že muž mohl být před oběšením přiškrcen. Ale jisté to není. Rozhodně v tom není brutálita, spíš jakási dekadentní jemnost, a kdyby to nebyl protimluv, řekl by, že ho někdo zabil s velkou výstřední láskou. Prsty znovu zamíchají kartami. Záda se zeptají, jaká má Policista důkazy pro hypotézu, že by tělu někdo s oběšením pomohl.

Policista je upřímný. Žádné. Je to intuice, která ho u případu drží. Žádné přímé důkazy nemá, *jen* chvění v podbřišku, a to nestačí. Na těle toho muže nenašli známky násilí, nemusel se bránit, nebyl napaden. A jeho krásná žena je...

Záda utlumí Policistova ústa. Nechtějí detaily o mrtvém. Takovou chybu lékař dělával v počátcích, kdy tělo odborně prohlédl a nasával přebytečné podrobnosti. Někdy tělo litoval a někdy strádal rozhořčením, že si tělo smrt vysloužilo. Emocionálním smetím si už práci zanášet nechce. Zajímá ho les, ne stromy a třísky.

Policista slova odkloní od mrtvého k sobě. Nadřízený chce případ uzavřít jako sebevraždu, ale já se zdráhám, víte přece, co se u policie říká, kdyby se za každou vraždu, která ani nebyla odhalena, rozsvítla na hřbitovech *jen* malá svíčka, rozzáří se ve vteřině hřbitovy světa jako oslňující ohňostroj. Potřebuju čas. Ten získám, *jen* když mi vy pomůžete a když mě podpoříte, abych dostal nové povolení k důkladnému prošetření na místě činu a abych požádal o další pitvu.

Policista po celou dobu mluví k zádům a záda se sklánějí k fotografiím. Sehnou se níž, ruka sáhne po lupě. Oči se zaměří na tenký vlas obtočený kolem ohryzku.

Vím, že je to na vodě, pane profesore, *jen* tuším, že to není sebevražda, ale třeba to sebevražda je a třeba... Sehnutá záda neodpoví. Ruka si přisune formulář, propisovací tužka ve vylouhovaných hladkých prstech zavrže a pečlivě vyplní černé kolonky a připojí nečitelný podpis s pavoučíma nohama.

Policista potlačí nutkání sokolí záda obejmout.

Poutník, noc za noci. Policista vejde do noci jako Humphrey Bogart do svého filmu-noir. Na refýži zacinká tramvaj. Z otevřených dveří se na dlažbu vykutálí tělo, dva dozorcí s páskami na pažích do těla kopnou a nastříkají mu na záda zelený kříž. Tramvaj znovu zacinká, dozorcí do rozjíždějící tramvaje křepce naskočí a povídají si s obličejem usměvavé řidičky. Tramvaj se rozjede. Tělo se zeleným křížem na zádech odklidí četa projíždějícího nákladního auta. Z korby se vysune obří lopata.

Policista tramvaji i autu uteče. Město zakázalo bezdomovcům nastupovat do tramvají a autobusů a vlaků a taxíků a sanitek a policejních vozů, protože zapáchají. Město zakázalo volný pohyb přistěhovalcům a žadatelům o azyl, dokud se z paměti nenaučí jména všech obyvatel republiky od jejího založení. Policista napsal dopis, že jemu zapáchají ambiciózní muži v oblecích a kravatách, kteří na sebe patlají krémy a líjí patoky levných parfémů, těm by se měl vstup zamezit taky. A černochům a Židům, to už se taky osvědčilo.

Nikdo mu neodpověděl. Na kobereček si Policistu zavolal nadřízený a bylo to podobné, jako když medu ukrajuje. Policista byl přerážen.

Policista zrychlí krok. Kluše, v nozdrách pach klisny a v očích její světlou hřívu. Tělo se kochá rozpumpovanou krví a všene ji do tváří. S myšlenkou na tušenou Lauren Bacallovou na okraji města.

Míjí noční ptáky, tuláky, podivíny. Není to dobrá adresa. Toto město je malé, nemá dobré a špatné adresy. Kovové nebe a industriální krása. Opře se o zeď činžovního domu, kde bydlí. Zapálí si cigaretu. Ze stínu popelnic se vybelhá bezdomovec. Policista mu připálí. A dá mu svoji bundu. Bezdomovec se převlékne, kabát se zeleným křížem na zádech narve do popelnice, ukloní se a zaleze.

Policista si ve svém pokoji pustí Boba Dylana. Chraplavý hlas pozdních let mu připomíná Toma Waitse. Toho má rád. Byt se k Policistovi nehodí. Nehodí se ke slovu Policista. Hodí se ke slovům divoký kluk nebo rovný chlap nebo člověk, který se světu nestačí divit. K jakým slovům se vlastně hodíme. Jaká slova si na sebe nalepíme sami a jaká se na nás přilepí během života, i když je od sebe odháníme a nenávidíme je a hrajeme si s nimi marně na schovávanou a sloupáváme je z kůže. Výsměšně nás doběhnou. Policista si v koupelně čistí zuby. V zrcadle se mihne obraz znásobený desítkami oválných slz, odraz zlatých vlasů sešpendlených do drdolu a nosík, který se krčí.

V umyvadle namydlí prsteníček levé ruky, stáhne snubní prsten po dědečkovi, s mydlinkami ho stáhne a opláchně proudem teplé vody a schová do skříňky nad umyvadlem.

Nemůže spát.

Nalije si panáka ledové vodky. Dva panáky. Tři. Na stole si rozloží poznámky. A článek podepsaný chraplavými slabikami Birgit Stadtherrová.

* * *

Z ruky do ruky putuje Yusufův pas. Líbí se jim černé, dobrotivé oči. Líbí se jim chlapecká tvář. Líbí se jim plné rty a havraní vlasy, krátce přistřižené.

Skládají v hrubých obrysech mozaiku dne. Kam je jazyk propustí. Jazyk znemožňuje vyslovit pravdu, i když nelže. Slova vystačí po

určitou mez, slova poslouží intelektu. Jak přetlumočit odžitou vteřinu. Na pocity, odlesky podvědomí, intuici, řeč těla jsou slova krátká a skřípou bezmocí zuby. Jsou krátká na záblesk v oku, v němž se propojí zkušenosti předchozích staletí s touto vteřinou; to umí *jen* vlaštovky.

Hrudní koše a břicha se nadýmají. Ramena se zdvihají. Vzduch se řítí, přívalová vlna razí tunel od ramen po pupek. Bránice pracuje.

Diana je učila abecedu situací, které jim život nachystá. Diana jazyku nevěří, protože odklání pozornost od řeči těla, které *nikdy* nelže. Jazyk je *jen* prostředkem lži.

„Co když se ukáže, že ta holka, ta Julie lže. Tohle je jiné. Lezou tam dobrovolně.“

„Já jí věřím. Její slova nelžou.“

„Noviny lžou. A ty moc dobře víš, kdo má média pod palcem.“

„Citovaly její výpověď.“

„Tohle je jiná generace, tu neochráním. Ta se musí ochránit sama. Atakují je agresivní těla z filmů. Valí se na ně z internetu, kam má každý přístup, každý z dospívajících má přístup k pornu i k představě, že agresivní sex nebo ponižení je adekvátní forma milování. Já téhle generaci nerozumím. Spletly jsme se. Třeba se jim to líbí. Třeba je v tom *jen* zvědavost. A rajcuje je to. Tohle není náš případ. Ukončíme to.“

„Ne.“

„Usadíme se. U moře. Na severu. Na ostrově.“

„Ne.“

„Už nechci cvičit jógu s jinými. Moje tělo mě potřebuje.“

„Ne.“

„Proč ses tak upnula zrovna na Medovou, Eriko?“

Erika neodpoví. Pustí hudbu, která se propojí s kapkami deště. *Let vlaštovek* norské skladatelky Agathe Backer-Grøndahlové, dílko s dvaceti takty tak krátké, že tahle vlaštovka jaro taky nikdy neudělá. Diana Eriku zpraží a osmahne pohledem na přepáleném

oleji přimhouřených očí. Erika ucukne. Rychle pustí jinou hudbu, *Vlaštovky* Benjaminu Godarda, to už je jiná káva, šarmantní vlaštovky, životaschopné, horkokrevné, oj. Po skle hopkají kapky vody. Na záda jim sedají tóny. Pročistí se navzájem.

Diana se podívá na nebe.

V noci dvě spící těla přikryje. Dívá se jim do tváří. Minulost se pozve před rozbřeskem na návštěvu. Vykopne dveře, odmrští plášť. Pod ním je nahý. Přelstít ráno můžou tak, že vstanou dřív, než se rozední.

Těla křehčí než těla ptáků. Křehčí než podzim. Prach v obličejí. Nikdy to neskončí.

Protože Birgit už není vlaštovka, Birgit je ledňáček, Eisvogel, *alcedo atthis*, sedí nad vodou ve větru sama a tiše, při setkání s jedincem svého druhu se cítí ohrožena, chce druhého vypudit, klovnout do zad, dokud poraněný neodletí, poraněného ještě kus cesty pronásleduje a pak se vrátí na své místo.

Diana Birgit pohladí. Erice udělá na čelo křížek, kolečko a kosočtverec.

* * *

Nadřízený se dohaduje s Policistou. V běžných situacích je nadřízený spolehlivý. Jakmile začne jít do tuhého, vycouvá. A když všechno dobře dopadne, připíše si zásluhy. Mává Policistovi před noselem lejstry podepsanými sokolí lékařskou autoritou. Osobností. Takové vyděračské manýry považuje za plýtvání silami celého policejního oddělení a porušení štábní kultury a disciplíny. Dobře, tramvajemi ať si nejezdí, ale tohle je naposledy. Případ už mohl být, do hajzlu, uzavřený. Ted' služební postup nelze obejít. Ted' se to totiž, milánku, nejmenuje „uzavřeme případ sebevraždy“, ted' se to jmenuje „vyloučíme vraždu“, takže fofrem. Poctivý magor, uleví

si nadřízený, když Policista vyběhne ze dveří. Ale jak se ho zbavit a vyštípat ho odsud.

* * *

Súrja namaskár, pozdravy slunci, vlní se páteře. Erika snídá modlitbu.

Léto se viditelně chýlí ke konci.

Diana vchází do cvičebny.

Na opuštěné chodbě čekají tři muži. Nepřišli kvůli józe. Vymění si umělohmotné desky s vlnovkou křídel v rohu a nějaká čísla. Muž Dianě předá vylepšené zrcátko. Převrací ho a cosi vysvětluje. Diana pokyvuje. Muži se rozloučí. Diana zrcátko, kterým může fotografovat, zasune do kapsy.

Diana smotá ostře zelenou podložku a bílý provaz. Má hodinu pauzu. Projde si prosklenou budovu. Za jednotlivými dveřmi slyší zpěv, hudební nástroje, smích, dupot, nesrozumitelná slova.

V přízemní kantýně si vypije čerstvě vymačkanou pomerančovou šťávu. Ponimrá se v kolečkách rajčat pokapaných olivovým olejem, s mozzarellou a bazalkou.

A už se hrnou.

* * *

Policista vyskáče s ostatními mužskými těly z auta a vpadne do rozlehlého skleněného hnízda na okraji Prahy. Je po dešti. Ani s koncem léta zahrada není hotová. Do bahna se vtlačují těžké boty, zanechávají tůňky, které se plní kalnou vodou a obalují se mazlavou hmotou. Ve vstupní hale muži zapatlají podlahu, boty rozpačitě zují. Našlapují v teplých šedých ponožkách.

Policista je zaskočený tím, jak tělo rozradostňuje vědomí, že se vrací na místo činu. Rozradostňuje ho více než kdy jindy. Jeho lidé se rozkutálejí místnostmi, narážejí do stěn a nábytku. Nejdéle se

zdrží na půdě, které se v tomto domě neříká půda, ale podkrovní hala. Naberou znovu otisky, smetou neviditelná vlákna, seškrábnou vzorky. Stejně jako ometali mužovu mrtvolu, vyšťárali mu vlákna zpoza nehtů. Na vchodových dveřích a na dveřích mužovy pracovny se na světlo vyloupne silueta téže mušle. Obrys lidského ucha, které se na dveře dlouho tisklo. Někdo k plíci skleněného domu přiložil dvakrát totéž ucho jako stetoskop.

Před domem přibrzdí stříbrné auto. Mladá Vdova pozoruje svalnaté horolezce, kteří se slaňují ze střechy a centimetr za centimetrem ometají skleněnou plochu zvenčí. Na skle se pod jejich rukama mezi zaschlými kapkami vylupují pukliny a obrysy a rozkvétají květy. Mužská těla visí ve vzduchu a hledají otisky, jako by z nekalého činu podezřívali dům. Z hejna vlaštovek se na telegrafních drátech za zahradou odpojí jedna, proletí jim nad hlavami, obloukem se vrátí ke svým přítelkyním, zašvitoří, předá zprávu ostatním. Černá tělíčka na notové osnově se na povel střelhibtě přeskupí.

Žena ze stříbrného auta vystoupí. Je v černém. Za ní se po včerejší přehánce časí.

Policista se omlouvá. Několikrát za sebou. Omlouvá se za omluvu. Je milá a vstřícná, vždyť jsem vás sem sama zvala. Stojí tu v černých těsných kalhotách a černém svetříku do věčka, rozkročená na vysokých černých podpatcích. Policistovy oči se zadrhnou na erotických lodičkách. A na rubínovém laku dlouhých nehtů. Vzduchem poletují rubíny. Odhazuje kapky krve. Do domu přijela jen kvůli němu, chápe, že dům je zapečetěný, bydlí u přítele, tedy u kamaráda, zakoktá se. Je to kamarád, je to homosexuál, vlastně ho znám dost povrchně z jógy, všichni teď chodí na jógu a jezdí do Indie, moc to nepomáhá, ale na chvíli vlastně ano, asi to ani není jóga, ale lepší než nic, nabídl mi, že u něho můžu zůstat, vlastně se schovat v jeho doupěti, k příbuzným jsem nechtěla, pořád to rozebírají a brečí a dramatizují a pak ti novináři a manželovi známí a všechny

ty předchozí manželky a děti a děti jejich dětí, a co pohřeb a co řešení pozůstalosti, to vyřeší můj právník, nemůžu za to, že všechno odkázal mně, nemůžu, jsem celá rozkopaná.

Bojí se a ulevilo se jí, když mě uviděla, pomyslí si Policista. Jsem nepolapitelný a taky nejsem žárlivý, řekne jí, jako by trpěl nakažlivou nemocí. K lásce jemná žárlivost patří, řekne mu a rozbrečí se v úsměvu.

Policista vyslechne mužovy příbuzné a známé, rekonstruuje poslední dny cizího života. Oběšený držel uzdu života pevně v rukou, rajtoval na něm sebevědomě. Až na ten drobný škraloup, který policie vymazala. Několik bývalých asistentek podalo na muže trestní oznámení. Jedna se na policii obrátila už před lety, ale všechno se uhrálo do ztracena, ututlalo, muž měl kované kontakty, ženu zastránil. Případ se dostal k soudu až v momentě, kdy se ženy spojily.

Scénář se opakoval. V práci je osahával. A když protestovaly, tak násilím. Choval se k nim jako k věcem. Na služebních cestách vyžadoval soulož. Když odmítaly, vyhrožoval jim, nebo je rovnou vášnivě zfackoval. Když ptáčka lapal, pěkně mu zpíval a pak mu utnul tipec. Jednou došlo ke znásilnění přímo v kanceláři. Ale tenhle škraloup je z mléka sebraný, v trestním rejstříku zapsán není.

Policista nechce nic zanedbat a vyloučit. Ženy si nechá předvolat. Není z dlouhého procesí panen moudrý. Ženy jsou krásné a jedna po druhé zarytě mlčí. Prý byly mladé a hloupé. Některé drží smutek. Některé zoufale brečí, cítí se za sebevraždu spoluodpovědné. Některé tvrdí, že muže milovaly. Některé už nezažily lepší sex. Sex je radost, tvrdil, a každá z žen byla příspěvkem k jeho radosti. Byl to hřebec a byl galantní a byl pořád nadržžený, řekne mu jedna, a taková se dneska už nerodí.

Není z procesí panen moudrý, protože v lékařské dokumentaci jsou fotografie namodralých tváří a zlomených křídel.

Policista neví, kam si má jít ulevit.

Zabrousí k moudrým lékařovým žádům. Starý sokol si zapálí dýmku a zasměje se Policistovým větám a řekne s nadhledem, že se nediví tomu, jak je Policista z dnešních žen zmatený. On je zmatený taky a věkem a zkušenostmi se to rozhodně nelepší. Rozumí, proč si Policista drží manželství od těla. On sám se taky nikdy neoženil. Měl dva dlouholeté vztahy. Udělal pro ty ženy všechno, co udělat mohl. Ale to asi říkají všichni partneři a manželé. Tedy, pousměje se ironicky lékař, všichni podvodní partneři a manželé. Jenomže, sokolí záda se nakloní k Policistovu uchu, jako by mu sdělovala lékařské tajemství s drtivou diagnózou, na druhé straně v dějinách radosti existuje nejen pozice věrné manželky a prodejná láska kurev. Mezi těmito dvěma body manželského nebo ctnostných sester a pekla sexuálního zatracení se rozprostírá nevidaná a dosud neprozkoumaná říše, bohatě členěná sexuální říše, zaregistrovaná je *jen* její pramalá část, té se říká *demi-monde*. Jen ať si Policista pěkně přečte všechny odborné knihy na toto téma. Ale hlavně, hlavně ať si přečte romány. Třeba Alexandra Dumase mladšího, tam to má celé jako na dlani a šmytec.

Demimondéna, hodí do sebe Policista dalšího panáka domácí slivovice, kterou sokolím žádům z vděčnosti přinesl nějaký jiný bezradný policista.

Jo, demimondéna. To je ženská, která nepatří k hejnu kurtizán. Stojí morálně nad prostitutkami. Ale na druhé straně už taky není *jen* počestnou manželkou. Sklouzává a padá postupně. Je to promyšlený sešup do podsvětí. A zase se dostane nahoru. Když najde správného muže. Nebo taky zůstane celý život v mezesvětě. Dřív demimondénu dělil od slušných žen veřejný skandál a od kurtizán peníze.

Policista není moudrý ani z lékařových slov. Zdá se mu, že se nad ním sokol ve výšinách povyšuje, že ho poučuje.

Dneska už přece společnost není tak pokrytecká, nepotřebujeme dvojí život, všechna těla na světě mají stejná práva, všechna těla

se rozhodují svobodně. Dumasovo století odfukuje v odpadkovém koši dějin.

Nic neodfukuje v odpadkovém koši dějin, zabafá lékařova dýmka nadurděně. Neoženil jsem se *jen* proto, abych se nemusel rozvádět. Jedna z těch mých dvou životních lásek byla Američanka. V Evropě je rozvod málokdy ekonomicky výhodný. Jenomže Amerika, to je prostě země neomezených možností. V Americe jsou alimenty stanovené soudem tak vysoké, že rozvedeným ženám zajistí finanční nezávislost; rozvod tam ženu neohrožuje jako v Evropě. Je zdrojem výdělků. Žena se vdá za bohatého muže jen proto, aby se s ním rychle rozvedla.

Myslel jsem, že krásné manželky se už nezapočítávají do talentu mužů.

Započítávají, nezapočítávají, tomuhle se dneska říká kariéra. Na takové umění existují talentované odbornice. Mají čuch a nadání. Je to umění srovnatelné s broušením filigránového skla. Vysoká škola diplomacie a hlubinné psychologie. A rychlosti; musejí být rychlejší, než na těle zahlodá první zub času. Přeměnily sňatky na sexuální zlatokopectví. Jsou to profesionálky, *gold diggers*. Zlatokopky a platinokopky. Vztah demimondén s bohatými muži v devatenáctém století sice taky trval léta, jenomže zlatokopka dneska dosáhne i *sociálního* postavení. Zařadí se do dobré společnosti. A uchová si toto postavení i po rozvodu. Odpovídá tedy spíš dřívější bohaté vdově. A jak dobře víte, i *vdova* může být mladá.

Lékař rázně vyklepe dýmku na parapet, vyčistí ji, nonšalantně si nacpe jinou lulku. Většinu života tráví mezi mrtvolami, přesto je vzorem síly a zdraví. Na *oblině* druhé lulky jsou mastné stopy a nánosy. Ano, ano, ano, příteli. Vdova může být mladá.

Tvrdil jste, že detaily případů vás nezajímají, zaútočí na útok Policista. Pobryndá se slivovicí.

Jistě, detaily mě nezajímají. Baví mě sociologické celky. A taky mě baví studium mozku. Protože mozek určuje chování celku. Vezměte

si třeba jazyk. Lingvistická schopnost je jedinečně lidská. A zabírá *obrovskou* část neocortexu.

Nevím, co je neo... cortex, řekne uraženě Policista. Před očima má mlžný opar vzteku a tělo v černých upnutých kalhotách a černém svetříku do věcka, rozkročené na vysokých černých podpatcích.

To je část mozku, která je z vývojového hlediska nejmladší, mladý muž. Geoffrey Miller soudí, že vývoj neocortexu podnítily kognitivní požadavky námluv. Chápete? Námluv.

Tomu nerozumím a nevím, kdo je Miller.

To je fuk, kdo je Miller. Prostě vývoj neocortexu podnítila *jen* potřeba být zábavný, rafinovaný, žertovný, vtipný, pohotový, milý, důmyslný. Tedy taky potřeba umět klamat a rozpoznat klam u druhých. Jde o přežití. Takže na rovinu, mladý muži, dobře vám radím a varuji vás včas. Na zlatokopky zapomeňte. Třeba není pro ženy zatím neocortex důležitý, třeba je pro ně intuice důležitější. Ta mladá Vdovička po tom našem pečlivě a láskyplně oběšeném bude tvrdý a chytrý a nabuzený oříšek. Na takových si louskáček rychle vyláme zuby. Myslím to s vámi dobře.

Lékař na Policistu šibalsky mrkne a dolije domácí slivovici. Policista pozoruje lékařovu tvář, potlačí nutkání vyrazit dýmku z přechytralé huby a nakopnout odbornou prdel. Jenomže být sokolníkem, na to ještě chlapec nemá, neocortex se stále vyvíjí; potřebuje *jen* statisíce let.

Policistovi se na stole a v počítači vrství a větví rozборы otisků, stop, vět, pachů, slabik, sliznic, písmen, životů. Otisky obyvatel skleněného domu. Nikde nic zvláštního a podezřelého, až na tu siluetu cizího ušního boltce. Nepatří oběti a nepatří manželce a nepatří chlapci. Svatá nukleární rodina. Nikde nic zvláštního a podezřelého; na těle, na bílém provazu, na překocené teakové židli, na průsvitu skel.

Jen k čerstvé zprávě z laboratoře je přihozen doplňující smotek referátů. Fotografie zpod mikroskopického oka.

Policista si promne oči, které se urazí a zaslzí. Fotografie vypadají jako snímky lidského plodu z ultrazvuku. Z jistého úhlu jako meteorologická předpověď orkánu na severofríském ostrově Amrum nedaleko Dánska. Jako chumel dobytelských spermií s ocásky. Jako fotografie *jen* pozorovatelného vesmíru, není jasné, jaký má tvar a jestli je konečný a kde se rozpíná temná energie a černé díry. Chce předvolat šéfa laboratoře. A ženu, která tektonické snímky pořizovala. A muže, který viděné pečlivě popisoval. Rozhodne se jinak.

Rozeběhne se za nimi sám.

V centrální laboratoři se nad mikroskopem i před ultrazvukem prostřídá procesí. Houf chemiků a biologů a houf odborníků na fyzikální procesy, houf zkušených praktiků i mladých teoretiků. Policista je zmatený ze zpráv i z viděného, natož z řečeného. Houf za ním je dotčený, protože se ukazuje, že jazyk vědy není s to některé jevy vůbec postihnout, natož vyjádřit.

V přírodních vědách je skoro pravidlem, že přicházejí nejdřív velké intuitivní myšlenky, hypotézy a teprve později důkazy, řekne mu šéf laboratoře a krčí rameny. Co mi to tady kurva vykládáš, rozlítí se Policista. Nervy nadranc a kocovina a ufnukaný vztek vybouchnou pěstí do futer dveří.

Nic netvrdím, vždyť to vidíš sám, brání své lidi šéf laboratoří. Ať se na to díváme, z kterékoliv strany chceme, docházíme všichni k témuž závěru, je mi líto. Za nehty toho muže se našly mikroskopické částičky a jsou to *jen* písmenka. Jestli to je šifra nebo jsou to symboly nebo ke které abecedě náleží, to nevím, rozhodně to ale je latinka. Jako by před smrtí nehty seškraboval zvápenatělá slova nebo co a slova nic neznamena.

Policista se hystericky rozesměje. Houf moudrých mužů a žen z laboratoří se uraženě a v tichosti rozeběhne za svou prací.

Policista drží v ruku přibližnou mapu posledních dnů mužova života, vybledlého na pustých pláních; *jen* zanést a popsat poslední

záchytné body pátečního dne, pomyslí si a ohlásí se k Vdově ze skleněného domu. Na víkend. Na víkend, no co.

* * *

Julie sedí na opěradle onípané lavičky u rozmrzelého hřiště s pískovištěm. Píše esemesku. K pískovišti se dobývá zarostlý park.

Julie se vymrští. Zvrací do trávy, mobilní telefon v dlani levé ruky. Minou ji tři staré dámy. Paní s holí jí podá kapesník.

Julie si odplivne. Do papírového kapesníku otiskne uslzené oči. Pak rty. Levná maskara se roztéká. Pálí ji do očí. Kapesník pohodí do zvadlé trávy. Ve které se povalují lahve od piva a papírky od nanuků a obaly prezervativů. Julie se podívá na mobil. Narovná se.

Její tělo sledují tři mořské vlaštovky. Co žijí velmi dlouho a v jejich kožnatých očích se hromadí moudrost. Před domem, kde Julie bydlí, se rozpojí.

Diana si sedne na lavičku u polámaného kolotoče. Birgit Stadtherrová míří na večerní hodinu tvůrčího psaní. Erika do uxorsko-hiomské restaurace za medovým přeludem. Nikdo jiný po této cestě nejde. *Jen* tento podzimní večer. Který si sám stahuje roletu a uplívuje do zažloutlé trávy.

Diana se zvedne a nasadí si brýle. Přečte jmenovky u kulatých zvonků. Jeden puntík stiskne. Bzučák nefunguje. Diana čeká. Zaslechne kroky. Seskakují hlučně po schodech. Julie pootevře. Ve škvíře zamrká sojčí oko. Stojí tváří v tvář. Julie má kruhy pod očima. Pruhy rtů jsou širší o zrudlé šlincy. Strhávala horkým voskem chmýří nad horním rtem. Nebo jí někdo přelepil ústa lepicí páskou a nedávno pásku serval. I Diana má pytle pod očima.

„Co chcete.“

„Dobrý den.“

„Dobřej.“

„Nic.“

„Nic?“

„Mluvit s tebou.“

„Jste ze sociálky.“

„Ne.“

„Jste od svědků Jehovových nebo tak.“

„Ne.“

„Máma zase včas nezaplatila plyn. To si vyřídíte s ní.“

„Ne.“

„Máma bude nahoře naštvaná, že se vybavuju s někým cizím.“

„Máma není doma.“

„Jak to víte.“

„Nechceš se projít?“

Hrdlička Julie, co byla nucena stát se sojkou, chce oku zabouchnout oprýskané dveře před zobákem. Diana jí v tom zabrání. Strčí nohu do dveří. Julii zaskočí fyzická síla drobného nazrzelého ptačího těla. Které letí, nemůže jinak. Julie neví, co se to s ní děje, když ji Diana popadne za loket a pohladí ukazováčkem a palcem. Je paralyzovaná.

Diana jí do dlaně vloží cár papíru s načmáraným telefonním číslem a několika slovy. Jemně ukáže na Juliino břicho.

„Nejde o to znásilnění.“

„O co teda.“

„O ponížení a pocit viny.“

Dívce dojde, o čem se tu baví. Zpanikaří. Začne si okusovat nehet s oloupaným modrým lakem.

„Vypadněte.“

Dveře zabouchne.

Zazvoní mobil. Julie ho nezdvihne. Zapípá esemeska. Julie si ji nepřechte. Pozoruje za záclonou elegantní stařenu před domem a brečí.

Stařena obejde dům a pak se vrátí a sedne si k nakloněnému kolotoči, který se loktem opírá o udusanou zem.

Telefon na stole znovu zavibruje. Točí se jako poraněné zvíře. Co to je za čarodějnici; na papírku stojí jméno Diana Adlerová. Za jménem „terapie pohybem“ a číslice. Julie je v pasti vlastního pokoje. V pasti vlastního těla, které si nedělá, co chce. V pasti tohoto města. V pasti svých genů. Bojí se strachu, který se jí může do zátylku zahryznout každou chvíli. Je našťvaná na bábu tam dole, ani tady nemá klid. Kdo to je. Jak to, že to ví. Patří k nim.

Zrůzněná Julie si přečte esemesku. Přeběhne chodbou a vyhlédne z okna protějšího pokoje. Ulicí se blíží Medová s mobilem v ruce. Za ní se namáhavě belhá důchodkyně, sedne si na lavičku a slétávají se k ní ptáci. Důchodkyně hází holubům drobty. Otevírá přítom ústa, jako by s nimi rozmlouvala.

Julie popadne z věšáku teplou bundu s kapucí. V komoře odkopne kbelík se špinavým hadrem a zašmátrá v krabici od vysavače. Zacinčí výhra v automatu, známá melodie. Julie vytáhne jednu z máminých lahví. Mocně si lokne.

Diana se rozhlíží. Matek, které u dětského hřiště brebentí a kouří, si nevšímá. Dětem na pískovišti podá hračky. Utře jim nos. Když si sednou na povalený kolotoč a snaží se ho marně uvést do pohybu, popadne je jemně za ruce a odvede na trávu, vytvoří s nimi pevný kruh, *kolo kolo mlýnský za čtyři rýnský, kolo se nám polámalo, mnoho škody nadělalo*, Diana zpívá v různých jazycích a vymýšlí nová slova a děti roztočí, jako by s nimi chtěla uletět, nohy klopýtají a nevzlétnou a pak se radostně válejí v utrápené trávě. Na zborcený kolotoč děti zapomněly.

Diana vidí, jak se otevírají dveře. Z nich se vyloupne Juliino tělo. Hrdlička se blíží. Così v její osobnosti naznačuje, že to nejhorší v životě už má za sebou. Vůbec si to neuvědomuje, holčička. Nasaď si kapuci, zapálí cigaretu. Dodává tělu odvalu, je rozjetá. Diana vstane, oklepe si trávu z kolen.

„Zavolám na vás poldy.“

Maminky utnou hovor. Zpozorní. Přivolají k sobě děti. Počastují je milými a sladkými slovy, ty smrade.

„Dobře.“

„I na tu vaši povedenou příbuznou.“

„Nemám žádnou.“

„Ta, co za barákem krmí holuby, nejsem blbá.“

„Aha.“

„O co vám jde. Kdo vás poslal. On. Policajti. Chcete mě vydírat. To půjde těžko, nemáte široko daleko nikoho, koho by tohle překvapilo, nebo komu by to vadilo.“

Julie poskakuje kolem Diany jako veverka. Ukazuje si palci na břicho.

„Je to moje věc. Já to zvládnou.“

„Máma bude mít záminku, aby tě vyhodila.“

„Jste nějak moc chytrá.“

„Projdeme se.“

„S váma nikam nejdu.“

Medová už slídí před domem. Rozhlíží se. Julie k ní otočí vzdorná záda. Zavěsí se nečekaně do Diany.

„Tak jo. Ale rychle.“

Medová čeká. Zaražená tím, že Julie odchází s neznámou ženou. Zavolá na ni. Julie se neotočí. Zavolá znovu. Nic.

Medová jde směrem, odkud přišla. Z lavičky u rozčepýřeného parku se zvedne tělo, které krmí holuby. Tělo se opře o hůl.

Medovou doprovází pajdavý stín a šum křídel. Holubi zdivočeli.

Diana si vede Julii k řece. Dianu děsí, jak snadno jde s někým, koho nezná. *Jen* proto, že je k ní laskavý. Jak dychtivě a neopatrně se tělo dožaduje důvěry a zacelení puklin. Je načase, aby hrdlička v sobě zardousila sojku i černou labuť, aby poznala, že to nejlepší má její *já* před sebou.

Diana chce být v blízkosti řeky. V blízkosti vody se lépe brebentí, význam slov odnáší vodní hladina, slova unáší bublající proud, vyřčené bubliny mizí, vyřčené bubliny nebolí, pij zhluboka poslední sluneční svit, Diana se úzkostlivě vyhne slovům jako škola, kamarádka, první láska, každý ví, že slunce zapadá na západě; mluví o řece, o podzimu, o tomto městě, jaké to je vést kurzy jógy pro pokročilé a vést kurzy jógy pro šťastné rodiče se šťastnými dětmi a jaké to je vést kurzy jógy pro porouchané děti. Kde musí promyšleným pohybem povzbudit nervový systém a udržet ho v rovnováze, *jen* tak člověk není mimo, je u sebe. *Jen* tak rozumí svým pocitům a má je pod kontrolou. A je otevřený novým zkušenostem. Jako místní holčička, která mlátila panenkou o zed'. Jako tři holčičky v pobryndaných třetihorách, které si Diana odvezla z Evropy. A které intuitivně začaly vyhledávat nové zkušenosti teprve tehdy, jakmile se zklidnily tělesnou aktivitou. A jak jí bylo smutno z toho, že mají pro sebe tak prázdná srdce.

„Mluvíte dost divně,“ řekne Julie. „A divně se jmenujete.“

„Je to jednoduché. Musím promyšleným pohybem udržet tělo v rovnováze, jinak by opakovala zkušenost, na kterou si vědomí nepamatuje. Provokovala by násilí, která zažila. Berou na sebe stále táž neštěstí, přivolávají na sebe tytéž tragédie. Ale co je důležité, drahá Julie, poslouvej mě, co je důležité: není to tak, že by tělo zkušenosti *jen* netečně nabíralo. Tělo je samo i prostředníkem změny. To platí pro děti. To platí pro dospělé. To platí pro tebe.“

„Já jsem v cajku,“ řekne Julie. „A připadá mi to dost směšný, stát na hlavě. Nebo ležet na hřebících.“

„Tělo nesmí sedět. Nesmí *jen* sedět na židli u psychoterapeutů nebo ležet na gauči psychoanalytiků. A *jen* mluvit. Neocortex je část mozku, která je z vývojového hlediska nejmladší. Mluvení samo nepomáhá, Julie. Je tu totiž velký háček. Co háček, je to hák, na kterém tělo visí v prostoru. Jsou tu pocity zazděné v těle. Tělo je organismus, to snad víš, a organismus můžeme ovlivnit a měnit. Ale *jen* a *jen* tehdy, když koštětem z těla vymeteme staré, zarezlé, zabetonované

pocity. A vymeteme je *jen* v prostředí, kde máme pocity jistoty a důvěry. Ukazuju tělům nový směr. Rozumíš mi, alespoň trochu.“

„Nemáte žvejkačku?“

Míjejí bílý strom, Diana nevyпустí orla, dokud v poli neuvidí zajíce. Julie si utrhne březový lístek. Mlčí. Žvýká.

Diana jí neřekne, že v oněch třech případech jí praxe nevyšla. Ingrid je mrtvá. Ve zbylých dvou případech selhala taky; dodnes čeká na moment, kdy se Birgit a Erika zbaví břemene a strhnou si pásku z očí. Nechtějí se zbavit břemene, pásku na očích si vzdorovitě a urputně přidržují. Birgit má syny a naštěstí se na syny a vnoučata vyptává. Když byli malí, spíš u nich sama hledala ochranu. Neposkytovala ji.

Diana Julii opakuje, co už opakovala tolikrát, o čem tolikrát psala, ale nemůže poprosit všechny těhotné světa, aby si poslechly její věty, i když se to mezi vlašťovkami dávno ví, i když je to banální. Diana zopakuje, že pro rozvoj duše je nejdůležitější dětství, na dětství závisí, jak se budeme jako dospělí cítit ve své kůži. Jestli zalezeme pod plesnivou deku a schováme se pod zatuchlou peřinu. Nebo půjdeme životem vzpřímení. Na tom záleží, jak budeme zvládat vztahy. Nejdůležitější je prorostlá vazba dvou těl. Dianu zamrazí, když opakuje, jak důležité je propojení s nejbližší osobou, s mámou. Máminým úkolem je, aby dítěti poskytla jistotu a zbavila je stresu. Stresem dítě reaguje na neznámý, cizí svět. Zbavit dítě stresu lze. Modré břicho Dianina levého ukazováčku je toho důkazem. Nahlas neřekne, že existuje dotek, který je ostřejší než meč. Musíš držet ukazováček s vědomím, že protivníka opravdu zabiješ.

Diana Julii unavuje nudným vyprávěním, co pro ni jóga znamená a jaké to bylo, když byla malá a chodila na balet. Julie zpozorní, *jen* když Diana vypráví, jak pózovala módním fotografům a jak sama fotografovala druhé a jak si člověk musí obezřetně vybírat přátele a jak ji Julie zaujala v parku na lavičce, ano, Julie je zajímavá a vlašťovka na vlašťovce pozná, co se s tělem děje, ano, Julie má

problémy, ale má v sobě i zvláštní půvab, mohla by se věnovat józe, mohla by se věnovat baletu, mohla by...

„Fakt? Mně je to fuk. Stejně na to s mámou nemáme.“

Julie utrhne další březový lístek a hodí ho řece. Ta si ho vyplazeným jazykem chytne; s kořistí prchá. Julie vyplivne březovou žvýkačku. Nalepí se na vodní hladinu.

Juliino tělo už není v křeči. Dívčino tělo si Dianu prohlíží. Zapálí si další cigaretu. Přitáhne si bundu k tělu. Je zima a je vlezlá, zaleze pod modře namalované nehty. Diana vede Julii do botanické zahrady, do pavilonu s tropickými květy. Tam Juliino tělo nikdy nebylo. Julie se nudí u okrasných dřevin japonské třešně sakury, s nafialovělými květy. Pak ji Diana dovleče do proskleného vysokého mrakodrapu. V tomhle věku by jí jóga pomohla. V tomhle věku jí nevěří.

Birgit ve stejné chvíli a v jiném patře vstoupí do půlkruhu usazených obličejů. Stojí v nakousnutém krajíci tváří.

Birgit je výtečně naložená, vztek odložila u Eriky. Stepuje a žongluje slovy, skotačí mezi replikami a rozhazuje se plnými hrstmi. Rozebírá a vylepšuje texty, které ji vzrušují, když se jim dívá do útrob. Drží v ruce stetoskop, nad odstavci zadrží dech, aby slyšela, jak text dýchá. Jemně směřuje hlas k chvějivému cíli. Respekt ke každému, protože každý má duši. Dnes kolem nich našlapuje opatrně jako po tenkém ledě. Po pečlivém promyšlení je všechno snadné, nejhorší je nerozhodnost, sedí tu tváře s jedinečným příběhem, příběh píše jejich dny, jejich zkušenost, jejich srdce. Jejich zkušenost je pravda. Birgit se raduje ze sebemenšího pokroku. Mají talent, ano, mají talent a Birgit je má ráda. Rozdá se jim. Birgit je ve formě. Netrérovaná slova jí nestačí. Je tu, ano, je tu, chycená v Birgitině síti slov; sedí v kruhu obličejů. Čtrnáctiletá školačka Milenka.

Julie a Diana výtah minou. Vyšlapou po schodech a procházejí dlouhými nudlemi chodeb. Šeptají, když míjejí desítky dveří, za nimiž se učí.

Diana na jedny opatrně zaklepe. Pozdraví se s rozesmátou ženou v červených sametových kalhotách a bílé blůze a fialovém turbanu, která vysokými podpatky podupává a stepuje v půlkruhu mlčenlivých, zaražených a udivených tváří.

Červenobílá paní radostně loupne okem po vyzáblé Julii. Povzbudivě na ni zamává. Julie zpoza Dianiných zad nakukuje do třídy. Křísne očima o Milenčinu tvář. Obě ztuhnou, zornice se rozšíří. Milenka sklopí oči. Dělalí, že se neznají. Diana ani Birgit si toho nevšimnou. Možná to *jen* předstírají. Já nevím. Proč bych měla všechno vědět *jen* proto, že to píšu, těžce se mi mezi nimi dýchá.

Doputují. Diana hrdličce Julii ukáže holou místnost. V zadním rohu je trampolína a sada zelených podložek, tenkých jako listové těsto.

Diana předvede sestavy cviků. Julie zapomíná na své tělo. Rozešmeje se v ní bublavě dítě, když Diana předvádí, jak důležité je umět správně dýchat a kolik lidí ani neví, že dýchá nesprávně. Vysvětluje Julii, co je to hatha jóga a co jsou to ásany a že dnes existuje nespočet odnoží jógy a že v životě jde *jen* o to udržet vnitřní klid, nejde o to z jógy udělat středobod svého života a jóga ti, Julie, dá znamení, kdy se jí můžeš věnovat a kdy se bude ona věnovat tobě.

Diana stojí na hlavě. Ústa mluví.

„Když budeš mít deprese nebo budeš třeba žárlit na svého kluka nebo –“

„Nemám žádnýho.“

„Nebo když se budeš přejídat nebo když propadneš desítkám lákadel, jaká na lidi ve světě číhají a která je matou a znejišťují, nebo když si plíce třeba napumpuješ nikotinem a žaludek alkoholem, tak se nedá pravidelně, hluboce a klidně dýchat, jak to jóga vyžaduje.“

„Ste u řeky tvrdila, že jóga nic nevyžaduje.“

Julie dřepne na bobek, skloní se k Dianině hlavě. Zrzavé žíně se rozprostřely po zelené podložce, která je elektrizuje.

„A vám jako tohleto pomáhá.“

„Ano. Pokaždé se vyčistím a začnu od nuly. Pokaždé setřesu napětí.“

Dianina bosá chodidla dopadnou na zem. Hrdlička Julie jí k lebce připlácne vlasy, aby nevlály prostorem. Diana skrčí levou nohu, levé chodidlo položí na pravé stehno, pata směřuje vzhůru. Skrčí pravou nohu, pravé chodidlo položí na levé stehno patou nahoru.

„Tý jo.“

„Zkus to.“

„Nechci.“

„To je lotosový květ. Má kořeny v bahně. Natahuje krk vodou. A rozkvete do nádherné květiny. A ty květiny se dívají do nebes. Kde létají hejna ptáků a kde samec signalizuje samici, že v obsazeném teritoriu je připravený k hnízdění, a současně varuje ostatní samečky vlastního druhu, aby do teritoria nevstupovali.“

„Ale jsou uvězněny v bahně.“

„Dívají se do nebes.“

„Hm.“

„Jóga umí víc. Jsou hmaty, které jsou silnější než meč. Rozhodnost je silnější než meč.“

Diana rozplete nohy, okvětní lístky odpadnou.

„Pomoz mi.“

Doprostřed místnosti přitáhnou trampolínu. Diana na ni vyskočí. Mírně se pohupuje. Láká k sobě Julii.

„Bude mi akorát tak blbě.“

Diana hrdličku Julii popadne za ruku. Bez sebedůvěry se žije těžce. Přitáhne si ji k sobě. Julie si mikinu s kapucí stáhne přes hlavu. Odhodí ji za sebe. Mikina plachtí vzduchem. Dopadne a leží na parketové podlaze jako spící tvor. Chytanou se za ruce.

„To je trapný.“

Pohupují se. Mírně a spolu. Stejný rytmus. Důvěra. Jistota. Skoky jsou vyšší a vyšší. Letí.

„Proto naše těla vyplavují adrenalin, proto můžeme napnout svaly, proto můžeme zrychlit tep, zhluboka dýchat a ztratit chuť k jídlu.“

Vůči slovům je Juliino tělo imunní. Ale Diana ví, jak a kdy uvolnit svaly. Ví, kdy začít s terapií tancem, kdy přisolit uvolněním. Jenže i když je měsíc v úplňku, jako by něco chybělo; nejtěžší je stimulovat čakru srdce.

Julie se neusmívá, tvář bledne. Diana se vrátí k řeči, jako by slova mohla rozehnat nevolnost. Mluví o tom, jak je důležité vybírat si správné přátele.

„To je teda fakt.“

Julii se zvedá žaludek.

„To ty levný cigára,“ řekne a omluví se. Seskočí z trampolíny.

„Kde tady máte hajzly?“

Julie zvrací do záchodové mísy. Třese se. Dýchá zrychleně a mělce, a neví o tom. Ráda by zastavila třas a neklid. Potlačí nutkání zarýt si nehty do zápěstí a neklid překřičet, neklid umlčet, neklid přiškrtit. Zarýt si nehty do zápěstí a poslat kůží vzkaz: a dost, dost, prosím. Rozbrečí se. Klečí na bílých dlaždicích. Čelo opřené o bílý chlad. Napije se vody z kohoutku. Chlemtá jako pes. Pocáká dlaždičky. Otře si obličej do papírového ručníku. Zmuchlá ho do koule a odhodí na zem. Vyjde na opuštěnou chodbu. Rozhlédne se a sejde o patro níž. Zastaví se u dveří, za nimiž jako vrabec poskakuje štíhlá a směšně postrojená červenobílá paní a kde se v lavici krčí ta holka, ta zasraná šprtka, Milenka, co se furt cpe a vnucuje k Medové.

Hrdlička Julie na dveře přitiskne ucho. Zahlaholí smích. Julie se lekne, ucho odtáhne. Cítí se nesvá ve stejné budově jako ta holka, bábu nahoře ani nezná, jak to, že bába zná ji? Nevěř nikomu nad dvacet, ta bába dávno patří do hrobu, stejně jako máma, a té je třicet dva. Chce utéct. Jenomže nemá svoji mikinu a máma by ji zabila, kdyby mikinu ztratila.

Když se Julie do cvičebny vrátí, vidí Dianu. Nehýbe se. Opírá se o zem *jen* rukama, vosí zadek trčí do výšky, kolena se opírají o lokty rozpažených paží, strnula se zavřenýma očima. Hrdlička mění peří, Dianu nespouští z očí a nenápadně hrábne do černého koženého batůžku, visícího i s kabátem na věšáku u dveří. Po špičkách se blíží k pohozené mikině, rozplácle žábě, jako by se bála, aby mikinu nevyplašila nebo neprobudila. Diana se neslyšně sesune na zem.

„To byla vrána.“

„Co?“

Julie popadne mikinu a nasouká se do ní. Ta pojančená bába je vážně blázen. Julie z ní strach nemá. Tělo v její blízkosti malátní.

„Kákásana. Vrána. Cvičení pro zlepšení fyzické a duševní rovnováhy.“

Diana jí mikinu svlékne. Diana rozroluje druhou zelenou podložku. Položí na ni Juliino tělo. Mikinou podloží tenký zátylek.

Leží mlčky vedle sebe. Dýchají. Juliino tělo není schopné úplného výdechu. Diana se Juliina čela dotkne bříškem ukazováčku. Existuje dotek, který je mocnější než meč.

„Když tam půjdeš, nahlásí to, bude to zkoumat sociálka, a to víš.“

„Nahlásila jsem falešný datum narození. Umím v tom chodit. Nemějte péči.“

„Ukážu ti, jak se nejlíp uvolním.“

Diana dosedne do tureckého sedu. Proplete nohy, jako by vázala stuhu. Dlaněmi se opře o podložku. Paže propne. Vysokozdvíhací vozík, propletené nohy se zdvihají, popojedou výtahem, trčí ve vzduchu; kdo je nemocný, nakreslí na zem čáru a ta se stane řekou.

Diana pomalu spouští ruce, lokty se ohýbají. Svázané nohy se dotknou země.

„To není možný.“

Hrdlička Julie znovu zapomíná na sebe. Fascinovaná elasticností vrásčitého, krásného těla. Chce to okamžitě zkusit. Nedaří se. Lehne si vedle Diany. Nedaří se. Diana je potěšená. Ta holka má kuráž, ještě není vnitřně ubitá. Vodní hladinou prorazí k nebesům lotosový květ.

„Co chceš dělat?“

„No co asi. Nechám si to vzít.“

„Myslím v životě.“

„Nevím, chtěla bych mít bohatýho manžela, dům a děti a chtěla bych mít prachy. Ale na modelku nejsem dost hezká.“

„Jsi krásná.“

„Hm, to určitě.“

„Cestovat nechceš?“

„Ani ne.“

„Studovat nechceš.“

„Na to nejsem dost chytrá, říká máma.“

„Každý je na něco chytrý.“

„Hmmm.“

„V této poloze můžu zůstat, jak dlouho chci. Tíha nohou ve vzduchu. Nejlepší je to v přírodě. Na trávě. Když je nade mnou nebe. Zavřu oči. Jsem pták. Uletím všemu. Vlaštovka proti modrému nebi.“

Diana zavře oči. Naučí Julii létat. Ptáče vyhodili z hnízda dřív, než mu ukázali a vysvětlili svět tam dole, než ho naučili létat. *Jen* lidé svá ptáčata vyhazují z hnízd na dlažbu a zašlápnou je. *Jen* lidé vyhazují jedinou naději do popelnic. Je těžké mít kolem sebe dobré a napřimené lidi, rovné stromy rostou na horách; vidí přímé stromy, vidí Birgit, Eriku, Ingrid, loudění mládat pěvců vyvolává u rodičů odpověď v krmení. *Tamti* jsou pryč, *tamti* lidé jsou pryč. Ševelí jim do korun Diana celý život. Zachyťte v mysli *jen* to, co zachytit chcete. Nejde o znásilnění. Jde o ponížení. Ponížené tělo se nikdy nena-rovná. Už ho dál neponižujte. Opakuje jim to do umdlení. Opakuje jim to celé století, drží je za ruku a skáče s nimi na trampolíně. Erice špitála do ucha, nekrč se, nebud' malý člověk, upni se k *nebesům*, nastav dlaně k nebi. Děláme, co můžeme, ano, Eriko, když se lidé zabíjejí, není to vhod *nebesům*. Co se to ale děje, že nebesa zabíjejí člověka. Na to se mě, Eriko, neptej, nevím, vím *jen*, že dvacáté století vpálilo mému tělu cejch poznání, definitivně se rozkrápla iluze, že

neštěstí člověka polidští. Problém dvacátého století je problém obětí.

Diana se nadechne. Kdyby měla před sebou ještě několik let, věnovala by se *jen a jen* mužským tělům. Připojila by se k jinému hejnu. Ženská oběť a mužská oběť reagují rozdílně a stát se obětí neznamena stát se lidštějším. Ženská oběť je pochroumaná, ponížení nese životem jako cejch, přitahuje další násilníky. Mužská oběť, jak vyzozorovaly vlaštovky, se stane i zabijákem. Protože tělo chce zapomenout na ponížení a na bolest; mužské tělo chce zapomenout na minulost *jinak*. Za ponížení považuje i to, když něčeho dosáhne s cizí pomocí; vlaštovka spadlá na zem v mužském těle by neunesla fakt, že vzlétnout může jen s cizí pomocí. Nikdy by to neodpustila ostatním vlaštovkám. Zničila by hejno. Oběť uniká a unikne, *jen* když zabije nebo poníží ještě někoho slabšího a přemůže ho. A vždycky přemůže dítě a v drtivé většině přemůže ženu.

Diana si vzdychne a otevře oči. Birgit by knihu o Benešovi měla psát s ohledem na tělo. Možná by se divila, co v dějinách rozhodovalo. Sklenice a talíř a postel. Co státník před jednáním pil a jedl. Jestli mu neztěžkl nebo se nezvedal žaludek. Nepálila ho žáha? Co žluč? Nerozhodují žlázy a hormony? Nevznášel se na křídlech zamilovanosti a neviděl svět růžovými brýlemi? Zamilovanému se líbí i opičí ocas, a kdo zamilovaný není, odvrátí se i od rozkvetlého žlutého tulipánu. Neopustila ho milenka? Není napumpovaný záští? Není nevyspalý? Nebolí ho hlava? Byl v dobrém rozmaru? Polechtal někdo jeho ješitnost? Není závislý *jen* na tom, co o něm kdo kdy řekl? Neovlivnil ho první dojem? V kontextu těl nerozhoduje příslušnost k politickým stranám; sympatie a antipatie těl se řídí zatraceně jinými zákony.

Diana nemá čas věnovat se *jen* mužským tělům.

Potřebuje nový život. Nebojí se, že stárne tělo. Bojí se, že stárne duše.

Čtyři stíny vyděšených vlaštovek za oknem protrhnou mlhu vzpomínek, křehkých jako hedvábí; když nikdo, ani orel Diana není přímý, jak se porovnat s druhými. Vlaštovky neznají sebelítost. Sebelítost je vražedná.

„Můžeš dát dítě k adopci.“

„Nechci, aby o tom někdo věděl. Nechci chodit po městě s nafouklým břichem.“

„Není to *jen* tvoje vina. Necháš si to vzít, když myslíš. Zním jedno dítě, co se narodilo za takovýchto podmínek.“

„Holka, nebo kluk?“

„Holka.“

„A jak to s ní dopadlo?“

„Těžko říct. Dodneška neví, že je dítětem znásilnění. Ale tělo to ví a občas jančí.“

Diana hrdličku k pohybům nenutí. Smotává obě zelené podložky a mimochodem nabídne, že se Julie kdykoliv může podívat na hodinu jógy. Zadarmo. Nebo navštívit hodiny tvůrčího psaní o patro níž, které vede její známá, a to je dobrá spisovatelka, trošku zjančená, ale tam se může Julie drápkem uchytit a ze všeho se třeba i diskrétně vypsát. Před chvílí ji viděly v učebně. Je to hodná, i když svéhlavá a svérázná paní.

„Už jste tam někdy někoho posílala?“

„Ne.“

„Fakt ne?“

„Ne. To je každého věc. *Jen* ti říkám, že něco takového existuje.“

„O co vám teda jde?“

„O tebe.“

„Proč to děláte?“

„Chci ti pomoci. Celý život se starám o podobné holky, jako jsi ty.“

„Já žádnou pomoc nepotřebuju. Postarám se o sebe sama. *Jen* jednou jedinkrát jsem o pomoc požádala, a jak to dopadlo.“

„Jak?“

„No jak asi.“

„Chceš o tom mluvit?“

„To teda nechci.“

„Kdy tam jdeš?“

„Co nejdřív. Za čtyři dny.“

„Budu tam.“

„Nemusíte.“

„Doprovodím tě domů.“

Julie si přetáhne přes hlavu kapuci.

„Ne.“

Julie seběhne po schodech do podzimního větru. Oblaka soumraku prořídla.

„A odlakuj si před tím nehty,“ volá za roztřesenou kapucí Dianin sametově hnědý hlas.

* * *

Policista sedí v novostavbě za živým plotem z habrů. Pohupuje se v měkkém černém koženém křesle. Je izolován v pracovně mrtvého. Zaseknut za půlkruhový masivní stolem. Na tmavohnědé desce se už neleskne štíhlá karafa s vodou, s krystalem uvnitř. Zkoseně obroušený krystal se v okně zatřpytí. Osekaná slza se modře zablýskne ve zdvojené okenní tabulce. V odrazu jsou slzy dvě. Policistovy oči zachytí vlaštovku. Když tělo proletí krystalem, jsou z něho *čtyři* identické vlaštovky. Z krystalu vyletí *jedno* tělo.

Oči se vrátí na řádky monitoru, zatímco vedle štěbetá chlapec a co chvíli se ve dveřích zjeví mladá Vdova. Žena je nezvratně přesvědčená, že manžel spáchal sebevraždu. K Policistovi je proti své vůli značně odměřená. Dělá z její tragédie zašmodrchaný případ a štourá se v něm, dráždí bosou nohou chřestýše, ona chce mít tohle nešťastné období za sebou. Má kruhy pod očima.

Donese Policistovi tác se silnou kávou. Chlebíčky s krabí pomazánkou. Jablečný koláč. Vodu s nastrouhaným zázvorem. Bílý talířek s ostře žlutými plátky citronu. Med. Jedno citronové kolečko vhodí rubínové nehty do minerální vody, kterou má Policista vypít. Vdova si kyselé prsty decentně olízne. Policista prsty sleduje; rád by je olízl sám.

Vdova se zastaví za jeho zády. Zadívá se na monitor; mimoděk se dotkne Policistova ramene, což ho irituje. Chvění v podbřišku se rozvibruje a tentokrát to není intuice ohledně vražd a sebevražd.

Policista sune kurzor dolů, není z textu moudrý, mrtvý črtal román, kde je hlavním hrdinou mimořádně inteligentní a okolím podceňovaný podnikatel, uštváný starostmi o tupé podřízené a péčí o nenasytnou rodinu, o sobecké rodiče a rozjívěné děti a divoké milenky, uondaný a vysátý a přiškrcený manželčinými nehoráznými požadavky ohledně domů a aut a dovolených a jachet, osamělý a mimořádně, opravdu mimořádně bystrý a schopný a vtipný štvanec, okolím nepochopený, který se o radu obrací na duchovní vůdce, jezdí s nimi do Indie a bohatě jim za každou radu platí a po návratu zfackuje otravné děti. Policistu bolí oči. Text je rozčepýřené hnízdo, slepované za nemilosrdného rozkladu vlaštvčích těl týden po týdnu. Policista boulí oči a oči škobrtají o neomalená slova. Zajímaly by ho vyškrtané části.

Vdova se skloní. Měkkou, teplou tvář a broskvové chmýří boltců má Policista na dotek, prsa se vyhrnou z výstřihu. Policistovy zuby se zatnou, prsty pevně stisknou myš. Rubínové nehty pravé ruky se spojí, obejmou hřbet Policistovy ruky. Jemné prsty si hoví na jeho kostnatých. Teplou těl se přelévá. Zapomnění je přece základní předpoklad přežití, řekne mu Žena. Zavírá text. Zaskočená myš v zajetí dvou dlaní otevírá text jiný.

Jsou tu mužovy intimní zápisky. Co kdy a jak pil, co kdy a jak jedl a v jakém množství a energetické hodnotě, s kým kdy a kde a kolikrát spal, nechybí věty duchovních rádců a rádkyň, citáty a věty politiků

a státníků a papežů, vyzobané převážně z knih Birgit Stadtherrové. Vdova Policistovi cíleně pohybuje zvláčnělou rukou, kterou překlápila dlaní; Policistův hlas do ticha zakoktá. Taky mi to tak připadá, souhlasím... kdybychom si pamatovali každou prohru, každé zklamání, každé ublížení, těžko bychom hledali sílu pokračovat dál... v celkovém součtu by možná takové zážitky převažovaly... schopnost zapomenout je velmi blízká daru naděje a nového počátku... je v ní taky něco utopického... Policista koktá a myš putuje stránkami, jako by neměla trpělivost se prokousávat něčím, co tu po výkonném manželovi zbylo. Zatuhne u věty, která je jasným vzkazem Policistovi, aby případ uzavřel, aby nic, prosím, nic nepokazil, toto můžeme považovat za vzkaz manželova těla, které, nepoučené, nevydrželo tlak stáří. *Je-li toto život, kterým musím projít, pak se vzdávám.*

Policista pochopí, převezme velení. Myší teď pohybuje on. Vdova ruku neuvolní. Nechá se vést. Ruce laškovně bruslí po stole. Policista se zastaví u sentimentálních románových vět, kape z nich kyselý med. *Můj život se ocitl na křižovatce. Ukazuje se, že na křižovatce existuje vícero cest. Vyberu si tu, která vede k lásce.* Policista cítí ženské teplo. Velení přebírá její ruka. Otevře stránku nepracovních schůzek. Jsou-li záznamy pravdivé, měl v páteční podvečer schůzku nad svým rukopisem. A nemusel si ji zapsat do diáře. V diáři se tísni jen oficiální schůzky. Měl osobně navštívit paní Birgit, termín si pyšně zapsal jako individuální konzultaci. Zápisky v počítači by měly být pravdivé, kdopak by je vymazával nebo falšoval, heslo znám přece jen já, špitnou udivené Vdoviny oči a rubínové nehty bolestivě přimáčknu kostnatou ruku. Písmenka se Policistovi před očima slévají. Úkryt, úkryt. Vdova uvolní Policistovy prsty, zdvihne dlaň a mlsně si pohladí šiji. Zůstaňte na oběd, příliš jste pracoval.

Ne. Nevím. Příště.

* * *

Před budovou kliniky podupává vyplašená Julie, od úst dvojitá pára. Kouř teplého vzduchu z umotané cigarety zahlédne Dianu. Hrdlička jointa típne.

Julie modrý lak z nehtů odlakovala. Diana se na ni dívá a vidí, jak je Julie neukotvená; když vyrůstají v klidné rodině a mají šťastné dětství, naučí se vnímat subtilní signály, kterými tělo emočně hodnotí nové situace. Ale i když mají start nešťastný, vědomí stále bere signály těl na milost. Jen to pak musí být varování rázné a důkladné; v břiše zašimrá vlašťovčí pírkó *jen* tehdy, když varuje před ztmavlou uličkou.

Julie nevnímá subtilní signály. Jinak by si cizí lidi nepustila tak překotně do života.

„Fakt jste přišla. Prachy máte?“

„Jistě, mám.“

„Nechci tam jít sama a nechci, aby o tom někdo další věděl.“

Diana ji chce obejmout. Juliino tělo se splašeně odtáhne. Diana se nedá. Dívku na obě tváře políbí. Vezme ji v klidu za loket. Z Dianina těla se na Julii přelévá klid. Proplezí se jako uřknutý had.

Čekárna je přeplněná maminkami a řvoucími miminky a pobíhajícími dětmi s unudlanými nosy a podrážděnými těhotnými novomanželkami. Julie se k Dianě přimkne.

„Já to nechci.“

„Já vím.“

„Kam to mám odložit?“

„Promluv si o tom ještě s mámou.“

„Nikdy. Vyrazila by mě.“

„Nevyrazila.“

„Zpřerážela by mi kosti.“

„Třeba by měla radost. Můžu s ní promluvit já.“

„Zabila by mě. Já to nechci.“

„Dobře.“

„Moc mě teda nepřemlouváte, abych si to nechala.“

„Nebyla bys dobrou mámou. Ted' ne.“

„Takže mi pomůžete.“

„Když ty pomůžeš mně.“

„Mohlo mě to napadnout, že to zadarmo nebude. Takže vydírání.“

„Ne. Stačí, když mi povyprávíš o otci toho dítěte.“

„Ne.“

„Nemusíš ho krýt.“

„Nevím, kdo to je.“

„Víš.“

„Ale nikomu to neřeknete.“

„Nikomu to neřeknu, holčičko.“

„Nejsem holčička.“

„Promiň. I kdybych to někomu řekla, stejně všechno zapřeš.“

„Jste nějaká chytrá.“

„Stydíš se.“

„Jak to víte.“

„Znám tě.“

„To teda neznáte.“

„Znám tě dlouho.“

Julie je tvrdohlavá a Julie je svéhlavá a Julie je nepravděpodobná a Julie je rozhodnutá. Diana jí vloží do dlaně hrst bankovek.

„To je *jen* pro tebe. V nemocnici jsem to zařídila.“

Zatuká na dveře a cosi domlouvá. Vyvolají Juliino jméno. Tělu odeberou krev. Julie dostane vynadáno. Nepřinesla ranní moč. Potupně obdrží kalich, pohár vítězů. Zmizí se svým V před zvědavýma očima na toaletu. Diana na ni čeká. Usmívá se na děti, které jsou dlouhým čekáním mrzuté a protivné a kterých si nikdo nevšímá, které se zastaví u jejích kolenou, které se k ní dobatolí. Hraje si s drobnými prstíky. Hladí je po vlasech. Kolébá je na kolenou. Poskakují kolem babičky z nečtené pohádky, vrní kolem pečlivě oblečené madam, ověšené drahými šperky; zklidňují se.

Diana doprovodí vyšetřené Juliino tělo na oddělení v posledním patře. Předá Julii zdravotní sestře a podepíše papíry. Sestra Dianu sjede opovržlivým pohledem. Jako by neodpovědná Diana mohla za hrdliččin osud.

Diana podá Julii tašku s přezůvkami a županem, který koupila Erika. Diana slíbí, že se druhý den ve tři vrátí. Slova by Julii *jen* mátlá. Nahlas neřekne, na co myslí; jak urputně po skončení druhé světové války vlaštovka jménem Ingrid bojovala, aby se znásilnění považovalo za válečný zločin nejhoršího stupně, a jak se jí vydatně vysmívali. Diana nahlas neřekne, jak urputně po Ingridině smrti bojovala, aby táž diagnóza platila pro znásilněné dívky a ženy v rámci všech válečných konfliktů. Protože pokud se jejich těla nepodrobí terapii, hrozí, že odmítnou nevědomky své děti. Že v pozdějším věku trpí depresemi, nadváhou, závislostmi, nemocemi srdce, rakovinou, cukrovkou. Trauma znásilnění zkracuje tělu život až o dvacet let ve srovnání s těly, která měla šťastné dětství a neprošla tímhle traumatem. Diana nahlas neřekne nic. Podá Julii tašku. A sjede zdravotní sestru zářivým úsměvem.

* * *

Policista poprosí kolegu, aby vyslechl docentku Stadtherrovou. Starých hysterických intelektuálek se děsí. Starých intelektuálek se děsí nejvíc, brrr. Setkat se s ní by považoval za čirý masochismus, pssst. Vymluví se, že musí obejít všechny manželky oběšeného.

První mu neřekne nic. Brali se za studií a psala mu diplomovou práci; vděčí mi za úspěch a úspěchu vděčí za tu druhou ženu. Druhá je Policistovi povědomá. Sebevědomá, rázná podnikatelka. Vlastní velkofirmu s masnými výrobky. Dováží maso z Argentiny, odběrateli jsou hoteliéři a špičkové restaurace, už i v supermarketech se tu a tam prodává. Nad přemrštěnou cenovkou flákot se usmívá její fotografie. Odtud ji zná. Nikdy si takový výrobek nekoupil. Připadal

by si jako kanibal; fotografie mu neodbytně podsouvá představu, že si kupuje kýtu z jejího těla.

Ano, motiv by měla, nenávidí ho plnokrevně. Připoutaný k ní byl přes děti. Ke všem manželkám byl připoutaný přes děti. To byl výsledek výchovy jeho rodičů z maloměsta. Dva lidé jsou spolu kvůli dítětem. *Jen* kvůli dítětem a to stačí, jestli mi rozumíte. A muž podvádí, protože potřebuje upustit tenzi, která v něm narozením dětí bují. A musí odbourat odpovědnost za rodinu, pod kterou umdlévá. A tak může spát s kdekým. A mít třeba i po letech romanci s bývalou ženou, dodá argentinský steak s úšklebkem. Policista se zeptá, proč si ho tedy brala. A je rád, že si žena nevšimne, jak je otázka netaktně položená; vyšetřování pokrok nepřinese. No, podívejte se, řekne žena, byl prostě jiný. Nebyl nudný a vypadalo to, že má výrazné názory a hlavně, kabelku by vedle sebe nechtěl. Policista nechápe. No, vyžadoval zajímavou ženu, vždycky chtěl mít doma *jen* zajímavé a chytré ženy. Jenomže se nakonec ukázalo, že zajímavá má být *jen* do určité míry. Naoko všechny podporoval, ale vlastně nechtěl, aby pracovaly. Myslel si, že když si nás vybral, je to už samo o sobě počta. A nám začíná nekonečná služba z vděčnosti za to, že s námi je. Ale to ještě není důvod, abych ho zabila, ne? Uhodil vás někdy, ptá se Policista. Jako když mlátil ty holky, co mu dělaly poskoky, teda ty asistentky? To zas ne, nikdy, já jsem řeznice, já bych mu to vrátila. Jenomže on holt dělal velký rozdíl mezi manželkami a ostatními ženami. O vlastní majetek se staral vzorně. Majetek ostatních plnil. On je... tedy byl rozpínavý.

A ta, co má teď, ta od něj dostala za vyučenou hned začerstva. Chtěla od něho odejít, praštila ho prý první. A to on fakt nesnáší. Zavřel by ji radši do kláštera, nebo by jí nechal ukovat pás cudnosti. Měl strach, aby neživil cizí fakany. Když už, tak odchází on. Ale kvůli tomu by ho přece nezabila, nebo ano? Nebo ano, zaculí se sladce masna.

Policista se vrátí do kanceláře. Skládá si obraz muže, který je úspěšný a sympatický a oblíbený mezi muži. A tak odlišné má podoby, když se ocitne v blízkosti žen. Jak zajímavý život ten chlápek měl. Místo aby psal o svém životě, tak si v románu vymýšlí kravinu.

Ještě jednou by potřeboval vidět Vdovu, ale ne dneska. Pošle za ní kolegu, toho, který se dravců nebojí. A který sfoukl s přehledem i spisovatelku před smrtí.

Kolega Policistovi sesumíroval hlášení. V domě, kde docentka Stadtherrová přechodně bydlí, zvonili několikrát. Nikdo neotvíral. Po okolních domech nemá cenu se ptát. Je to samostatně stojící oranžový domek pod Petřínem, přístupný *jen* ze tří stran. Tohle s naším oběšeným nesouvisí. I když ten oranžový dům je parádní; bydlí v něm samí cizinci. Zjistil jsem, že od roku 1989 měnil řadu majitelů, většinou šikovných a vykutálených spekulantů. Člověk aby si o ta jména zlámal jazyk. Naposledy ho odkoupil Američan Max Adler, pracoval taky u zpravodajských služeb. Po smrti dům připadl jeho manželce Dianě Adlerové, rozené Bussardové. Zazobaná Britka a provdá se do Ameriky za ještě zazobanějšího fešáka, člověče. Kapacita v oboru paměti těl a čert ví čeho. Zdědila všechnu Adlerův majetek i nemovitosti, děti neměli a sourozence taky ne. Byty pronajímá. Je to ženská přátelská a oblíbená, neustále cestuje a navštěvují ji lidé z celého světa, takže je tu i pohostinský byt. V posledním půlroce tu kromě paní docentky bydlí filmová dokumentaristka Erika Eisová, původem Němka. A taky tu má v přízemí sídlo americká filmová společnost QUAIL, tedy její filiálka pro střední a východní Evropu. Prostě normálka, Praha, srdce Evropy, vole. Fuj, jsem rád, že už ta zašmodrchaná jména nemusím vyslovovat, nelezou mi přes jazyk, proč se ti lidé nejmenují tak nějak normálně jako my všichni tady, pěkněj mazec, vole, než srdce skolí infarkt jak myslivec jelena v začarovaných lesích v okolí Medonos.

Policista se nemá čeho chytit; ano, ať je jeho jméno Poutník. Začne propadat panice, že se zmýlil. Že to je sebevražda. I když muž byl zdravý a bujný hřebec. Ale kdo ví, co se panikařícím hřebcům v tomto věku honí hlavou. Co se v tomto věku lidem honí hlavou. Když chtějí od života vydojit co nejvíc, a dojačka prázdná. Policista váhá, nakolik se může spoléhat na rozbor a zprávu forenzního psychologa. Mrtvý byl narcis. Což je nejčastější porucha dneška. Stejně jako byla v minulém století nejčastější poruchou hysterie. Slepá skvrna, údajná agresivita k asistentkám, by svědčila o jiných psychických problémech.

Ale o jakých, do prdele, o jakých.

Výsledky laboratoře mu taky moc nepomáhají. Šéf laboratořů zvyšuje hlas rovnou, jakmile za rohem zaslechne Policistovy kroky.

Tak co po mně chceš, ano, jo, je to tak, podkladové částečky, na kterých ulpěla rozdrbaná písmenka, mohou být i omítkou, ano, mohou, ale není to omítko z domu, kde bylo tělo nalezeno, a mohou tu být i šupinky kůže, zmutované, nedívej se na mě takhle, prosím tebe, nejsme v televizním seriálu, myslím tím šupinky lidské kůže, které prostě nejsou jeho, mluvíme tu o něčem, co je pouhým okem nezaznamatelné, snažím se ti pomoci, občas mi v tomhle bludišti a labyrintu dojde dávnověký dech, no.

Policista se upne k záchrannému lasu. Promluví k sokolím zádům, kterých si tak váží. Žáda nic nevyvádí z míry. Nechají se přemluvit. S Policistou se vypraví na výlet, zajedou na *údajné* místo činu. Ze skleněného domu chtějí vidět hlavně půdní prostor, kterému se tu říká podkrovní hala. A ložnici, byl přece v pyžamu. Sokol pootevře okno a zabafá z dýmky. Kroužkem dýmu jako obručí proletí tělo vlaštovky. Zobáček upustí květ sakury. Lidské tělo sebou trhne a okno zavře.

Dlouze si prohlíží teplé Vdovino tělo. Vdoviny tázavé oči s ohníčky výčitek visí na Policistovi. Ten *jen* krčí rameny. Stejně otazníky

Vdově v zorničkách zahoří, když se s muži způsobně loučí. Sokolí záda naznačí galantní políbení ruky.

Vrátí se mlčky do lékařovy pracovny. Sokolí záda si pročtou dosavadní výsledky. Sepíšou Policistovi několik vět. Vyhroť verzi, vyhroť nepodloženou hypotézu. Nahlas řekne, že pokud připustíme existenci pachatele, tak se mimořádně dobře znali, muž se dotyčné osoby nebál. Muž byl přiškrcen, ale jak a čím, nevím. Dělal mu to moc dobře, ocitl se v nirváně. Jako by se průtok krve zpomalil a tělo se přestalo dobrovolně okysličovat. V bezvědomí bylo dovlečeno na půdu. Tam byl muž milosrdně oběšen. Což vyžaduje značnou fyzickou sílu a kuráž. Takže pokud připustíme existenci pachatele, je jím rozhodně osoba mužského pohlaví, prostě urostlá vazba, tělo napuštěné testosteronem, nějaký Arnold. To je taková moje hodně privátní a hodně odvážná hypotéza, řeknou široká záda. Už jsem vám ji naznačil jednou, ale jistý si nejsem. A popravdě řečeno, to smetl pod nehty mě moc nezajímá. Možná se chtěl zachytit něčeho nebo někoho kolem, s něčím nebo s někým se třeba muchloval. A dneska si lidé do kůže vpichují, přišívají, tetují nebo malují kdejaké svinstvo.

Záda si Policisty nevšímají. Policista skleněným domem sokolí oko otravuje. Policista pochopí a vzdychne. Nevzdychá rád.

Policista přespí v kanceláři. Při pohledu na složku, ve které se dmou a hromadí a bobtnají výpovědi a udivená svědectví, se mu zvedá kufr. Při pohledu na dokonalé fotografie se mu dělá šoufl. Při pohledu na písmenka obecně se mu dělá mdlo.

Intuici věří. Ale o ní se nikomu zmínit nesmí; vysmáli by se mu. Nejraději by vyškubl závěry nadřízeného, podle nichž *mladá* Vdova nevypadá, že by za pečujícím *starým* manželem extra truchlila. Její výpovědi jsou zpřetrhané, zmatené. U moře byla. Uvedla, že se vrátila v sobotu odpoledne. Ale spolucestující z linky i letecká společnost i letušky potvrdili, že přiletěla v pátek, letadlo přistálo v pátek večer, v pátek večer se loučila na letišti. Vdova na tato tvrzení zareagovala

s tím, že se jí dny pletou. A že přespala u kamaráda, je to údajně homosexuál, takže... a... protože... jelikož... a... Nadřízeného ortel končí krvavou pečeti; do horkého vosku strčí Vdovin přiřčený nosík.

Vdova si žila ve vatičce a radí se k hlavním podezřelým. Jediné, co ve výpovědi souhlasí, je fakt, že u kamaráda přespala a kamarád je buzerant, a co, může být přece bisexuální, dneska se to až tak nebere. Motiv Vdova má. Dědí veškerý majetek. Fofr. Fofr. Má-li se z oblohy spustit dešť nebo chce-li se Vdova znovu vdát, tomu nelze ničím zabránit.

Policista se chytá do pasti. Nastražil si ji chlapec sám. Potřebuje docentku Stadtherrovou, potřebuje se dozvědět, proč muž takového kalibru, muž, který má všechno, dům, peníze, kariéru, chalupu v horách, krásnou ženu, děti, milenky, pole, stromy, sportovní auta, fotografie s prezidenty a řediteli televizí, proč takový muž trpí nutkavou potřebou sepisovat lživé kecy o svém životě, proč urgentně potřebuje světaznalou ženu, která se zabývá *jen* písmeny. Policista nechte. Policista je naivní. Potřebuje někoho, kdo se v lidech vyzná. Myslí si, že spisovatelé se v tichu, které sídlí kolem duše, vyznají. Neví, že píší právě proto, že se nevyznají v ničem.

Několik dní se znovu a znovu marně pokouší Stadtherrovou sehnat a dozvonit se do bytu pod Petřínem. Bába nemá telefon. Bába nemá mailovou adresu. Kolega obtelefonuje zahraniční nakladatelství, pro která spisovatelka píše, a zjistí, v kterém anglickém městě pobývá. Kolega je jediný, kdo anglicky pořádně umí. Napíšou jí dopis. Policista česky. Kolega anglicky. Policista má nervy napjaté jako struny. Žádná odpověď.

Nervy prasknou. Zažádá o povolení k násilnému vniknutí do bytu, zažádá o domovní prohlídku bytu v oranžovém domě pod Petřínem. Povolení od nadřízeného nedostane. Žádost je, holobrádku, vysloveně neopodstatněná.

* * *

Erika jede po eskalátorech obchodního centra do horního patra. Medová si u pultu velkojídely velkopansky povídá se dvěma pubertáky.

Erika vidí, jak Medová lapá holky. Jak se na ni lepí. Jak se pištivě smějí. Je to vyznamenání být po boku téhle ostré holky. V obchodním centru jim koupí, na co si prstíkem ukážou. Zve je na časnou večeři a do baru. Hrají si na dospělá. Připaluje jim dlouhé cigarety a jointy. Odezírají vláčné pohyby kočky. Některé v pozdním odpoledni mizí v domě nad obchůdky s balkánským čevapčiči a pákistánským a řeckým gyrosem, naproti uxursko-hiomské restaurace. Ty dívky z domu nevycházejí před půlnocí.

Erika do půlnoci počká, vědomí lotosové země a dechu leknínů.

Až bude rozzářenou tepnou unavená a v odlesku blýskavých reklam nápadná všem těm mužům, jeden se na ni opile oboří.

Co tu chceš, bábo.

Hledám vnučku, troubo.

* * *

Policista posedává znavený do noci u internetu. Brouzdá a ráchá se ve fotografiích hodně mladých a hodně přitažlivých a hodně nahých žen. Pak mu cosi frnkne přes nos. Zadá jméno skelné Vdovy. Vidí snímky černé vrány, krásné, překrásné, z pohřbu. Fotografie s detailem hlavy si uloží a seskládá za sebou, je to klidný pohyb, vrána moudře pokývá, přijímá nekonečné kondolence. Černý tyl na obličej by s chutí zdvihl. Stýská se mu po setkání tváří v tvář, po tukaní zobáčků, po jemných změnách ve výrazu tváře a po řeči těla a po její vůni. Osahal by si ji svými spánky, voníš. Policista masturbuje.

Jde se osprchovat. Otevře skříňku v koupelně. Potěžká snubní prsten po dědovi. Vzpomíná na neukotvené rodiče a vzpomíná na čas u babičky Josefy a u dědy, kteří ho v Jindicích vychovali. Na svou rozdvojenost. Která chyběla mladšímu bratrovi i sestře. Každé

ráno se bál, jestli najde školní brašnu nebo kolo nebo naškrobený kapesník s vyšitým monogramem na svém místě. Každé ráno se bál. Stalo se mnohokrát, že na svém místě aktovku nenašel. Kolo hledal v polích nebo v lese nebo u rybníka nebo na návsi. Čistý bílý kapesník našli napíchnutý za poledne, kdy ze vsi kdákaly slepice, v trnkách na zahradě nebo v šípku na kraji vesnice. Bál se do něho smrkat. Smrkal do listí lopuchů nebo stiskl nosní díрку a vysmrkal se do prašné polní cesty. Nemíval domácí úkol a přitom měl pocit, že ho psal. U ruky hrnek s čajem z jetele, jilmu nebo oranžového květu měsíčku, který kvetl na zahradě i na dvorku. Zabral se do hry tak, že se okolní svět a bezprostřední realita rozplynuly. Byl okolím donucen se hlídat. Dívat se na sebe nejen svýma očima. Hrát si a dívat se na dítě, které si samo pod ořechem hraje. Měl před ostatními náskok. Nebyl nutně nejrychlejší, ale měl náskok. Naučil se vnímat celek z nadhledu. Jako vlaštovky.

Ví, kam nadřízený potměšile směřuje. Byt domu pod Petřínem nadřízeného nezajímá, myslí si, že pachatelku má. Nadřízený nehledá pravdu, nadřízený trestá Policistu. Policista pozornost odkloní. Využije vlastní vyhodnocovací schopnosti. Nashromáždí poznatky o minulém chování osob po svém. Shrabe si fakta o chování všech osob, u kterých mrtvý muž kdy byl. Kupku sena načechrá. Pak suchá stébla propojí se znalostí jejich současného jednání.

Vezme si volno. O víkendu bude mimo službu. Bude vyšetřovat sám. A dívat se na sebe, jak vyšetřuje.

LOJOVÝ ZVONEC

Policista stojí za sobotního svítání pod kopcem Petřínem. Stojí na mrtvém bodě. Oranžový dům s červenou prejzovou střechou a bílými okenicemi si ho prohlíží. Dům neví, co s ním. Mžourají na sebe.

Policista si opatrně natáhne jelenicové rukavice. Odemkne domovní vchod. Překračuje zákon. Vloupe se do útrob domu. Protože se zamiloval; ještě o tom neví. Zamilovanost řídí jeho kroky. Zamilovanost naviguje tělo. Odemkne dveře. Rozlousknou se snadno, jako by se nudily; čekaly na něho a tetelí se vzrušením, vejdi. Krev v těle se rozproudí. Dveře se ho nebojí. U dveří bytů chybí zvonky, chybí jmenovky. Jeden důvěřivý prostor pod jediným prejzovým zastřešením. Policista stoupá po dřevěných schodech. Zavzdychají.

V přízemí mine rozlehlé prostory. Sídlí v nich filmová společnost. Vedle je cvičebna majitelky domu. Chodby i byty jsou bílé, strážlivé, s minimem nábytku, s obrazy přes celé zdi, s plastikami v rozích.

Největší z bytů v prvním patře by měla obývat paní Stadtherrová. Vlastní velkou knihovnu, poněkud jednostranně zaměřenou, knihy má pečlivě rozřazené. Ty, které sama napsala, na očích mít evidentně nechce; zabírají dlouhou řadu *jen* v pohostinském bytě pro rozkurované hosty; životopisy panovníků a politiků a papežů, paní Stadtherrová si mapuje činy mocných mužů minulých století. Garsonka je zařízená spoře jako levný hotelový pokoj. Její součástí je i tmavá komora; majitelka domu si občas pro potěchu vyvolává fotografie, postaru.

Pokoj pro hosty se bojí výčnělku s agresivní policií přímo nad postelí; ve vyrovnaném šiku bdí důstojníci a generálové paní Stadtherrové, filozofie mužské dominantnosti i násilí, které se často projevuje zločinem. Nad knihami rozkročená autorka v kožených kalhotách a s bičkem v ruce; na hlavě zešedlé pampeliškové chmýří.

Japonský císař Hirohito. Německý císař Vilém II. Životopis Josifa V. Stalina a životopis italského poválečného prezidenta Alcidea de Gasperiho. Životopis Winstona Churchilla a životopis Konrada Adenauera. A příběhy Medicejských a příběhy indického císaře Undajamy, ten prý měl šestnáct tisíc konkubín. Desítky, stovky, tisíce mužů. Policista kvůli případu přelouskal *jen* životopis Johna F. Kennedyho, na čtení fakt čas nemá. Stadtherrová si s přehledem stříhla a utržila a užila mezinárodní ostudu. Písmeny tesala do kamene teorii, že za atentátem na Kennedyho nestály politické zájmy ani vojenskoprůmyslový komplex, ale prostá a lidsky pochopitelná snaha CIA a FBI, konkrétně jejího mocného a prudérního a impotentního šéfa Johna Edgara Hoovera, ututlat prezidentovu sílící posedlost ženami. Protože pro Hoovera to nebylo *jen* sexuální uvolnění, ale hrozba mezinárodního dosahu; k fešáckému prezidentovi už neproudily *jen* čitelné herečky v poloprůsvitných šatech, které vlnivě a veřejně zazpívaly *happy birthday*, už se neplížily tajnou chodbou do Bílého domu. On sám si vyrážel z kopýtka a vytrácel se do noci, už mi není pomoci, mířil za neprověřenými těly, bylo těžké vše udržet pod bublající pokličkou. Prezidentův chtíč ohrožoval zemi a především americký sen o spořádané rodině, kterou Bůh spojil, a dokud nás smrt nerozdělí... Prezidentův chtíč ohrožoval bezpečnost země, ohrožoval celý důstojný klan Kennedyů v čele s maminkou Rose, ohrožoval i Rose, toho štěbetavého ptáčka ze žuly, co odlétl do věčných lovišť, když mu bylo sto čtyři let; přežila manžela, přežila houf synů, dcer, vnuků, vnuček, pravnuků a pravnuček, ani brvou nemrkla, když kdysi divokou dceru Rosemary odstranili, aby nedělala rodině ostudu, dovolila, aby provedli lobotomii mozku vlastní dceři, tomu se říká nesmlouvavá rodičovská láska. Dcerám se nevyplácí zlobit a mít *jen* svou hlavu, dívka je poslušná svého otce, manželka svého manžela. Odstranit, co narušuje řád. Rose ani pápěřím netrhla a nemrkla, když se jí přes potěr přehnal šedesátá léta se všemi těmi drogami a volnou láskou,

Rose se tvářila, že nevidí. Jak mnoho se skrývá v rutíně a rituálu. Stadtherrová psala tu knihu trpělivě, jako by drala peří. Vyšťourala podrobnosti, které klopotně zadržovaly zpravodajské služby, jak se k nim dostala, je záhadou, čekala ji řada soudních tahanic, které s přehledem vyhrála, jak se píše na přebalu a v doslovu posledního vydání. Autorka sfoukla prach a provokovala dál. Ve své obhajobě napsala, že vše je *jen* otázka úhlu pohledu a vědomí kontextů a že už v roce 1947 nebyly jaderné zbraně tou nejhorší hrozbou a zbraní, senátor McCarthy považoval za zbraň proti komunismu *sexuální uvolnění*. Tenhle fanatický, paranoidní antikomunista volil republikány a prezident Dwight David Eisenhower byl podle něho správný chlapík. Točíme se dokola, kobold, kam se podíváš, šéfovi FBI Johnovi Edgaru Hooverovi a drozdímu šéfredaktorovi časopisu *The New Republic*, což, jak se ukázalo, byl agent FBI, předložil McCarthy na tajné schůzce svůj protiútok. Pokud by američtí agenti pronikli houfně mezi sovětské ženy a postupně je oplodnili, houfně by tak oslabili genovou základnu komunismu. Gen americké demokracie by převážil a rozpustil by sovětskou rozpínavost. *Ale to už se přece dávno dělo. Na obou stranách*, končila doslov Stadtherrová. *Postava Jamese Bonda nám v tomto směru ale příliš neposloužila*, neodpustila si ironickou špetku soli.

Policista knihu, kterou přečetl, a tudíž si myslí, že jí rozumí, zasune do řady pěšáků. Na nočním stolku vede s vojenským šikem knižních hřbetů na dubové polici soukromou válku jiná, stejně nesmlouvavá a věčná výzbroj psychologického mučení a vymývání mozků a touhy po moci, Bible a Korán. Otisky snů válečníků za dobrou věc a nevybuchlé granáty a ochranné pláště, kam se Poutník podívá.

Policista po špičkách vycouvá z garsonky, pryč od police. Protější byt patří Stadtherrové, je plný dekadentních barev a tkaných přehozů s komplikovanými uzly a třásněmi. Jsou v něm lexikony, jazykové

slovníky, zeměpisné atlasy, mapy, objemné výtvarné a fotografické publikace. Na zdech visí obrovské zámecké tapiserie. Na žádné nechybí barevné kuličky, rozlousknuté ostrými zuby. Červené kuličky navlékané na provazy jako obří korále a protažené a vlečené mezi domy nadměrnou rukou z nebes. Rukou podobnou pařátu s růžově namalovanými, dlouhými a ohnutými drápy. Červené bobulky přilepené na tmavě zelených listech zločinných stromů. Červené kuličky, které cvrnkají do důlků děti bez obličejů. Červený zob, který v zobáčku za letu svírají vlaštovky nebo osamělí ledňáčci nebo ve vzduchu zatavené zpěvné pěnkavy a rozmáchlí orlové. I v koupelně jsou smetanové kachličky poprskány červenými slzičkami; někomu zaskočilo a po prudké herdě do zad dávivě vyprskl.

Jelenicové prsty přejedou po bílých kachličkách. Pohladí vyboulanou červeň skleněného výčnělku.

Policista ucukne. V rozkroku ho zasvědí. Jako by se mu pod rukou prudce vztyčila bradavka, tušená pod černým rolákem.

Policista vyjde do druhého patra. Schody vzdychají ztišeně. Byt v druhém patře je minimalisticky čistý, průzračný. Policistovy kroky jsou nadýchané, měkké; baletí. Kromě mosazného svícnu je všechno drásavě bílé a koupelna je modrý ráj. Policista se pohybuje vydezinfikovaným muzeem krás.

Za oknem se mihne stín.

Policista rozevře okno, vykloní se. Pod oknem hnízdí bílá bříška vlaštovek, které tu už nemají být. Vytvořily si paralelní, venkovní parapet ze svých hnízd; divadelní lóže Národního divadla, jedna lóže natěsnaná vedle druhé, ze slámy a klacíků a větviček a sakurových květů a slin. S výhledem na jeviště, na Hrad. Ruka v jelenicové rukavici vlaštovky odhání, sláma vám čouhá z bot, mrchy. Korálky v ptačích hlavičkách se zablýští rudě. Policista okno zabouchne a otočí klikkou.

O mosazný svícen na bílém stole se opírá zarámovaná fotografie čtyř mladých žen. Vypadají jako rodina; tři dospívající pubertáčky

se starší sestrou nebo matkou. Ta intenzivní nepřítomnost, s jakou se tři tváře nedívají do kamery, pohrouženy *jen* samy do sebe. Smějí se. Jsou na výletě u severních moří, fouká silný mladistvý vítr, duj, ty bláznivý, duj, moře je zčeřené a přiopilé nadějí, vítr rozechvívá vlasy a rve silnými zuby široké sukně z těl. Přimhuňují oči, chycené ve spárech drtivých slunečních paprsků. Policista mhouří oči, potlačí chuť nasadit si sluneční brýle. Přejede si rukou tvář; v rýhách uprostřed dlaně se zachytí zrnka písku. Policista si rychle otře ruku o stehno.

Na dalším portrétu stojí vyhublé dítě. Stojí odevzdaně, chladně se dívá s otevřenými dlaněmi k fotoaparátu, jako by mu z nich vyletli ptáci. Nebo vypadly odjištěné granáty. Policista se k fotografii shýbne; není mu jasné, zda je to děvčátko, nebo kluk.

Na poslední, úzké fotografii je houslista ve fraku. Jeho šosu se zoufale drží vyhublá a bosá a ušmudlaná holka. Pokrčenou nohu má obvázanou. Houslista se dívá poklidně do fotoaparátu. V jedné ruce drží něžně housle a smyčec, druhou má rozpačitě položenou na její hlavě, jako by dlouhými prsty svíral jemně ochlupený míč nebo chtěl odkroutit zaseknuté víko demižonu. Obličej malé plešaté holky je z profilu, zírá na muže s houslemi extaticky, je v transu, jako by se jí zjevil nějaký svatý. Policista si všechny fotografie ofotí; fotografie fotografií si uloží.

Na polici tu k jeho úlevě mnoho knih není. Jsou tu *jen* knihy, které napsala sama Diana Adlerová. Policista vzdychne; brodit se všemi těmi knihami domu pod Petřínem je úmorné. Ještě cítí pachut' na jazyku; když přelétl rukopis mrtvého, myslel si, že se hloupostí a sebestředností zalkne. Nakonec to stejně všechno končí takhle. Na polici si nechávají *jen* knihy, které si sami napíšíou, oběti i vrazi.

Dva hřbety vypadají jako jednovaječná obézní dvojčata, s řádným tukovým polštářem kolem boků; dvoudílné, doplněné české vydání knihy *Paměť těla*. Autorkou textu i doprovodných fotografií dětí

v radostném pohybu je Diana Adlerová, *fotografka a antropoložka a etnoložka, která podnikla řadu výzkumných cest do západní a východní Evropy a do Indie, čte si Policista na záložce. Je pro ni charakteristická symbióza antropologického průzkumu mytologie a rituálů s filozofií a anatomii.* Policista listuje textem, jehož titulu příliš nerozumí. *Paměť těla.* Knihu sepsaly vlašťovčí zobáčky, které několikrát obletěly svět, generace za generací. Vlašťovčí zobáčky nechápou, co se to pod nimi děje, vidí jen lidská těla, nevědí nic o hranicích států, o národnostech a o náboženstvích.

Paměť nemáme. Paměť jsme. Negativní zkušenosti z raného dětství se neztratí. Ztvrdnou. Zůstanou jako otisky v betonu, často po celý život. Čas rány prvních dnů, měsíců a let nehojí. Čas rány zakonzervuje; nemizí a nevypaří se; jsou součástí těla. Implicitní paměť toho ví mnohem víc než naše vědomí. Ví všechno, co nelze popsat pouhými slovy. Z mých dlouholetých experimentů a studií a pozorování a ze zkušenosti vlašťovek, které létají nad lidskými těly, vím, že například i dvouleté dítě, které před rokem týrali, na fotografii svého trýznitele nepozná, ale tělesně okamžitě reaguje. Reaguje silným vnitřním stresem. Zvláště hluboce se do emoční paměti vpálí a zavrtají špatné zkušenosti. Bohužel. A proč vlastně? Aby nás varovaly před budoucím poškozením. Malé děti vyjadřují své pocity rukama i nohama, každým pórem svého těla. Ale v jisté fázi jim náhle do života vstoupí nové médium: řeč.

Troufám si tvrdit, že řeč ublíží znovu. Tělo by se za nějaký čas se špatnou zkušeností vyrovnalo, vyčistilo by se samo. Dokud je v jednotě s pocity. Jenomže v momentě, kdy se vědomí soustředí na řeč, distancujeme se od těla. Řeč tělo zradí. Místo jsme tento pocit, najednou říkáme máme tento pocit Traumatické zážitky vězí v kostech; zalezou do morku kostí. Panují a ovládají vědomí. Tím více budou tito lidé závislí na tom, co o nich kdo kdy řekne. Léčení zavrtaných traumat pomocí řeči, jak je známe a upřednostňujeme od dob Sigmunda Freuda, kdy lidé leží na pověstných gaučích a lenoškách a sedí v křeslech se zavřenýma očima, jednoduše nepomáhá. Pomáhá jen a jen práce

s tělem; celkové uvolnění; mocná a bezpodmínečná radost z vlastního těla. Těla traumatizovaných lidí opakují každou zkušenost, na kterou si nevědomky vzpomínají. Často jsou v těchto opakováních lapeni celý život. A tak dar; kterým život bezesporu je, vlastně ztrácejí. Provokují násilí, které zažili; sami se staví do role oběti. A předávají traumata dalším generacím.

Když doteky a odezva mezi dítětem a maminkou nefungují, kojeneček se nemůže bránit. Nemůže utéct. Nezná nikoho jiného na celém světě. Nedostatek doteků zanechá mezeru v paměti jeho těla. Doteky dodávají tělu jistotu, upevní i hormony růstu, redukují stresové hormony, stabilizují tep srdce, dýchání a krevní tlak. Doteky, které dělaly dětskému tělu dobře, ožívají v dospělosti, jakmile se dospělého těla někdo dotkne. A těla, kterých se v dětství nikdo s láskou a respektem nedotýkal, nebo se jich dotýkal špatně, protože mámy samy nesnesly dotek, nebo chvílemi dítě tiskly úpěnlivě a jindy ho nechaly ležet bez povšimnutí, proměnlivé pocity opakují v náručí partnerů. Hnus se může stupňovat. Třeba k poruchám příjmu potravy.

Policista odloží Dianiny věty, další dravec chytrý jak rádio. To už ho víc baví barvité dějové příběhy monografií docentky Stadtherrové. První díl zasune. Aby byl spravedlivý k oběma dvojčatům, vyloupne i druhý díl. Knihu rozevře, stránky se zatřepotají a přeskupí, nabídnou svá slova; vlastně jejich slova.

Vlaštovky si všimly epidemie: lidé dnes trpí rozšířenou poruchou, kterou nazývám alexithymie. Tito lidé vůbec nevědí, co jim vzkazuje vlastní tělo. Nerozluští vzkazy vlastního těla. A váhají. Rozčiluju se, nebo mě bolí žaludek? Je to pocit, nebo jsem opravdu nemocný? Oblast mozku, která interpretuje změny v těle jako pocity, je poškozena. Mnohdy trvale. Těla nereagují na emoce. Necítí smutek, necítí radost, necítí vztek. Takoví lidé jsou vnitřně mrtví. Zní to jako strašlivá nemoc a je to strašlivá nemoc. Která vybuchla v raných letech. Jako ochrana před nesnesitelným strachem, vztekem nebo zoufalou touhou.

Policista knihu vrátí s jednoznačným pocitem znechucení; někteří lidé se zabývají pseudoproblémy, to je nemoc bohatých, křeč, křeč v lýtku z takovýchto vět. Knihu vyrovná bokem k dvojčeti. Naštěstí tu víc ke čtení není, *jen* k slyšení; nahrávky amerického skladatele Edwarda MacDowella: krátké klavírní skladby, majestátní *Orel* a bravurní fantazie *Kolibříkovi*. A impresie, kterou napsal Alberto Williams a jež se jmenuje *Neklid kolibříků*.

Policistovi hoří tváře.

Policista opustí bělobou prozářený byt.

Rozcvakne zámek posledních dveří druhého patra, tam taky lézt nemusí a nemá. Za širokými okny vidí staré stromy, které se barví do pastelu, a pod nimi trávu, která komíhá nohama jako nudící se děvčátko v letním odpoledni. Prázdniny končí.

Je to jediný byt s kuchyní. Vypadá jako chemická laboratoř. Je bílá a vybavená vestavěnými troubami a ledničkami a mrazákem a mikrovlnkou a troubou, která používá páru, a stojí tu mixéry a roztodivné kávovary a váhy a baňky a propletená skleněná potrubí a desítky malých bílých hmoždířů. Policista otevírá dvířka, vytahuje zásuvky, prošmátrá skříňky. Chybí tu talíře i příbory. Nechybí tu skleněné poháry, přemrštěně velké, zvládly by lahev šampaňského.

Nad postelí visí prostý dřevěný kříž se zasunutými pírkami volavek. Postel je obložená; protahuje se s rukama za hlavou v rámu slisovaných a roztríděných sloupců filmových dokumentů o dirigentech a hudebnících. Střídají se s napresovanými mrakodrapy hudebních nahrávek. V tom množství nahrávky sotva popadají dech a tón. Kupí se pod pečlivě formulovanými nadpisy. *Dirigenti. Houslisté. Klavíristé*. Svobodně se protahují a nadechují *jen* cédéčka na poloprázdné poličce. Nad ní je nejdelší nadpis. *Co vlastně jsou (Dirigenti? Skladatelé? Houslisté? Klavíristé?)*. Policista skloní hlavu. Čte jména, která zná, ale nic moc mu vlastně neříkají: Daniel Barenboim, Leonard Bernstein, Pierre Boulez, André Prévin. Stejná jména

rozluští pod portrétními fotografiemi na zdi. Pánové v oblecích, s utaženým motýlkem pod krkem, lepší společnost.

Jeden má v ruce housle, orlí rysy v mladším vydání Policista viděl na fotografii s belhavou holčičkou v bytě paní Adlerové, ten pán se jmenuje Yehudi Menuhin. Vedle pánů visí jediný ženský akt. Dvě houslová f na obnažených zádech. Policista ta svá narovná. Ofotí si fotografie. Fotografie fotografií i fotografie kopií fotografií si uloží. Klášterní přísnost a řád. Taktovka zatavená ve vzduchu.

Nejvíce místa si uzurpují nahrávky Yehudiho Menuhina. Erika Eisová je v Praze na návštěvě a převezla si nasyslenou sbírku dostupných vinylových desek i jiných nahrávek. Druhé místo sběratelské vášně obsadily klavírní skladby v interpretaci Glenna Goulda. A na třetí příčce se krčí nahrávky skladeb Arva Parta. Tolik k místnímu olympijskému stupínku vítězů.

Jeden obal je pohozený na bedně černého přehrávače. Jelenicové rukavice opatrně vysunou lesklé kolo z obalu, položí je na kotouč. Černý magnet uprostřed přichytí lesklé kolo a roztočí ho.

Policista si promenáduje otevřenými byty v prvním a druhém patře. Všechno si fotografuje. Teď mu připadá, že byty nemají zas tak moc společného. *Jen* tu neintimní strohost a prvek intenzivní nepřítomnosti. Hudba za ním leze jako věrný pes. Policista pobíhá útroby domu; hudba za ním čmouchá a peláší do každého patra. Olizuje mu paty, škemrá a lísá se. Proběhne s ním každou místnost. Hudba prosakuje a protíná zdi. Existují tóny, které jsou silnější než meč. Rozhodnost je silnější než meč. Policista zamyšleně fotí prázdné šatní skříně. Prohmatává zásuvky vyklizených stolů. Osobní věci chybějí. Do čeho se oblékají.

Policista se vrátí do hudebního salonku. Opíše si název skladby. *Pro Alinu*. Stojí tu a poslouchá. Dvouminutová skladba se v této nahrávce opakuje několikrát, donekonečna, vrací se v sotva znatelných variacích, změnách tempa, délkách tónu. Jako proměny obličejů

ženy, kterou lze milovat. Klavír, ale taky housle, cello a zase housle. Tři nástroje se neustále proplétají. Každé opakování prosákne *jen* drobnou nuancí a všechno je zase jinak. Nebo na sebe nástroje jinak zareagují, už se neignorují. Jeden sílí, zatímco druhý slábne a třetí taktně mlčí. Skladba je u konce. Život je u konce. Policista hudbu znovu ožíví. Nic nenašel. Stepuje pokojně po schodech na prázdnou půdu. A pak zamíří do přízemí. Je víkend a má čas a líbí se mu tu. Nikam nespěchá a nikoho si k tělu nepouští, *jen* práci.

V přízemí je cvičební sál. Kam normálně proudí zájemci o jógu a paměť těl a kde se v šeru medituje. Komorní cvičební sál s tenkými žíněnkami, žlutými a oranžovými, hlavně ostře zelenými. V rohu číhají modré popruhy a bílé provazy a trampolína. Smotaná bílá hadí klubka spí ve vrbových proutěných koších.

Vedle cvičebny jsou dveře, které se případu už vůbec netýkají. Policistova zvědavost je v ráži a jeho svědomí by nebylo čisté, kdyby neprozkoumal celý dům. Má jasný pocit, že každý kout musí prosmýšlet ze zdvořilosti, že by se dům, o němž si kdoví proč Policista myslí, že je ženského rodu, urazil. *Filmová společnost QUAIL*, avizuje cedulka na venkovní poštovní schránce i na dveřích uvnitř. Je to jediná vizitka, kterou tento dům veřejnosti nahlásí. *Jen* na skok a pro kontrolu Policista krátce jukne. A pak... Pak pozve mladou Vdovu na procházku sobotním Petřínem. Srdce se mu plní.

Policista opatrně vejde do šera. Přimhouří oči do škvírky a zamžourá. Rozsvítí. U stropu slabě zablikotají fialové zářivky. Zatočí se mu hlava z tolika filmových námětů.

Je to labyrint. Labyrint místností bez oken, s vysokými stropy. Obložený od korkové podlahy k nafialovělému stropu kovově lesklými konstrukcemi. Obložený sestavou důmyslných regálů, které jsou vyrobeny na míru a precizně nakrmeny barevnými kovovými krabicemi, červenými šanony a kartotékami a proloženy stolky a skládacími omyvatelnými židlemi z bílého plastu a skládacími

lehátky s kostkovanými plédy, s moderní technikou včetně mikroskopů a obřích květů vrávoravých lamp. Mezi regály vedou úzké uličky. Průsmykem proklouzne jen jedno lidské tělo.

Policistova široká ramena zadrhávají o kov. Policista leze do nory. Štráduje po stezkách, které nemají konce, dlouhé minuty nebo dlouhé hodiny. Udivený se pokouší odkrokovat délku a šířku. Číslo ho pletou a vzpírají se, nech nás na pokoji, hamižný, vy mě taky nechte na pokoji, čubky.

Číslo porovnává s rozlohou bytů horních pater, jak si je úzkostlivě zapsal. Výpočty se míjejí. Rozloha prostor neodpovídá ani půdorysu domu na nákresu. Jako by se přízemní pokoj rozbujel a zakousával do zeminy a kamene a prokusoval se do rozkydlého kopce za zády.

Policista má pocit, že se ocitl v nezarchivovaném archivu, v přízračně pojišťovně nebo v mysli Franze Kafky, za kterým do Prahy leze tolik turistů. Firemní kanceláře, nebo co to tu je, jsou přečpané registry, starobylými kartotékami, zažloutlými lístky. Zdi místností filmové společnosti jsou oblepené policemi od podlahy ke stropům. Na každém z červených šanonů trčí údaje; numera, M jako maso, šifra muřích nohou, ptačí stopy ve sněhu. Vypadá to jako krematorium, kde jsou ke spálení nachystané rakve a zemřelí nezanechali pozůstalé. Vypadá to jako koncentrační tábor, *jen* ostnatý drát chybí. Co to tady kurva je?

Policistovi se točí hlava. Klepou se mu ruce v jelenicových rukavicích. Kůže ho svědí. Miluje pocit, když je na stopě něčemu, co mlčí v příšeří. Neodolá. Odklopí nejbližší víka.

Prohlíží si obsah kovových krabic a červených šanonů, chce vidět filmové náměty a scénáře.

Nechce se mu je louskat; třeba tu mají *jen* ukázky z natočeného materiálu, sestřihy, trailery. Sedne si k jednomu z počítačů pod oblou obří lampy. Vypadá, jako by seděl v kadeřnictví pod vysoušečem vlasů. Spustí počítač. Záblesk, na obrazovce známé tváře čtyř mladých žen. Vypadají jako rodina, tři dospívající těla se starší

sestrou nebo matkou. Smějí se, jsou na výletě u severních moří, fouká silný, mladistvý vítr, duj, ty bláznivý, duj, moře je zčeřené a přiopilé nadějí, vítr rozechvívá vlasy a rve z těl silnými zuby široké sukňě. Přimhuřují oči, chycené ve spárech slunečních paprsků. Policista mhouří oči taky, potlačí chuť nasadit si sluneční brýle. Přejede si rukou tvář, v rýhách uprostřed jelenicové dlaně se zachytila zrnka písku. Policista si rychle otře ruku o stehno.

Tváře žen mizí. Počítač není zaheslovaný. Je plný sloupců přiškrcených čísel a vyhladovělých výpočtů, navlečených na červené korálky dětského počítadla. Slova žádná.

Vzduch plní jednoduché tóny. Opuštěné noty udeří do zvonu. Zní samy jako zvon. Žádná nota není *zneužitá*. Jsou to jasné, přehledné tóny. Co tu Policista najde, ho omráčí ve své jednoduchosti a genialitě. Jako Pärtova hudba, přístupná *jen* některým uším a některým očím a některým svalům.

* * *

„Nemůžeme to vzdát,“ třásla s Dianou Ingrid, „protože dokud se takovému násilí budou vysmívat a nebudou je považovat za násilí, nemůžeme to vzdát.“

„Nikdo se ničemu nevysmívá.“

Chtěla Ingrid zklidnit. Chtěla, aby Ingrid otevírala oči *jen* v síti pravého stavu věcí. Tím, že se vyhne nepozorně konané činnosti, která uvádí do pohybu rušivou karmu. Ingridino *já* couvalo a čisťtilo se a rozkvétalo jako žlutý tulipán. Vzpomínky byly opředeny významem, který nelze vyjádřit slovy. Co se přihodilo v minulosti, to se tehdy mohlo nebo nemuselo zdát důležité, ale vzpomínka je nabita závažností, slzy tečou bez důvodu; slovy před sebou couvala. Neměla kam couvat. Už se toho nechtěla účastnit. Neodpojila se od života. Život se odpojil od ní. Nechtěla mu překážet.

To tempo bylo sebevražedné. Byla to první vlaštovka, která nevydržela být neustále v letu, první vlaštovka, která padla, už ji nedokázaly vrátit vzduchu, protože neměla sílu zvednout hlavu, rozepnout křídla. Zbavila se těla, které jí vnucovalo *jen* minulost.

Ingrid s očima upřenýma do dlaně sekala dospělým zobákem. Ať spravedlnost vezmou do vlastních rukou, ať prorazí hráz, zneužitá moc, dějiny píšou *jen* vítězové, ale co je oběť, to není vítěz ani poražený. Diana ji zklidňovala, ať nejdřív dostuduje, ať se nechová jako blázen a nemluví nesmysly a zapomene. Hádají se, peří lítá. S očima na rozklovaných Ingridiných dlaních Diana váhavě připustí, že něco podnikne.

Co?

Podstatné je, aby se postupně měnily *zákony*.

Ingrid to připadá směšné, na utopické projekty nevěří, vzteká se. Když Simon Wiesenthal ve Vídni založí svou organizaci a po světě chytá nacistické zločince, Ingrid se za ním rozjede. Pan Wiesenthal ji sice u vídeňské kávy a Sacherova dortu dvorně přijme, porovnaj si čísla na zápěstí, vyslechne Ingrid a řekne, ano, to je hrozné, jistě, ale došlo k horším zločinům a co po mně prosím vás vlastně chcete, taková nádherná, okatá mladá dáma by se měla věnovat studiu a životu a budoucnosti, tím pro naši věc uděláte to nejlepší.

„Co po vás chci?“

„Ano, co po mně chcete. Vysvětlil jsem vám, že hledám zločince.“

„Ale já přece taky.“

„To se nedá srovnat. Byla válka. A válka s sebou nese hraniční chování ve všech oblastech. I v té pudové. A dávejte si prosím pozor.“

„Na co.“

„Aby se z vás nestala sufražetka. Ty nikdo nemá rád.“

Elegantní pán neví, že Ingrid je dravec.

„Jak tohle s tím vším souvisí?“

„Jsou to pomýlené ženy.“

„Nejsou. Chtějí *jen*, aby ostatní respektovali ženskost.“

„Jsou pomýlené.“

„Nejsou. A já taky ne. Říkejme tomu pravými jmény. Chci stejná práva pro všechny. Copak já vám vyčítám, že jste tu samí muži? A že náckové na nejvyšších místech byli taky samí muži, a že když chytáte *jen* samé muže, tak... Život za nacistické okupace byl život maskulinní společnosti, nezajímalo nikoho, co jsme říkaly. Za každé války to je život maskulinní společnosti, muže nezajímá, co v té chvíli ženy říkají. To vy si dejte pozor.“

„Na co?“

Ingrid mu odpustí. On není v ženském těle, řekne Dianě. Má pod kůží vepsané staleté lži a předsudky vůči ženám. Tento zločin se za zločin nepovažuje. Vagina je prodejná nicota, vždy připravená. Bůh nemá rád hrdé ženy. Vybavil je slabým tělem. A tělo vystavil na odív. Toto tělo se má vyrabovat. Toto tělo je věc. Pohozený kus masa.

Ingrid se rozhodne.

Založí si vzpurně svou organizaci, o které nikdo vědět nemá. Ona si své zločince pochyťá sama. A začne pánem s bičíkem a skončí Tarasem. Ingrid je dravec a máma má maso, Diana má Maxovy kontakty. K Ingrid se přidávají spolehlivé ženy a muži z ghetta. Ingrid se zpupně rozhodne. Dupne si nožkou a mávne křídlem. Bude trestat zločiny, které jsou stejné napříč všemi zeměmi. Rozhodne se, že narovná znásilněné století.

Ingrid je porouchaná.

Diana vidí hejno; proletí za oknem.

Evropou proudí dav porouchaných žen, které mlčí. Lepí se na Ingrid, kterou Diana hledá. Maxe Adlera na Ingrid upozorní právě Centrum Simona Wiesenthala; Wiesenthalova práce se profesionalizuje, napojena na zpravodajské služby. A tuto síť v nejméně vhodných chvílích natrhne pokaždé Ingrid. Objevuje se na místech a v okolí lidí, z nichž se vyklubou bývalí nacističtí pohlaváři. Jednoho z nich vyplaší.

Ale k hromadné panice dojde tehdy, když se zjistí, že Ingrid má své lidi, krásné ženy. A ty se jako překladatelky a tlumočnice objevují v okolí sovětských pohlavárů a taky amerických a anglických a japonských a brazilských pohlavárů a a a a a a.

Cítí za tím nejasné spiknutí. Ingrid připomíná neřízenou střelu a vagina je časovaná puma.

Wiesenthal se od ní razantně distancuje.

Simon Wiesenthal se dívá na vídeňskou ulici a dívá se tentokrát na ženy. Pak nadiktuje prohlášení, kterým se rázně distancuje od aktivit šílených a hysterických žen, jež diskreditují jeho hnutí snažící se pochyťat válečné zločince. Skupina žen zesměšňuje tuto snahu, protože umenšuje utrpení lidí tím, že poukazuje *jen* na marginální problémy.

Paradoxně tehdy se dostane Wiesenthalovi největší podpory od nejvyšších míst, která jsou zneklidněna, protože aktivita žen zamlžuje a ruší pořádek a škatulky, v nichž se ocitají vítězové a viníci. Solidarita stoupá, jako by se báli, aby nebyli znejistěni i oni sami. Bordel nepřipustí. A tato realita a toto pojmenování by daly válce a zločinům jiný rozměr. Zase hrozí chaos. Zpravodajské služby řady zemí, včetně jihoamerických, se náhle aktivně zapojí. Muži se začnou chránit. Odvádějí od sebe pozornost.

„Válečné zločiny jsou jasně definovány,“ řekne rakouskému kancleři. „Tyto nacistické zločince musíme potrestat. To je jasný signál. Zločiny a zločinci jsou definovány a definováni.“

„Ano, je to směšné, to, že... nějaká žena někomu podržela... je to směšné.“

Do věci se vloží USA. Protože muži CIA a FBI mají svůj tajný plán, myšlenkové bloky, státní hranice, politické fráze. Ženy neznají solidaritu, nepomáhají ani jedna druhé; mají dost co dělat se svým tělem. Muži loví ve smečce. Ví se přece, že pokud by američtí agenti pronikli mezi sovětské ženy a oplodnili je, oslabili by genovou základnu komunismu a gen americké demokracie by převážil

a rozpustil by sovětskou rozpínavost. Ingrid projekt ohrožuje, aniž o něm ví. A její ženy nerozlišují národnosti a státní příslušnost a náboženství, neuvěřitelná naivita.

Na Dianina manžela dotírají. Max dotírá na Dianu.

Zjistíš, co se to vlastně děje, o co té holce jde. Mám jí plné zuby.“

„Kde ji najdu?“

„Chtějí ji zatknout. A mají pravdu. Vždyť je šílená.“

„Chytá válečné zločince.“

„Válečné zločince? Je to blázen.“

„Léčím ji a vyléčím ji.“

Tehdy o Ingridině plánu mluví s Maxem otevřeně poprvé. Ingrid je dravec a máma má maso, Diana má Maxovy kontakty. Max jí do konce života pomáhá.

Ingrid spáchá sebevraždu. Diana s tím nepřestane.

* * *

Pärtova hudba opakovaně umlká, tón dodýchá.

Policista sedí v tichu. Počítač vypne; počítač dopípá. Policista zhasne světlo oblé lampy i mdlé skomírání nafialovělých zářivek. Zamkne dveře. Nechce nic vědět.

Vrátí se do přívětivého bytu s pánskými tvářemi na zdech. V klopě mají místo karafiátu nebo kopretiny úspěch. Stlačené hudební nahrávky dotírají na Policistovu představitivost; hříšná zmenšenina leskle kovových krabic a červených šanonů a papírových složek v přízemí.

Rozmýšlí se. V ruce neklidně potězká mobilní telefon.

Zmlklé Pärtovy tóny zasune do obalu. Zamíří ke dveřím.

U dveří se otočí. Vrátí se k fotografiím na zdi. Konec dne se kroutí jako očouzená zápalná šňůra.

Hledá mezi nahrávkami něco moderního, něco současného, melodii a nápěvy, které zná. Hrabe, jako by hledal zakutálené prášky

na uklidnění a proti bolení hlavy. Potřebuje polknout pilulku. Čelo mu hoří, spánky pálí, ruce v jelenicových rukavicích se potí, tělo žhne, jako by na hlavě nesl těžký konstrukt se svíčkami, jako by šel v čele uchváceného procesí. Není to švédská oslava svátku Lucie, není to procesí vedené dívkami v bílých šatech s červenou šerpou a s korunou z hořících svíček na hlavě, které vnášejí za zpěvu písni světlo do dlouhé severské noci. Není to procesí z dob pohanských rituálů plodnosti, oslava dívky, která se vzepře otcovu rozhodnutí a odmítne se vdát za předem vybraného muže.

Tělo žhne a překotně si na telefonu přehraje *Crazy World* Arthura Browna, prsty v jelenicových rukavicích kloužou; *Fire*.

Jenomže tohle není rok 1968 a hudba se do prostoru Petřína nehodí a dům se ošívá a ježí hřbet, dům pod Petřínem je nezávislý jinak, podstatou, nepotřebuje vnější nálepky, ani aby o jeho nezávislosti někdo věděl, nepotřebuje lidi škatulkovat, nepotřebuje barikády, křičet hesla, sepisovat vládní prohlášení, rezoluce, charty a petice, nosit kokardy, dlouhé vlasy nebo dredy nebo uniformy, nepotřebuje politické strany, akademické tituly, kavárenské stoly, kariéry, pohlaví, výrazná gesta, náboženství, výkřiky, alkohol, drogy, nedělní grilování, nepotřebuje se družit s žádnou skupinou podobně osamělých a podobně silných a podobně elitářských; tento dům jen moudře ví a čeká a je.

Policista svou hudbu uraženě utne. Za oknem proletí vlaštovka a tělo nezpomalí. Jelenicová rukavice ji odežene.

Ukazováček zamíří k okenní tabulce a zmáčkne imaginární spoušť.

Policista dům zklidní, upokojí zdi, pohladí po srsti i po peří. Sáhne namátkou a polkne. Nemá pilulku čím zapít. Myslí si, že sahá namátkou; písmeno Vdovina příjmení. Tělo si pamatuje, domlouvá srdci. Jelenicová rukavice se zastaví, neputuje dál. Gidon Kremer, není v tom sám, drží se tónů Johanna Sebastiana Bacha: *Ciaccona, from Partita for violin solo in D minor, BWV 1004*.

Policista dveře bytů jemně přivře. Sejde do přízemí. Mysl se brání, kroky jdou najisto k labyrintu. Do uší se zařiznou Kremerem oživlé housle. Policista v tónech, které zaskřípou v světle toulavých lamp, rozevívá červený šanon za červeným šanonem. Nemůže se odtrhnout.

Zapomíná na případ pěkného oběšeného pána. Případu propadl; teď na něho zapomíná. Točí se v reji drobných ptačích stop ve sněhu, v reji písmen, nesrozumitelných jmen, vlajících fotografií, přiškrcených zemí a vykotlaných vesnic a měst a dat, letí světem vzhůru, do pekelných vzdušných vírů; za flígr ho popadnou vlaš-tovčí zobáčky, které nekálejí do vlastního hnízda. Protrhnou s ním chundelaté mraky. Letí výš a výš do bělosti, oblaka pod nimi, zaplivaná sluncem, vypadají jako ledová plocha z bílého mramoru. A na mramoru se válejí stíny tušených obřích palem. Mramor propichují špice velehor, kde sídlí orlové a orlí hnízda. Hejno vlaštovek se zklidní; slétnou níž.

Policista je vzrušený a nevěří vlastním očím. Muž s obojkem ho sem dosmýkal, muž s obojkem se odvděčil psí věrností a čenichal a stopu nepustil, do oranžového domu pod Petřínem, do nenápadného domu, který je výbušninou, který je minovým polem, který je napěchovaný třaskavinou od sklepa po půdu, všechny zápalné šňůry světa míří sem, pod prejazvou červenou střechu pražského domu s komínem, a hrozí, že s domem do vzduchu vyletí nejen kopec za ním.

Policistovo tělo se blaženě rozklepe.

Nadřízeného nepřivolá. Podřízené nepřivolá. Nevěří muži s oprátkou. Muž s oprátkou ho sem nasměroval; může to být past. Chce být s materiály sám. Chce si je pročíst. Za celý život toho neučetl tolik jako v hodinách tohoto vyplašeného víkendu. Nejprve si poctivě píše poznámky do zápisníku. Pak složky fotí a ofoceně si uloží. Ocítá se v začarované kleci. Někdo ho do klece zaklel a on chce být zakletý. Masakruje složku za složkou. Zapomíná na čas. Čas nezapomíná na něj; když jestřáb přestává vidět, začínají křepelky pípat v křovinách.

Úzké stezky labyrintu oranžového domu pod Petřínem lemují synopse a náměty a scénáře a filmy rozdělené podle mužích nohou; vyříděné případy kriminální a soudní praxe. Ptačí šifry pokrývají kontinenty planety, kterou si lidstvo rozparcelovalo a rozprodalo, což vlaštovky nevědí. Vlaštovky oblétají zeměkouli a podávají o ní v zobáčcích a z nadhledu přehlednou, vykutálenou zprávu. Z nadhledu jsou obrysy příběhu čitelné.

Nebojí se vracet. Nebojí se obnovit hnízda. Nebojí se slova domov. A přece nikomu nepatří a nic nepatří jim.

Nejstarší příběhy se týkají Evropy. Případy, které by nenazýval mstou v afektu. Protože jsou pečlivě, s odstupem a chladnou hlavou zdokumentované. Je to pokaždé stejné. Dlouhodobě připravovaný a detailně propracovaný stínový „proces“. Obžalovaný vůbec neví, že se chystá, natož že probíhá. Kromě vlaštovek nemá nikdo o ničem ani páru, jaké železo se tu kuje.

Jsou tu fialovým rukopisem zdokumentované popravy, které se nezdařily.

Policistu změř ptačích otisků ve sněhu mate.

U dokonaných příběhů je na závěr vlepená veselá tečka, ironická rudá třesnička na přeslazeném dortu: zpráva z novin o sebevraždě dotyčného.

O sebevraždě oběšením.

Policista je nadšený. Rozum s vypětím sil a s kapkami potu na čele obelhává intuici, že toto je místnost prošpikovaná absurdními filmovými náměty, hororovými výmysly, kterými jsou krmeni přesycení diváci. Nekonečná řada námětů, které se teprve klubou a cyklí. Do ošatek jsou trpělivě sbírána data a fakta a navrhovány kostýmy a rekvizity a kulisy a podplácení scenáristé, úředníci i policisté; víno je stáčeno do lahví, a tak se musí vypít.

Jsou tu složky o dění, kterému Policista nerozumí, to nebudou úspěšné filmy, příběh *jen* probublává v tušeném zákulisí, jeviště je v přítmí a prázdné, oči jsou zaměřené na bytosti, které budou jako filmoví hrdinové připadat v úvahu v budoucnu. Červené korálky na notových linkách počítačů se množí jako vlaštovky na telegrafních drátech. Korálky červených příčin a fialových následků.

Policista ve scénářích nerozeznává, kdo je obětí, kdo obžalovaný, kdo pachatelem. Stránky moderního počítače obsahují *jen* nekonečné sloupce cifer, nadrobené zrní. Příběhy jsou sepsané v ušmudlaných, azurově modrých sešitech.

Jak si filmové štáby scénáře rozesílají? Azurové sešity jsou vloženy do desek v umělohmotném obalu. Alespoň na ně neprší. Vodu do krku dávicímu se kohoutkovi; Policista rozevívá leskle kovové krabice namátkou, namátkou vyškubává azur z červených šanonů. Chvillemi si zabrouzdá počítačem, opisuje si adresy švýcarských bank. Rozum se vzdává, nic z toho, na co oči narážejí, není utajené a šifrované a nic není v trezoru. Filmová společnost a výroba filmů je průhledná a trapná záminka.

Jde o praní špinavých peněz.

Měl by profesorku Adlerovou upozornit, aby si dala pozor a prověřila firmy, kterým prostory pronajímá, mohli by ji do toho namočit, mají její mosaznou fotografii. Policista přetahuje do mobilního telefonu finanční sloupce, hadi přelézají a Policistovo tělo se těší na Vdovino tělo. Těšení narůstá. *Jen* oranžový dům ho výsměšně pozoruje a moudře se nad ním naklání a hučí, my i celý svět jsme proměňováni, stáváme se novými, sobotní měsíc míří k neděli a ta je potažena modrým sametem, chlapče.

Policista zaklapne papírové složky, nezalustuje si. Zvedá se.

Jelenicová rukavice se zasekne o drápky ptačích nožek. Rukávem se zaháčkje v labyrintu zrnivého kovu a ostrých pírek a slov psaných husím brkem. Oči jsou nalákány zkušebními fotografiemi exotických

castingů i obhlídkami historických válečných filmů. Zadrhne se v letech, kdy se na něho usmívají rty krásných, ošperkovaných, nablyštěných, upravených žen v městských rozevlátých šatech, přeštipnuté vosí pasy, úzké nártý v tanečních střevíčkách. Vystřídají je zástupy žen ve vojenských uniformách a poslepovaných mundúrech a věžeňských šatech. Zástupy bosých očí v cárech hadrů. Copánky, drdoly, lokýnky, střapce, ofiny, cibulovitě holé lebky. Něco mu na těch rozmlžených, drtvivých tělech namaskovaných hereček neseďí. Policistovo tělo dosedne zpátky do umělohmotné náruče.

Nejsou to dospělé ženy.

Petřín se pyšní nedělně naroubovaným světlem. V labyrintu je světlo nafialovělých zářivek a lamp netečné a neměnné. Tady se podzimní večer neukládá, podzimní slunce nevstává, tady není předěl, tady neprostupuje den do noci a noc do dne. Z rukopisných stránek vzlínají filmové osudy těl, na něž dorážela a jichž se dotýkala jiná těla, v té chvíli chráněná nálepkami válečného hrdinství, příslušností k vítězné mocnosti, chráněná válečným stavem, která nikdy nebyla předvolána před soud, která nikdy nebyla souzena, která byla historiky jednou provždy zazděna pod znaménka plus nebo minus. V jedné z válek to byla jména příslušníků wehrmachtu a příslušníků Rudé armády a příslušníků japonské armády, nechybějí jména polská, francouzská, česká, slovenská, maďarská, rakouská, italská, anglická, americká, španělská, australská a a a a a a. Těm ženám se spravedlnosti nedostalo. Ani odškodnění. Ani omluvy. Ani pochopení. Kdo by taky odškodnil těla, těla hromadně znásilněná muži všech zemí, spojte se, zpátky ni krok, kdo by se zabýval občany druhé kategorie, když slavili vítězové všech zemí, spojte se, zpátky ni krok. Tato těla přejely pásy tanků jediné obrovské armády, byla to světová armáda mužů, armáda rozjásaná, jednolitá a solidarizující až za hrob. Jména hrdinů.

Policista si přejede jelenicovým palcem ret. Palec pocítí hebkost rtů mladé Vdovy.

Nedá se to vydržet. Nepřiznané koncentrační tábory, od roku 1932 Japonsko chytalo a zavíralo dívky v obsazených oblastech Asie, těla byla k dispozici armádě, žen „utěšitelék“ bylo sto až dvě stě tisíc, nikdo je nikdy nepočítal, jen vlaštovky. Byly tu většinou Korejky, těla znásilňovaná desetkrát, třicetkrát za den, když se pokusila utéct, byla mučena, jediným únikem byla sebevražda, změnili jim jména na japonská, Ji Ok Seon bylo patnáct, když ji ukradli na ulici a zamkli, největší fronty byly o víkendech, musela rychle vymývat kondom, nikdy v životě se už nenapila mléka, asociace s vymývanou vodou je silná, říkaly tomu ptačí mléko, Ji Ok Seon je 84 let, když sedí v Soulu před japonským velvyslanectvím, sedí tu dlouho a nehybně, živoucí exponát, vytrvalý, poznamenaný, tělo čeká na navrácení ztraceného života, chce odškodnění, omluvu, chce, aby našli a potrestali Japonce, který dům za ostnatým drátem provozoval, nikdo nebyl a nebude zavřen, japonští politici tvrdí, že to byly prostitutky, byly tu dobrovolně, armáda s tím neměla nic společného, slovo prostitutka je lepivá pusinka ušlehaná z bílků a cukru, nalepí se na zubní sklovinu a rozežírá a vysmívá se. V devadesátých letech, za války v Jugoslávii, dívky a ženy jiné národnosti a víry rovnou zavírali a hromadně oplodňovali.

Scenáristé jsou magoři. Policista vyslyší nutkání omýt si obličej studenou vodou. Kapr lapá po vzduchu.

Policista zhasne nafialovělou polární zář. Zamkne, neohlédne se. Stoupá do koupelny paní Stadtherrové.

Má rozevřené teplé rty. Pije studenou vodu z kohoutku. Vyplázne jazyk; nabídne ho proudu ledového vodopádu. Voda se rozstříkne a odrazí od vybouleného skákacího prkna. Nechce ujídat, nechce upíjet, nechce se ničeho dotýkat, ale vyschlo mu v hrdle. Zakuckává se. Tělo se naklání nad umyvadlo v koupelně s bílými kachličkami, z nichž trčí rudé bradavky. Lapá vodu. Lapá po dechu. Pobryndá si černou košili i hnědou koženou vestu. Stříbřitá voda mu vytéká

z koutku úst. Svítá, dům ho proměňuje a ví o tom. Policista se proměňuje a stává se novým, a neví o tom.

Policista sedí v labyrintu už druhý den, zdrogovaný. V intervalech vybíhá po vrzajících schodech, aby pocítil tělo, vyměnil hudbu, aby se napil. Chlemtá vodu jako pes, hasí oheň v hlavě. Oheň neuhasí. Pije benzin.

Policista fotí poslední prohlubeň. Regál se starými filmovými kotouči. Celuloidové, hořlavé pásy uvnitř a nápisy produkční společnosti QUAIL na kotoučích. Sektor je oddělený. Za ním zed' ubíhá a mizí v lůně, mizí ve vagině matky Země. Umělohmotné desky jsou prořídlé. Chybí ptačí označení a čísla. Stránky jsou zažloutlé; školní slohy sepsané dětským písmem *INGRID*.

Na vložené fotografii stojí několik mladých mužů, znaky run na ramenou dlouhých kabátů, nad hlavami jim visí fialové inkoustové kříže, největší nad hlavou pána s bičíkem, u některých křížů se kroutí prapodivná jména, jméno Taras zdobí *jen* váhavý otazník. Je přeškrtnutý a k otazníku je rázně přimalovaný opožděný fialový křížek. Pod fotografií jsou v obálce napěchované strojopisné životopisy ostatních mužů na fotografii. Policista se začte do scénáře psaného fialovým písmem. Přeskakuje příkopy. *TARAS*.

Nejprve hlady zemřel dědeček, potom táta. Oba byli nemocní. Starší syn Taras se s otcem pral o bramboru. Na udusané podlaze pod oknem se vršila hnízda. Kluci zlézali stromy a vybírali vejce a hnízda brali s sebou, rozplétali je a vařili seschlé proutí a větve. Starší syn Taras hnízda sbíral, vršila se pod oknem. Někdy přinesl seschlou větev a hnízdo do ní posadil a položil na okno, bylo to krásné, nikdo neviděl, že je to krásné. Matka nejedla nic, v noci zatřásla starším synem.

„Musíš to zkusit.“

Nikom se utéct nepodařilo. Kolem celé země byla vystavěná neviditelná vysoká zed'. Vysoká zed' byla i v hlavách obyvatel, pevná představa,

že se odsud nedostanou, někteří věřili, že tak to vypadá všude, někteří skutečně věřili, že tak to vypadá na celém světě, celý svět nemá co jíst. A ta neviditelná zeď je chrání, aby sem nevtrhli a nepozabíjeli je a nesnědli nepřátelé. Ta vysoká neviditelná zeď chrání jejich životy.

Ale něco tu nesedělo. Když přijížděli Rusové s rudými hvězdičkami, měli kulaté tváře. Když se jich vyzáběle tváře zeptaly, okřikli je a přečetli další z prohlášení, které pak přibíli na dřevěná vrata. Na jednom z prohlášení byl označen viník.

„Nepřátelé Sovětského svazu, nepřátelé svobody a socialismu, bojují všemi prostředky, aby zničili a pokořili bojového ducha. Osobodili jsme se od buržoazního zpátečnictví, půda patří všem, továrny patří všem.“

„A hlad patří všem,“ pomyslel si starší syn.

Všude zuří válka, říká se, všude řádí hlad, příští rok bude lépe. Ukrajina je zemí s úrodnou půdou, zeminu přikrmí miliony vyhladovělých těl.

„Musíš to zkusit.“

Neřekla mu proč. Neřekla mu, že už to u ní taky začalo. Že sebrala kočce mrtvou myš. Klesla na kolena a prala se s kočkou o myš. Kočce chtěla sevřít hrdlo, nakonec se kočky nedotkla, pustila ji, patřila staršímu synovi, ten si ji hlídal, ale kdyby byl starší syn Taras pryč, mohli by se s mladším synem najíst, uvařili by si kočku, ona a mladší syn. Starší syn kočku hlídá, je jeho jediným majetkem a jedinou hračkou, je to stará kočka, má ji odmala.

Hlad bolí. Některým zatemní mozek. Matka sedí uprostřed pokoje a její desetiletý, mladší syn už není. Zemřel. Vrátila ho svému tělu. Sešel se tam s kočkou. Hodiny seděla u stolu a čekala na bzučení mouchy. Dívala se na mouchu, která bzučela nad zbylým tělem, která usedla na stůl a nejprve si mnula ruce, jako by se modlila. Pak vyrazila a plácla do stolu, mouchu připlácla k hrubě otesanému stolu a slízla ji, polkla. Matka zešílela hlady.

Druhý syn Taras se zachránil, poslala ho dávno pryč, podařilo se mu uplatit strážu a proplazit se. Když se po letech vrátí, vesnici nenajde, v okolí mu vyprávějí o matce a bratrovi, oba pohřbili v jedné jámě a v jednom, matčině těle.

Nejprve přijeli, aby odvedli krávy. Potom odvedli kozy a koně. V lese ani na poli nebylo co chytat. I zvířata vycítla, že se chování lidí mění. Nejprve se lidé podobali zvířatům. Požírali trávu a kůru a listy. A pak se obrátili proti zvířatům, všem. Pochytali brouky, mouchy, myši, zajíce, bažanty, koroptve, žáby. Pochytali je a další rok tu nebyli. Pochytali psy a kočky. Psali dopisy, které se k adresátům nikdy nedostaly. Z každé stránky řvalo slovo chléb.

Jeden výkřik s představou voňavého, křupavého chleba proklouzl.

V den příjezdu Mezinárodního červeného kříže bylo vše připraveno. Týden předtím přijely nákladní vozy s lidmi z jiného světa, byli kulatí a usměvaví, navlečení v místním oblečení. Velké oči opustily chalupy, nasedly na nákladní vozy.

Hladové oči odvezli neznámo kam a nikdy se nikdo nedozvěděl, co se s nimi stalo. Řidič i lidé v uniformách mluvili rusky a rudé hvězdy měli všude. Jámy za vesnicemi se plnily.

Starší syn Taras viděl ten dokument v kině. Viděl odhodlané cizí Ukrajince, jak před jeho domem vyprávějí, že se nenechají pokořit, obdělávají úrodné lány, tento boj vybojují. Falešní Ukrajinci se usmívají do kamery a mávají rudými knížkami.

Pak i oni musí nastoupit na nákladní vozy a odvezou je k lesu a zastřelí je u jámy, kterou si sami vykopou. Vesnice zachycená v dokumentu osiřela, nikdo v ní nezbyl, tento symbol šťastného komunismu se rozpadl, dřevo ztrouchnivělo, vítr odvál každou stopu. A o pamětní desky tu nikdo nestojí.

Starší pochopí, že se nemá kam vrátit. A už ví, že hlad není na celém světě, ví, že hlad byl v hlavě jeho lidí a že hlava se hladu už nikdy nezbaví.

„Musíš to zkusit,“ řekla tehdy máma. Jako zvířátka, která cestou chytal a jedl, se proplížil. Dojde mu, že je musí napodobit, napodobí hraboše. Ptáky napodobit neumí, vlaštovky napodobit neumí. Na hranici zní jen ruština, slyší mužské hlasy a jeden z nich říká:

„Stejně za všechno můžou Židi.“

Starší syn celou noc odhrabává zeminu, úrodnou černou půdu, načechrává ji špinavýma rukama, vyhloubí si jámu a překryje zelenými drny, do jámy se schová. Poslouchá napjatě, kroky kolem duní v pravidelných intervalech, je zakutaný jako hraboš, celý hnědý, jen bělmo mu svítí a mozek se zatemňuje, ale zatemní se jen do poloviny, v noci zadrží dech a proplazí se jen díky tomu, že v té chvíli odbíhají opačným směrem, na pravé straně neviditelné hladové zdi pochyťávají další monstra, vyzáblé oči s nafouklým břichem, pozornost se upne tím směrem a starší syn Taras mizí, je mazaný, neutíká, protože by ho zradil dech, popoběhne po čtyřech a padne k zemi, poskládá dech, srovná tep a zklidní srdce, popoběhne znovu, je to ukrajinský běh.

Jediné, co může nabídnout, jsou ruce. Pracuje, ruce kmitají a kilometr za kilometrem sílí, neřekne těm, u nichž slouží, odkud přichází, a když cítí nebezpečí, popoběhne dál. Stalo se z něho zvířátko, ale protože nebyl zrozen k tomu, aby byl zvířetem, je monstrem.

Je šťastný, když přepadnou Sovětský svaz, je šťastný, že nastává skutečná válka a že to monstrum uvnitř přikrmí a monstrum zmlkne. Bolí ho to. Je šťastný, že bude bojovat. Je šťastný. Postaví se po bok Hitlera. Zvířátko už ví, že matku mu zabil Stalin.

Udělá, cokoliv mu řeknou. Udělá cokoliv, protože cokoliv už zažil. Vyrostl v tomto cokoliv. Zařadí ho do skupiny s Lotyši a Litevci. Jedou na Západ, kde zlikvidují hlavní nepřátele.

„Židobolševiky,“ řekne jim velitel, Rakušan v uniformě se dvěma blesky SS...

Nacvičí, co se od nich chce. Stačí vidina voňavého chleba a vodky a cigaret. Stalina nenávidí, každému z nich zatemnil mozek, každý

z nich přišel o někoho z rodiny a o někoho z rodiny přišel způsobem, který se vymyká i vyprávění. Některé příběhy nelze natěsnat do slabik, vzpírají se slovům. Nevzpírají se řevu. Milují němčinu jenom proto, že nenávidí ruštinu. Zažili od Rusů zvěrstva, jsou vycvičení, sami jsou monstry, mladíci v pubertě, život bez pravidel. Hitler jim nabídne jako oslům vidinu otýpky sena v dálce. Slíbí, že Ukrajina pod jeho vedením bude autonomní. A Litva a Lotyšsko taky.

Ukrajinu Stalin vyčistil. Byl tu nadbytek lidí. Úrodná půda živila ty nesprávné, půdu potřebuje pro Rusko.

Hitler Německo vyčistí od Židů, jejich majetek patřil těm nesprávným, Hitler potřebuje majetek pro Německo.

Každé ze skupin velí Rakušan, jsou to hlavně Rakušané, kteří se dobrovolně hlásí jako velitelé koncentračních táborů, raději než na frontu. V táborech je boj snazší a potěšení z moci větší. „Hitler je Rakušan,“ řekne skupině jejich velitel. „My Rakušané jsme umělci. Fantazii máme vycvičenou.“

Kolona nákladáků dorazí do města, které se jmenuje Varšava. Starší syn Taras je šťastný, protože si může denně naplnit žaludek. Vidí svět, cestuje, urá.

Město je krásné. Má řád města ve městě. Jak moc se skrývá v rutíně a rituálu.

Úkol není těžký. Musí nacpat dobytek do nákladáků.

Tarasovi je 33 let. Rozpadá se. Pije. Přijde o zuby. Všude si všímá ptačích hnízd. Ptáci si jeho nevšímají. Ať se děje cokoliv, stavějí si hnízda a do nich snášejí vejce.

Taras, sběratel ptačích hnízd. Zabíjí ptáky, aby si prohlédl hnízda.

Policista není z Tarasova příběhu moudrý. Sáhne po dětském písmu. Písmo balancuje na linkách jako opilá provazochodkyně, které podklesávají kolena. Písmena se pohupují na telegrafních drátech narýsovaných obyčejnou tužkou, s vyplazeným jazykem, podél dřevěného pravítka. Policista se začte do řádků nadepsaných

INGRID. Polsky mírně rozumí. K žlutým stránkám je přilípnutý přepis na stroji, v angličtině a němčině a češtině.

Ingrid je patnáct. Někdo ji namaloval černým uhlím. Má černé vlasy. Čokoládové oči. Bydlí ve Varšavě a nebydlí ve Varšavě. Bydlí s tátou ve čtvrtích, které jsou městem ve městě, strážené. Ingrid to nevadí. Do jejich maličkého bytu chodí kluk. Pomáhá opisovat noty. Jeho táta a její táta hrají na housle. Hrát se ještě může. Jen to nesmí být Felix Mendelssohn-Bartholdy a jen to nesmí být Fryderyk Chopin. Táta a kluk sedí u stolu. Ingrid si zaleze pod stůl. Mají jen jednu židli a štokrle. Sedne si na hliněnou podlahu. Nohy zkříží v tureckém sedu. Urovná si sukni v klíně. V úrovni očí má kolena dvou těl v ošoupaných kalhotách. Dívá se na ni čtvero vykulených očí. Kluk má boty bez ponožek a tkaniček. Táta je v zalátovaných ponožkách. Z jedné ponožky se dere palec. Prsty lezou z bot, které nemá. Mezi lemem kalhot a ponožkami se bělá kůže. Táta a kluk opisují noty a listy házejí pod stůl. Ingrid listy rovná za sebe. Někdy opisuje noty s nimi. Navlékají drobné skvrnky na nitky.

„Navlékáme korálky.“

Nikdo jí neodpoví. Ingrid má jen tátou. Když jí bylo jedenáct a bydleli v Haliči, objevila na kalhotkách tmavou skvrnu, hnědou jako mor. Myslela si, že je to mor; o kterém se učila ve škole. Převlékla se. Kalhotky si vyprala. Hnědá skvrna se objevila znovu. Rozbrečela se. Řekla tátovi, že umírá. Táta neřekl nic, odvrátil oči. Do školy ji ten den neposlal. Zabouchal na dveře u sousedky. Sousedka si utřela ruce do zástěry, pozvala si Ingrid k sobě. Posadila si ji ke stolu. Pobíhala kolem plotny, v páře vařila oběd.

„To je menstruace. Krámy, indián. Máma ti to nestačila říct.“

Ingrid se pozorovala, tělo odpojené. Tenhle zcizovací efekt nezná ani divadlo. Tělo si dělá, co chce. Vybují prsa, tráva vyraší na ohanbí a v podpaží. Srůst stehy krvácí. Tělo si žije vlastním životem. A na toto tělo se smí vyptávat jen ženy. Potají a tiše.

Táta a kluk sedí u stolu a opisují noty. Pera drhnou o papír. Tátova ruka se třese. Ingrid nedorazila včas.

„Běž a vrať se s ní.“

Kluk vesele vyběhne. Vidí davy lidí, jako vždy. Je stejně starý jako Ingrid. Vidí mrtvá těla, položená u zdi, zakrytá novinami. Noviny v pustých koutech. Město ve městě. Ještě je možné procházet se městem ve městě za městem, ještě je tu patnáct průchodů. Vycházet a vracet se může jen s propustkou. Šanci mají ti, kdo vlastní peníze. Část z vlastní kapsy dají Němcům. Část dají Polákům. Ruka Poláků a ruka Němců je natažená stejně, dlaň otevřená. Němci i Poláci jsou v židovské otázce zajedno. I papež, v červených střevíčkách, je s nimi zajedno. Kluk oběhne známé. Přiběhne do bytu, který tvoří místnost a něco jako kuchyňský kout. Táta zvedne oči od notového papíru. Roztažené dlouhé prsty jako zamrzlá fontána na krku houslí. Kluk je zadýchaný.

„Vrátila se?“

„Ne.“

„Asi jsme se minuli.“

Táta mělce dýchá. Strach začne hrát na housle. Kluk vycouvá. Vyběhne, oči při zemi, oči navyklé hledat tvary, které mají chuť. Oči hledají všechno, co se dá sníst. Blíží se k jídelně, kde bývají povolené komorní koncerty. Křik ho nezaráží. Před dveřmi do jídelny stojí dva Poláci a dva Ukrajinci a hlídají. Jsou neoblomní, zvláště Taras. V hlavě má obraz neviditelné hladové zdi, za kterou nikdo z jeho blízkých neproklouzl. Ulicí se hemží Němci. Kluka si nevšímají.

Vbíhají do domů, za vlasy vytahují dívky. Jen ty moc hezké. Neříká někdo neustále, že hezké dívky mají snadný život?

Dívky naženou do jídelny, některé už tu jsou. Strach nevnímají, protože strachem jsou prostoupené roky. Jako vždy jim přikážou uklidit. Musí si svléknout kalhotky. Musí vytrít zem kalhotkami. Několik žen otálí. Jedna se odváží a perfektní němčinou šeptá, že má své dny.

Němec kývne, žena může odejít. To už se hlásí další, Němce to popudí, tentokrát zakroučí hlavou. Strach pomalu vystřídá stud. Ženy sundají kalhotky a některým krev stéká po stehnech k lýtkům. Musejí vytřít. Vytírají vytřené, donekonečna.

Do vedlejší místnosti, kde se rozdělují denní přídělky pro službu ve městě uprostřed města a konají se i komorní koncerty, jsou odvedeny jen ty nejhezčí. Stojí tu dvě filmové kamery a jeřáby a reflektory a několik mužů. Jeden z nich si bičíkem masíruje stehno. Prikáží ženám, aby se svlékly. I tady těla žen prostupuje stud, ten je horší než strach, protože ponížení nelze překrýt ničím. Prikáží ženám, aby se hladily. Aby si mnuly bradavky. Aby ochutnaly bradavky druhých. Muž bičíkem kopíruje nahá těla. Prikáže některým, aby si lehly na stůl. Druhým, aby vzaly krásné nohy na ramena. Některé si mají lehnout na břicho a na kolena. Některé si mají sednout na vyděšené obličej.

„Jazyky, jazyky nevidím,“ řekne klidně muž s bičíkem. A švihne do nahé zadnice.

Kamera vrčí a muži těžce dýchají. Je to obraz, který nemá začátku a nemá konce, těla na sebe navazují, obraz, který se propojuje, toto je peklo, těla na sebe navazují, zakleslá do sebe a ztupená, těla na sebe navazují a zaklesnou se do sebe, protože nevědí, jestli je tohle opravdu to nejhorší, přestože cítí, že ano, tohle je to nejhorší, protože by raději nebyla a zemřela. Tento film vznikne. Nikdy se o něm mluvit nebude. Ani o tom, kdo si ho v Berlíně promítal a kdo při něm masturboval, kdo se ukájel při pohledu na těla, která za několik málo měsíců doputují k poslednímu obnažení. Nebyl to původní nápad těchto filmařů. Podobné scény už zažily divadelní premiéru, podobné scény zrežirovali Rakušané ve Vídni, ve sklepech svých měšťanských domů, když oslavovali anšlus. Nebyli to němečtí nacisté. Byli to muži a ženy z dobrých měšťanských domů. Nejraději by si už tehdy nejhezčí Židovky rozebrali a zavřeli je doma do sklepů.

Ingrid je mezi nimi. Ingrid je mezi těmito ženami a s hrůzou vidí, že některá těla se lesknou a dosáhnou orgasmu, aniž to majitelky těchto

těl chtějí, těla je zrazují, zrazuje je to poslední, co jim zbylo, nahé tělo, některé křičí, ale není to slast, je to hrůza, je to odpor; protože s potem odtéká důstojnost. Toto je konečná stanice. Ženy se na sebe nedívají. Vyhýbají se očima. Když jim dovolí odlepit se a roztrhnout řetězec, spěšně se oblékají. Vytratí se. Některé si filmaři ještě nechají. Ještě k nim naženou několik mladých mužských těl.

Ingrid zaleze do prvního průjezdu. Tělo fackuje samo sebe. Fackuje si tváře. Fackuje si břicho. Fackuje si stehna. Škrábe se. Chce seškrábnout kůži z těla. Dál nejde. Nejde o krok dál.

Některé o krok dál jdou, krok má podobu šňůry na prádlo, vysokého okna a dlažby pod ním, prázdného žaludku. Některé odmítnou krmit takto pošpiněné tělo, jsou už stejně zesláblé, takže to netrvá dlouho, a tělo dodýchá, ráno ho vyvlečou na chodník, uloží u zdi a překryjí obličej novinami. Některé se svěří nejbližším, a nedostane se jim žádná reakce, jen mlčení. Některé se svěří a odpovědí je zdvižené obočí a úšklebek. Některé se svěří a jako by tím uvolnily své tělo pro ostatní. Tělo se začne kurvit.

Táta cvičí na housle. Nezeptá se, kde byla. Ingrid pomoc nehledá. Ingrid jen potají fackuje tělo, které ji vězní a nepropustí. Jedinou naději pro tělo představují vlaštovky, které svobodně přelétají. Ingrid se na ně zahákne očima. A vstane. Rozhodne se, že se nedá. Před své tělo předsune jiná. Odvede supovu pozornost, pssst.

Policista rukopis, kde dětským stránkám někdo tučně obtáhl všechna slova *jen*, štitivě přiklopí zpátky do kobky.

Tohle číst nebude.

A to si myslel, že slova z prvního a druhého patra oranžového domu pod Petřínem, která byl nucen dočíst, jsou úchylná. Ne, *tohle* číst nebude.

Policistovo tělo se otřese, vstane, nešikovně zavadí o krk kovové lampy. Lampa se zhoupne, zamyšleně pokývá.

Policista ignoruje obsah počítačů v podloubí filmové produkce. Už ho sloupe cifer nebaví. Takže co. Jsou to filmy na náměty zrealizované reality. Jednostranné náměty. Fantazie je taky realita.

Svět umělců je svět psychopatů.

Unikne Evropě. Roztančí regály s filmovými komediami sektoru Asie a Afrika. Namátkou hmátne, Mali. To taky nebude jednoduchá komedie. Možná pro filmové festivaly lidí v tísní. Vesnice nutí *jen* dívky chodit pro vodu, přestože ve vesnici vědí, že bývají cestou znásilněny bojovnice *všech* znepřátelených stran. I tady je vybrán jeden zástupný případ jedenáctiletého těla. Odborná analýza a právní rozbor a zastoupení u soudu je financováno odsud, z útrobu domu pod Petřínem.

Policista se zvedne. Podívá se na hodinky. Strávil tu pětadvacet hodin. Je neděle. Tělo má hlad a chce se vyspat. Dům patří zazobané Adlerové, ať si tím vším hlavu láme ona. Když už na monitoru použili její mosaznou fotku.

Policistu nerozleptává obsah, žere ho dětské písmo. Co to kurva je. Co to do hajzlu má být. Žere ho hudba, řezavý zvuk houslí. Hudbu v druhém patře utne.

V bytě prvního patra zkontroluje kapky na lesklém umyvadle; zaschly. Rozleští je látkovým kapesníkem s monogramem. Kapesník rozleští i kapky na bílých dlaždicích podlahy. Zamkne všechny dveře. Nikdy tu nebyl.

Nikdy v úchylném domově filmových důchodců nebyl.

Uteče válečným letům, dějepis ho nebaví. Uteče mohutné vlně prastarých nejasností. Uteče iracionalitě lidského života.

Uteče do přítomnosti. Ta je přece *úplně* jiná.

Zaváhá. Neměl by dům nechat hlídat? Zaváhá. Neměl by nechat prověřit účty Adlerové? Zaváhá nad telefonním číslem starého lékaře; bystrého sokola by viděl rád, rád by železnou kouli na noze upiloval, někam odložil.

Jenomže to už by pak nikdy nemohl předstírat, že závaží neexistuje.

Nad domem pod Petřínem se zdvihne husté, napěněné hejno, rozprskne se po obloze a odlétá. Jako když někdo pohodí hrst máku.

Policista si doma tělo dlouho drhne žlutým mýdlem. Čistí si zuby. Seškrábne plak. Vyplázne pod proudem vody horký jazyk, oškrábe kartáčkem povrch jazyka. Kapky vyskakují z růžové trampolíny. Vyčeše hřebenem vodní kapky z krátkých černých vlasů. Oholí se. Elektrický holicí strojek mručí. Poseká strniště.

Smaží si vejce na slanině. Hustě je osolí a opepří. Hltavě jí, ale ztěžka polyká velká sousta. Zhltně i starý zbytek studené pizzy se sýrem a cibulí, tlačí ho v hrudi.

Pustí si rockovou muziku. Kouří a zpívá. Připadá si jako plebejec, co opustil šlechtické sídlo zdegenerovaných mutantů. Zpívá chraplavě. Hodí do sebe panáka whisky. Hodí do sebe druhého panáka. Hudbu pustí nahlas. Na plný pecky, řekne si. Na plný pecky, jak jinak se má žít. Kdyby případ neprotahoval, nikdy by do oranžového domu pod Petřínem nešel a nikdy by se nenamočil. Hodí do sebe třetího panáka whisky.

Napíše Vdově zprávu s adresou restaurace, kde se večer sejdou. Pokud má Vdova čas.

Na internetu, za úlevné vřavy *jeho* oblíbených rytmů, vytuká písmena filmové společnosti QUAIL. Internet vyplivuje filmy režisérky Eriky Eisové jeden za druhým; vyskakují dokumenty o klasické hudbě, uhlazených hudebnících v saku a fracích. Policista se rozchechtá.

Filmy točila desítky let, nápadná světoběžnice se v posledních letech dobrovolně odmlčela. Nikde nezakotvila, býval problém uvést zemi, pro kterou dokument točila a pro kterou získala ceny. Seznam cen je dlouhý. Filmařku financuje Diana Adlerová.

Ať jde usměvavá paní s cenami do prdele, co to je, co to kurva je, nechci rozplétat QUAIL.

Policista je nadržžený, pase po rozhovorech, nic se z nich nedozví. Pustí si ukázky dokumentů; pateticky našlehaná nuda a šlechtnost a pomalý rytmus a blažená radost ze života. Odpovědi té paní jsou radostné, podezřele pozitivní. Fotografie *jen* oficiální, z tiskových konferencí.

Policista surfuje na vlnách, přeskakuje, střídavě zadává jména, miliony stránek a hlušin informací, nic neznamenají, *jen* ho zahlcují, lavina, v níž se jména slévají a narážejí na sebe, přílivy a odlivy, příboj hejn ptáků, kteří od stránek odvádějí pozornost a přelétávají obrazovkou.

Policista stojí rozkročený na surfovacím prkně. Vlny mohutní, čeká na tu svou, udržuje rovnováhu, zadá jméno Max Adler, rozmilý panáček z miliardářské rodiny, Američan z chicagské rodiny Warrenů, kde peníze nehrály roli; omluvný tón je nacucaný falešnou skromností, vyznamenaný za válečné zásluhy, pracoval celý život ve zpravodajských službách, tečka, hotovo, šmytec; další, kdo nemusel pracovat, ale pracoval.

Policistovo tělo se umdleně brání labyrintu a temnotě domu pod Petřínem a brání se průnikům, jásavé životy tří vlídných žen, dychtivých stařenek nad hrobem, kde teď asi jsou, báby, proč mu pijí krev, ať si za hranicemi zůstanou, my jsme v Praze, my tu máme svatý klid, nás se *tamten* svět netýká, co to sem tahají za havěť a sněť a bacily a viry, už takhle má u nadříženého tolik vroubků, chce dělat *jen* svou práci, chce pomáhat druhým, zešílí a nebude to dlouho trvat.

Natáhne si budík po babičce. Rychle zatáhne žaluzie, za nimiž se kmitnou tělíčka, která ho střeží. Hodí do sebe ještě jednoho panáka. Odolá pokušení použít služební pistoli a na drzé vlašťovky okenní tabulkou vystřelit.

Lehne si. Objímá lahev s medovou tekutinou. Políbí skleněné hrdlo baňaté lahve. Nahé tělo hodí do vln spánku, tam ho pěkně pokolíbá.

Někdo mu sahá do rozkroku a on se nemůže pohnout. Někdo na něho sahá, třísla a koule jsou nejcitlivější místo, je přikovaný

v řetězech. V hlavě mu zaskřehotá kohout. Policista zaklapne budík. Je nedělní večer. Tělo má zpocené a rozlámané a v hlavě zaražený střep. *Všechno se mu to jen zdálo.*

Na stole před monitorem se rozvaluje mobil a zápisník. Zradí Policistovu dobrou náladu. Jsou napěchované numery a snímky a škrábanci o domu pod Petřínem. Oranžový dům existuje.

Policista poznámky ze zápisníku vyškubne a hodí oškubané peří do odpadkového koše k prázdné lahvi od whisky. Všechno, co si v místnosti filmařů ofotil a uložil, vymaže. Osprchuje se znovu, horkou vodou. Vyjde z páry. Tělo vydrhne bílým ručníkem. Vyčistí si zuby. Učeše se. Navoní se. Oblékne si čistou modrou košili. Policista je oranžovým domem pod Petřínem znechucený a fascinovaný zároveň, protože neví, co si s tím vším počít.

Prosklený dům na okraji Prahy mu najednou připadá jako jediný veselý bod široko daleko. Znovu v tak krátké době přestoupil všechna pravidla své profese. Pozval Vdovu na večeři, přestože je hlavní podezřelá z vraždy. A ona neodmítla. I když ví, že taky přestoupila nepsaná pravidla Vdov: držet smutek a nevycházet z domu s jiným mužem. Měla se nechat upálit na hranici s manželem, jak moc se skrývá v rutíně a rituálu.

Přestoupili pravidla a začínají si to užívat. Těla se potřebují. Policista má neurčitý pocit, že oranžový dům pod Petřínem ho osvobodil, jako by se dům dotkl jeho čela bříškem ukazováčku a vyšlehla elektrická jiskra.

Dům *je* pánem svého života.

Sedí naproti sobě v thajské restauraci. Štíhlé hladké prsty svírají sklínku, na které je otisk oranžové rtěnky. Usměvavá Thajka obalená a přepásaná v hnědavě lesklé látce se ukloní, postaví žlutou růži na dlouhém stonku do vázy vedle chladivé nádoby s ledem. Policista je roztržitý, duchem nepřítomný. Ženě záleží na účesu i oblečení ještě vdovsky decentním; chce Policistu přivolat k sobě, rozptýlit

podezření. Překotně se zalyká, ano, ano, přiletěla už v pátek, ale domů se jí prostě nechtělo, nechtěla se s manželem setkat, víte, měli jsme delší dobu problémy, asi přechodnou manželskou krizi, to je ale přece normální, to není důvod k sebevraždě, nechtělo se mi domů, chtěla jsem *jen* počkat, až odjede na hory, zůstala jsem u kamaráda, který je diskrétní a na nic se neptá... ale to proboha taky nic neznamená, protože, víte... Ano, já vím, je homosexuál, předhoní ji Policista, i to jsme si ověřili, my jsme totiž profesionálové. Policista se po těch slovech zhluboka napije bílého vína a dolije si z orosené lahve. My jsme profesionálové, ano, ano, jsme. Profesionálové. Asi.

Není důvod žárlit, špitne žena.

Já nikdy nežárlím, řekne Policista.

Promiňte, zapomněla jsem. Mlčky si nabere z misky jasmínovou rýži.

Policistu unáší proud, je chycený do sítě dění na základě minulých událostí, plodících události nové. Uvízl ve vlastovčí síti.

Upíjejí víno. S každým douškem polknou neklid. Jedí. Je to jednoduché a slastné. Házejí si slova, některá zachytí, jiná proklouznou. Policista má pocit, že teprve teď stojí pod sprchou, smývá ze sebe víkend. Mluví s někým, kdo mu rozumí, mluví s někým, kdo vnímá svět podobně. Teď. Je to zázrak a je to jiný svět. Rád by se jí svěřil s uplynulými hodinami, ale neudělá to. Má tu ženu rád. A chce ji ochránit. Jemu nikdy nebude nad hlavou viset fialový kříž.

Jemu ne.

Ne.

Sedí tu do zavírací hodiny a připadá mu, že čas se nehýbe. Sedl za volant závodního vozu a ten se řítí zákrutami. Je to krásná jízda; nepřibrzdí, šlápne na plyn. Je jí vděčný, že s ním mluví a že ji může mít rád.

* * *

Pozdrav slunci, sestava pohybů posilní tělo, zpevněné tělo posilní duši. Páteře praskají, klouby vržou, zrezivělé panty u dveří, chropivé nádechy a výdechy, rytmus kol a ozubených soukolí, zpocení strojníci v podpalubí přihazují do kotlů, rozvášněné plachtoví a nárazy. Obraz energie lásky a půvabu, obraz krásného Dianina těla, které zatvrzele předcvičuje. Tělo energii předá tam, kde energie uniká. Čas rány nehojí. Čas rány jen konzervuje.

Zahřmí. V bouři umdlévají i vlaštovky. Když vycítí nebezpečí, reagují útekem, odletí. Někdy je ale změna tak rychlá, že reagovat nestačí, podzim roku 1957 byl mokrá a chladná, že i ty, co už byly připraveny k odletu, zaskočil a padaly z nebe vyhladovělé a dezorientované. Toho podzimu z nebes přšela vlaštovčí těla. Toho roku přšelo z nebe tělo Ingrid. Vlaštovky jsou schopny proměn a odpojení.

Ani Erika už není vlaštovka, je to pěnkava, pták solitér, žije o samotě, *fringilla coelebs*, Erika si zvolila celibát.

Odtrhla jsi nás od všech vztahů, Diano.

Chtěly jste být nezávislé, svobodné. Ne šťastné. Což neznamená, že jste nešťastné.

Vlaštovka máchá křídly a z výšky pozoruje země, domy, muže a ženy. A ocásek se jí hrůzou rozštěpí z toho, co vidí. Ráda by zůstala v lidském hnízdě. Ale musí uletět, aby nabrala sil. Aby se mohla vrátit s nadějí, že se v rodném krovu něco změnilo.

Tady sobě nikdo neuteče.

Erika se modlí. Vidí houslistu čahouna, vidí, jak smyčec přeřízne struny. Vidí natažený ukazováček, vidí strunu v Dianiných rukou, ruka strunu natahuje, natažená struna tloustne, ruka sahá po provazu, provaz ztuhne a pod houslistovým hrdlem se mění v tělo houslí se dvěma f na oblých bocích.

Birgit uklidní dech, pránájama, dýchací techniky, jóga nezná slovo rychle, slyší v hlavě Dianin káravý hlas, který zní jak z frigidní přednášky: Jsi jiná, Birgit. Mozkové hemisféry neplní stejné úlohy

a liší se u mužů a žen, aby byl *tvůj* organismus v rovnováze, musí obě hemisféry stimulovat stejně, vyrovnat průtok vzduchu nosními dírkami, neschopnost dýchat nosem nebo ucpaná nosní dírka má nepříznivý vliv na harmonický vývoj osobnosti.

Sedne si do jogínského sedu. Vyrovná páteř, zavře oči, ruce položí na kolena a soustředí se na hluboké dýchání. Súrja bhédana, pronikání sluncem, ano, ta má povzbudivé účinky při depresi, únavě a útlumu. Stále se nadechuje pravou nosní dírkou a vydechuje levou. Zařadí lehčí dýchací vzorce. Už by měla mít pocit, že se tělo přehřívá a otepluje.

Myšlenka se zabít nedá. Proto si musí dávat pozor, na co myslí a koho k sobě pustí. Pořídí si pistoli a vystřelí myšlenky za čelem.

Birgit vstane a vezme sešit s textem *Březem je v černotě*. Nad záchodovou mísou ho zapálí. Plamen slova polyká, dává se; napsané mu nechutná, vyplivuje slabiky.

Jen listy popsané dívčí rukou předá Dianě.

„Milenka, ta školačka z kurzu tvůrčího psaní.“

„Sepsala to.“

„Sepsala. A co ta tvoje právnička.“

„Štika? Cvičí u mě. Cílevědomá, zorganizovaná, vyrovnaná.“

„Vytáhneš to z ní.“

„Není komplikovaná.“

„Kolik potřebuješ času?“

„Není to zrovna otevřený člověk.“

„Musí mít zranitelné místo.“

„Má. Rodinu.“

„Jsme jedno a drolíme se.“

„Něco nás stmelit může.“

„Medová.“

Oblečou se a jdou do parku. Vlaštovky létají nízko, bude pršet. Procházejí se v podzimním vzduchu podél řeky, kolem bříz a příkrčených

vrb, jejichž oči číhají za rozpuštěnými vlasy. Listy na hlohu jsou ještě sytě zelené. Z topolů padají. Ještě ne horečnatě. Až budou stromy holé úplně, podzim zmizí. Po řece plují kachny. Dvě z nich, se zelenými nákrčníky, se odpojí a ponoří hlavy do vody. Těla se překlopí a nohy vylétnou vzhůru; staví vrbu, ponoří *jen* hlavu a krk. Když se potopí naráz, vypadají jako akvabely.

Pokračování jógy. Synchronizované plavání.

Diana nese zelenou tašku značky Louis Vuitton, kterou ještě nevybalila. Birgit poponáší kufřík s umělohmotnými obaly. Opouštějí penzion v podobě bílého husího krku. Opouštějí odpadkový koš neobnošeného oblečení a obnošených novin. Nastoupí do taxíku. Přesunují se do pronajatého zařízeného bytu. Diana sedí vedle řidiče, mluví lámanou češtinou k ženám; na zadní sedadlo se ale nepodívá. Řekne, že chce místní Úkol *urychlit*. Oranžový dům pod Petřínem vyklidí a předají kolibříkům, usídlí se na severu, u moře, na ostrově Usedom nebo na ostrově Amrum. Chce se dívat do moří, která jsou na koupání příliš studená, ale v nichž se pohybují bytosti, které chrlí sílu. Chce být *jen* a *jen* se svým tělem a mořským větrem; nebude už nikdy myslet na jiná těla.

Hlavně Úkol urychlit, pssst.

NEZÁVISLOST VLAŠTOVKY

Ohledně Vdovy prověřil všechny žmolky okolností a vyšlehlé varianty. Vdova má žulové alibi, řekne Policista nadřízenému. A pokorně žadoní; vyšisovaný hlas se omlouvá, že případ znovu otevíral a zbytečně zdržoval. Chce případ uzavřít, chce zapomenout. To ale jaksi teď dost dobře nejde, uškĺbne se nadřízený a sedí na vysokém koni.

Policista si dny zahltí prací na jiných případech. Nutí se zapomenout na oranžový dům pod Petřínem. Uzavírá v mysli případ do trezoru. Utíká od něj. Byla a je to *jen* sebevražda.

A bude to pokaždé sebevražda, zapípá v něm škodolibý hlas. Hlas se jmenuje svědomí. Svědomí má smysl pro humor. Vytrást cvrlikání v hlavě nejde. Kdyby nadřízenému ukázal oranžový dům, odvedl by podezření k Stadtherrové, což by bylo skvělé. Jenomže nadřízený by se Policistovi vysmál, smál by se mu, až by se za břicho popadal a bylo by po ptákách. Nadřízený potřebuje vyžehlený a přehledný příběh. Vdovin příběh vyžehlený a přehledný je. Ale jaký motiv může mít baba Stadtherrová?

No, motiv, směje se kolega, asi neposlechl a označená místa v té své škrábanici nevyškrtal.

Kolega se dobýval do oranžového domu pod Petřínem před ním, docentku Stadtherrovou písemně a marně kontaktoval. Nakonec se obrátil mailem na ředitele mezinárodního vzdělávacího centra v Anglii, kde docentka vede mistrovský kurz, a ředitel jí přiložený dopis vytiskl a předal.

Taky jsem s ním pro jistotu osobně ještě několikrát telefonoval, řekne spolehlivý kolega. A co, pípne Policistův schĺplý hlas, hrdlo sevřené; trychtýři se nedostává vzduchu.

No, byl to nekonečný hovor, tlachal a žvanil. Ona si ten dopis vyzvedla vlastně Diana Adlerová, celé to vyřizovala, ve vzdělávacím

centru hostují obě, je to budova impozantní, nová, celá prosklená a má sedmnáct pater, nabízejí jazykové kurzy, na jakej jazyk si vzpomeneš, tak ten tam do tebe nahustí, nejvíc lidí chodí na angličtinu pro cizince a na čínštinu a na herecké dílny a taky na taneční kurzy, na kurzy malířství, meditaci, cvičení tai-či a kung-fu, bojová umění, jógu, kurzy tvůrčího psaní, v září se kurzy rozbíhají. Ředitel se startovní pistolí v ruce natěšeně očekával hlavně Adlerovou, korespondovali si od března. Ředitel je sympaták a je výkonný, švitořil, že vyhraněný kurz jógy nabídli jako intenzivní mistrovský kurz přednostně lidem ze seznamu, který mu z Prahy předem poslala.

Musel jsem se mu do monologu vrhnout a připomenout, že mě zajímá *jen* Stadtherrová. Ach ano, ano, kurz tvůrčího psaní, aha. Jsme hrdi, že je tady. Jsme hrdi, že si obě vybraly zrovna nás a toto vyšperkované město. Pokud toužily po změně, mimo světové metropole, u nás sice není přímo, abych tak řekl, lázeňský klid, korza a bázeň, ale žije se tu opravdu moc dobře. Školám kurzy tvůrčího psaní nenabízíme, protože by nám to vysálo fond grantových příspěvků od města, ale tentokrát jsme nabídku rozeslat museli, tedy školám, které si docentka Stadtherrová výslovně nadiktovala, poslala po Adlerové seznam, ale nezlobte se, to bychom neobhájili, takto úzce zaměřenou cílovou skupinu, nabídli jsme proto kurz i široké veřejnosti, jsme tu přece *jen* pro všechny, to je jádro demokratického principu naší osvětové práce, kurz byl zaplněný během několika hodin, i když takhle drahý kurz jsme tu tedy ještě neměli a grantový fond nám stejně paní Stadtherrová vysála do morku kosti. Veškerá pošta jim chodí na naši adresu, ach ano, jistě, neděkujte, jsem rád, že jsem mohl podat informaci o vzácných dámách, a jsem rád, že je chráníte, naše vzdělávací centrum je díky nim v centru pozornosti nejen místních, je to dar, že si vybraly zrovna mě, tedy nás, a přiletěly, co bych vám tak ještě řekl, naše první setkání bylo nezapomenutelné, paní Adlerová seznam přelétla očima a souhlasně kývla, list zastrčila do černého koženého batůžku a poděkovala mi. Seznam účastníků kurzu tvůrčího psaní

jsem předal i paní Stadtherrové, u každého jména v závorce věk, adresa, povolání, případně škola, seznam zrentgenovala ocelovými očima, zakroutila zklamaně natupírovanou hlavou směrem k Adlerové a řekla jen jedna, list ledabyle přeložila a zastrčila do kapsy ohnivě sametových kalhot, trochu oblýskaných, jinak už neřekla nic. To mě zaskočilo, přesněji řečeno se mě to dotklo, nechal jsem texty účastníků, které chtěla okouknout předem, vytisknout, byl toho plný lodní kufr na kolečkách, půjčili jsme si ho z hodin hereckých kurzů a zaměstnalo to na celý týden obě mé asistentky. Byl jsem pozorný k oběma dámám stejně, opravdu jsem se snažil. Ale respekt vzbuzuje *jen* laskavá paní Adlerová. Její jméno je značka. Podepsaly mi smlouvu na hodně omezený počet hodin. Paní Adlerová začala pilně hned odpoledne, jak jsme se domluvili, všichni jsou z ní nadšení, dospělí i děti i terapeuti i učitelé, a jsme spolu neustále v těsném, opravdu těsném kontaktu, paní Stadtherrová ovšem začala mnohem později, a jak bych to řekl opatrně, urazila už několik studentů, krve by se v nich nedořezal, řeším první stížnost místní a všestranné umělkyně, bývalé starostovy manželky, která navíc trpí těžkou nemocí nártů, nejde o zborcenou klenbu, paní Stadtherrová mi při prvním setkání jen beze slova potřásla chlapsky rukou, popadla kufr, kolečka drkotala i na plovoucí podlaze a fialový kaftan za ní vlál, a při druhém setkání taky *jen* mlčela a pak mi napsala stručný dopis, ať starostově ženě zaplatím z grantového fondu kurz sebepoznávání, ten otevíráme až příští rok, ale tím nechci proboha nic naznačovat, jsem rád, jsme rádi, že tu jsou obě...

Policista by s chutí zacpal kolegova ústa koudelí, rád by si zacpal úzkostí ohořelé uši. Nechce nic slyšet; trápí ho, že kolega ví o existenci domu. Kolega papouškuje ředitelova slova. Taky jsem zjistil, že se nejdřív ubytovaly v penzionu, podprůměrném, prý se podobá zvědavému husímu krku, majitel je Ind a je taky u Adlerové v kurzu jógy. Tak to holt bývá, zazobané důchodkyně v balíku si přivydělávají

další balík na výletě, kde se celé týdny jen flákají a courají se po městě a kolem řeky, obávaná není Adlerová, ale její moc.

Každá skupina a podskupina živočichů na této planetě používá signály, kterými se dorozumívá, jdou po čuchu, signály pro ostatní sotva znatelné. Kolega položí před Policistu odpověď. Dopis je psaný rukou.

Policista rukopis zná.

Kolega se chechtá, ty vole, chápeš to, vona ta Stadtherrová píše rukou a perem s fialovým inkoustem, jestli vona nemá taky kalamář a husí brk, to už snad dneska nikdo na světě nedělá, ani mail nemá, a to vede semestrální kurzy někde v tramtárii.

Dopis vyjadřuje hlubokou soustrast a údiv nad překvapivým skonem muže, mrtvý sice literární talent neměl a umělecky byl zcela impotentní a empatií a respektem k druhým rovněž nepřekypoval, ale eunuch měl chuť psát, to rozhodně ano, apetýt mu nechyběl, o ten přímo zakopával, obžerství, ano, bylo s ním těžké pořízení, vždycky je to velice smutná práce učit toho, kdo nemá co říct, *jak* to má říct. Měla se s ním v inkriminovaný pátek setkat, ale bohužel nepřišel, omluvil se, odjížděl na víkend mimo Prahu, s přáteli, pokud si dobře vzpomíná, nikoliv se svou mladou ženou a synem, ano, jeli patrně na hory, měl rád výšiny. Údolí míjel. Často se stává, že staří lidé v úzkostné depresi sepisují literární testamentsy nebo vzpomínky pro vnoučata, která to stejně nezajímá, aby vnesli řád a smysl a stopu příběhu do ztracených životů, to kurva není v literatuře nic nového, ale to nebyl tento případ. Jinak bohužel nemůže s ničím pomoci, neznala ho důvěrně, což jí není ani za mák líto, se srdečným pozdravem, má úcta, a hlavně výdrž a kuráž, kluci. A už mě skutečně prkotinami neobtěžujte.

Kolega sesmolí a vytiskne odpověď. Nadřizený žádost o osobní setkání odmítne podepsat s tím, že to není nutné. Policista řekne, ano, souhlasím, stačí ta její nehorázná odpověď.

* * *

Vytrhnutí zubu by prožívala víc. Julie na bílé chodbě švitoří. Je ráda, že to má za sebou. Tím se všechno vyřešilo, myslí si naivně.

„Ta sestra byla fakt příšerná, asi z žuly a křemene. Musela jsem ležet s ostatními ženskými na pokoji a jakože odpočívat. Než si nás zkontrolovali a než nás pustili. A ty jejich řeči, to si neumíte představit, bylo mi z toho šoufl. Ty žvásty starejch bab, nebylo jim miň než třicet. O životě nevědí nic. O sexu vědí dost. Nelíbí se mi, jak mluví o mužích, jako o nějakých padavkách. Já mám nejlepší kámoše *jen* mezi klukama ze školy, holky jsou zrádkyně.“

Julie potáhne z cigarety.

„A je to za mnou. Já bych si tak dala panáka.“

Diana jí vytrhne cigaretu z pusy. Típne ji o svůj nehet. Mlčí a dech jí ujíždí. Vlácí Julii pryč. Jde z ní taková síla, že hrdlička neodporuje. Dotykem se důvěra otevírá jako kalich, jako žlutý tulipán, Diana potřebuje její důvěru, potřebuje se *urychleně* dozvědět, co se *ještě* děje za zavřenými dveřmi Yusufova bytu.

Diana ji dovleče do mezonetového bytu s předzahrádkou. Byt jako klíčka. Na stole leží dárkový balíček převázaný zelenou nepodajnou mašlí. Vypadá jako Dianiny propletené nohy. Diana přikáže, aby si lehla.

„Jestli se chceš obelhávat, tak můžeš. Ale tělo neobelžeš a tělo zažilo šok. Se kterým se vyrovná, ale musí se s ním vyrovnat vědomě, musíš mít svoje tělo ráda a musíš o jeho pocitech vědět a musíš se o ně starat.“

Z lednice vytáhne nádobu mixéru. Je plná zelenavé tekutiny. Přikáže Julii, aby hrudkovitý koktejl vypila. Stojí nad ní, dokud hrdlo nepolkne poslední kapku. Přikáže Julii, aby se položila na ostře zelenou podložku. Julie se nebrání. Diana masíruje Juliino tělo. Prsty rozmasíruje napětí a křeč. Julie se rozbřečí.

Juliino tělo vzlyká, upadá do očištného spánku. Prvního očištného spánku jejího života. Ještě neví, kam patří, jestli ke krátkokřídlým,

dlohokřídlym nebo brodivým. Ztracené mládí celého světa. Neví, jak dalece událost zasáhne její hrdou a nespoutanou duši, poškozená je, protože popírá, že je obětí hrůz, za které mají viníci sedět, lže vlastnímu tělu; tělo je zmatené, bude věčně myslet na pomstu, pokud nezemře ten, kterého chce zabít. Je odporné, jak se přes to Yusuf konipas lehce přenesl.

Diana se kousne do jazyku.

Střeží vykuchanou Julii.

Oči se pasou po křivkách hrdliččina těla, mentální věk neodpovídá stáří. Je to rozumově nadprůměrné dítě. Není opožděné. Sídlí v něm plástíkový červ. Diana vynáší rozsudek, který není spravedlivý, ani není nespravedlivý; říká se mu vlaštovčí vendeta.

Diana cvičí s pohledem na zelenou tašku, a není to jóga. Nádechy prorůstají každou buňkou, napájejí se v mysli a z rány Dianina neplodného klína. Síla se smotává do klubka hadů, jedy se promíchají v Dianině krvi a z této promísené krve dá o posledním soudu ochutnat.

Dianino tělo cvičí bojové hmaty, v nichž se promísí energie těl, kterých se za života dotkla, která za života objala. Stačí klidný, soustředěný dotyk bříška ukazováčku doprostřed protivníkovy těla a jed se přemístí. *Jen* rozhodnost je síla, kterou nelze přemoci; Diana se vymaňuje z *lidských* proher. Z jednání a chování, která jsou zpečetěnými ochrannými rituály, která jsou pro těla jen ozdobou, prázdným manýrismem. Diana docvičí. Dech nepotřebuje. Rozhodnost je slovo, které v sobě obsahuje mnohá další slova. Pokud rozhodnost chybí, rozkymácí se celý člověk. Rozkymácí se vůle, vnitřní pevnost, charakter. Musíš držet meč s vědomím, že protivníka opravdu zabiješ, říkají šaolinští mniši.

Rozepne zip zelené tašky. V útrokách leží smotaná pánská kravata, kterou měl Max Adler kolem krku, když odjížděli do poválečné Evropy. Diana k ní přivoní. Kravatu rozváže a vyrobí čerstvý uzel.

Struna Menuhinových houslí, která se přetrhla a kterou daroval omámené Ericce na památku. Struna Dianinu tělu připomene holčičku, jejíž tělo se koupe v tónech a mysl v prázdnu. Diana přeje strunu bříškem levého ukazováčku.

Zašedlý kus dobytčího provazu, který odstříhla po Ingridině smrti na půdě vlastního domu. Provaz byl poslední, kdo cítil teplo Ingridina živého těla. Diana provaz pohladí a políbí.

Dopisy, převázané zelenou stužkou. Ze zabetonované Prahy, ze začarovaného lesa neusmívajících se lidí je psávala po válce Birgit. Některá slova jsou ve větách dokulata začervenělá, navěky ztracená. Ušmudlaný papír je posetý červenými kuličkami cenzury. Slova psávala holčička, která postrádá nadání pro organizovaný život, a přesto je její život scelený a rozhodný a pevný. Protože nikomu nepatří. Protože *jen* je. A dýchá rozšířenými nozdrami.

Bříško levého ukazováčku se sune po řádcích holčičího kolibřího písma.

Když se Julie unaveně probouzí, stojí už zelená taška přikrčená v šeru skříně. Hrdličku bolí kůstky pomuchlaného těla. Vybřečené oči má opuchlé, obličej pomačkaný. Diana sedí u okna s brýlemi na očích a s šálkem vychladlého čaje na parapetu. Julie chce promluvit; hlas se lekne a zakníká.

Diana, která tluče špačky, se probere. Z Juliina čela odhrne zpcené vlasy. Připraví jejímu tělu koupel s levandulí. Podá jí čistou bílou osušku velikosti ubrusu.

Julie vyjde z koupelny zemdlená a prohřátá. Zní hudba, která uším vadí a Julii otravuje. Tělo se ošije. Naštěstí to fidlání netrvá dlouho.

„Vivaldi.“

„Aha.“

„Largo ze *Čtvera ročních období. Jaro.*“

„Dyť je podzim.“

„Na jaře se vracejí vlaštovky.“

„Hm.“

Diana pípajícím hlásku přisune dárek. Je převázaný širokou nepoddajnou zelenou mašlí. Julie dárek rozbalí. V leskle kovové krabici se skrývá několik balíčků. Julie zajásá nad tabletem. Dvoudílnou knihu s názvem *Paměť těla* rozpačitě otáčí v ruce.

„To jste napsala vy?“

„Ano.“

„Hmmm. Já teda moc nečtu.“

„Já taky ne.“

„Fakt?“

„Je tolik knih a autorů, kteří lidstvu uškodili.“

Zabalený je i filmový dokument o nějakém vyzáblém houslistovi. A v hedvábném papíru krabička, v ní zlatý řetízek s křížkem a rubínem. Děti, které vyrůstají v rodinách bez otce, s větší pravděpodobností vyznávají materialistické hodnoty, které souvisí s nedůvěrou, říkává Erika, ne ne, v zlatavé taštičce se krčí čtyři miniaturní lahvičky laků na nehty; modrý, broskvový, žlutý, rubínový. Julie chtivě sáhne po nejlevnější lahvičce. Diana se dívá, jak si Julie maluje okousané nehty žlutým lakem.

„Modrý už je z módy?“

„Jo.“

Julie třepotá žlutými kuličkami ve vzduchu. Odsune křížek.

„Nejsem... věřící.“

„To nevadí.“

„Ne?“

„Náboženství jsou válkou budoucnosti.“

„To je pravý zlato?“

„Ano.“

„Můžu to střelit?“

„Jistě. Ber to jako symbolickou ochranu. Moje přítelkyně říká, že nemívá problém s bohy a s vírou, že má problém s církvemi,

s institucemi, s každou takovouto ideologií. Ona je z ateistické země a nemáš ponětí, co tam to s lidmi dělá. Třeba to máš taky tak.“

„Budu muset jít.“

„Dobře.“

„Dohodu splním... jindy, jo.“

„Ne.“

„Ne?“

„Ne. Teď.“

„Jasně. Obchod je obchod.“

„Není to obchod.“

„Tak jo, řeknu vám o fotrovi toho... fakana... kdy a kde to do mě napustil. Nalijte mi ale ještě trochu toho jedu. Proč je to tak zelený?“

„Je tam i... špenát.“

„Jako špenát to teda nechutná.“

Diana dolije zelený koktejl. Julie konečně hluboce oddychuje a dýchá rozšířenými nozdrami; signalizuje důvěryhodnost. Julie je pytel s pilinami. Dovolí, aby ho Diana nařízla. Piliny se sypou. Diana neposlouchá. Snaží se zklidnit, ale vejce už je vysezené a dluh je zapsaný černou křídou do komína.

Diana se dívá na Julii, šťastná a vděčná za vášnivý a divoký a vyzrálý život, jaký žije, za všechnu tu radost, i za to, že dokázala vylétnout ze zlaté kolébky a ze zlaté klíčky a dokázala vnímat šedivé vrabce v prachu cest a vlaštovky ve stájích a rorýse a pomáhat jim zpátky na stromy. Celý život rozpolcená. Podobá se vlaštovčímu ocásku.

Diana má před očima své opeřené obrazy. Fotila fascinující montáž těl, která strnula v pozicích, o jakých se jogínům ani nezdá, stála a před fotoaparátem korzovala a navíjela se stuha živých, kteří živí nebyli, a mezi nimi holčičky, které nemenstruovaly, neměly vlasy, neměly prsa, neměly zuby, ale s vyhřezlou samozřejmostí nabízely vojákům za jediné sousto poslední zbytek masa, který jim ulpěl na kostech. Jak se před fotoaparátem míhaly tváře, svážely

dívky a mezi nimi takové, kterých se dotýkal každý, beztrestně. Tváře, které oči historiků míjely. Tělo, které mělo tvář, nemělo jméno.

Julie dopovídá svůj příběh. Vyjeveně zírá na Dianu, která je mimo.

„Paní...“

„Nic nic, Julie, já *jen*...“

„Cože?“

„Nevěřím slovům, nevěřím ohledům na kulturu. Cesta, kterou se musím ubírat, leží utajená v ústech. Věřím řeči těl, která je pro všechny na světě stejná.“

„Jste divná. Ale to, co jsem vám teď řekla, už nikdy před žádnými policajty ani u žádného soudu opakovat nebudu. Už jednou jsem se spálila. Kdybyste *jen* viděla, jak se ke mně chovali. Jak se na mě dívali. A co. A nic. Samý: dyť je to *jen* tohle a dyť je to *jen* tamto.“

Diana z černého koženého batůžku mlčky na stůl vysype papírové kapesníky, zelenou peněženku s chetitským písmem a zrcátko. Do vyprázdněného vaku naskládá dárky. Ví, že černý kožený batůžek nikdy neuvidí a že se k ní hrdlička Julie hlásit nebude. O tom, že Julie z černého batůžku ve cvičebně ukradla peníze, Diana mlčí.

Po letech si na ni Juliino tělo vzpomene. Té vzpomínky se bude držet zuby nehty. Julii pevně obejmě.

„Doprovodím tě domů.“

Ze země nezdvihne list. Dívá se do nebe. Letí tam hejno ptáků. Možná rorýsi, vlaštovky, její oblíbený pták, s ocáskem rozštípnutým, ano i ne, nelze se rozhodnout, všechno se vaří v jednom kotlíku. Posvátný čajový kotlík zvolna bublá.

Vlaštovky. Je jeden druh, který má obzvlášť ráda. Žijí *jen* za letu. Jako ony tři. Žijí *jen* za letu, za letu i spí, vědci dlouho nevěděli, jak je to možné. Nakonec přišli na to, že když jedna spí, druhé po stranách bdí, jsou na sebe napojeny neviditelnými vlákny energie, možná intuicí. Když vlaštovka spadne, když odpadne z letu a namáhavě se zvedá ze země, sama to nezvládne, někdo jí musí pomoci. Alespoň

na strom, odkud se pokusí znovu odstartovat. Nikdy neumdlévá, nikdy, nikdy, nikdy, nikdy, za letu se i páří. A nemůže jinak.

* * *

Policista od sebe odhání mouchy; otazníky kolem dam bzučí.

Doma si sedne k monitoru. Odkud se vzaly. Vrhá se na život obyvatelek oranžového domu jako krkavec. Evidentně se v Praze s ostatními stýkají *jen* pracovně. Adlerová s těmi, kdo k ní chodí na jógu. Stadtherrová za dvacet let vedla v Praze kurz tvůrčího psaní *jen* jednou, v zahraničí pravidelně, se studenty se nestýká. Eisová chodí na koncerty, osobně se zná *jen* se zahraničními dirigenty a houslisty. Všechny většinu roku poletují po světě. Prahu si evidentně díky oranžovému domu pod Petřínem, který před dvaceti lety koupil Max Adler, oblíbily. Praha je výhodná, Praha je uprostřed Evropy, srdce nemá; Stadtherrová odsud pochází. *Jen* ona má děti, synové žijí poklidný život, nic podezřelého.

Policista se přinutí a znovu sáhne po knihách, které Stadtherrová napsala. Přečetl jedinou, ostatní přelétl a některými se proškobrtal v angličtině. Vyhledá si studie filmových teoretiků o práci Eisové; nad zbytečnými odstavci usíná. Pustí si úspěšný cyklus o józe z osmdesátých let, kde předcvičuje tělo Adlerové. Není z toho moudrý. Vtipné a kultivované ženy. V kabelce nosí místo rtěnky úspěch.

Policista je oslněný tím, co všechno dámy dokázaly. I ony by si mohly zarámovat fotografie v řadách za sebou a rolovat je podle potřeby. Policista je oslněný tím, že ženy jsou krásné a eruptivní *jen* proto, aby odvedly pozornost od skutečného smyslu svého života. Od oranžového domu pod Petřínem.

Tolik energie. Tolik energie.

Dámy minulého století ho ponižují tím, jak samozřejmě se pohybují v různých jazycích, znají se od roku 1945 a vytrvávají. Zatímco

Policista je sám, nic a nikoho nemá a cítí únavu ze života. Život ho unavuje. Začíná sentimentálnět. Je slabší, než si myslel.

Definitivně s nimi končím, znenávidí se Policista. Nechám je na pokoji. A hlavně ať vyskotačené můry nechají na pokoji mě.

Když si čistí zuby, dotkne se kořínků vlasů na spáncích. Místo kůže se mu odlupují střepinky modré, emailové barvy.

Policista spěchá do novostavby za městem. Chce Vdovu vidět a chce ji slyšet. Neodvažuje se jí dotknout.

Vaří spolu. K podzimu patří bramboráky. Znají to oba z dětství. Každý si v hluboké bílé míse oškrábe příděl žlutých brambor a nastrouhá si je na struhadle. On nahrubo, ona najemno. Smíchají svá těsta, bok po boku nasmaží na pánvích mastná kola a osuší je na papírovém ubrousku. Mimoděk se pohladí. Žena Policistovi za zády vytáhne černou košili, zastrčenou do modrých džín; políbí Policistova záda těsně nad opaskem. Policistovo tělo se lekne a tváří se, že o tom neví.

Chlapec je pyšná porota. Mámin bramborák s kopečkem zakyšané smetany vítězí; velký význam má u ptácat vtiskávání, vnímají hlas rodiče ještě před vyklubáním z vajec. Ale přidá si ten Policistův, s rudými žmolky nakrájené a vmíchané slaniny. Policista zbylé těsto dopeče v troubě v malém pekáčku jako sekanou, to dělávala babička Josefa. Plátky upečeného a nakrájeného těsta naskládá na talíř do vějíře. Žena rovná mastné nádobí do myčky. Chlapec si hraje na zemi, odmítá se jít koupat. Policista si k němu lehne na koberec. Leží oba na břicho a jezdí s autíčky. Do některých vecpou umělohmotné postavičky, bojovníky se samopaly. A plyšové hračky, myšky, oslíky, pejsky. Plyšová ptáčka chybějí. Napojují vagonky za lokomotivu. Vlák se rozjede. Chlapec má po ruce misku s želatinovými medvídky, může si kdykoliv hrábnout. Policista předstírá, že si chce vzít bonbon. Schwálně místo po bonbonu sáhne po plyšové hračce, nedívá se na ni a chce si ji narvat do pusy. Chlapcovo tělo vypískne, překulí se na záda, válí se smíchy. Obě těla se válejí smíchy.

Vdova je pozoruje. Policistu poprosí, aby chlapce vlákal do koupelny. Policista se obrátí na všechny čtyři. Chlapec mu vyskočí na záda, chytne ho pod krkem a koníka popohání. Vdova chlapce jemně sundá ze sedla. Svléká ho a ponoří do napěněné vody. Policista náhle zrozpačítí a odejde do kuchyně. Uklízí hračky. Vdova uspává dítě.

Policista se dívá do podzimní zahrady. Hlavičky si schovávají pod křídlo. Rovnováhu udržuje rozštípnutý ocásek. Světlo potemní a čeká v kuchyni.

Vdova přisedne. Potřebuju pocítit, že svět má taky jinou tvář, řekne jí Policista. A jakou tvář máte na mysli, zeptá se Vdova. Tuhle, odpoví Policista. Dívá se jí do očí, zvětšují se. *Jen* tu sedět a povídat si. Není to ode mě profesionální, ale případ už bude brzy uzavřený. Rád bych se s vámi dál vídal. A rozhodně vám nechci nijak ublížit, nikdy. Proč byste mi ubližoval, upřímně se podiví mladá žena.

Stoupnou si oba naráz. Žena vaří kávu. V jedné chvíli se zastaví, cítí za zády člověka. Otočí se, dívá se mu do očí. Mužova nálada se zvedá jako mlha. Nikdy nikomu se tak dlouho do očí nedívala, je to odvaha a je to oddanost. Muže políbí.

Miluješ mě.

Šíleně.

Miluješ mě.

Nekonečně.

Muž ženu líbá. Radostiplná těla se zpomalují, zbavují napětí. Je to nejjednodušší a nejtěžší varianta jógy, těla se napětí zbaví *jen* tehdy, když cítí bezpečí a důvěru, nejen touhu. Když duše cítí bezpečí a důvěru. Když srdce cítí bezpečí a důvěru. Odpočívají na opuštěných místech, je to jejich příspěvek k dějinám radosti. A respektují si jinakost. Vítr fičí. Ach, Ty. Kéž bych tě mohla spatřit, až budu umírat. Tato varianta jógy se podaří *jen* tehdy, když si duše jedna druhé váží. Když se dívají do očí. Mužovy rty putují po ženině krku. Ochutnávají si

navzájem kůži zobáčky. Mužovy rty se sunou k vrcholům bradavek a níž. Ruce pomáhají a nechtějí ničím narušit tu chvíli, odstraňují překážky, odhazují košili, kalhoty, blůzu a podprsenku a kalhotky a slipy. Ženiny rty se přisávají k vůni, po které touží, a těla se vystřídají jako kyvadla, tentokrát saje ona a přesunou se do ložnice, kde se milují a osahávají na místech, kterým slova unikají, a milují se dlouho, nespěchají k vyvrcholení, milují se, protože jsou udiveni silou touhy, a přejí orgasmus *jen* tomu druhému a drží se navzájem; blízkost ospravedlňuje jejich existenci a žena poprvé v životě nezavírá oči, ale dívá se do mužových a je uvolněná, každý sval je měkký a poddajný a on do ní vniká, vniká do vaginy a vniká do zadečku a je to přirozené, tak přirozené, je to hudba bez hudebních nástrojů, hudba, kterou slyší *jen* oni dva. On ji chce chránit a ona se mu chce poddat. Ona ho chce chránit a on se jí chce poddat. *Je* to láska. Potřebuje ji, protože ji miluje. Je to poprvé. Dospěl. Do této chvíle němě křičel, nechci být sám, potřebuju tě, proto tě miluji. V mystickém orgasmu vystříká naděj i beznaděj, zavzlyká až ke kořenům chlapectví. Leží v tichu. Ona přesto myslí na něco, kam on nedohlédne.

Jsi se mnou kvůli sexu.

Jsem s tebou, protože tě mám rád. A protože neznám jinou, která skáče padákem. A co ty, vadí ti, že nemám peníze?

Třeba vyhraje ve sportce.

Nevyhraje.

Proč ne.

Protože nesázíme.

* * *

Na konferenčním stolku leží hromádka pošty. Asistentka z recepcie ji ráno právníkům úhledně roztřídila.

Štika rozevívá dopis psaný fialovým inkoustem. Poštovní razítko chybí. Dopis byl hozený přímo do schránky a jemně a divně voní.

Malíček se zasune do škvíry a trhne. Jakási Ingrid Wiesenthalová se s ní potřebuje urgentně poradit. Sjednává si schůzku. Určuje den a hodinu. Na dnešek, jedna odpoledne.

Je devět hodin ráno. Chybí zpáteční adresa, chybí telefonní spojení. Dopis se jmenuje drzost.

Zarazí ji okázalost obálky a dopisního, ručně vyrobeného papíru s monogramem IW. Chce dopis hodit do koše. Přivoní k němu a zatmí se jí před očima.

Dopis do koše nehodí. Neudělá to. Když se jí manžel večer doma zeptá, proč to neudělala, odpoví, nevím, jak to říct, ta divná a noblesní naléhavost v kolibříích písmenech, přitom tak rozmáchlých, vpálila se mi do mysli. Rovnou doprostřed čela, tady, víš.

Manžel udiveně zdvihne obočí.

Štika zacouvá. No, kdo už dneska píše dopisy rukou. A taky to byla vítaná změna proti nudě v advokátní kanceláři, já nevím, neptej se mě pořád.

V určenou hodinu Ingrid Wiesenthalová nedorazí. Na recepci sedí Diana Adlerová. Má medové vlasy zrzavě přibarvené. Šátek pod krkem ladí s botami i novým koženým batůžkem. Ruka, kterou natahuje, je pokryta jaterními skvrnami a drahým krémem. Na prsteníčku zívá prsten z bílého zlata.

Dorazila v jednu hodinu. Chce platit předem a hotově; aby člověk chytil jednu slepici, potřebuje alespoň dvě zrnka rýže, asistentka v recepci nechápe, za co chce Diana platit. Odmítne vodu. Odmítne kávu. Odmítne mluvit.

Štika otevře dveře své kanceláře a roztaje. V návštěvnici pozná svou nynější cvičitelku jógy. Štika se omlouvá, nemá čas. Program má naplánovaný dlouho dopředu. A ještě jí ho narušuje nějaká narychlo ohlášená paní.

Diana řekne, no právě, Ingrid se omlouvá, bohužel nepřijde, poslala mě místo sebe. Hladina zvědavosti kulminuje. Štice nejde

do hlavy, proč si s ní Diana nedomluvila schůzku mezi čtyřma očima rovnou. Mluví spolu přesně sedm minut. Zaskočená Štika se zmůže na několik vět. Kdo je paní Ingrid, se nedozví. Vyvádí jí to z míry, ale nedá na sobě nic znát. Štika je profesionálka. Diana je profesionálka.

Diana v hodinách jógy nabádala, že z míry je nevyvede nic, pokud se přidrží svého dechu jako zábradlí. To je hromosvod i zbraň.

Diana má prosbu. Ingrid nabourala dlouho plánovaný program i jí. Požádá Štiku, zda by načatou schůzku mohli dokončit mimo prostory právní kanceláře. Místo oběda, zaprosí. Místo krátkého oběda. Počká na Štiku dole. Štika souhlasí, neodváží se nesouhlasit. Ani se nevykrucuje. Diana se skloní k Štičinu uchu. Něco uchu zašeptá. Štika pokrčí rameny; opravdu neví, zda tak rychle najde požadované informace.

Diana způsobně poposedává ve skořápkovém křesílku za ztichlou hradbou recepce, naproti hlavnímu vchodu, v zrzavých vlasech vánek z roztočeného mlýnku otáčivých dveří. Štika pátrá ve své kanceláři a šacuje a rabuje počítač. Asistentka hekticky tiskne přeposílané a označené podklady.

Štika vyběhne z kanceláře, podpatky klapou, ruce navléknou tělu černý důstojnický kabát, oči přebíhají po vytištěných řádcích. V běhu se zapíná a oznámí, že se za půl hodiny vrátí. Běží k hlavnímu vchodu. Ze skořápkového křesílka se zdvihá zářivá postava. Obě vstoupí do mlýnku, který je semele a semleté vyplivne do hukotu náměstí. Štika vytahuje z kabelky klíčky od auta. V podpaží mačká štos papírů. Žádaný tón z nich nevyhloudí.

Je to odsud *jen* malý kousek, dotkne se Diana dudákova ramene.

Štika vystresovaně nasedne. Otevře dveře spolujezdce. Diana před nataženým křídlem zaváhá. Nastoupí. Auto připažá a rozjedou se.

* * *

Dům pod Petřínem je pro Policistovo tělo magnet. Zavrtal se pod kůži. Lepí se k čelu drolivou omítkou. Rozleží se v mysli. Povaluje se v Policistově hlavě, upíjí mu čas. Myšlenka je čin. Sobotní i nedělní jitra: Policistovy nohy mašírují do domu jako do veřejné knihovny.

Byty pozoruje jinýma očima. Očima žen, které v nich přechodně bydlí.

Policista prohrabuje jednotlivé složky. Hledá fotografie, vysype obálky, zběsile přehrabuje a...

A pokaždé ho najde.

Fialový křížek. Nad něčí hlavou. Policista pomalu přestává dýchat. Houstne vzduch, je to magma. Lidé středověkého domu pod Petřínem, kteří provozují tuto černou magii, kteří se rozhodli svůj život věnovat něčemu, co je nezákonné a zvrácené, a přitom tak činí ve jménu spravedlnosti, nejsou jediní. Natahují sítě a staví hnízda pro padlá ptáčata všude na světě a učí je létat pod krovy stájí a chlívů, rojí se v hejnech, která neuznávají rozparcelované krajiny, vyznávají jiné systémy hodnot; jako by každá země zakládala svou centrálu, jako by v každé zemi stál nenápadný a příkrčený malý a houževnatý skládací oranžový domek.

Sítě celosvětového programu skladných domků se mezi sebou v rozhodné chvíli, kdy se fialový křížek zhoupne a visí, zpřetrhají. Schovají se a učí se létat pod štěbetavým povrchem informačních šumů. Policista začíná být rozpolcený. Stává se neviditelným spojencem oranžového domu a nevzpouzí se.

Ukazováček v jelenicové rukavici škobrtá přes chlad kovových krabic a červeň šanonů, prst putuje po mapě hnízdišť od Albánie k Zimbabwe a zpátky, vyšťará Indii a lapí si ho fotografie sympatického chlapíka v uniformě. A sedmnáctiletých kukadel, která spáchala sebevraždu, když po skupinovém znásilnění nenašla pomoc u policie. Vyšetřující, místní sympatický policista, případ ani nezapsal, ani nezahájil vyšetřování. Dokonce slečnu urputně přesvědčoval, aby nepodávala obvinění proti násilníkům a domluvila se s nimi

a provdala se za jednoho z nich, teď už je přece jedno, za kterého. Na stránce školního modrého sešitu v umělohmotném obalu je kolibřím písmem na okraj připsána ironická poznámka: *Ale no tak, pročpak jim to, křepelko moje zlatá, komplikuješ?*

Český Policista kolibří rukopis zná. Písmena kupí slabiky a slova a věty a věty kupí informace, plástíkový červ neví, z čeho se těší orel, ale ze života se těší. Věty kupí informace překvapivě nikoliv o útočnících, ale o sympatickém policistovi. K *jeho* uniformě je přišpendlena fialová šmouha, fialový kříž vzlíná k nebi z kapsičky uniformy jako dým, vznáší se nad hlavou; prezidentský řád, řád čestné legie, výron elitářské stuhu.

Českému kolegovi bzučí v hlavě, dýmovnice hoří ve sklepě, výčitka se vznáší nad *jeho* hlavou, budoucnost už není tím, čím bývala. Vtahuje ho vír. Chumli ho. Policistovo oko luští překotné stránky. Zkoumá a lustruje přelidněnou fotografii davu během slavností v Paňdžábu, pod lupou červeně přišpendlenou hlavičku mezi ostatními pohozenými špendlíkovými hlavičkami. Ženskou hlavu. Nad ní vlaje fialový kříž. Vítr jí z krku serval tylový šátek a pohodil ho nad hlavy ostatních.

Policista přejíždí očima stránky azurového sešitu. Nechá je rozevřené. Zatřepotají se slepené můry, přeskupí. Zatíží je lampou. Přeběhne k počítači. Porovná data a seznamy účetních položek. Začíná mu svítat, začíná se v dýmu orientovat, létavice. Zášleh blesku proniká temnotou. Pražský dům pod Petřínem se tady neangažoval, tady *jen* znuděně zazíval a poslal za sebe peníze.

Uplatil i tamní úředníky.

Peníze tečou všemi směry, protože o peníze se tu nehraje.

Slaňují do hnízd po natažených sítích a spletených pavučinových vláčkách. Policista si do zmrzačeného zápisníku načrtne mapku, má leteckou společnost a protahuje vzdušné dráty z Prahy do všech světových stran. První tři nitě natáhne k samečkům ledňáčka, do bank v Curychu. Pavučina mu houstne. Slunce Petřína má dlouhé

paprsky. Dlouhé prsty šátrají a dosáhnou na všechny kontinenty. Po paprscích kloužou jako po lanovce sumy zanesené v dlouhých sloupcích, peníze z nadací pana Maxe Adlera a paní Diany Adlerové, rozené Bussardové. Kloužou do otevřených zobáčků, zacpou zobáček kohoutkovi, Policistu mate ptačí nářečí, jazykem nelze nic pojmenovat, myšky v hnízdech nezapiští odpověď mladým vrabcům, pssst.

Sympatický indický policista byl z okrsku propuštěn. *Kdosi* z vyšších míst případ nahlásil. Zatčení byli *jen* dva násilníci; vypátrána byla žena, která jim pomáhala. Fialové křížky blednou.

Vlaštovky a křepelky mluví o míru a harmonii.

Až vymytí zlořád.

Policista vstane. V prvním patře si shrne rukavici. Opláchne si obličej studenou vodou. Je přetažený? Ale no tak, kuráž a výdrž, chlapče.

* * *

V čínské restauraci sedí už dvě paní. Takové milé, hezoučké, moudré, přešlechtěné a upravené paninky. Připomínají zestárlé filmové hvězdy. Diana a Štika si k nim přisednou. Pochválí Štice švestkový kostým. Štika tu s nimi sedí sedm minut, třicet minut, čtyřicet minut, hodinu. O nich se nedozví nic. Zajímá je případ z loňského května, na který dávno zapoměla. Julie, patnáctiletá holka, sojče neopeřené, tehdy zjevně opilá, vtrhla do restaurace a zdemolovala přepážku uxorsko-hiomijského baru, prkotina.

Věty jsou záhadné balonky. Poletují čínskou restaurací a narážejí na skla okenních tabulek, kde si nakřápnou lebky. Diana občas zdvihne oči k nebi, vlaštovky, zimní odloučení, znovu se přizpůsobím, slibuji, slibuji.

Mluví paninka Stadtherrová. Mluví paninka Eisová.

Diana zjevně příděl slov odevzdala.

Štika přestává rozeznávat, která z dam mluví, tóny jednoho hrdla; zdvojený hlas, vyšší a nižší tón, mezi růžovou barvou a fialovou je rozdíl dvaceti let. Štika si připadá, jako by seděla před soudním tribunálem samozvanců, misku suché rýže dostane, až promluví, podsouvají jí pocit viny, neví proč. Zešílí a nebude to dlouho trvat. Očima se drží Dianina mlčení. Diana se přívětivě usmívá; Štiku povzbuzuje jako mlčenlivý, nedotknutelný a nestranný obhájce; dobří lidé bývají podváděni, psst.

Číňanka na stůl zvesela staví misky a talířky. Domácí nudle, plátky kachny, kuřecí kousky v sladkokyselém nálevu, kulaté misky s rýží, tácek s plackami a vepřové muxu, prudce orestovaná poupata lilie s míchanými vajíčky, Jidášovým uchem a vepřovým masem. Drobná boubelatá ruka dolije jasmínový čaj. Erika servírce vrací cukřenku.

„V Číně se čaj odjakživa pije bez mléka, citronu, cukru a medu, moje milá.“

Štika si doobjedná polévku, Diana suchou rýží a chryzantémový čaj. Dámy obratně šermují hůlkami, otírají si žlutým látkovým ubrouskem koutky úst, jsou jako děti, které čekají, až je Diana pochválí. Skřehotají a ptají se, ledabyle a mezi ptačími sousty. Štika odpovídá. Odpovídá obličejí usměvavé sfingy, cítí k němu respekt a záhadný úsměv ji povzbuzuje jako polknutí jasmínového čaje. Obličej soustředěně přežvykuje suchá rýžová zrnka.

„Nechápu, proč se o to tak intenzivně zajímáte. Slíbila jsem tady paní Dianě, že zjistím, co se zjistit dá. A zjistila jsem, že vyvázla.“

„Vyvázla.“

„Vyvázla s napomenutím.“

„No, nás spíš zajímá její výpověď na policii.“

„Vy víte, že pokud nejste přími příbuzní, tak...“

„Co přesně Julie vypověděla?“

„Tvrdila, že ji neustále kontroluje nějaká parta chlápků.“

„Co myslela tím, že ji kontrolují?“

„No, že ji víckrát znásilnili.“

„To jste neprošetřili.“

„Prošetřili. Ale případ byl odložen. Protože sama vypadala a chovala se jako zločinec. Ten její slovník...“

„Slovník?“

„Řekla policistovi, že je zmrda a sračka májová.“

„Slovník.“

„Mohla být ráda, že vyvázla s napomenutím.“

„Nevěřili jste jí.“

„Nebyla důvěryhodná. Ze sociálně slabé rodiny. Pije, pravděpodobně taky fetuje. Chodí za školu.“

„Kdyby bylo čtrnáct dceři vašeho nadřízeného a nahlásila by znásilnění, tak by se nad tím taky mávlo rukou?“

„Cože, já –“

„Nechcete ochutnat plátek kachny?“

„Ne, děkuji.“

„Je výborná. Prosušená po správnou dobu nad správným dřevem. Není tučná.“

„Ne, děkuji.“

„Když vám zaplatíme, a zaplatíme vám, kolik si řeknete, zkusíte přesvědčit nadřízené, aby ten případ znovu otevřeli?“

„Ale tady není co otevírat.“

„Jste chytrá a schopná. Nejlepší v tomto městě. To Ingrid ví.“

„Myslíte tu paní, co vás za mnou poslala, Ingrid Wiesenthalovou.“

„Nemohla přijet. Děláme to *jen a jen* v jejím zájmu.“

„Důkazy chybí. Jedině... Na jejím spodním prádle se našla DNA muže, kterého označila jako šéfa. Je to majitel té uxorsko-hiomijské restaurace. Ale pak výpověď stáhla. Je to prý její přítel.“

„Vždyť je mu přes čtyřicet.“

„A co když s ním byla dobrovolně?“

„A co když ne, vodu do balicího papíru nezabalíte. Ochutnejte tohle, Jidášovo ucho.“

„Ne, opravdu díky. Tohle jako důkaz nestačí.“

„Důkazy seženeme.“

„Je to vaše příbuzná?“

Je to poprvé, kdy Diana něžně promluví. Pohladí Štiku po tváři. Palcem přes lícní kost kopíruje šmouhu lesních včel a Indiánek na válečné stezce.

„Holčičko, všechny jsme příbuzné.“

* * *

V každém z hnízd dodržují pravidlo, že na vejcích sedí kukačky. Pobočky filmového koncertu QUAIL jsou těsně propojené s mediálním koncertem SWALLOW; nevedou je ani ženy, ani muži. Kukačky netvoří páry a jsou známé hnízdním parazitismem a mají krmivá mláďata. Tito izolovaní lidé mají odstup a nadhled a nesmějí být zapleveleni pampeliškovým chmýřím předsudků, nesmějí být nasoleni místními návyky a blokováni místní kulturou, čemu se taky za tmy hluboce klanět, další fialový kříž zachycený podběrákem Birgitiných slov je Policistovi povědomý. Vehnal do ulic davy, vítr rozčísl vlnu pouličních protestů a nepokojů, i bozi a geniální lidé ztratí jednou svůj meč, psst.

Vlaštovky letí a vidí, že takové radosti se ve světě dějí každý den. Třiadvacetiletá studentka byla brutálně a hromadně znásilněna. Závažná poranění mozku a infekci v břiše a v plicích nepřežila.

Policistova ruka sáhne po druhém azurově modrém sešitu a oči přelétnou kolibří rukopis. Večer šla do kina s přítelem na britský film *Pouto nejsilnější*. Žádný rikša nebyl k dispozici, aby je zavezl domů. Přijali nabídku soukromého autobusu. Měl zatemněná okna. V autobuse je začali obtěžovat. Přítele zasáhli železnou tyčí. Přítelkyně zkusila zavolat policii. Vzali jí mobil. Těla vyhodili z autobusu. Nikdo z těch, kdo jel okolo, nezastavil. Zpomalovali, prohlédli si nahá těla, ujeli. Policie přijela po dlouhých, líbezně

dlouhých minutách. Nad teplými těly se pohádali, pod čí pravomoc vlastně spadají.

Policisté odjeli do nejbližšího hotelu, kde si vypůjčili potrhaná prostěradla, aby nahá těla zakryli. Studentka silně krvácela.

Policista přeběhne k počítači, v hlavě mu bzučí počítadlo, rejdí červené kuličky, sune je sem a tam, účetní složky se slévají; sumy sloupců na obrazovce souhlasí s načrtnutými numery na okraji modrého sešitu. Taková pošetile krásná dětská hra, lepší než *Monopoly*. Peníze putují k filmařům, k dravcům právníkům. A hlavně do médií.

Média si petřínské slunce střeží zvlášť urputně. Média rozvíří hladiny v místě kukaččích hnízd; jakmile jsou vejce vysezena, rozezní orchestry pod mocnou taktovkou orlího křídla. Profesionálně, promyšleně, klidně, dirigenti se jmenují reklamní agentury a poradenské služby. Nejprve případ dramaticky rozmáznou a okomentují po internetu, v celosvětovém měřítku, leť, vlaštovko, leť. Policista si na internetu spustí záznamy tehdejších zpráv. Neděsí ho.

Kejhání a cvrlikání a típavé hlasy, které zní tady, ve světle oranžovém a tmavě žlutém labyrintu, ho děsí víc. Spojení zapomenutých barev rakousko-uherské monarchie s děním v hejnu divokých hus ho děsí.

Slova roztránila skleněnou stěnu, za kterou Policista žil. Skleněná zeď byla spolehlivý a pokojný odstup, s jakým se na něho svět obracel. Změti informačních sítí a internetových šumů nebyly reálné, nemusely být. Jeho tělo *je* reálné.

Policistu tělo svrbí, pravda je svrab. Stojí na okraji vozovky, v ruce má potrhané, ušmudlané hotelové prostěradlo se žlutými skvrnami. Je propojený s tělem indického policisty na blikajícím obdélníku. Nechce s ním být propojený. Slepuje je slina vlaštovek. Která se táhne vzhůru jako cukrkandl. Vlaštovky s cukrkandlem v zobáčku oblepí svět.

Táta mrtvé dívky vystoupil v televizi s emotivním projevem. Paralyzovaná tvář, slova jako šlehnutí biče, kterým popohání koně,

všechna dobrá slova tohoto světa stojí vzpřímená v činech, nikoliv v knihách; tiskovou konferenci spolupořádá místní filmová a mediální agentura SWALLOW, která tátův výstup nacvičila. Třesoucí se ruka ukáže fotografii dívčina obličeje, přestože indické zákony zakazují zveřejnit totožnost obětí znásilnění. Táta vykřikuje, že v televizi vystoupil právě proto, aby se ostatní oběti nebály ohlásit znásilnění na policii a aby pachatelé byli dopadeni.

A na závěr řekne věty, které mu evidentně už tolik nešmakují, drápou se mu namáhavě přes rty, nejsou z jeho hlavy, podvědomí mu v nich brání, jako by zrazoval svůj roduvěrný klan, v očích údiv, proč by vlastně mělo někomu vadit dotýkat se v bojové jednotce druhého, podřadného těla, těla druhé kategorie, on se taky dotýkal, jde *jen* o to nezabít, o nic jiného nejde. Nebyl nakonec zatemněný autobus tolerovanou a běžnou pastí na ženy? Pojízdou samoobslouhou?

A nejezdí jich světem víc?

Negramotný táta znásilněné Indky se rozpláče. Lomí rukama; šestici útočníků by měli oběsit. Zvláště mladistvého, který studentku znásilňoval, i když upadla do bezvědomí. To on navrhl, aby ji z jedoucího autobusu vyhodili. To on najednou ublíženě tvrdí, že šlo o organizovaný, statečný, hrdý, neohrožený, disidentský politický odboj, protože dívka byla na *britském* filmu a je stále nutné bojkotovat vše britské, protože Britové Indii tak dlouho dusili pod pokličkou a miliony Indů nechali koncem devatenáctého století záměrně pomřít hlady a na tento fašismus se zapomíná, a kdo má moc, ví, že nejlepší je poukázat na hromadného nepřítel, nejlépe cizorodého, vytlačit ho o stupínek níž a ponižovat.

Tělo dcery ale není válečné pole. Nebo ano?

Táta vyzývá veřejnost, aby podpořila změnu zákona. Změnu zákona promyslel a chce novelu nechat přečíst a žádá ostatní, aby se nebáli, aby připojili podpis a vyjádření na internetovou adresu...

Otcovy nesourodé repliky, kultivovaný styl projevu, včetně doslovného návrhu novely zákona, leží na stole před Policistou. Vše

sepsané rukou kolibřích písmen. Pustí záznam znovu, kontroluje mluvené, posedlý tlumočník, posedlý překladatel. První nástřel má v češtině. Vypilovaný náboj v angličtině. Vybroušenější verze jsou v jazycích, kterým nerozumí, které nepatří kolibřímu písmu: hindština s urdštinou, bengálština, nepálština, cikánština. Fialově ironická šmouha plnicího pera si zase neodpustila pípnutí: *Parta indoevropských jazyků, pánové se tváří, že se nedorozumí, a ohrnují nad vlaštovkou nos.*

Závan chladu. Podzim se prohlubuje. Hledá východisko. Jako vlaštovka, která létala v kruzích na půdě rodinného domu na okraji Prahy, než našla vikýř. Kolik myšlenek zaseje a vyvolá v mysli květ fialové sakury, pláštíkový červ a vzdychání podzimního větru.

* * *

Diana dopíjí chryzantémový čaj. Na dně konvice chuchvalec zašedle bílých okvětví a žlutých středů. Birgit vysrkne kalíšek švestkového, nafialovělého vína. Štika si objedná pivo Tsingtao a minerálku. Erika se dožaduje kávy s mlékem. Číňanka se na Eriku významně usměje. Kávu přinese. Bez cukru, bez mléka.

„Já to mám tak ráda,“ zadívá se Erika Číňance do očí a mluví jazykem, kterému Číňanka nerozumí. „Není to jídlem. Je to filozofií. Dosažení správné harmonie jednotou protikladů, jin a jang.“

„Budu se muset rozloučit. Spěchám do práce.“ Štika usrkne minerálku.

„Jin a jang nejen v duchovní sféře. Jin je měkké, studené, tmavé a ženské. Jang je silné, teplé, světlé a mužské. Já vařím jinak. Já vařím v jednotě, kterou nenazývám jednotou protikladů, jen jednotou.“

Birgitiny oči mrknou na cupitající Číňanku. „Dokážou zabít dcery krátce po porodu, protože mají menší hodnotu než synové.“ Birgitiny oči se usmějí. Číňanka úsměv opětuje.

Štika nerozumí hrkotání Birgitina hlasu.

„Promiňte, to jste mluvila jakým jazykem?“

„Česky.“

„Čečensky?“

„Česky.“

„Já už opravdu musím.“

O desku stolu pinkají zdvořilostní věty o počasí, o dětech, o rodině, o politice. Birgit se lísá, aby Štiku zklidnila, má taky tři děti, tři syny, jeden je lékařem v Curychu a dva jsou právníky v poradenských firmách, převzali je po Maxi Adlerovi, a má vnučku a vnučka, ten je gynekolog, a má pravnuka, kterého nikdy neviděla, až bude trocha času, vezme si ho k sobě, jednou za rok o prázdninách, na týden, možná, hmmm.

Birgit chce něco dodat, ale Dianin šálek s chryzantémovým čajem prudce docinkne na podšálek. Birgit se stáhne do krunýře a nakloní se k Štičinu uchu.

„Rozkopnout slova krumpáčem jako zmrzlou zeminu. Tít do živého. Aby se slova vylíhla a vzlétla, čilá a pravdivá. Rychle, než je svět zkrotí a naučí lhát. Komunikují s ostatními, nasávají příběhy, přizpůsobují se jim, aby vyhověla. Jejich já je oslabené. Je tu, ale pípá.“ Birgitiny rty šeptají ušnímu lalůčku. „Jsem společenská. Kvůli mužům, kvůli svým zbabělejším já. Bývala jsem společenská kvůli dětem, aby viděly, jak je dobré být v živém, radostném kontaktu s druhými. Říká se tomu být v kontaktu se světem.“

Štika je nesvá. Šálek s chryzantémovým čajem podruhé cinkne rázně o podšálek; rozbije se.

Vyjdou z čínské restaurace. Za nimi stojí na stole netknutá lahev piva Tsungtao. A u stolu Číňanka. Úsměv prchá ze rtů.

Je zataženo; šedé, poděšené mrákance prohání vítr. Namalovaná Štika má vždy *jen* jedno oko a Dianina mysl si odskočí na fríský ostrov Amrum nedaleko Dánska. Pláž je široká a písek je jemný prach a nebe je svobodné. Duny tam vypadají jako hrby odpočívajících

velbloudů; břízy jsou obrácená košťata, která vymetají mraky a jednooké štiky mizí z oblohy. Když prší, mraky vystřelují šedé šípy.

Štika míří k zaparkovanému autu. Diana mává na Štiku, jako by si u ní něco zapomněla. Motor ztichne. Štika stáhne okýnko. Tváří se neutrálně; tvář ženy za přepážkou, která na nádraží podává informace o příjezdech a odjezdech vlaků, které tu nestaví. Informaci podá Diana.

„Nejde o znásilnění.“

„O co teda?“

„O ponížení. Tělo si ponížení pamatuje a podle toho se, pokud se nedovolá spravedlnosti, po zbytek života chová. Dožaduje se dalších ponížení.“

* * *

Policista skládá a slepuje střepy vlaštovčí mozaiky. Vypeleje pampelišky, které rostou svobodomyslně mimo záhony. Proč není papežem pampeliška?

Sedí před monitorem u snídaně i před spaním. Pátrá; je to jeho vypjatý, soukromý boj. Myslel si, že žije uprostřed města a země a národa a kontinentu, kde je v bezpečí a je *mimo*. Mimo dějů a fotografií a zpráv, které se vypočitatelně míhají za zády krásných a upravených a usměvavých žen a mužů ve vyšňořených televizních studiích.

Není v bezpečí. Proč zrovna já mám být vtažen do něčeho, na co nestačím, co visí v globálním vzduchu, a co to kurva je, ten globální vzduch, namočen do něčeho, do čeho je nutné vtáhnout policii a zpravodajské služby jiných zemí, proč mám být vtažen do něčeho, co mě predestilované vcucne a ničí. Civilizační cyklus staré Evropy končí.

Která policejní složka je na špici, která je ta nadnárodní, a co to kurva vlastně je, kde a co a kdo. Kontrolují se navzájem, kontroluje

je někdo? Může to být vypráskaná hra. Staré dámy z domu pod Petřínem se nudí a hrají domino. Vlaštovky jsou neviditelné asistentky počítačové hry.

Hrají si s technikou, která je mimo jejich dobu.

Muž ze skleněného domu na okraji Prahy ho výsměšně dovedl do centra. Zatoulaná vlaštovka ho navedla k vykutálenému hejnu. Jeden případ je součástí celku, kontext se proměňuje, co bylo případem hlavním, stává se detailem, Vysloužilou tečkou na obraze impresionisty. Co je tohle za brutální počítačovou hru.

Ani šleh blesku jednoduchý být nemůže. Policista spustí internet na mobilu, nadřizený může požáry zakládat, ostatním není dovoleno zapálit svíčku; vepíše slovo SWALLOW. Objeví se těla rozličných druhů vlaštovek světa. Nečekaně dlouhá křídla a krátké zobáky a kuráž a výdrž a anděl kuráž a tři prsty vpředu a jeden prst vzadu a kuráž a sloupce článků a komentářů. Vynikající letci rozšíření na celém světě. Živí se hmyzem, který loví v letu, mají mimořádně rozvinutou schopnost komunikace a signalizace, opticky komunikují i způsobem letu, vlaštovka obecná má rezavou skvrnu pod zobákem, je černá, se žlutobílou náprsenkou a bříškem, staví si miskovitá hnízda uvnitř budov, i jiříčka obecná je černá, s bílým kostrčem, bílým bříškem a mírně vykrojeným ocasem, na zdech staví uzavřená hnízda s kruhovým vletovým otvorem, břehule říční je šedohnědá a hnízdí v rukávovitých norách pískoven a hlinišť.

Policista dotuká písmena, k masu a peří připojí vykrojený ocas: *distribuční filmová společnost*. Do telefonu mu vjíždí mezinárodní rychlík; seznamy zahraničních filiálek a sesterských a dceřiných společností, SWALLOW založila po válce jakási Ingrid Kafková, zemřela vlastní rukou v roce 1957, oběsila se a jejím posledním přáním bylo, aby na náhrobku měla nápis Ingrid Wiesenthalová. SWALLOW skupuje výhradní filmová práva k námětům a scénářům celovečerních hraných filmů i dokumentů, spolupřádá

filmové festivaly a přehlídky, zakládá a spolufinancuje národní filmové archivy, v posledních desetiletích nabízí mediální služby, spolupracuje s Tedem Turnerem a šejchem Hamadem bin Khalifem al-Thanim, 360 milionů domácností ve 200 zemích a regionech, sítě se překrývají, sítě se netrhají, sítě se mísí a zpevňují. Myšlenky se ovšem těžko přemění v bohatství, když chybějí sociální pojítka; k tomu, aby vznikala, ani ve věku internetu nestačí *jen* vlnové pásmo a vysokorychlostní připojení, dočte se Policista na stránkách společnosti SWALLOW. Cílové destinace paprskovitého slunce oranžového domu se v Policistově zápisníku množí a plní těžký vak; adresy přinášejí v zobáčkích vlaštovky.

Je to jednouchý a přímý let.

Let vlaštovek, které nikdo na Zemi nevnímá, protože tu jsou, a když tu nejsou, zase se vrátí. Vědí, kdy je čas rodné hnízdo opustit, a vědí, kdy je čas se do rodného hnízda vrátit. Nebojí se vrátit, i když vědí své.

Je to prosté a jednoduché a přehledné, žádný komplikovaný špionážní román, za bezvětrí se stromy ani nepohnou, stačí se *jen* ve spleti vyznat, hřebenem pročísnout kořeny a opěrné body a návaznosti na zpravodajskou kontrolu světa a na písmena CIA a NSA a MI6 a GCHO, hnízda uvnitř hnízd, království evropských a mimoevropských měst, stačí *jen* zapojit odposlouchávací techniky a krádeže přístupových dat a znát tón pláštíkového červa a přeměřit délky křídel a ostrost zobáků. Tři sluneční dámy si občas *jen* tak vyrazí na výlet, jako by se nepopelilo a nechumelilo.

Z oranžového domku pod Petřínem putují finance na vlaštovčích křídlech.

Domek si odplivne a úlevou se protáhne, až mu v kostech zapraští.

Že to konečně někomu docvaklo. Dokonale poslepovaný případ jednoho hrkotavého autobusu.

Velká suma se podívala i do tátovy kapsy; *jen* proto táta znásilněné souhlasil se zveřejněním dceřina jména. Z domu pod Petřínem proudí slova a bankovky, aby se autobus se zatemněnými okny navěky neztratil v anonymním provozu hromadné světové dopravy, aby byl proprán veřejností. Veřejnost je golem a golemovi je nutné do hlavy vložit šém, aby správně rozluštil a interpretoval viděné a slyšené. Okolní svět je nečitelný.

Policistovo tělo těžkne, v labyrintu se nedá dýchat.

Dům pod Petřínem nadutě školí policii. O tom, že to není jen znásilnění.

O tom, že znásilnění *je* zločin.

Už to slovo nemůže ani vidět, ani slyšet, ani cítit, ani ochutnávat. Zvedá se mu z něho žaludek. Slovo má nalepené na čele i pod ním. Padající listí mu rozbíjí lebku. Dům pod Petřínem se může radovat; má Policistu pod kontrolou. Policista má pocit, že ho sledují cizí oči. Že ho odposlouchávají cizí uši. Že si ho nahrávají a dokumentují skrytou kamerou, ne, točí si ho na dvě kamery, ne, na tři.

Nepřekvapí ho, že fialové kříže visí nad hlavami všech policistů, kteří se handrkovali u vozovky nad nahými těly.

Policistovi zapípá mobil.

Starému lékaři na sokolí křik neodpoví. Oheň mu sežehl řasy, Policista otevřel oči. Některé děti jsou tím, co viděly, tak traumatizované, že roky nemluví.

Vdova si hraje s dítětem, vnímá Policistovu neoholenou tvář. Vnímá podzimní strniště a letokruhy obličejů. Je zamilovaná, bojí se té zamilovanosti. A nežádá, aby její zamilování bylo opětováno.

Bojí se, přesvědčená, že v tento vdovský a sirotčí čas být zamilovaná nesmí. Že se to nehodí. Že se má provonět a nabalzamovat *jen* smutkem. Že potřebuje klid. Aby získala odstup. Každá matka tvrdí, že když bůh zavře dveře, otevře okno, ale kdy a které, tak řekni. Nemůže si pomoci, už ji opanoval, ano, pták se nediví, že umí létat.

Žena uspí dítě, přitiskne čelo k teplé tvářičce.

Policista je unavený. Zdřímnuł si na pohovce. Probere se a ztěžka vstane. Oči má vypoulené a krvavé. Chce jí něco říct. Ona ho zadrží.

Nechci vědět, co děláš, když nejsi se mnou. Chci ti věřit a nechci se bát a nechci se znejistovat.

Položí mu hlavu na hrud', rozepne knoflíčky u košile, nos zaboří do černého porostu a vdechuje. Muž ji hladí po světlých vlasech, mne hebkost, světlými vlasy se protřpytí zrzavá struna, zrzavá skvrna pod zobákem. Hladí ji po zádech, maluje po stranách dvě velká, oblá f.

Žena se odlepí. Žena přinese skleničky a lahev vychlazeného bílého vína, *Pinot grigio*, vinařství *Cantina Tramin*. Které jí Policista vyjme z ruky a otevře. Líbají se a muž ženu před sebou hrne jako buldozer. Míří do ložnice. Žena couvá.

Milují se. Tělesná vášeň je pro ni přidaná hodnota. Tělesná vášeň je pro něho záchrana. V záchranné síti zapomene na svět vlaštovek, zapomene na sebe.

Žena mu položí hlavu na rameno. Policista vstane. Musí kouřit. Oblékne si černé slipy. Stojí polonahý v prosklené terase, celý svět ho pozoruje z výšky křidel, připadá si ztracený. Sklo je křehké. Žena si oblékne lesklý župan s čínskými znaky. Přinese plné skleničky. Muž si s ní přitukne, ale není tady. Já jsem tady, řekne žena. A miluji tě.

Muž se na ni překvapeně podívá. Obejme ji. Vzpomínky jsou opředeny významem, který nelze vyjádřit slovy. Co se přihodilo v minulosti, to se tehdy mohlo nebo nemuselo zdát důležité. Ale vzpomínka je nabita závažností, slzy tečou bez důvodu; muž se chce vyzpovídat, ocitá se na hraně, sklo se třísťí, a není to zhroucení. Všude se to hemží bílými bříšky a žlutobílými náprsenkami a zrzavými skvrnami pod zobákem. Policista opře dlaň o sklo; bílé bříško za sklem se o dlaň v letu otře.

Žena upíjí čtvrtou sklínku. Policista načíná osmou. Víno pochází ze zásob, které ve Francii pravidelně obstarával oběšený, kohout na

víně byl jeho oblíbený pokrm, to mně chutná, to ostatní je poblijon, rozčiloval se.

Nechci to vědět, myslí si v duchu Policista, nechci. Víno proloží panákem whisky.

V Policistově těle se ozve hlas, který mumlá a loká a říká, že nic nemá smysl, jeho práce nemá smysl a jeho život nemá smysl. Policista namíří skelnou tenzi k ženě a doráží na lesklý župan, míří na ni střepy ve tvaru kosočtverce. Taková úžasná milenka. Policista chce, aby mu vyjmenovala všechny muže, se kterými se kdy muchlovala a se kterými se kdy miliskovala a se kterými se kdy muckala a se kterými se kdy mrouskala a se kterými kdy spala, hlas se zakymácí a doráží, ať udá jména a udá adresy, ať řekne, kdo a kde a kdy naučil její tělo tak vášnivě milovat a ústa kouřit, kde se naučila tak skvěle vysát ptáka, a řekni to slovo, no, řekni to, čurák, tak to vyslov, ne-utíkej, nevytáčeš se, stůj, do hajzlu.

Policistův zlý hlas se utrhne ze řetězu, prst na spoušti. Zoufalství uvnitř úskočně popíchně nakrabacený hlas. Zoufalství uvnitř vyprovokuje hlas k výšinám v podzemí. A jestlipak respektovaná Vdova lásku k němu *jen* nepředstírá, taková úspěšná zlatokopka, taková úspěšná platinokopka. Teď je na řadě on. Jak rychle si ho omotala kolem prstu, asi *jen* proto, že dovedně zametá stopy, když je celou dobu podezřelá, tak je mazaná, tak je protřelá, tak je vychytralá, jako vlašťovky, co kolem poletují jakoby nic, létají si v bílé náprsence, kdy a kam se jim zachce, mihnou se a všechno zjednodušují a nikdo je k výsledku nedostane.

Zmučený hlas se vypíná k mistrovskému vysokému tónu dravce, tónu zla, o kterém Policista netušil, že ho v sobě dusí. Zavřeští nejvyšší tón, sklo terasy se třítí a ženina tvář je rozmazaná a v ní matoucí odlesky bolestné vzpomínky na tváře všech dívek a žen, které ho kdy zradily a obelhaly a podvedly a opustily. Nedokážeš

nikoho milovat, máš ráda *jen* sebe a své dítě. A teď k tomu všemu ty bláznivé, pojančené ženské, co se nakýblovaly do baráku pod Petřínem, kvůli té barabizně nemůžu spát, všechny ty kočky, co se v okolí mrouskají, a vychrtlý černý pes *jen* sedí na dláždění.

Buď se navzájem pozabíjíme, nebo spolu budeme do smrti. Štěkne Policistův hlas a zlomí se.

Takže pořád platí druhá varianta.

Žena nenápadně odstraní medonosné lahve z Policistova dosahu. Pokouší se mu zlepšit náladu. Dívá se na opilého strážlivýma očima; pít odmítá. Zátkuje úzkost černým humorem, dotykem, úsměvem. Odfukuje splín. Marně.

Žena se odtáhne. Začne pít taky. Chlastá. Gesta zkyplená alkoholem zdrsní. Okořeněný hlas okřikne hlas Policistův.

Ano, *je* nezávislá. A nikdo jí už nikdy poroučet nebude. A co chce hlas vlastně slyšet?

Co? Jak žije tvoje nejbližší přítelkyně.

Přítelkyně?

Ano, tvoje přítelkyně. Ta, co mi připomíná Stadtherrovou.

A co chce hlas vlastně slyšet?

Všechno.

Tak já ti o ní teda všechno řeknu. Ano, chová se jako muž a nebere je vážně a bere sex vážně. Ale na to musíš mít! Pro muže je sex zářez na pažbě, to nevíš? Pro ženu je to příležitost vtáhnout muže do důvěrnějšího vztahu, to jsi nikde nečetl, co? Oběma se dostává téhož. Jiné jsou úmysly, hmmm, a jedna nebo druhá strana je nakonec oklamaná, hmmm. Ano, je stejně promiskuitní jako heterosexuální muži. Možná je promiskuitní víc jako homosexuální muži.

Její úmysl je jednoznačný, jako je jednoznačný ten jejich. Počítá zářezy na pažbě. Sex je radost. To je její příspěvek k dějinám radosti. Celou ji není a nebyl schopen zvládat a vnímat a unést nikdo. Mě spíš překvapuje, že tebe to překvapuje. Když si mají vybrat mezi

šedesátiletou manželkou nebo o dvacet, o čtyřicet let mladší milenkou. Těla starců vědí, co oživuje. Neschopní odpustit a neschopní zapomenout. A jsou vzrušení víc z mužů, se kterými spolupracují a dobývají svět, než z žen, se kterými spí.

Slovu nevěra moje přítelkyně prostě nerozumí. S údivem sledovala manžela, proč tak vyvádí, když dělá *jen* totéž co on; rozhoduje o svých orgasmech. Nebyla a není nevěrná. Věrnost neslíbila. Slovu věrnost nerozumí, zmizelo z hejna jejích slov. Nic po nich nechce a nechtěla. Děti měla. Srdce dřímalo a ona si po špičkách odbíhala. Mysl a tělo byly rozpojené. Nevyžadovala schůzky, a když odcházeli, neřekla nikdy na shledanou. Byla útočištěm. Byla hnízdem před vnějším světem. A to je oslabovalo a mátló, ženskost, která si nevybírala daň v podobě žárlivosti. Celek stvořil symfonii, spolužití bylo najednou možné. Jeden muž v několika tělech. Mělkost, s jakou muži vnímají ženy, byla v tekutém skupenství výhodou, mnoho-
mužství, ano ano, prosím. Chovala se jako sebevědomý běžný muž.

Říkala ti ta píča něco konkrétně?

Konkrétně?

Jo, konkrétně.

Tělo *staré* a ješitné, soustředěné *jen* na sebe a výdrž a velké výzvy, přehnaná zdvořilost zastírala pýchu. Tělo *mladé* a ješitné a soustředěné *jen* na sebe a výdrž a velké výzvy, přehnaná svobodomyšlnost zastírala pýchu. Nepodváděla. Uloupli si perníček a zklidnili se. Byli v hnízdě, které je neohrožovalo. Vnímala na nich *jen* to nejlepší, rozfoukala jiskry zapomenutých přání. Přemlouvala je, aby to nevzdávali, když po dvacítce nebo třicítce nebo čtyřicítce nebo padesátce nebo šedesátce nebo třeba sedmdesátce umdlévali. Radila jim, aby neopouštěli manželky a partnerky. Aby se věnovali dětem. Na začátku jasně řekla, že nechce žádný vztah a žádné city, aha, jde jenom o to si pořádně zapíchat, ujišťovali se, aha, radost. Zpočátku si vydechli. Ach, ta úžasná žena. Ach, rajská hudba přímých slov. Stvrzovala jim obraz o nich samých. Potřebovali ženu,

kteřá by měla vlastní názory, kteřá by byla chytrá a živá a nezávislá, ale přitom jim měla být naprosto a bezvýhradně oddaná. Jakmile si vynucovali důvěrnější a majetnický vztah, jakmile se vlamovali k jejímu *já* a snažili se je opanovat a měnit a oslabit, upozorňovala je na existenci žen kolem, odstrkovala je od sebe. Cítila se v tom mužském klubu bezpečná *jen* jako v celku, nebyla tak vydána všanc jednomu šoupálkovi nebo ťuhýkovi nebo krkavci nebo brkoslavovi nebo černohlávkovi. Chodili se k ní napájet, ke studánce. Bylo a je to samozřejmé a krásné. Každému dala *jen* tu část sebe samé, kam dosáhli a kteřou vnímali, *jen* tak se přestali její intenzity bát. Nikdy po nich nic nechtěla. Nikdy po nich nic nechce.

S tou se přátelit nebudeš!

Jen s tou se přátelit budu.

Hlasy křičí a drnčí a drancují prostor.

A ještě něco ti o ní povím.

Už o ní nechci nic slyšet.

Ne, nemusíš mluvit *jen* o sobě, poslouchej! Rozcházela se beze stopy lítosti, klidně a věčně. Jako na vánoční stromeček na ni navěšovali přání, jak radikálně má ona změnit *jejich* život. Měla být motorem změn. Měla tu být pro ně, pro jejich životy; na ten její nepomysleli. Pro jejich těla, pro duši, pro životní sny, pro nové začátky, k nimž by se hodily nové děti. Aniž by se jí zeptali. Aniž by se zamysleli nad tím, zda chce měnit svůj život ona. Muži, kteří si *jen* užili. Muži jsou chytří, dokážou se vyvléknout a odvádět pozornost od svých nemorálních činů stejně jako ženy. Vmetali jí do tváře urážky, ať si nemyslí, za dvacet třicet let ji čeká přechod. A přitom toužili vymazat věkový příkop mezi těly. Jako by přechod nebyl součástí těla, ale společensky uznávaná nálepka méněcennosti, nálepka zranitelných a odstavených těl. Jako by měla být přešťastná, že si jí všimli. Místo aby jí děkovali za čas, kteřý jim věnovala. Po svém přechodu bude rázovat životem s noblesou, řekla mi.

Je trapná, křičí Policistův hlas.

Proč? Když svět zaplevelili sedmdesátiletí a osmdesátiletí otcové.

A jí je kolik?

Pánům lze ohledně věku. Ví, že mozek je nastavený na číslovky. Dává tělo *jen* těm, kdo neskuhrají. Baví ji svět, který je tak snadné chytit pod krkem, protože tento lživý svět není svět, ale sen. Hořkost *poprvé* podvedených mužů, kteří své ženy podvádějí celý život, je zákeřná, umře s nimi. Pokropila je živou vodou a občerstvené vracela manželkám, které se chystali bez mrknutí oka opustit. Říkala mi, že ta míra zbabělosti ji uráží. Jsou s ženami, se kterými být nechtějí. Které je ponižují a kontrolují jim maily i telefony i kapsy kalhot a sak. Kterým se musejí každou hodinu hlásit. Přitom jsou podváděny celý život, nemají ani tušení o nemanželských dětech.

Jak to víš?

Ona mi to všechno vyprávěla, jen mně. Neodejdou hrdě a s grácií, aby žili sami, třeba v garsonce, jsou tak zbabělí, že nikdy neopustí pravidelný přísun pohodlí, navařených obědů, teplých večeří i únavného sexu, čekají, až potkají někoho, *kvůli komu* by odešli, čekají na popud, a když popud zmizí, zalezou zpět do ulit. Vracela je do vyježděných kolejí; nemohli předstírat, že koleje nejsou. Byli vzteklí, šlápla na kuří oko. Zvyklí, že se rozcházejí oni. Vzteklí, že pokořila mužství, vztyčený stěžej prokrvený povzbudivými pilulkami. Nehledala mladší maso. Hledala tělo, které nekornatí v perfektně vystavěné lži, kryté na míru šitými botami a drahými saky. Mysleli si, že selhali jako milenci, to bylo citlivé místo, chtěli být nejlepšími milenci světa, i ti nejchytřejší vyprávěli, že našli prostředky pro čtyřhodinovou erekci, šťastní, že i toto je dnes možné. Nebyli by tak vzteklí, kdyby byla méně úspěšná, méně opravdová, méně silná, kdyby jen předstírala orgasmy, nebo kdyby to, co vyslovila ona, vyslovili sami. To se nejmenuje láska, brouku, *jen* jsme si parádně zapíchali, brouku, tak se to jmenuje.

A ty?

Co co já?

Ty!

Já jsem ji upozorňovala, že sebelásku umožňují a přikrmují manželky, které panují a mlčí a žehlí tesilové kalhoty i džíny, které kolem mužů poletují a slouží a bojí se každé mladší ženy, každým rokem se bojí hejna mladších žen, které se množí, a tak se obstaví byty a domy a zahradami a dovolenými v Thajsku a Brazílii a dovolenými na kolech, kdy s elitou kamarádů projedou Dolomity a na lyžích Alpy, a chalupami, kde každá věc má své neměnné místo, s jarem se chalupa otevírá a s podzimem se zazimuje. Rok za rokem, za desetiletími. Kde zaparkovali radost těl. Kde zaparkovali pravdu.

Nechci to poslouchat.

Mám ji ráda.

Nesnáším ji.

Nebojí se být sama. Chová se jako muž, ale bez majetnických pocitů. Slepou oddanost nevyžaduje od nikoho. Chce volnost a dává volnost. K nikomu nemá majetnické pocity, takové sklony nechápe. Nechápe, že ji nenávidí muži i ženy. Nechápe, že narušuje klid, maloměšťáci nechtějí vědět, v čem žijí. Chápe, že nejhorší lidé tohoto světa jsou ti, co se vezou. Ti jsou horší než náckové, než komunisti, než vrazi. Nikdy nic doopravdy neriskují a nikdy nikomu doopravdy nepomohou.

S tou se přátelit nebudeš!

Jen s tou se přátelit budu.

Hlasy jsou průzkumný a útočný předvoj těl. Hlasy se zraňují a šermují slovy preventivně, aby nebyla zraňována těla, kde hnízdí duše. Aby nekrvácela srdce, hmmm. Z hlasů ukapává nejistota, jestli a nakolik to ten druhý myslí vážně. Těla se strachují, zanesená prastarou a hlubokou zkušeností, že ve vztahu jeden vždy dává a druhý vždy bere. Těla vědí, že *jen* v tento moment se role rozdělují.

Žena se zdvihne. Odvrávorá do ložnice. Sklenici si bere s sebou. Její tělo v lesklém županu se výmluvně roztáhne přes celou postel. Není tu pro druhého místo. Okamžitě usne.

Muž si natáhne košili a kalhoty, utáhne pásek. Oblečený si sedne do křesla. Křeslo si přisune k posteli. Dívá se na ni. Čte v čínských znacích na lesklém županu. Ne, do tohohle já nepůjdu. Navzájem se zabijeme.

Zdvihne se. Vyjde do ulic.

Ve vietnamském obchodu, kolem něhož zadrncí noční tramvaj bez bezdomovců, si nakoupí chlast do papírové tašky. Tělo si najde skrýš tuláka v oranžovém domě pod Petřínem. Noha nakopne vyzáblého černého psa. Pes nezakňučí.

Policista padne na bílou postel v hostinském pokoji. Dívá se do stropu. Dívá se na vyrovnané hřbety knih Birgit Stadtherrové. Milování je spojené s láskou, mrdání je spojené se zběsilostí. Vyplázne na hřbety knih jazyk a upíjí hnědou papírovou tašku. Život, taková krása, taková nádhera.

Vdova mu po několika hodinách zavolá. Policista vyplázne jazyk na zalykající se telefon. Ruka telefon zdvihne.

Hlas se propil k umaštěným křídům.

To je tou mojí zkurvenou povahou, jsem kretén. Chci pro druhé *jen* to nejlepší a dělám a nabízím jim *jen* to nejlepší, a vnitřně mě to pak sere, že jsem za hodného pitomce a sám sobě ubližuju.

Ženin hlas vystřízliví. Ale ty nemůžeš vědět, co je pro druhé nejlepší. Musíš si uhlídat svoje hranice. *Já* ti je pomůžu hlídat.

Ženin hlas se opatrně zeptá. Ale u mě to snad neděláš. Nelituješ toho, že chceš pro mě *jen* to nejlepší.

Taky, sekne hlas.

Žena úzkostí nemůže dýchat, chce se jí brečet, doráží, chce to slyšet, a zároveň se odpovědi bojí. Zešílí a nebude to dlouho trvat. Do uší jí mluví opilost.

Zase se dostaneš nahoru, až najdeš toho správného muže, demimondéno, skandál už ti nehrozí, na jeho smrt se brzy zapomene, veřejný skandál tě neoddělil od slušných žen a od kurev tě dělí peníze. Ta tvoje kunda, to je časovaná bomba. Není to nijak komplikované. Až v tobě konečně procitne ženská, to se budou dít věci. Máš mrdavý oči. *Jedna kunda proti vodě utáhne i čtyři lodě*, to napsala Stadtherrová, pročpak se tomu nezasměješ. Sere mě na tobě spousta drobností a tebe na mně určitě taky, a to je povahou, to jsou emoce.

Jaké drobnosti?

Á, slečna Marplová vyšetřuje. To ti teď nemůžu říct, to ti musím říct v kontextu svého života. Je to vlastně banální. Jsem jako můj kolega. Ten má dvě malé děti a taky chce na stará kolena žít sám na chalupě, protože žena *jen* bere a nic mu nedává.

Ale co ti vadí na mně?

Opilý hlas už nic neřekne, v bezvětrí se stromy nehýbou, opilý hlas zdvihne tělo a vyšle ho do ulic pro další hnědou papírovou tašku. Neví, jak ji tím týrá. Neví, že ji tím ztrácí. Ona nabízí všechno, už se mu oddala. Ženě je mizerně a odtahuje se a cítí se pod vychrtlého zatoulaného psa a ví, že teď nemá muži nic vysvětlovat, má počkat, až tělo vystřízliví, protože on neřeší ji, řeší *jen* sebe. A neví o tom.

K ránu mu po bezesné noci napíše.

Jestli mě chceš ztratit, tak se ti to povedlo.

Vítej ve vztahu, koroptvičko. Vztahy bolí. Dá jí signál tělo.

Muž se v centru města probere. Okamžitě odepíše. *Miluji tě a omlouvám se, problém ve mně, rozbitá postava, snaha pomáhat a chtít pro lidi kolem to nejlepší, a pak náladovost, propady, destrukce atd., důsledek mé zkurvené povahy, nesnadné pro vztah, až se uvidíme, pokusím se s tebou o tom mluvit, líbám.*

Žena políbí telefon. Vděčná, že jí muž nelže. Ačkoliv tím tolik riskuje.

Neomlouvej se, to zvládneme, stojím při tobě, hlavně o tom mluvit, jsem tak ráda, že jsi napsal, ani nevíš jak, cítila jsem se hrozně, celá rozkopaná, něco ještě nechápu a chápat chci, miluji tě moc a líbám tě celého. Voním si k polštáři, na kterém ležela tvoje hlava.

Hlasy měknou. Hlasy vyklízejí válečné pole. Za sebou unaveně táhnou zbroj trapných slov a opouštějí zmučená těla.

Muž vrazí do skleněného domu se svítáním. Omlouvá se, stydí se. Na omluvu a stud slova nestačí. Slovy lze hodně napáchat, nic jimi nelze odčinit. Z obou mluví nejistota a strach. Jestli se nezraní. Jestli ten druhý nehraje v dějinách radosti nekalou hru.

Nehraje. Těla vydají signál, hluboce oddychují. Blízkost a distanc a izolace. O nic menšího se tu nehraje a *jen* o to se tu hraje. Rozšířené nozdry, signál bezpečí a důvěryhodnosti. Nejhorší sešup serpentiny mají za sebou. Vlačovky na telegrafních drátech se nepřeskupí, takové nudné scény ze života lidských těl vídají po staletí všude na světě; nepřekvapí je.

Dům se chce vydávit.

Viděné si Policista vylouhuje a vyloupne jako pecku z tmavomodré, nafialovělé švestky. Tak znovu. Slivovici predestilovat, predestilovat už jednou vydestilované.

Rázně uzavřené jsou *jen* vybledlé válečné případy. Rok 1945 je obzvláště opečovaný, vypiglovaný, prolustrovaný, zvážený, přeměřený, vyfotografovaný, oholený, vymydlený, úhledně svázaný. Na rubu vyčpělých fotografií je rozmazané oficiální razítko zpravodajské služby s daty a jménem mladé fotografky Diany Bussardové. Zpětně jsou hustě pročesána zarostlá léta 1933 až 1946. Plevel je vytrhaný. A prořídle léta padesátá a šedesátá. Spisy jsou vedené pevnou rukou. Některé záznamy jsou sepsané dětským kolibřím rukopisem, kymácí se na linkách prohnutých telegrafních drátů, které patří někomu jinému; vlačovky se sesedají a nedíví se vyvrhelům.

Víka těchto kovových krabic nejsou oceňována kýty masného písma M jako víka současných krabic, ale rozcapeným písmenem V: *jen* rozštěpený vlaštovčí ocásek.

V jako roztažené nohy. V jako vykousnutý krajíc. V jako vykrojené linecké kolečko. V jako vysmívané, vyretušované, válečné zločiny, kterým se nikdo vlivný vážně nevěnoval a ani je výslovně za válečný zločin nepovažoval. Oběti věděly, že nemá smysl o vyvlastněnou spravedlnost žádat, věděly, že se vysněné spravedlnosti nedovolají. Byl to obdobný vágní přístup úřadů jako u sedmnáctileté vlídné Indky. Taky je nikdo nebral vážně a případ nezaregistroval a nepředal k vyšetření. Zapomnění je vyzbrojené, stočené do lahví; vývrtka chybí.

Vyvolené případy oněch třinácti let jsou vedené posedle a přepečlivě. S jasnou vůlí najít vlného viníka a potrestat ho, vyvrátit ze dveří a vyvraždit. Oběti nemají tušení, že se jich někdo ujal. Zvláštní péče je věnována dospívajícím dívkám; orientace v prostoru je další pozoruhodná vlastnost vlaštovek.

Na Policistu vybafnou stohy vybagrovaných případů let druhé světové války a těsně po ní. Seznamy jmen označených vyšisovaným fialovým křížem a na zápěstí vytetovaným písmenem V. Váleční zločinci. Provinění vyděšených zločinců je jasné. Znásilnění.

Kyretáž a vypuzení plodů. Když je vyčištěno vše, co se z onoho desetiletí vyčistit dalo, nastává v hejnu vlaštovek vratké rozpolcení.

Dalším desetiletím chybí vpěchovaná, spojená, ponorná řeka. Rozbují se vysilující pramínky a vlásečnice, vrší se sledování těl v jednotlivých zemích světa. Hejno se rozprchne a vůdčí vlaštovkyně v orlím peří ztrácí dech. Až na konci osmdesátých vrtošivých let najde za pomoci křepelky řešení.

Obrátí vojákou perspektivu.

Nevysiluje se každým padlým tělem. Už nejde o osobní vyrovnání účtů. Síly napne na vlídné uchránění hejn. Na změnu vlažného

systemu. Vypíchne *jen* jedno jediné ptáče z hejna, ptáče vypadlé z hnízda, vyhmátne zástupný případ, nabodne ho na korouhev a zobecní. Vlaštovka má schopnost odhadnout základní směr letu, navigační smysl, kterým provádí korektury směru a optickou orientaci, řídí se podle slunce a podle hvězd a učí se od racků, kteří využívají k orientaci silokřivky magnetického pole. Síly napne k tomu, aby změnila *zákony* příslušné země, laskavost vlaštovky má větší váhu než *zákony* vládců.

Policista se musí napít.

Hned.

Policista sedí v lékařově pracovně. Dlouho jste se neukázal, příteli.

Mám teď hodně... hodně... práce, řekne Policista.

Nějak bych vám snad ulehčit mohl.

Nemohl.

Slyšel jsem, že případ s tím vaším visatcem je pomalu uzavřený.

Hmmm.

To nám přibude na pražském hřbitově jedno pomyslné červené světýlko, ne? Vina a nevina mě nedojímá, nevina bývá v kontextu našeho iracionálního života vinou a naopak. Je *jen* škoda, že se nedozvíme nic o tom nalámaném smetí za pěstěnými nehty.

Lékař nalévá sokolí whisky, vchrstne a vmíchá led. Policistovi podá neředěný medový alkohol. Lékař odsune lulku, nabídne Policistovi doutník. Otočí se, aby z parapetu podal skleněný hromotlucky popelník.

Jaká vlastně je, zeptají se záda po chvíli.

Úžasná, řekne Policista, úžasná.

Hmmm.

Je chytrá, vystudovala dvě vysoké školy.

Hmmm.

Když se vdala, tak zůstala doma, je hospodyňka, prادلenska, kuchařka, vzorná. A stará se o syna, je to prostě máma.

A taky máme stejný smysl pro humor.

A lepší milenku jsem nikdy neměl.

Ale, ale, ale, visíte na vlásku. Něco takového snad ani neexistuje, směje se lékařův doutník. Policista se napije. Vydatně mlčí.

Je mi jedno, co si myslíte, je mi jedno, jestli mě podezříváte, že ji chráním, ona ho nezabila, byla to sebevražda.

Lékař zamlaská. Doutník opře o obruč skleněné, vítězné studny. Vášnivý kuřák drží v pravé ruce zapálenou dýmku, v levé žhne doutník. Rozhoduje se. Zabafá z dýmky. Potáhne z doutníku.

Závidím vám, já už okoral a rezignoval. Poslední přítelkyně mluvila o lásce, a pak mě nutila jít na swingers party. Připadal jsem si jako unavený císař, připomínalo to pád říše římské a ona opilou císařovnu a Messalinu, která chodila do nevěstinců a kopulovala s neznámými muži. A selhal jsem totálně. Ve skupinovém měřítku jsem selhal. Mám z dnešních holek strach. Nějak moc toho o nás vědí. To není dobré pro nikoho.

Lékař zabafá z dýmky. Ztopořený doutník odloží. Protáhne si záda. Nechcete jet se mnou někdy na ryby? Do Norska. Vylovit tresky. Moře severu vás vyléčí. A na místě si rovnou naložit tresčí játra. Vypadáte hodně, hodně unaveně. Modrá vám obličej. Pruty tam drží jen muži. A měli byste se oholit.

* * *

Medová sebevědomě propluje červenooranžovým korálkovým závěsem. Od šéfa restaurace, který ji zlehounka a přátelsky políbí na obě tváře, vyzvedne hotovost. Nahlásí počet vítězných ptáčat na večerní seanci. Medová je disciplinovaná. Drží se za dne původního a prastarého životního plánu; druhý život neexistuje, den o něm neví.

Ťuká do kláves na hodině klavíru.

Učí se jazyky.

Chodí na balet.

Medová má sraz s mámou. Jdou nakupovat. Trvá jim to dlouho a baví je to. Medová je vybíravá.

Erika je pozoruje za skly značkových obchodů, vycházejí s úlovky. Auto vyjíždí z podzemní garáže. Erika za nimi taxíkem nejede. Ví, že auto zaparkuje před rodinným domem. Ví, že budou vařit společně, experimentovat podle kuchařských knih, táta jim pomůže. Budou sedět u stolu. Svatá nukleární rodina. Medová sourozence nemá. Medová po večeři hraje na klavír. Rodiče pracují ve svých oddělených pracovnách. Medová je políbí.

Zaleze do svého pokoje. Napíše úkoly a půjde spát. Táta jí před spaním donese medvědí mléko; horké mléko s medem. Chodí spát brzy, protože je křehká, protože se před dvěma lety zhroutila, několik měsíců nemluvila a nevycházela, bylo to přepracováním, má na sebe velké nároky, je na sebe přísná, vybředla, tak ji nenutili na výběrovou soukromou školu, tak jí nechali *jen* kroužky, které chce ona, tak ji večer a v noci neruší, potřebuje klid a neměnný řád, řekli lékaři, je v pořádku, není to duševní nemoc, i když nějakou dobu záhadně nesnesla pohled na jakéhokoliv muže v domě. I opravář pračky mohl vejít, *jen* když nebyla doma.

Medová dům v noci opouští zadním vchodem, odpojené tělo jako vyfintěné ledové sklo s mrdavýma očima.

Erika na ni čekává.

Erika vstoupí do uxorsko-hiomské restaurace. Yusuf usadí Eriku ke stolku u okna. Dva starší muži, kteří pokuřují při rytmické hudbě, se na ni lhostejně podívají.

Erika si objedná medový, přeslazený, nitkovitý zákusek a silný čaj v kalíšku. Píše si titěrným písmem poznámky. Vartuje do setmění. Restaurace se plní a nadouvá. Posedávají tu černohlávkové a konipasi a tůhýci a lejskové, civí na televizní obrazovku nebo na mobil, hluk sílí. Tři mladíci si půjčují na baru toaletní vodu; živá voda putuje z ruky do ruky, poplácají se po tvářích. Zní uxorská hudba, rytmus a vůně. Dva starší muži při ní pokuřují a pokuřují.

Na toaletě se rozhlédne. Na cihlové zdi je připínáčky upevněný plakát. Reklama na spodní prádlo Wonderbra. Erika se rozhlíží. Záběr za záběrem. Každým mrknutím. Okno vidí, jak do protějšího domu vchází vykastovanou nocí Medová, krkavcovití jsou největší pěvci s vyspělým chováním, jsou všežraví a obývají celý svět. Do Medové jsou zavěšené dvě andulky. Majitel restaurace utne táhlý tón beduínů; mladíci čekali na toto znamení.

Průvod lejsků, kteří loví hmyz krátkými lety z pozorovacího stanoviště, se dává do pohybu. Společný výmlat nezralého obilí. Noc zaševlí.

Erika vyjde za nimi. Zádá opře o cihlovou zeď vedle restaurace. Hlídá okna v horním patře.

Nocí vyběhne nová holka, hubeňoučká andulka. Za ní se vyřítí vytočená Medová, dupot hřebců a dupot kobyl, křik; ječí a perou se. Z auta vystoupí muž. Utne ječivý kohoutek. Andulka se mu vysmekne, mizí. Má v ptačí říši nejdokonaleji vyvinutý koncový mozek. Erika ji nedožene.

„Tu musíš vyslídít,“ řekne Diana. „Je čerstvá. Promluví.“

„Ale ona...“

„Nechci nic víc vědět.“ Diana nechce detaily, takovou chybu dělávala v počátcích, kdy tělo odborně zkoumala a nasávala přebytné podrobnosti. Někdy tělo litovala a někdy strádala rozhořčením. Emocionálním smetím si už práci zanášet nechce. Zajímá ji les, ne stromy a třísky.

Andulka se v těchto končinách neukáže.

„Byla z jiné školy,“ řekne Erika. „Ptáčník rozšiřuje revír.“

* * *

Případy vyskakují před Policistovýmá očima ze zapomnění, nehrají si na slepou bábu, vylézají a drápou se na světlo, výtrusy se řetězí. Policista sedí u internetu a štrachá ve vlašťovčích zprávách i v práci.

Bzučí mu v hlavě. Nespí. Uprostřed vyvanulé doby na všech kontinentech tohoto světa blikají červená světýlka a oslepují ho. Světla se rozblíkají ve vsích a městech jednotlivých zemí, záře vyšlehne; jiskření nemá konce a nabírá nafialovělý odstín.

Oranžový pražský dům pod Petřínem se patlá ve všem, sup je mrchožravý druh. Naběračkou rozlévá vývar do hlubokých talířů. Vývěsní fialový kříž drží pinzetou a zabodne ho.

Muže na okraji města je Policistovi líto, jeho osel běžel, ale muž chtěl, aby se obešel bez sena, muž z domu na okraji Prahy tu má taky svou složku, v leskle kovové krabici a v umělohmotných deskách, pisatelku i kolibří písmo nudil, zabývala se jím *jen* ze setrvačnosti a stručně. Chybí výlučná ostrost vidění a energie a vášeň, s jakou se kolibří písmo ujímalo dívenek válečných a poválečných let. Případ je pro kolibří písmo *jen* fádním recidivistou, nekňubou, vyštaveným nemehlem. Policista pozná fotografii muže nad šachovnicí; s prezidentem se usmívají. Fotografie neroluje vzduchem. Je zmačkaná.

Policista nerozumí sám sobě. Neví, proč o tom jeho tělo nikomu neřeklo. Neví, proč chrání oranžový dům a staré ženy, které osobně nezná. Neví, jestli může věřit vlastním vyviklaným očím.

Pročítá výlučně složky strašidelného zámku, stojí uprostřed návsi na posvícenské zábavě. Je jediný, kdo má výčitky svědomí. Že se do domu vloupal. Vzmuží se, než dočte poslední složku. Chlácholí se, že ještě nemá všechny detaily prostudované; třeba jsou to opravdu *jen* filmové scénáře.

Obelhává se. Čte v mlze, zase ve zmatku nerozeznává, kdo je oběť, kdo je obžalovaný. Obětí je údajný pachatel.

Policista chce důkazy.

Čte v mlze, čím víc se blíží k současnosti. Případy se lámou jako suché pečivo a rozpadají se a drobí pod rukama jako krajíc chleba a rohlík poházený holubům a labutím. Součástí složky muže z domu na okraji Prahy je okrajově prezident, který týral svou ženu a oba

syny, fotografie manželky, která v osmdesátých letech pod brýlemi skrývala modřiny, ale nikdy se neozvala a přihlížela, jak si lakomý manžel domů vodí mladé muže, většinou právníky, trpělivě ho kryla. *Žena ze žuly*, je ironicky připsáno fialovým písmem k její fotografii. *Žena ze žuly*, stálo v Birgitině knize, vzpomene si Policista. Takto označila Rose Kennedyovou.

Proč si tohle někdo shromažďuje a syslí? Co je to za vyvanulou rozkoš?

Neodlepí se. Zvědavost je mocná paní, začte se. Už tu nejsou *jen* znásilnění.

Z červených šanonů se vykutálí další V; těla v kleštích, V jako vražda. Vlaštovky namátkou sledují dvě vraždy kurdských dívek Dům pod Petřínem Policistovi strká pod nos poznání, že existují společenství, kde pro ženy není úniku, a je jedno, kde tato společenství žijí, a že existují společenství, kde vlastní otcové a bratři jsou jako vojáci armád, a i když ve všem ostatním selžou, mají oblast, kde vládnou *mocí* vysněnou a neomezenou, na svém panství nezklamou, a proto nikdy nebudou chtít změnu, nikdy, protože toto panství je a bude jediná oblast, kde přiživují výlučnost svého rodu a náboženství, sebevědomí, sílu, ješitnost a tuto vládu si vozí s sebou všude na světě, je jedno, kam se rodiny přestěhují a kde najdou azyl, protože jejich dcery azyl nenajdou *nikde* na světě. Tady panují, králové a vládci, rozhodují nad životem a smrtí. Jejich panstvím jsou dcery a manželky a sestry. Nechápu, proč jim tuto vládu někdo vyčítá, když k ní a v ní byli vychováni.

V jednom případě bratr popraví sestru dvěma výstřely na autobusové zastávce. V druhém bratr zastřelí osmnáctiletou sestru, protože chodí s Evropanem. To znamená s někým méněcenným, nevyvoleným. Konečné řešení. Soud odsoudí pět z osmi sourozenců za to, že trest připravovali. Otec věnoval po vraždě nejstaršímu synovi zlaté

hodinky; bez zásluh nemůže být tučná odměna. Ve složce je fotografie táty, který sedí v poloprázdné soudní síni a nad jeho hlavou visí fialový kříž. Soud mu nic nedokázal, přestože byl hlavou rodiny a ve zničené rodině podvádějí sluhové pána. Nikdo mu nic nedokázal, přestože mohl popravě zabránit. Nikdo ho nehnal ani před soud za spoluúcast na vraždě, přestože táta tahal za rozhodující nitky.

Táta je nalezen mrtvý.

Oběsil se na půdě berlínského pavlačového domu, kde bydlel.

* * *

Mají se rádi a je to jednoduché.

Věří mu jako svatému evangeliu.

Věří jí jako slovu božímu.

Policista se doma opájí jejím jménem. Vysloví ho do ticha. Ach, Ty.

Vdova se doma opájí jeho jménem. Vysloví ho do ticha. Ach, Ty.

Policista přijede v sobotu odpoledne do skleněného domu za městem, Vdova tu má dvě kamarádky stejného věku i s dětmi. Jsou spolu rády. Zarazí se, oči Policistovo tělo testují. Jsou na Policistu zvědavé. Vdova ho pyšně obejmě kolem krku. Je to gesto důvěry.

Ženy se po chvíli rozštěbetají. Rochní se v proudu slov. S požitkem, jaký je Policistovi podezřelý. Necenzurují se. Jedna z žen naváže nit. Slova hází Vdově.

Představ si, sedíme tam, já a manžel a naši kamarádi.

Oranžové rty se obrátí na Policistu. Abyste rozuměl, naše kamarádka odešla od manžela, který se choval jako kretén. Oranžové rty pokračují.

Takže tam sedím a oni vůbec neřeší, proč od něho odešla. Nejvíc v panice řeší, že si tahle ženská se čtyřmi dětmi našla milence, kterému je osmnáct. Jsou z toho úplně paf. Nikdy takhle neřešili něčí rozchod. Nikdy takhle neřešili ani sebevraždu tvého manžela, že ne.

Ne.

Je to vlna paniky, která se mezi kluky, co se teď kolem čtyřicítky spolu shlukují a zakládají si hudební kapely či co, nese. Je pro ně najednou děvka.

Já tomu nerozumím, řekne druhá žena polekaně oranžovým rtům. To víš, je to přímý útok... jak ti to mám slušně říct... no... na jejich... Ale *taková* panika.

Třeba mají strach, že je to nakažlivé, že se to roznese. Gymnázia budou v obležení natěšených paniček.

Smějí se. Vdova se zaraženě otočí. Vidí, že se směje i Policista. Vdova je šťastná, že Policista rozumí. Obě přítelkyně se loučí. Chlapce si vezmou s sebou a předají ho Vdoviným rodičům, mají to při cestě.

Policista je rozlámaný. Skládací panáček do Vdoviny kabelky. Vdově lhát nechce. Nelže, pravdu neříká, tělu to vadí. Žena si natáhne nohy na jeho stehno. Policista jí masíruje bosá chodidla, v opatrných kruzích obíhá tůň.

V domě pod Petřínem je takový... speciální archiv a knihovna.

Vdova se k němu nakloní. Dívá se do hnědých očí. Zeptá se ho, jestli zítra nepojedou na chalupu, ráda by mu ji ukázala. Kluk zůstane u dědy a u babičky.

Je to jasný vzkaz. Je to jasná pobídka. Řeč divokého těla.

Nemůže, musí zpátky do domu pod Petřínem.

Takže on teď určuje tvůj čas, sklopí Vdova oči.

Možná i můj život, vzdychne Policista. Brzy ty rozkymáčené dny a rozviklané hodiny skončí, dodá spěšně hlava jako konev. Je to daleká cesta a na daleké cestě neexistují lehká břemena, řekne Policista a políbí jedno i druhé chodidlo, opálené nohy položí na kolejnice vetkané v koberci. Řekne neurčitě, že u nich, teda na jiném oddělení kriminalistiky, slyšel o takovém hodně zvláštním případě.

Pešek chodí okolo, nedívej se na něho, rozdrobí několik dalších narážek o domě pod Petřínem. A co si o tom Vdova myslí.

Vdova nezaváhá ani vteřinu.

To budou psychopatky, řekne.

Políbí ho, oči jako úplňky, ruka mu sáhne na vypošťářované pohovce do rozkroku.

Policista vášnivou ženu jemně odsune a necouvne. Slova se řinou. Zbabělá, chabá, zpovynaná, líná, zdegenerovaná slova, která *jen* znuděně mrkají a lžou a převalují se a odvádějí pozornost. Slova si neumí naložit na záda, co Policista v rozkymácených dnech a rozviklaných hodinách zažívá. Vdova se upřímně snaží napojit, odezírá obsah.

Nechápe krvavou pohádku o třech vražedných sudičkách, nechápe nic o ženách v Modrovousově hábitu.

Pojď tam se mnou, žadoní Policista.

Žena nechce. *Jen* kvůli němu vyrovnaně kývne a znovu obejmě jeho tělo.

Vyjedou za tmy. Vlaštovčí těla nebi nevládnou, neohlašují virgas, proč také; vypaří se.

Zastaví se v Policistově bytě. Policista ženě půjčí jelenicové rukavice. On cítí vzrušení z toho, že bude vystaven jejímu názoru, a neví, jak obhájí své chování. Kryje oranžový dům, z něhož vypáčil vnitřnosti. Ona cítí vzrušení z dobrodružství, které ji čeká v cizím domě, kam se vloupe s milovaným mužem.

Ty se nebojíš, že tě načapou? obrátí se na Policistu.

Ne, řekne Policista.

Vezme ji do labyrintu. Z řady vyčuhuje roh čerstvé, kovově žluté krabice. Policista žlut' vytáhne, odklopí víko. Na něm je zevnitř vepsáno M jako maso, M jako Medová. Krabice je prázdná, zatím.

Vím, kde jsou. A tuším, co tam dělají. Vráť se brzy. Ale ne dnes, neboj.

Policista provede ženu všemi vypulírovanými byty a špeluňkou pro hosty; s pýchou zámeckého pána provádí převzácnou návštěvu

zámeckými interiéry. V každém bytě se zastaví a popíše obyvatelky vztyčených stěn. Vdova neposlouchá, v koupelně si všímá drahých značkových parfémů a laků na nehty a omlazujících krémů a sér.

Kuchyň vypadá jako chemická laboratoř. Bílá a dokonale vybavená, s vestavěnými troubami a ledničkami a mrazákem a mikrovlnnou troubou a troubou, která používá *jen* páru. Stojí tu vyobcované mixéry a divné kávovary a kuchyňské váhy a vyparáděné, vymyté baňky a propletená skleněná potrubí. Nad nimi žena dlouho váhá. V malých hmoždířích s nápisem *Receptury Hildegardy von Bingen* jsou nachystané směsi. Nedo zralé sušené tobolky mexické orchideje vanilovníku plocholitého. Med, vosk a mateří kašička včely medonosné. Vdova pozná bezpečně *jen* čínskou směs pěti koření, tu taky používá, pepř, kardamom, hřebíček, koriandr, anýz. Políbí se a Policista řekne, že nejlepším kořením každého jídla je láska. Nehloupni, reaguje Vdova.

V hostinském pokoji Policista přešlapuje u police a vybírá a ukazuje knihy, které napsala paní Stadtherrová. Vdova svlékne rukavice, probírá se *jen* prořídlymi hudebními nahrávkami v šuplíku nočního stolku, knihy mine. Knihy zná z pracovny zemřelého manžela a nejraději by na ně naplivala. Joni Mitchellová a Joan Baezová a Billie Holidayová a Nina Simone a Edith Piaf a Carolina Chocolate Drops. Policista jí stříbrné kotouče opatrně vyjme z rukou. Otisky očistí. Políbí špičku prstů. Schová je do jelenicových rukavic.

Policista odběhne.

Když se vrátí z bytu Eriky Eisové, domem zní hudba, housle spustí své tirády, Mendelssohn-Bartholdy, opus 64, *Allegro molto appassionato*, houslový koncert charizmatického humanisty, který věřil v dobro, jelenicové rukavice se jedna do druhé zaklesnou, těla jsou jedné mysli a divoce se milují pod policií se seřazeným vojskem, než vyrazí do bitvy. Těla se milují a dům se i s Petřínem otrásá v základech.

Sejdou ruku v ruce do labyrintu. Je to tísnivé a nudné kancelářské podsvětí. Jak z osmdesátých let minulého století, poznamená Vdova; dodává si kuráž. Jelenicové rukavice se rozpojí, husí pochod.

Policista ukazuje napravo a nalevo.

Dojdou na konec.

Policista přeměří prostor. Je zase o několik centimetrů delší. Dům se zakusuje do kopce, který se jmenuje Petřín. Policista ukazuje Vdově nestarší složky. To je jak z třetihor, řekne Vdova nad stránkami psanými dětskou rukou a nad stránkami psanými kolibřím rukopisem; uvězněnými v kovových krabicích.

Můžu?

Policista přikývne a políbí jí krk. Už v tom není sám. Už nezešílí.

Vdova s blaženým úsměvem rozevře složku s písmenem V a s nápisem *BIRGIT*. Je tu několik variant téhož textu s různými letopočty, s týmž názvem. Vdovino tělo čte vzpomínku Birgit Stadtherrové, sepsanou v několika verzích fialovým kolibřím písmem.

Březen je v černotě.

Bunkr, pro tělo bezpečí. Bunkr je trestem, izolací, strašákem pro zlobivé, samotkou. Pokusnou laboratoří. Většina tu dříve či později zešílí. Vězení ve vězení. Na prostranství a v barácích se dodržují pravidla, systém a anonymita davu je vyžadují. Tady se nic nepředstírá. Tvář proti tváři. Tělo proti tělu. Myšlenka proti myšlence. Pán má neomezenou moc. Vězeň je odpad a hračka. Laboratoř je to oboustranná. Dozorce nevidí vězně. Vězeň nevidí dozorce. Jen tvář proti tváři. Beze svědků. Tady sobě nikdo neuteče. Takový jsem. Rozhoduju o sobě, jak se zachovám. Jestli na druhého vztáhnu ruku. A jak ji vztáhnu.

Odkrokuje tři metry. Přidrží se pravou rukou zdi. Levou zašátrá před sebou a nahmatá překážku. Drolivou zeď. Přitiskne k ní čelo. Otočí se. Pro ni je bunkr záchranou. Dá se tu dohromady. Pryč od ostatních. Za světlem. Světlo má podobu tmy s rozostřenou svatozáří. Několik paprsků se prodírá dírou v železných dveřích, propichují

záplatu z děrovaného plechu. Odkrokuje tři metry. Přidrží se levou rukou zdi. Pravou zašátrá před sebou a nahmatá překážku. Drolivou zed'. Přitiskne k ní čelo.

Je 14. březen. Jediné, do čeho je oblečená, jsou čtyři zdi. Čtverec třikrát tři metry. Chodí jen na jedné straně. U protější zdi stojí žanek. Součást jejího těla. Tělo se zbaví nečistého odpadu. Hlava ne. S každým metrem přerovnává, co uvízlo v hlavě. Rovná do polic poznané. Vzpomínky ignoruje, prožité dny skopne mimo vědomí. Rovná do polic všechno, co ji neoslabí. A co je zbytečné. Jména spisovatelů a obsah knih, které napsali. Násobilka. Matematické vzorce. Jména bohů na Olympu. Řecké báje. Divadelní postavy. Filmy a jejich režiséři a herci. Chemické vzorce. Názvy rostlin. Druhy ptáků. Věty v češtině a věty, co zná od Diany v angličtině a od Eriky v němčině a od Ingrid v polštině. Verše. Dianino jméno. Dianino jméno. Dianino jméno. Když se jí do vědomí proderou vzpomínky hmatatelného světa, zažene je tím, že se krutě štípně do masa, do stehna nebo do tváře, osáhá se, profackuje tělo. Tělo je jediná spolehlivá vazba s přítomností. Zebe ji od nohou. Prsty vykukují z bot, které nemá.

Zahřát se může jenom chůzí po betonové podlaze. Bunkr je vykutané doupě pod zemí. Vybavuje si jména zvířat, která žijí taky pod zemí, provrtávají se zeminou. Slova vylupuje z temnoty. Ona se betonem neprovrtná. Naproti záplatovanému železnému vchodu je pryčna. Deku dostane po čtyřech dnech. Odkrokuje tři metry. Stvoří fantazií světy, pevné a nové; páteří jsou fakta, která si v hlavě úhledně rovná do šanonů a regálů.

Dvakrát za den má návštěvu. Ráno ji oslepí denní světlo. Instinktivně si zakryje prsa a ohanbí. Vidí obrys dvou postav. Vychrtlého mukla, který bojácně postaví na zem plecháček s věžeňskou kávou, obrys hrnku překryje kouskem chleba, rychle vycouvá. A neklidného mladého dozorce, který mukla doprovází. Mukl se na ni nepodívá. Přidělí denní stravu a pohled stáčí jinam. Dozorce vyčkává. Prohlíží si důkladně promrzlé zvíře v doupěti, oslepené světlem. Stojí proti sobě.

Venuše a její pasák. Dozorce vypískne a zvíře v kleci musí vypnout tělo do pozoru, odtrhnout dlaně od řader a připažit a nahlásit své jméno a číslo. Stojí tu nekrytá. Čeká. Nikdy se nepodívá na vlastní tělo; na světle se ho bojí. Tělo je nejslabší článek. Naživu ji drží mysl. Tělo se na mysl pověsilo a mysl vleče hysterické tělo dál, k životu. Když železné dveře zabouchnou, světlo odejde jako vlečka s nimi. Nakouklo, aby si ji prohlédlo.

Zavře oči. A pomalu je otevře. Přivykají na tmu. Přidrží se levou rukou zdi. Neodkrokuje tři metry. Chodidla obezřetně sune po betonu, centimetr za centimetrem. Až palec narazí na hrnek. Opatrně klekne. Do kolen se vtlačí drobné odštěpky kamínků. Nahmatá chleba. Osahá ho a celý strčí do úst a žvýká a polyká a představuje si bochníky chleba v regálech, nekonečné regály s bochníky teplého chleba, které lze rozlomit a skrýt v nich obličej a zahřát si tváře, bochníky, chleba jako matčino lůno, zalézt dovnitř; do bezpečného tepla. Oběma dlaněmi obejmě plechový hrnek. Prsty vtlačuje do plechu. Věžeňská žbrunda je vlažná, to je dar. Hltavě pije. Tělem protéká teplo a slast. Pije, i když je plecháček dávno prázdný. A pak si hrnkem, ještě hřejivým, přejíždí po celém těle, po zmrzlých prstech u nohou a vzhůru až k tváři, přejíždí plechovým hrnkem po celém těle, jako by to byla horká žehlička. S představou teplého bochníku chleba a rozpálené žehličky vstane a roztřeseně odkrokuje tři metry. Ucho plecháčku drží v prstech a naráží s ním do zdi. Vyťukává zprávu a odpovídá si.

Druhá návštěva přichází večer. Světlo ji neoslepí, jen ohromí zrůžovělou barvou; venku je soumrak. Soumrak milosrdně kryje, po čem pátrají oči. Starý mukl na zem položí plecháček s věžeňskou kávou, skloní hlavu níž, jako by ho cosi zaujalo na hliněné zemi, obrys hrnku překryje kouskem chleba. Bradu schovanou na prsou jako smuteční host. Pohřební panák ke zdi pohodí prázdný kýbl. Kovový zvuk se mohutně rozlehne; chrám rozezní varhany. Pak sáhne po prázdném plecháčku a zpola plném žanku. Kulatý dozorce, tak krásný, vyčkává.

Mírným hlasem promluví k ňadrům. Tělo se vypne do pozoru. Před dozorcovým dotekem ji chrání povlak špíny.

Železná vrata spolkně tma. Chodidla obezřetně suně po betonu, centimetr za centimetrem. Až palec narazí na hrnek. Opatrně klekne. Do kolen se vtlačí drobné odštěpky kamínků. Nahmatá chleba. Osahá ho. Krajíc je vykousnutý. Prsty zděšeně jezdí v půlkruhu, zbyl jí škleb. Nacpe si kůrku s měkkým lemem do pusy. Osolí ji slzami. Dokáže zařvat ty svině. Ted' nekřičí. Brečí. Tělo se diví, údiv ho paralyzoval, tělo se nepřipomíná. Tělo mlčí a má navrch, varovalo mysl od začátku: frajerko, to ty nevydržíš. Zlomí ji kus chleba vykousnutý muklem. Není tu voda. Otírá tělo o zeď, jako by se chtěla odrolit a oškrábat. Otáčí tělo podél zdi, jemně zaúpí.

Zrazuje ji vědomí, na které je tělo hákem navěšeno. Vědomí začíná propouštět vzpomínky. Snaží se ucpávat škvíry a našívat na ně pláty děrovaného plechu. Směřuje vědomí k výčtu latinských slov. K seznamu anglických měst. Zabalená do deky se klepe na pryčně. Dochází na nejhorší. Poruchy spánku. Vědomí se bojí usnout. A tělo s ním. Tělo je na něm závislé. Vědomí našeptává, ale tělo se vzpouzí, chybí mu motivace, ještě je plné zvědavosti. Na to, aby se zabíla, sílu nemá. Na to, aby vzdorovala tělu, které oslabuje její vědomí, když mu vyčítá hlad a zimu, sílu nemá.

Uprostřed noci tělo přemístí do normální korekce. Za budovou velitelství.

Místnost má žárovku. Bliká neuroticky na stropě. Jako by někdo žárovku oslepoval prudkým světlem.

Dozorce se škrábe z jámy, za zády bunkr a svinstvo v něm. Z nadhledu bunkr vypadá jako boule porostlá travou. Vydrápe se nahoru, vydechne a stáhne kabát ke kolenům; neohebná látka se přehrnula nad kožený pásek. Dozorce je vzorně přepásaný. Přehlédne strakatou

plochu v ostatném drátu. Jde večerním táborem k budově velitelství. Tábor zalehla kráva v ohradě. Bílé cákance sněhu a tmavé fláky černé zeminy. Slunce svítí a jaro mate, slibuje a rozdychtí se nesmírnou melancholií. Bude teplo. Vlačovky se vrátí.

V bunkru teplo nebude. A dozorce nechce nosit žrádlo až do bunkru. Ví si rady s každým, s tímhle ne. Ví, co je kdo zač, vrah nebo zloděj nebo zazobaný nadutec nebo Němec nebo Žid nebo Cikán nebo politický vězeň, zbedněnec nesprávné politické strany nebo sabotér nebo záškodník nebo kulak nebo dezertér nebo továrník nebo flandák nebo toho moc vystudoval nebo moc o všem přemýšlí a nenechá si to pro sebe nebo se vytahuje, protože se narodil jako fešák. Zásadní roli hraje, jestli je dozorce onen člověk osobně sympatický a ví, co je respekt k pánovi, pak i nálepky blednou. Jenomže co s tímhle bunkrovým zámotkem.

Nikdo nic nikomu jasně neřekl. Velitel významně mlčí, záležitost nejvyššího významu, nejvyššího utajení a nejvyšších příplatků, ruku nevztáhnout, potomek pohlavára, co točí filmy a režíruje divadlo a filmy točil už za nacistů a filmy bude točit vždycky. Přivezli kluka. A je z toho holka.

Dozorce je vzteklý. Dotknout se toho nesmí. Ztřískat někoho je omamné, na Žižkově boxoval, seřežeš, zmlátíš, zklidíš se i nabudíš, zapomeneš a zatoužíš. Být na straně silných. Situace bývala přehledná. Než se v bunkru usadilo hovádko boží.

Najde skulinu, jak vzdorovat. Ukáže, kdo je tu pánem.

„Budete se střídat jen dva dozorce. Jinak tam nikdo nepoleze, aby nežvanil.“ Řekl mu velitel tábora.

Už s sebou nesmějí vodit mukly. Kafáče a chleba a zasraný žanky by měl tahat sám. Mladej to dělá, jenomže mladej je nadšenej vůl, plní příkazy a myslí si, že válka pokračuje a za rohem se chystá další, studená. Neví, že svoje musí ohlídat s fištrónem. Neví, že dozorce, co tahá pochcanej kýbl, ztratí autoritu. Už ji u muklů, co tu tvrdnou roky, zpátky nezíská. Rozhodnost a pěst, chlapečku, rovnou na solar, ber si s sebou mukla dál. Dozorce poruší předpisy.

Za dozorcem klopýtá mukl. Hošan, co chtěl stejně jako zámotek v bunkru za kopečky, toho lehce umlčí. Dozorce vymyslí fígl, který obhájí i před Červeným křížem, co se sem chystá na kontrolu. Udělá dobrý skutek. Zámotek vyvleče do lidské společnosti. A kluci na cele mu budou vděční za trochu lidského tepla. Zaváže si je.

„Vo tomhle, mukle, nemukneš. Nebo pomážeš do bunkru ty. A klidně polkni, parchante zlodějskej.“

Mukl polkne. V slinách se rozpustí chleba a zesládne. Jako by se zakousl do dortu.

Vdovino tělo se ošívá. Dýchá mělce. Vdova nechce číst dál. Položí čelo na stůl. Světlo jí stéká do vlasů, nemůže dýchat.

Policista se nedozví, že ženino tělo se napojilo, že ženino tělo toto napojení neumí pojmenovat, je pro ni nové a neznámé, jsou to pochybnosti o tomto světě, pochybnosti, jaké vyklíčily v těle čtyř žen, které se rozpustily a ztratily v labyrintu přízemí domu pod Petřínem, pochybnosti vyklíčily v živém mase, protože paměť těla je něco jiného než paměť, která je výběrová a tak ráda se líbá s fantazií.

Paměť tisíciletého těla neklame a tělo se okamžitě rozezvučí jiným jazykem, svým jazykem, takže jednou zneužitě tělo je solidární s každým jiným zneužívaným tělem kdekoliv na této zemi, a chce mu ulevit, protože se chce zbavit vzpomínek, a to se mu nepodaří, pokud se totéž bude dít kdekoliv pod sluncem a pod měsícem.

Vlaštovky vesele pokývají hlavami.

Žena prolisťuje přiložené fotografie. Některé viděla za jitřního světla nahoře pod mosazným svícnem. Pod kuzelem střízlivé lampy vypadají jinak. Vypadají jako rodina, tři dospívající holky se starší sestrou. Smějí se, jsou na výletě u severních moří, fouká silný, mladistvý vítr, duj, ty bláznivý, duj, moře je zčeřené a přiopilé nadějí, vítr rozechvívá vlasy a rve z nich silnými zuby široké sukně; přimhuřují oči, chycené ve spárech slunečních paprsků.

Vdova mhouří oči, potlačí chuť nasadit si sluneční brýle. Přejede si rukou tvář; v rýhách uprostřed dlaně se zachytila zrnka písku. Vdova rychle otře ruku o stehno. Fotografie je stylizovaná, fotografie není momentka. Jako by se do ramen tří dětí zaklesly orlí pařáty; srpovitě zahnuté orlí spáry patří vynalézavé Dianě.

Vyhublé dítě stojí s otevřenými dlaněmi k fotoaparátu, z dlaní mu vylétli ptáci. Nebo z ruky vypadly odjištěné granáty. Není jasné, zda je to děvčátko, nebo kluk. Houslisty ve fraku se drží vyhublá, bosá holčička, pokrčenou nohu má zafačovanou. Dvě děvčátka, nad nimi se tyčí a za vyzáblá ramínka je drží mladička a fešácká americká vojačka v uniformě, s lodičkou na hlavě. Vypadá jako herečka z předválečného filmu. Dívčím dlaním hrozí, že se promáčkne, jak pevně se drží. Oči vystrašeně vzhlížejí k vojenské lodičce a silnému, zahnutému zobáku.

Vdova míchá výstřižky z dobových novin své země. O narušitelích hranic; v seznamu zrádců je podtržené Birgitino jméno.

Vdova se zvedne od stolu. Prosmýkne se k Policistovi. Jeho šíje je pohlcena příběhem jiného těla.

Žena záda obejmě, políbí temeno.

Vdova se vrátí úzkou roklí, jako by byla povinna vyhoštěný text dočíst a zjistit, co se z něho vyklube. Nečte, přeskakuje řádky. Tělo se potí. Ruce překříží ohanbí. Pevněji si tiskne vaginu. Víří v ní věty, slova neví, kam se přiřadit. Pochytává je, zapisuje do paměti, střílí do vzduchu a netrefí. Hejno se rozprchne. Věty ji opouštějí jako cáry papíru, které rozfouká vítr. Vlaštovky se rozpojily.

Proces s ní nebude veřejný.

Proč.

Odmítá mluvit česky. Chce vypovídat v angličtině.

Je to jazyk nepřátel.

Musí zmizet.

* * *

Sedí v uxorsko-hiomské restauraci. Uždibují vidličkou hummus. Erika má nekonečnou přednášku o tom, jak dělává hummus ona, kolik tahini do něho dává, v které zemi jakou cizrnu kupovala.

Diana se fintí v zrcátku. Zrcátko putuje z ruky do ruky. Ruka tiskne spoušť. Yusuf na stůl položí pozornost podniku.

„Jen pro staré a dobré známé.“

„Staří jsme. A známí taky,“ neodpustí si Birgit. „Jak dlouho máte tuhle restauraci?“

„Deset let. Otevíral jsem ji s bratrem.“

„Bratr je tady?“

„Odjel před měsícem domů. Aby si našel manželku.“

„Místní ženy se mu nelíbí?“

„Chce založit rodinu, potřebuje silnou a mladou a řádnou ženu, pannu.“

„Místní dívky se mu nelíbí.“

„Znáte místní mládež.“

„Ne.“

„Nevědí, co se sluší a patří.“

„To nevědí.“

„Samá dekadence. Žádná poslušnost. Kdybyste ještě cokoliv potřebovaly...“

„Jste hodný. Děkujeme moc.“

Hodný kluk Yusuf mrkne na zvadlé grácie. Odejde za kumpány k baru. Přejdou plyně do mateřštiny.

Diana ho pozoruje. Diana šeptá, opeřené hlavičky souhlasně přikyvuují, zobáčky plné hummusu.

Erika s Birgit se vydají ke škole. Diana zaplatí. Mimoděk se dotkne hřbetu Yusufovy pevné ruky.

* * *

Policista sedí a nelistuje. Přeje si, aby se dveře otevřely a vešly tři dámy.

Řekne Vdově, že ztrácí půdu pod nohama. Jednoho dne bude muset vysvětlit, proč odhalení oranžového domu a usvědčení starých paní odkládal.

Třeba ti zaplňují mezeru po babičce Josefě, řekne Vdova.

Možná ano, možná jsem si ji v pozdním věku takhle představoval. Jako dámu. Měl bych je chránit.

Dosáhnout takového věku a udržet si rozum a udržet si humor a vtip a šarm, to je to nejhezčí, co život může člověku dát, zasní se žena.

Těla působí mladistvě, připomene Policista. Mezi babičkami náhradnicemi je mi nejmilejší paní Diana. Takový vůdčí, vášnivý typ, i když netouží po moci.

Žena chytí Policistu za jelenicovou ruku a odvede ho ke své lampě. Ukazuje mu Dianu v americké uniformě, s lodičkou na hlavě. Policista řekne, že Diana je vdova po americkém magnátovi a pracovníkovi výzvědné služby, který za války fotil, Diana je fotografka, americká antropoložka a etnoložka, podnikla řadu výzkumných cest do západní a východní Evropy a do Indie, praktikuje jógu, učila se v Indii u gurua jménem Iyengar, to je Ind, který pečoval o těla houslisty Yehudiho Menuhina i belgické královny Alžběty, na internetu je i dávná fotografie, na níž stojí Diana na hlavě, a pod snímkem titulek *Great Lady*.

Mně připadají jako královny z pohádky, kterým je Sněhurka dávno lhostejná, usměje se žena. Dianu mám taky nejradši. A podívej, malá Birgit Stadtherrová, tehdy Buchová.

Mně je líto, že je musím udat, řekne Policista.

Udat je nemusíš.

Musím.

Nezapomeň, co pro mě udělaly.

Co pro tebe udělaly?

Osvobodily mě, řekne vážně žena. Díky nim znám tebe. Podívej se na ten spis o Indii, co čteš. Každých dvacet minut je znásilněná žena.

Zamlčením zločinu se stávám spoluviníkem, řekne Policista.

O tomhle domě přece nikdo neví, řekne žena. Jenom já a ty. Ach, Ty.

V tu chvíli se dům pod Petřínem postaví mezi ně. Její pohled je nezkalený, poslouchá signály těla. Policista má pořád pocit, že dům je podminovaný, díky němu je Praha hlavním městem světa, dům řídí svět a neviditelné nitky se cuchají a kumulují, až tou houštinou není vidět nic, a z těch nitek se splétá nový provaz a ten provaz tentokrát přidusí jeho, oprátku už mu chystají a on neví kde. Jak rád by se napil, ale zná se, ví, že ruský mužik by nepil málo, hmmm.

Věty vystupují z mlhy, vynořují se z vod, psané neviditelným písmem. Slepec se naučil Braillovo písmo a konečně se začel do příběhu, který tušil; jakási válka se vede a vede se každý den.

I Vdova ze skleněného domu na kraji města vedla svou soukromou válku.

O které se Policista detaily nikdy nedozví.

Policista je s Vdovou zpátky v skelném domě na okraji Prahy. Dveře skleněné terasy jsou odsunuté. Opírají se o rám dveří, oba kouří. Spárami venkovních dlaždic prorůstají dvě nitky a na nich lístky. Neuhašené vajgly odcvrknou do noci. Kolem prosvítí těla a rudá světýlka zaklapnou v zobáčcích. Ještě jsou tu, vlaštovky. A nikdo je nekrmí. Někdo je pod nimi, hmyz; tady řetězec obětí dává smysl.

Sedí na japonském koberečku uvnitř prosklené terasy, prohlížejí si fotografie rodičů a prarodičů a sebe samých, když byli dětmi. Někdy ti pustím video, na němž je natočená zahrada domu, kde jsme vyrůstali s bratrem a sestrou, nejvíc tam bylo třešní, k jídlu nikdy nechyběl třešňový kompot. Babička Josefa chtěla, aby ta obrovská zahrada byla nafilmovaná ve všech ročních dobách, po dědově smrti se dům prodal, to už ztrácela zrak. Babička je tam

zachycená krátce a jen třikrát. Sama vypadá jako luční kytka, jako vzácná pampeliška, jako květ sakury. Vždycky když ji vidím, brečím.

Tak mi to nepouštěj, řekne Vdova.

Ale já brečím rád, řekne Policista.

Dívají se do noci a dělají se o novou cigaretu.

Nesahej na mě.

Co se děje?

Dneska ne.

Slova nejsou v lásce potřeba. V lásce mluví těla. A ta si nelžou.

Kdybich se tě bál, nebyl bych si tě namluvil. Když jsem si tě namluvil, nebojím se tě.

Kdybich se tě bála, nedovolila bych ti, aby sis mě namluvil.

Mluví spolu o všem. Vdova se svatební fotografií v ruce vypráví, jak ji rodiče drželi doma násilím, každá holka se bojí, že zůstane bez muže, stejně jako se sedláci báli, že přijdou o dobrou sklizeň. Vypráví, jak vypadal milostný život s bývalým manželem. S mužem si nerozuměla, ale jeho erekce byla nekonečná. Nejprve zpanikařil a bral podpůrné prostředky, bylo to, jako by mu stál celý den. Mám teď doma disneyland, říkala si tehdy, mladá a hloupá. Viděla v něm, co vidět chtěla. Sílu a jistotu a vlídnost a opěrný bod. On v ní viděl, co vidět potřeboval. Nevěděla, že patří k mužům, kteří své sebevědomí odvozují jen od sexu, od kvality milování. Smrtelně by ho ranilo, kdyby si našla milence. To by ji zabil. I bývalé ženy atakoval vulgárními maily, když zjistil, že s někým žijí. Nikdy by nepochopil, co se jí přihodilo s Policistou. Nedochozelo mu, že sexuální násilí nemá co do činění se sexualitou, ale s mocí a ponižováním. Nechápal, že si s asistentkami nemůže dělat, co chce, že není válka, že mu to neprojde.

Nikdy by nepochopil, že se lze zamilovat, aniž by s mužem spala. Že pravá láska a radost je nezištná a bez žádostivosti. Nebo že se s Policistou dlouze milují, ale cílem není orgasmus, cílem je propojení. Cílem je dívat se do očí a laskat se. On se vždycky zamiloval až poté, co se s dotýčnou vyspal. Při milování pozoroval s uspokojením sám

sebe. Když zatoužil, musela přeorganizovat den. Objednával si ji na hotelový pokoj jako vydatnou snídani nebo odpolední svačinu. Přepadal ji o dopoledních, kdy měl čas, ona musela odsunout práci, *jen* jeho práce byla důležitá. Svlékl se rovnou do naha a úd měl ztopořený, nepromluvil na ni. Kalhoty a košili si pečlivě složil. Než otěhotněla, nebyli spolu na jediné výstavě, procházce, koncertu, výletě, nebyli v divadle. Ona si ho brala mladá a chtěla mu od prvního dne vytvářet zázemí. A on ji při tom očividně rád nechal.

Poslední dobou na ni vytahoval citáty, které si vypisoval z knih Birgit Stadtherrové, rozené Buchové. Omílal Voltaira, že žena je slabší než muž už na základě fyziologie. Pravidelné krvácení ženu vysiluje, říkal. Vysiluje ji dlouhé těhotenství, kojení. To všechno *jen* dokazuje, že není určena pro práci nebo činnost, která vyžaduje sílu a výdrž. Omílal Jean-Jacquesa Rousseaua a jeho věty z textu *Emil aneb O výchově*. Ženy jsou *jen* věčně dětinské a neschopné racionálního myšlení. A když mu oponovala, křičel, že docentka Stadtherrová s tím souhlasí a docentka Stadtherrová je tady mezinárodní autorita. Byl úplně pod jejím vlivem. Úplně.

Povídají si a nelžou si; Policista měl dům bez paní, Žena měla tělo bez pána.

V mužově pracovně, kde nikdo neutírá prach, listují v Birgitiných knihách, aby se dočetli, do jakého kontextu Birgit citáty vsadila a jak břitce je okomentovala. Musí to být žena chytrá, ale chladná jako ocel, řekne Policista. Té se bojím. Paní Adlerové se nebojím.

Otevřou si víno. Sedí na pohovce. Policista vytáhne z tašky jakési kopie kopií, mluví a mluví, paní Birgit rozhovory nedávala, *jen* trusila drobné glosy při křtech knih a horlila na čteních. Erika Eisová v rozhovorech odpovídá krátce a stručně, novináři z ní jsou nešťastní. Ty ženy ovládají umění, jak mluvit, a o sobě nic neříct. Úryvek jednoho z rozhovorů Policista Vdově přečte.

Odpověď: Od určité doby jsem pozorovala situace. Neúčastnila jsem se jich.

Otázka: Proto se věnujete filmové režii?

Odpověď: Jiný důvod nemám.

Otázka: Vyčítají vám cynismus a nekomerční přístup.

Odpověď: To mi vyčítají správně.

Otázka: Překvapuje vás, že si do Cannes vybrali právě váš film?

Odpověď: Ne. Vás ano?

Otázka: Jistý druh překvapení to je.

Odpověď: Jistý druh překvapení k životu patří. Ještě něco?

Otázka: Ani jsme nezačali.

Odpověď: Už se mi začínat nechce.

Otázka: Poslední otázku. V čem vidíte největší nebezpečí pro dnešní svět?

Odpověď: V dětinštění.

Otázka: Tomu nerozumím.

Odpověď: Moderní konzum a média a internet dělají nejen z Evropanů a Američanů děti, které neustále hledají něco nového. Dokud nenastane hraniční bod, kde už ani nebudou rozeznávat hranici mezi hrou a skutečností.

Otázka: Já bych se chtěl spíš zeptat –

Odpověď: V lidském chování není nebezpečný ani tak sklon k nepřátelství, jako k dětinství.

Otázka: Tomu čtenáři nebudou rozumět. Já bych se rád vrátil k filmu –

Odpověď: Znáte Karla Maye?

Otázka: Ne. Já –

Odpověď: Adolfa Hitlera znáte?

Otázka: Jistě.

Odpověď: Dětinství je nevypočitatelné. Hitler trpěl dětskou a vášnivou láskou k románům Karla Maye.

Otázka: To není naším tématem.

Odpověď: Hitler knihy nehltal jako ostatní v chlapeckém věku, ale mezi dvaceti a třiceti lety. Vidíte, v jakých snových představách

se ocitl Vinnetou. Hitler byl narcis, pro narcise bývá fantazie reálnější než hmatatelná realita.

Otázka: Rád bych se vrátil k vašemu prvnímu filmu o houslistu Menuhinovi.

Odpověď: Znáte skladby Benjamina Godarda? Neznáte? Neznáte. Poslechněte si je.

Policista přisune Vdoviným očím další text, publikovaný před lety, který napsala Birgit Stadtherrová. Přisune ho Vdoviným očím, jako by jí psal milostný dopis, neustále být hotov připustit, že druhý je něco jiného než to, co v něm čteme, když je tady, anebo když na něj myslíme. Číst v něm že je jistě něčím jiným, možná úplně jiným než to, co v něm čteme.

Vdova je unavená, neposlouchá, *jen* přikyvuje a *jen* se Policistovou horlivostí kochá a *jen* se vpíjí očima; očima si osahává jeho tvář, obkrouží rty, mezi nohama cítí mravenčení a touha jí nedovolí vnímat slova, miluje ho tolik, až ji svědí kosti.

Možná to jde, pomyslí si žena. Mluvit a chovat se rovně. S muži to jde *jen* radikálně, bez ustupování a lítosti: *jen* tak se všichni osvobodíme a vstoupíme v nové, rovnoprávné vztahy. Konec vztahům dominancepodřízenosti! pomyslí si Žena.

Podívá se na Policistu a řekne.

S muži to jde *jen* radikálně, bez ustupování a lítosti; *jen* tak se všichni osvobodíme a vstoupíme v nové, rovnoprávné vztahy; konec vztahům dominance–podřízenosti.

Ano. Přitaká Policista. Ano.

Nechci vědět, co děláš, když nejsi se mnou, víš. Lásko, nech už je být.

Jsem tím posedlý. Nejsem toho schopen.

Tak se k nim přidej.

* * *

Chodí si světem, ukazuje na ně prstem. Není liknavá a je meto-
dická. Lepí se na ni, vrní blahem. Kamarádit se s Medovou je vy-
znamenáním; vypínají hruď. Medová je vyvolená, je těsno po boku
fešandy, je poctou kráčet po štíhlém boku ostré a divoké a úspěšné
a krásné převoznice.

Která je po úzkém mostě převádí z dětství do dospělosti; po
mostě, který nikam nevede a který končí uprostřed masožravého
oceánu.

Která ignoruje vrstevníky, do piči, ty vole, jo, *jen* se podívat, to
snad chápeš, ty čuráku, ale čum na ty kozy, vole, seš hornák, nebo
dolňák? Je kolem ní těsno. K ní se střemhlav řítí všechny Mařenky
i Jeníčkové, co se způsobně drží za ruku a touží ochutnat perníček
dospělosti a cumlat příslib. Přílíznout a přišukávat. Na lopatě končí
oni.

Hejno ochmýřených, zmatených ptáčat učí Medová létat. Cvr-
likání se jim zadrhne v hrdle. Políbí je na zobáček. Vyklove jim oči
a přistříhne křídýlka. Medová jim dá zadarmo drogy. Medová zná
byt na hlavní tepně. Medová má peníze. Medová je bujná vrátná,
mává před očima klíčem ke svatyni, klíčem otáčí mezi stydkými
pysky panen, pouští šťávy a rajcuje ji to. Jejich mysl se miluje s Me-
dovou, zatímco těla jim drancují.

Je to sup, pomyslí si Erika.

Ne, od supa se pro šerednost každý odvrátí a odfrkne si. Je to
vzácná a půvabná kukačka přitvořitelka. A kolem ní cvrlikají a švi-
toří a štěbetají a šveholí a čechrají si peříčka andulky a hrdličky
a cácorcky a jiříčky a břehule a žežulky a moudivlácci a sýkorcky
a modřinky a lindušky a čečety a křivky a holubičky a žvatlavá
kavčata.

Medová je bohorovná. Ze všech naseká vyjevené hýly, psssst.

Erika špehuje Medovou. Medová je záhadou. Peníze má. Harmo-
nickou rodinu má. Učí se dobře. Mladí kluci za ní slintají; staří muži

slídí za nymfičkou, co tančí pozdrav měsíci a v baletní sukýnce komíhá prstíky. Možná to existuje, řekne si Erika. Možná to existuje. Nerozeznává dobro nebo zlo. Nudí se. Je jednoduchá. Neví, co znamenají slova empatie nebo soucit. Hraje si.

Kdyby mi bylo čtrnáct, taky bych se nechala lapit, taky bych se stulila pod medové křídlo, slastně horké a nebezpečné, tulila bych se ráda, uvědomí si Erika. Sedla bych na sladký lep, nechala bych se krásou zasněžit.

Na Medovou se nalepí další cácorka. Medová ji za příslib lepšího krmení a pestrého peří chytne do klícky. Klíčku opatrně přenesení k ptáčnickovi až do domu. Chtěla bys crack, ale nemáš čím zaplatit? Pořád ti na kostech dost masa zbývá.

Z ptáků se do klecí zavírají ti krásní. Měkké tělíčko z klícky něžně vyjmou, sotva ochmýřenou kůži pohladí. Hladí vlaštovky po srsti. Vlastně po peří. A stisknou.

Medová krmí ptáčnický v hníždě každý den. Každý den jim dodává bílé masíčko s rovnátky. Není to Medová, je to Medové monstrum. Za dne se o tom nemluví. Nikdy se o tom nemluví. Zmučená ptáčata nevarují další.

Erika utrhne lístek bazalky. Vloží si ho obřadně na jazyk. Polkne, jako by polykala svátost oltářní. Potřebuje jilm.

* * *

Miluje se s ní a nechce se jí pustit. Oči se nezavírají. Oči se do sebe zaháknou. Jsi nepravděpodobná, šeptá jí. Jsi fluidní, neuchopitelná, svéhlavá, svévolná, nesnesitelná, přitom ukotvená k dítěti, božstvo, ke kterému vzhlížím. Šeptají si. Jak to máš ráda. Jak to máš rád. Miluju, když do mě vnikneš poprvé a skláníš se nade mnou, a miluju, když ho mám v puse, a miluju, když jsem na tobě, a miluju, když mě lížeš a nasliníš si prsty a hněteš mi pošteváček, to je král slasti, víš. Miluju, když si tě ochutnávám, a miluju, když jsi na mně, a miluju,

když jsem v tvém zadečku, a miluju, když si mě vysaješ, miluju tvoji horkou kundičku a miluju tvého pevného čuráka. Mluví na sebe a všechna slova jsou v měkké náruči jemná a žádná slova tohoto světa nejsou vulgární, slova nic neznamenaají.

Jen řeč těl a vakuum. Postoj nepřipoutanosti. Velmi ceněný.

Vyprávějí si, jaké to bylo poprvé. Jaké to bylo, když přišla o panenství. Je rád, když řekne, jak byla zvědavá a velkolepě zamilovaná. Žádná umaštěná kliše, žádná rozverná party, ani opilá, ani v podstatě znásilněná pubertálními kamarády, kteří opakují, co viděli na internetu, a přeposílají si porna, čím tvrdší, tím lepší. Nebo na gauči rodičů. Nebo pod tlakem staršího kluka. Stalo se to na vysoké škole, když jí bylo devatenáct, to už o svém těle něco věděla, už viděla a slyšela a cítila, co všechno se s ním děje. Tělo vědělo, co nechce. Hodně kluků chce při orálním sexu držet dívčí hlavu. Těm už uměla říct, že tohle ne. A nejhorší bylo vydržet tlak, masový tlak, když už dvanáctileté spolužačky říkaly: já už jo! Dneska ví, že lhaly, když tvrdily, že to mají za sebou. Je to zvláštní; v dřívějších staletích všichni chtěli *jen* pannu, dneska pannu nechce nikdo.

Jaké to bylo, když přišel o panictví. Vypráví jí, jak se zamiloval do baletky, jak si na ni počkal, jak s ní žil, jak nechápal, že je nymfomanka, jak se milovali několikrát za den, a když se s ní jednou nemiloval tři dny, udělala mu scénu, že ji nemiluje. Když ji živil a po večerech studoval, budila ho ve čtyři ráno, aby spolu ještě hodinu vláčně souložili, a jakmile se utahaný vracel a překročil práh domu, vrhala se na něho. Vdova mu řekne, to musela být velká láska. Ne, řekne Policista, nic jiného nás nespojovalo, *jen* sex, a byl jsem mladý a stál mi pořád. To není normální, to nebylo normální. A já se pozoroval, jak s ní šoustám. A pak mi v klidu zahrnula a já jí z trucu taky, se všemi jejími kamarádkami, a pak jsem to sekal a kosil, já, totální Proutník, ranila mě hodně, bolelo to, a pořád jsme byli spolu, ale to už mě pohltila práce a pak jsem s tím seknul jinak, nechtěl jsem

emirátech, Saudské Arábii, Bahrajnu, fotografie uříznutých nosů, když se Afghánky pokusí utéct z donucených sňatků, fotografie zmizelých školaček v nigerijské buši, těla se proměnila v hejno vlaštovek; fialové kolibří písmo šacuje konkrétní těla. Nad mnohými těly se jako zabodnutý oštěp vzpínají fialové kříže bez ukřížovaného.

Strohé písmo nepíše; telegrafuje. Odkud, kdy a jak je násilí organizované. Jak a do jaké míry a v kterých místech je sexuální násilí tolerované, tolerované tyrany i týranými těly.

Birgitino kolibří písmo ztrácí glanc. Čerstvá kovová krabice, na víku se kácejí písmena, čeho docílí bohatý svými penězi, chudý dosáhne *jen* svou silou; stálo to život tolik vlaštovek, nemohly se vrátit domů; popisovaly dění jinýma očima, pravé oko vidí něco jiného než levé, letět lze jen rovně dopředu. Popisovaly jara...

Policista spustí hudbu. Za rozmachu pána, který se nebojí, a hudba vlaje domem, Menuhin. Náměstí. Demonstrace. Na zemi leží nahá dívka, policisté ji bez povšimnutí míjejí. V davu muži oddělí ženu. Zatáhnou ji do tmavého kouta nebo do stanu. Nakonec vezmou nůž a vaginálně ji zraní. Kolibří písmena se netěší vytukáváním rytmů křídel. Orlí strohé písmo neztrácí glanc: i ženy hrály během všech lidských revolucí důležitou roli. I teď je zastrašují. Aby zmizely z veřejných prostranství.

Nastává čas revoluce těl. Válka pohlaví nikdy nebyla. Válka pohlaví je dnes nutná. Sever proti Jihu. Jih proti Severu.

V červeném šanonu je v několika jazycích jasně formulovaný projev a stanovy a pokyny nejen pro mediální akci, ale i pro založení občanského sdružení pod firmou QUAIL, kam se ženská těla mohou obracet.

Policista není unavený, trhá hlavou v rytmu houslí. Oranžový dům je hnízdo, v němž se zotavuje. Kde se odpojí od země, ve které žije a pracuje a kde je jeho práce marná.

Rozumí třem vlaštovkám. Práce nemá být marná a život má mít smysl.

Policista myslí na poloslepou babičku Josefu. Pustili ji z nemocnice na čtrnáct dní domů, uklízela a rozdávala příbuzným své věci. Hnízdo jistoty, pevnosti, přehlednosti, a ten kokos nezapomeň dát do té posypky na koláče a bez sebedůvěry se žije těžce, pohladila ho. Věnovala mu obraz dvou mladých žen, které předou; u kolovratu stojí Smrtka. Smrt je mír a radost, řekla mu. Věnovala mu kukačkové hodiny a budík a komínek bílých kapesníků, kterým do rohu vyšila monogram. Věnovala mu prstýnek po dědovi. Děda prsten nenosil; ornamenty na kruhu byly, a nejsou zachovalé. Babiččin prsten, který nesundávala, byl celý omšelý a odřený. Policista si dědův prsten nasadil, přidržel obruč na prostředníčku. Babička uměla *vtáčie mlieko*, to se naučila na Slovensku, strava nejchudších, v teplém mléku se rozkvedlá bílá mouka.

Druhý děda svou ženu přežil o sedm let. Sedm let se trápil, chtěl zemřít, chtěl zemřít smrtí své ženy, sedm let už *jen* čekal na smrt, život byl mělčina. Neurychlil nic. Život sedmi let byl marný život, naplněný *jen* lítostí a vzpomínáním na milovanou ženu, lítost a špatné svědomí jsou špatní rádci. Policista si tehdy myslel, že je to marný život. Odmítal u dědy jíst, přestože během řídkých návštěv kvůli vnukovi vařil rajské a svíčkové a okurkové a gulášové omáčky a maso a knedlíky.

Nacpal si pusu a vyplivl všechno do záchodu.

* * *

Pozdrav měsíci. Nabírají do dlaní pomyslnou vodu. Nabírají vodu do žlutého kalichu, aby z těl smyly špínu a kal tohoto dne.

Vlaštovky proletí kolem a ze zobáčku upustí slůvko *jen*.

Diana jede s Maxem oficiálně jako jeho asistentka. Neoficiálně jako jeho milenka. Vyfasuje uniformu s elegantní kravatou. Vojenskou lodičku do plavých, nazrzlých vlasů. A helmu.

Poválečné vlaštovky mají v očích *jen* intenzivní nepřítomnost, jsou pohrouženy do sebe. Nevnímají, že jsou fotografovány. Vypadají jako zátiší z domů devatenáctého století, jako dívka na obrazech dánského malíře Wilhelma Hammershøie. Portrét malířovy sestry z roku 1885 visel v tátově pracovně. Když se na ni Diana upřeně podívala, dívka se měnila ve vlaštovku s nataženým křídlem a zdálo se, že tam je i není. Malíř ji zachytil v nestřeženém okamžiku; o něčem si přemýšlela, cosi ji trápilo, něco uvnitř, co nebylo z tohoto světa, ten obraz vypadal, že nebyl namalovaný, ale nafocený vlaštovkou.

Erika se opírá o zeď. Šťourá klacíkem do zvlhlé hlíny. Máchá rukou ve vzduchu. Diriguje hejna ptáků. Spojuje ukazováčky a palce, vytvoří kruh. Dívá se do něj. Oči se sunou, zachytí mraky. Z kruhu mraky uniknou. Oblaka se drobí. Nebe má lupénku.

Tak ji Diana vyfotí poprvé.

Diana chladnou Eriku nespustí z oka fotoaparátu. Erika stojí opodál, pozoruje ostatní děti, jak si hrají. Nabodnou na tenký klacík běláška. Těší se pohledem, dokud se neutřepotá k smrti a nerozpadne. Žízalu chytanou na opačných koncích a roztrhnou. Ty nejdřezší žadoní o jídlo. Zalžou, že příděl nedostaly.

Do tábora zamíří americký houslista Yehudi Menuhin. Erika zažije krátký koncert v lazaretu. Zachvátí ji horečka. Diana horečku zvěční. Erika zírá na štíhlého houslistu. Erice je dvanáct. Prsty stepující na strunách vidí poprvé.

Vyskočila z okna rodinného hospodářství. Poranila si nohu. S pochroumanou nohou se plahočila několik kilometrů.

Vojáci v předsíni mluvili rusky. Vojáci na poli mluvili německy. Erika neřekne, jak se jmenuje. Matka ji před sebou strká a nabízí Rusům; s nadějí, že zachrání dům. Stodoly. Poslední krávu.

Vyskočí z okna. Krávu zachrání, rodinu postřílejí a natáhnou si na oteklá lýtka bratrovy a tátovy holínky.

Dianu rozlítí slůvko *jen*. Domáhá se došetření Eričina případu.

Obracejí oči v sloup. Ani papíry nemá. Lapálie nikoho nezajímají.

Byla *JEN* znásilněná.

Ta intenzivní nepřítomnost, s jakou se nedívají do kamery.

Tehdy zdvihne Diana oči k obloze. Všimne si vlaštovek. Všimá si formací a nebeského baletu a dějinného údivu. Obletí svět a *jen* u člověka nalézají masové vrahy. Člověk je jediná bytost, která není přizpůsobená své vlastní společnosti.

Diana čte vzkazy vysoustruhované na nebi.

Jako by se to stalo jejímu tělu. Sáhni si do sebe a pros za odpuštění. Je-li toto svět, se kterým je nutno se smířit, nechci s ním mít nic do činění. Trestní oznámení nikam nevedou. Max se zlobí. Jí je jedno, jaké národnosti jsou pachatelé. Jí je jedno, jaké národnosti jsou oběti.

Narazí na válečné pole, které nezná období míru. Existuje tichá dohoda a území, které není a nikdy nebude osvobozené, které může být všemi dobývané, kde je každému všechno dovoleno. Zorané pole. Lán černé, úrodné zeminy. Jmenuje se tělo slabšího. Tělo jako válečné pole. Podávat trestní oznámení na vítěze je směšné.

* * *

Diana sedí u konferenčního stolku ve Štičině kanceláři. Na stůl vysází nový vějíř bankovek. Štika je přepočítá, dvakrát se splete, začne znovu. V hotovosti peníze už nikdo nenosí, *jen* bohatí Rusové. Štika se mírně vzpěčuje.

„Důkazy jsou chatrné.“

„Můj pocit v podbřišku nelže.“

Štika se nenechá vlákat do pasti. Proč sem paní Diana zatahuje jógu. To je *jen* záliba, koníček, povyražení, co všechno se vejde do lidských osudů na březích dravé řeky, *jen* mělčina dělí smrt a život. Vymění si nové dokumenty. Diana předá i list popsany polodětským písmem, list je složený do podoby vlaštovky.

„To je Milenčina výpověď.“

„Jak dlouho vy tři vlastně takhle cestujete?“

„Přátelíme se s přestávkami od konce války.“

„Bydlíte spolu pořád?“

„Bydlíme spolu od té doby, co nás opustila naše společná přítelkyně Ingrid a co jsou Birgitini synové dospělí. A já jsem s nimi proto, že Birgitino i Eričino tělo se dlouho zbavovalo minulého století.“

„Jak jste to přežila vy?“

„Smály jsme se spolu. Vtipkujeme o tom mezi sebou. Někdy. A já tělům ukázala sílu sebeočistění. Odpojení od minulosti, neotáčet se, říkám jim. Cvičíme spolu.“

„Nikdy jste se nesblížily?“

„Myslíte jak?“

„No, jestli jste spolu nežily.“

„Myslíte nespaly?“

„To bych si nikdy nedovolila.“

„Ne. *Jen* se objímáme. My máme moc rády mužská těla. Jsme *rodina*, ale jiná rodina. Vůně ořechová. Domovem svět.“

Štika nerozumí, a už se neptá. Přidá rychlost. Udělá chybu, propásne svou vteřinu věčnosti; Diana by jí v této chvíli ráda všechno řekla.

„Jak víte, iniciovala jsem obnovení procesu na základě přezkoumání nových skutečností, děkuju za podklady. Ale nechtějí svědčit.“

Diana neodpoví. Nechtějí svědčit. Cítí se vinny. Mají pocit spoluviny. Tělo jim překáží. Tělo je zradilo. Tělo mělo orgasmus.

„Zdá se mi, paní Diano, že to celé přeháníte. Žiju v jiném světě, než jak mi ho popisujete vy. Já se držím předpisů. Bez patosu

a dějinného sentimentu. Potřebuju jasné a důrazné slovo, potřebuju svědky, potřebuju důkazy. S právem a zákony si nelze svévolně hrát. Je to celé nejasné a neslané a nemastné. Omluvila jsem se vám a řekněme, že jsme se před lety unáhlii.“

„Unáhlii?“

„Udělali jsme chybu. Stačí vám to?“

„Oběti jste zastrašili ještě víc.“

„Já to dneska vím.“

„Třeba mě někdy navštívíte.“

„A kde... kde je to vaše doma?“

Diana si vzpomene na oranžový dům pod Petřínem.

„Já už hnízdo nemám a slepovat si ho nehodlám. Ale například jara bývají nadějná a krásná v Praze. Uvidíme se u soudu.“

„A *jen* pro pořádek, paní Diano. Ta Julie, která byla na policii, není žádný spolehlivý svědek. Do školy chodí a nechodí. Žije s mámou. Máma střídá muže. Pracuje jako pokladní. Julii měla v sedmnácti. Vyučila se tkadlenou, jako většina žen tady. Textilní továrna je místní jistota. Má za sebou několik potratů. Julie do školy chodí *jen* občas. Předstírá, že opouští dům. Poflakuje se kolem. Pořád někomu píše esemesky. Bloumá se spolužačkami obchodním centrem. Krade oblečení a šminky. Domů se vrátí, jakmile matka odejde do práce na odpolední nebo noční směnu.“

Diana se dívá před sebe. Okenní tabulka. Ochranná fólie. Připadá si, jako by seděla v konzervě. Diana je neoblomná.

„Dnes mi uštvali jednu vlaštovku. Šest mužů.“

„Prosím?“

„Moji vlaštovku. Fotoreportérku v Indii. Dokud se to bude opakovat, neustoupím. Neustoupím té armádě mužů. A žen. Které to zlehčují. Protože se bojí mládí, protože se bojí konkurence, stoupnou si po bok mužů. A to už jsem si myslela, že vrána vráně oči nevyklove. Co všechno si ženy od žen nechají líbit. Stojím sama proti všem jen proto, že vím, co oběť zakouší.“

„O čem to tu mluvíte?“

„Jednotná armáda. Zbabělci. Znásilňují *ve skupinách*, rozumíte. Jako za války. Ne tváří v tvář. Jdou a loví ve smečkách. Loví maso. Loví těla, která považují *jen* za kus masa. Baví se tím. Znásilnění je zbraň hromadného ničení.“

Diana vstane. Skloní se ke Štice.

„Ke mně nebudete chodit na jógu.“

„Prosím?“

„Patříte k nim, k tomu gangu.“

„Cože?“

„Vy i ti vaši vyšetřovatelé. Gang šlo rozprášit už před lety.“

„Postupovali jsme podle pravidel.“

„Opjeli je do němoty a znásilňovali a nutili je spát i s jinými. V jednom případě to bylo dvacet chlapů.“

„Ale důkazy...“

„Důkazy, důkazy. Násilí je to přece organizované. Co kdyby se to stalo vaší dceři?“

Štika se prudce vztyčí. Málem se dotknou čely.

„Mojí dceři by se to stát nemohlo. Je dobře vychovaná.“

„To tvrdily všechny matky těch holek.“

„Mou dceru v této souvislosti laskavě vůbec nezmiňujte.“

„Nebo co?“

Štika se zarazí. Ví, jak velice dobře ví, že Diana se ničeho nebojí. Dotkla se citlivého, nejcitlivějšího místa. To neměla dělat. Mateřský pud nelze podceňovat.

„Je Diana vaše pravé jméno?“

„A není to jedno?“

Ruku si na rozloučenou nepodají.

Za oknem se mihne stín, není to pták. Je to list, který, na okno připlácl vítr.

Věci napěchují do modrých igelitových pytlů a hodí do popelnic. Stěhovaví ptáci a nad městem sněží, nebem poletují bílé vlaštovky, kterých si nikdo nevšimá, dokud nepadnou na zem, dokud se písmena nerozpíjí v kalužích po čerstvém dešti a nezbarví vodu do fialova.

Je to totéž a není to totéž. Všechno už tu bylo, ale pořád tu ještě něco nebylo.

Erika se uteče do svého jazyka. Pustí si *Ein deutsches Requiem*, opus 45 Johanna Brahmsa. Když to Birgit vidí, obrátí oči v sloup. Erika otevírá ústa a nevydá zvuk, zpívá od *Selig sind, die da Leid tragen* až po *Selig sind die Toten, die in dem Herren sterben*. Otevírá pusku, i když skladba dozní. Jako by chtěla pojmenovat ticho. Máchá rukama a krmí imaginární holuby.

LOV STŘEMHLAVÝM PÁDEM

Policista se potřebuje nutně napít.

Já taky. Venku fouká. Podzimní vítr je už *jen* žebrák. Ve městě mu nic nezbylo.

Sedí v baru *Bar and Books* se starým lékařem; nokturno a sokol kouří kubánský doutník. Opíjejí se. Policistovi se už *jen* při pohledu na okolní knihy zvedá žaludek. Sokol vypráví o nových případech hnijících těl. Policista pokorně poslouchá, s každou skleničkou spláchne touhu zmínit se sokolovi o oranžovém domu pod Petřínem, velký strom přitahuje vítr, zlatá tekutina, kterou do sebe lije, vypuzuje z mysli tajemství. Hladina alkoholu stoupá, uzurpuje si prostor těla jen pro sebe; vyplavuje tajemství na hladinu jako korek, korek sedí na jazyku, *jen* ho vyplivnout.

Možná je načase, abych... abych... abych změnil práci.

Copak? Stav vyhoření, mladý muži? To je normální. Říkám vám, pojedte se mnou na ryby.

Pozorují ženy, které vcházejí do šera a na jejichž tělech se mihotají odlesky zářivých svíček. Oči mužů ulpí na snědé kůži hebkých zad, hluboký a dlouhý rozparek chladné a blýskavé modři obnažuje páteř, která se jako had doplazí k lákavé rýze za okrajem smetanových krajkových kalhotek. Policista blekotá, aby na jazyk nevpustil Petřín. Vypadá tohle jako demimondéna? Nebo je to feministka?

Starý lékař neodtrhne živé oči od hada, který ho uštknul. To nevím. Těm jsem nikdy nerozuměl. Já oceňuji u žen *jen* umění flirtovat, oceňuji, když dokážou udržet byt nebo domek útulný a čistý, o vaření nemluvě. Zamilovaný jsem byl dvakrát a dvakrát nastal kolaps organismu. Milostnou strategii ovládá *jen* ten, kdo zamilovaný není. O co jde *jim*?

Policista zanícenýma očima zavadí o honosné dubové police s vázanými hřbety tušených knih, nocovky oblepují zdi baru, jevištní rekvizity se tísní u kulatých stolečků. Policista sedí na jevišti a knihy, vrtošivé publikum, ho napjatě a výsměšně sledují. Sokol se napije.

Třeba takový Truman Capote v povídce *Poušť Mojave*. Četl jste to? Nečetl, aha. Nic už číst nikdy nechcete, aha, nikdy. No, tak ten pán, kterého jste nečetl a nikdy číst nebudete, říká, že ženy jsou jako mouchy, sedají na cukr nebo na hnůj.

Paní Stadtherrová, to je ta spisovatelka, co jsem ji *musel* prostudovat kvůli tomu případu, tak ta...

Ten váš šťastně věšený sebevrah.

Tak ta by... ta by vám řekla, že to neříká Capote, ale jeho postava.

Dobře. Ne Capote, ale jeho postava má pravdu.

Capote byl... buzík.

Lékař se rozesměje a vdechne kouřovou clonu.

Miloval demimondény stejně jako já. Ale čeho chtějí *tyhle* ženské dosáhnout. Čeho tím vším dosáhly.

Třeba... třeba... je oproti mužům jejich repertoár klasických životních rolí omezený.

A chtěly by teda co.

Chtěly by... třeba... třeba stejný plat za stejnou práci.

Nebud'te hlupák, když se v lese usadí velký pták, nemají ti malí co štěbetat, to prostě nejde, muži pracují s větším nasazením.

To si vážně myslíte?

Já a Capote a jeho postava, usměje se lékař. Nikdy jsem v týmu neměl ženskou, která by se mi vyrovnala. A v týmu už žádnou doktorku nechci. *Jen* sekretářku a uklízečku, co mi z parapetu pravidelně smete popel z kubánských doutníků a anglické lulky.

Policista objedná dalšího skotského panáka, lékař nabídne tlustý kubánský doutník.

Stadtherrovou čtu rád, není to žádná feministka. To je prostě rovný člověk. Co rozumí chlapům. Ta si nepotřebuje v kabelce nosit

robertka. *Jen* nemám rád to její teoretizování a kecy o beletrii, když sama píše historické práce o silných mužích.

Zase nevím... co tím myslíte.

To, že *jen* beletrie může jít na dřev. Že pracuje se všemi hypotézami, typy postav, stavy, situacemi, ukáže, co všechno je a není možné bez předsudků, že zachytí esenci doby.

Policista se zavrtí na barové židli.

A co vám na tom vadí? Já si to myslím taky. Neukazovat dějiny fialovobíle, nedělit lidi na ty, kteří jsou vinni a nevinni, na katy a oběti, na dobro a zlo, taková zjednodušená kritéria neplatí, protože orel nežere z vlastního hnízda.

Policista se zalyká, vzdorně a lačně hrne věty, o kterých neustále přemítá a bojí se, aby neminul směrovku, aby nepřejel zákaz vjezdu, aby včas zatáhl za záchrannou brzdu.

Příteli, vždyť mi tvrdíte, že už nic nečtete.

Ne, ale oči mám otevřené, se zavřenýma očima bych nechytil ani vrabce.

No dobře, tak... takže znám zdatné ošetřovatelky a třeba spisovatelku. Prosadily se ženy zásadně ještě v něčem jiném?

Nechme toho.

Nechme toho?

Hmmm. A váš oblíbený spisovatel?

Louis-Ferdinand Céline. Ten ženám rozumí, ženy jsou buď od podstaty svině, nebo služtičky, nebo v nejlepším případě čarodějky a víly. A upozorňuji vás, že to neříká jeho postava. To říká on. Nebo spíš to říkají oba.

Céline byl... antisemita.

Lékař se rozesměje, Policistovo kuňkání ho baví.

Jeho údajný antisemitismus s tím nemá co dělat. Ukazuje, že nejhoršího člověka, jakého zná, je on sám, to má společné se Stadt-herrovou. Škoda že ta divná baba není mladší. Rád bych ji poznal tak

před padesáti čtyřiceti lety. To bych na ni hned skočil a našrouboval jí ho tam, tu bych vojel moc rád.

Policista vyndá tlustý doutník z koutku úst a napije se. Zaskočí mu.

No, nemyslím to zle. Červeně nalíčená a krásná žena, to je kořen všeho zla. Ať si dělají, co chtějí. Ale ať kolem toho nedělají kravál. Zažil jsem vraždy, kde pachatelkou byla žena, a byly to hodně sadistické vraždy. Devadesát devět žen ze sta je žárlivých. Ne, ženy je potřeba držet na uzdě. Tedy určité typy žen. Všechny ty svéhlavé matky oddaných a zdvořilých synů, kterým vysávají z těla sebedůvěru a dusí život. Protože zestárlé matky se musí šetřit a synové pro ně udělají všechno na světě, ano, samozřejmě, matky se taky starají, znáte ty typy, které ještě u čtyřicetiletých nebo šedesátiletých synáčků hledí na to, aby se najedl a nenastydl se v zimě, znáte ty tchýně, co nemají nikdy v lásce mladé dívky. Svéhlavá žena se obává jen výprasku, patriarchát je pro společnost jediná záchrana, ne možnost, záchrana. Stejně jako demokracie. Nikdo zatím nic lepšího nevymyslel.

Oba se odmlčí. Každý jinak.

Oči pozorují krásná těla mladých žen.

Krásná žena by neměla být příliš inteligentní.

Ne.

Víte, proč jsem se neoženil?

Ne.

Protože jsem nezdravě dlouho analyzoval okolí, mám kromě visatců rád sociologii.

Já vím.

Normy si skupina jednotlivců volí s ohledem na svou kulturu – nejsou lidem dány od přírody, to jsou prostě kulturní vzorce, z těch se nikdo nikdy nevymaní. Kámasútra mluví jasně. Muž se při navazování známosti může dotknout ženy *jen* čtyřmi způsoby. Vysoká škola indické erotiky rozlišuje čtvero objetí jako čtvero ročních období. Kamarádi uzavírali řádná manželství. A mělo to rychlý spád.

Šroub se utahuje. To mě ničilo. Začínaly vyčítat drobnosti, které se nedají změnit. Kamarádi začali mít žaludeční neurózy; léčil jsem je. Někteří se chovali úhledně a slušně a ženy jim stejně pořád nadávaly a pořád na nich něco viděly, až jim jednoho dne ruply nervy, a tak je seřezali, až z toho šel strach. No, a druhý den bylo všechno normální. Chápete, to je sorta žen, které prostě mají *takovýto* otrocký vztah k mužům, jařmo a pluh. Miluješ mě, tak mě drž u huby. Zas na druhou stranu, když teď kamarádi stárnou a slábnou, tak ženy sílí. Postarají se o ně. Mají v sobě nějaký motor, kterým se obnovují, záložní generátor. A já... ze mě se stává misogyn.

Možná je to *jen* generační problém.

Možná. Mně se vlastně v lásce líbila jen první fáze. Bezbřehá a krystalicky čistá oddanost, taková výjimečná služebnost.

Brblej si vedlejší produkt, brblej si koks, možná to jde, pomyslí si Policista a dívá se na medově sametovou sklínku a pomyslí na Vdovinu tvář. Je šlechetné *jen* o krok ustoupit. Mluvit rovně a chovat se rovně. S ženami to jde *jen* radikálně, bez ustupování a lítosti: *jen* tak se všichni osvobodíme a vstoupíme v nové, rovnoprávné vztahy. Konec vztahům dominance–podřízenosti! Přátelé bývají dva, muž a žena jsou jedno. Nechápe, proč ta slova nevysloví nahlas.

Neslyšíte vlaštovčí písklata?

Přebral jste, hochu. Zavolám vám taxi.

Když Policista před barem nastupuje do taxíku, otočí se a lékařovo tělo pevně obejmě.

Mám vás rád.

No tak, no tak, vždyť se neloučíme nadlouho.

Policista nasedne do žlutého auta. Jasný a zvučný hlas řekne adresu skelného domu na okraji Prahy. Ještě nikdy v životě nebyl jeho hlas tak rozhodný a pevný. Narostla mu křídla a do taxíku se nevešla.

* * *

Erika krmí holubí zobáčky.

Medová vyjde ze školní budovy, zabalená v chumlu holčiček. Pak ukáže prstem a z chumlu se odpojí *jen* dvě; ostatní se zklamaně stáhnou. Erika pohodí zobáčkům poslední drobtý.

Erika jde za Medovou. Už tělo neskrývá.

Těla o sobě vědí, ohmatala se očima. Medová vede holky k obchodnímu centru. Nechá je vybírat prádlo, krajkové. Osahávají podprsenky, kalhotky, korzety, uhihňávají se nad podvazkovými pásy. Erika do dlaně skryje křížek s diamantem.

„Můžu s tebou mluvit? *Jen* na chvíli.“

„Proč. Potřebujete s něčím pomoci?“

„Ano.“

Medová odloží tanga a otočí se na dvě jiříčky.

„*Jen* s tebou.“

Medová opouští holky, jež zklamaně odkládají náruče prádla, které si nestihly vyzkoušet. Opouští je naditá peněženka.

Erika si Medovou bere do parády, hodí ji rovnou do vířivky. Řekne, že je dokumentaristka, chystá film o mladé generaci v různých městech světa, je tu poprvé v životě a město nezná a scénář je hotový a je o místních dospívajících.

Při slovech film a role a scénář a honorář medové oči nezajiskří. Je svolná *jen* k rozhovoru. Erika by ji ráda pozvala do nedaleké uxorsko-hiomské restaurace, můžou si v klidu popovídat tam. Medová odmítne. Zůstanou v obchodním centru.

Pojízdné schody je vyvezou. Sedí v prostoru, který se tváří jako kavárna.

Erika načechrá peří. Rozběhne se a přeskočí příkop. Nepotřebuje padací most, aby dobyla hradby. Pevný hlas řekne, že ve městě narazila na případ starý mnoho měsíců, a ten ji moc zaujal, a že už mluvila s Julií, zná přece Julii, tu vychrtlou brunetku, prsa jako lentilky pod kobercem, chodí spolu do stejné školy. A Julie jí prozradila, že osobností mezi místními dospívajícími je ona,

Medová, *jen* ona by mohla osvětlit nejasnosti. Erika se chystá, chystá, rafne.

„Ty jsi přece věděla, co se děje, tebe taky znásilnili a vydírali.“

Medová nehne brvou. Pohledem neuhne. Tep se jí nezrychlí.

„Jenomže mně se to líbilo. Misionářská poloha, na motýlka, do lžičky. To vy si asi už nepamatujete.“

Erika padá do příkopu, který si sama vyhloubila. Voda se vyděsí a hladina se za ní uzavře.

Medová se usměje. Vstane a opustí zkamenělou Eriku. Až světem zavládne klid, pocítíme to, ale než se naše smysly utiší, bude to trvat. K Medové se připojí dvě natěšené jiříčky, jako by k ní byly přilepené neviditelnou nití, sjíždějí dolů.

Medová vrazí pod jezdicími schody do nazrzlé paní, která ji chytne za loket. Tlak Medovou ochromí, po zádech jí přeběhne mráz, žaludek se zvedne. Dianin stisk je pevný a zaháčkovaná Medová následuje scvrklou zrzku na toalety. Medová se poprvé lekne. Zrzka ji bříškem ukazováčku levé ruky pinkne doprostřed čela. Přiškrtní krásu. Jiříčkám řekne, ať počkají venku.

„Přestaň s tím. Když s tím přestaneš a pomůžeš mi propustit je z klece, nic se ti nestane.“

„Nemáte mi co poroučet“

„Já vím, co ti před lety udělali.“

„Nevím, o čem mluvíte.“

„Ublížili ti.“

„Nevím, o čem mluvíte.“

„To, co děláš, je zločin. Překročila jsi všechny normy. Proč? Pro peníze.“

„Ne.“

„Je v tom výlučnost. Uspokojení. Vyznamenání.“

„Jasně.“

„Jaké?“

„Tak.“

„Jaké?“

„Jsem v tom nejlepší.“

„To ti řekl kdo, Yusuf?“

„Pořád jsem nejlepší. Na tu tvoji kundu bys měla mít zbrojní pas.“

To mi řekl.“

„Když s tím nepřestaneš...“

„Tak co?“

„Navštívím rodiče.“

„Nikdy a nikdo vám to neuvěří.“

„Ty holky jednou promluví.“

„Nepromluví.“

„Jen proto, že se tě bojí.“

„Mě?“

„Já vím, čím je držíš v hrsti. Vím, co dokáže šikana po internetu.“

Nesměj se.“

Birgit čeká na novináře. Slíbila to řediteli vzdělávacího centra; o Dianě v místním plátku otiskli informativní článek, v rozhovoru mluví o józe a o ptácích.

Erika tu není; Birgit pokojnými prsty prohrábne vlastní notovou skříň. Spustí kapelu Carolina Chocolate Drops, *Ain't No Man's Mama Now*. Do tónů se rozdrnčí zvonek. Birgit hudbu přidusí.

Novinář není mladý. Má jemnou mléčnou pleť a hranaté brýle. Je nervózní; nechte a má dělat interview s nějakou spisovatelkou. Birgit je profesionální. Uvaří kávu, nabídne pyramidu čokoládových bonbonů a rozkrojený meloun, jedním dechem řekne, že má čas jen půl hodiny, pusťme se tedy do toho, co byste rád. Klábosí, diktafon lačně polyká Birgityny věty i novinářovo sebevědomé ráčkování, ten váš první prezident po sametové revoluci taky ráčkoval a kam to dotáhl, moc mě to vzalo, když zemřel, moc. Birgit pochopí, že politika zbožně obdivoval jen pro to společné ráčkování. Řekne hmmm, nejde o nic menšího než o důstojný život, nálepky strhnout i s kůží a systémem

ignorovat, jiné řešení neexistuje, náboženství i politické přesvědčení je soukromá věc jako barva ponožek, pohlaví bude soukromá věc.

Novinář má rozhovor předpřipravený jako vzorný žáček první třídy. Šablony, kam se ve světě podíváš, hmmm.

Birgit čelí ráčkování. Oči zabloudí na počínající pleš, v černém chmýří rudne vyrážka. Oči zalétnou k protější vile. Novinář překotně nasliboval, že se mohou bavit o všem, tak copak byste ráda čtenářům řekla? Birgit znovu zopakuje, že svět je složitý a nečitelný pro každého, pro ženy stejně jako pro muže, ona nerozlišuje ženská a mužská témata, budou se bavit o politice, o práci, o literatuře, i o té místní. Redaktor kývne. Gong. Půlhodina uplynula.

Birgit role otočí. Ruská ruleta.

„A vy?“

„Co já.“

„Pamatujete se na ten případ údajného znásilnění?“

„Na jaký?“

„Tady ve městě.“

„Tady ve městě?“

„Tady ve městě.“

„Ne.“

„Hmmm.“

Birgit mu koketně vypne diktafon. Ledabyly přešvitoří, co zaslechla. O čem se údajně před lety špitalo a ututlalo se to. Všechno se ututlalo, Štika v tom měla prsty, zametlo se to pod koberec a možná by nebylo od věci, kdyby pod ten koberec novinář nakoukl. Je tak vnímavý, je tak inteligentní. Jukne na to, že ano? Jukne na to. A dá si whisky, že ano? Dá si whisky.

Birgit nedopitou slzu vody zalije proudem medové dávky. Zavadí o jeho ruku. Mimoděk, samozřejmě. Dá si nohu přes nohu. Špička jazyka olízne medově zlatavou kapku z baňatého skla.

„O klitorisu byste měl psát.“

„Prosím?“

„I když...“

„Já už budu muset jít.“

Novinář sedí holou zadnicí na trní; na lícni kosti mu naskočí rudý flek. Putuje po jemné běli obličeje, ekzém se šíří. S autorizací spěchá, uzávěrka je dnes.

„Budete se muset vrátit osobně. Já nemám mobil ani mail.“

Diana vejde do restaurace. Očima poměří Yusufovo tělo. Tělo otce nenarozeného Juliina dítěte. Samá svatá trojice, táta, máma, dítě. Eriku neodnaučila krmit holuby; chabý zastírací manévr, aby mohla pozorovat svaté nukleární rodiny na pískovištích, v parcích, u bazénů a letních brouzdališť. Pro Eriku je pohled na mateřskou lásku nejméně vysilující. Pokud si těla naslouchají. Dianě se mísí svět lidí a ptáků, vidí *jen* mistrovské stavby, hnízda spleaná vlaštovčí slinou.

Na ostrovech Indického oceánu staví jeden druh vlaštovek hnízda z tuhoucích slin, které tělo vytvoří *jen* v době hnízdění. Tato hnízda jsou pro některé lidi pochoutkou.

Vlaštovky jsou posedlé věrností a hnízdy, která by nikdy nepostavily, kdyby nežily v páru. On létá a kmitá a nosí bahno a větvičky. Ona staví zdi. Neztrácejí čas, každé jaro. Čápi se do svých hnízd vracejí, nestaví nová.

Ona do novostavby naklade vajíčka, teplem svého těla je vysedí, nehne se, *jen* poposedává. On ji láskyplně krmí a chrání hnízdo. Potřebuji tě, protože tě miluji.

Když se ptáčata vyklubou, on i ona od svítání do soumraku shánějí potravu a vydávají varovná pípání. Pěnkava má ráda řád a toto je řád. Jak moc se skrývá v rutíně a rituálu. Pěnkava nechce nic slyšet o výjimkách, které jí ledňáček poctivě a drsně vyjmenovává.

Diana proklouzne oranžovočerveným koráلكovým závěsem. Korálky ji chladně pohladí kolem krku.

Yusuf se dívá na krk, který olizují oranžovočervené šlahouny. Yusuf nemůže jinak, říká si Diana. Vyrostl a žije jinou tradicí, je naprogramovaný a tělo je naprogramované a tady prostě *jen* jeho program nefunguje. Nechápe, že není schopen vytvořit si program jiný, méně nápadný, zvolit kompromis. Yusuf se myšlením nezatěžuje. Virus napadá program, který se hroučí. Panikaří. Nechce skončit jako paroháč. Nechce žít a vychovávat děti, které zplodil někdo jiný. Bojí se jako všichni po staletí před ním. Bojí se, protože někde uvnitř ví, že generaci za generací nic nepomohlo. Ani sociální a náboženské zvyklosti, ani panenské sňatky a práva prvních nocí, ani pásy cudnosti na klíč, ani parda, izolace indických muslimek od všech mužů, kromě vlastního manžela.

Nic nepomohlo.

Diana se na něho dívá a uvažuje o svém právu poslední noci.

Jaké hry to vlastně modří muži a žluté ženy hrají dnes? Proč jsou vztahy tak zkázonosně liberální? Je cílem mužů *jen* vystřídat co nejvíce sexuálních partnerek? Je cílem žen najít *jen* vhodného partnera, který zajistí živobytí jim a potomkům? Nebo chtějí *jen* najít dárce, který ptácatům v hníždě předá co nejlepší geny? Nebo to už neplatí? Jakou podobu má rodina? Bude přípustná polygamie? Bude incest beztrestný? Bude mít rodina podobu dvojice, trojice, čtveřice a tak dále bez ohledu na pohlaví? Sestěhují se přátelé? Klesá význam biologických otců? Roste význam nepokrevních lidí, kteří se dítěti věnují doopravdy? Je to pro dítě větší ohrožení? Předstírají muži ochotu být věrní, i když to nemají v úmyslu? Chtějí ženy jejich klam odhalit? Právní systémy, které vymáhaly trest za ženskou a mužskou nevěru, selhaly. Právní systémy nepočítají s láskou.

Medová příběhne i dnes. Medová miluje Yusufa a Yusuf miluje Medovou. Diana takové věci pozná. Medová se v korálovém vlnění zamotá. Projde kolem zrzavého orla jakoby nic. Nakloní se k Yusufovi, voňavý dech překotně šeptá slova do zarostlého ucha;

překvapené dobrácké oči končí na Dianině tváři. Dianina záda olízne varovné mrazení. Diana položí na stůl peníze za sklenici vody z vodovodu. Nají se jinde. Opustí restauraci. Yusuf za ní vyběhne na ulici. Diana nečeká v přítmí.

Pohládí Yusufa po strništi.

Erika vyjde před kostelní budovu, kam se skryla po zážitku v obchodním centru. Myslí na Medovou, která vytěsnila, že ji znásilnili. Svě tělo chrání tím, že drakovi do sluje vodí jiná těla. Jako krutá majitelka bordelu, která se rekrutovala z prostitutky. Udělá kariéru a s ženami nezachází o nic lépe než mužští pasáci. Nepoužívá fyzické, ale psychické násilí. Muži bývají mistry modrého, fyzického násilí. Ženy mistryněmi násilí žlutého, psychického. Na konci je vyobcovaná obět; zešílí nebo páchá sebevraždu. To mají mistři i mistryně společné. Solidarita žen je *jen* iluzí. Čím silněji je jedna skupina podřízena jiné, tím větší je konkurenční boj v té nižší skupině; nejdřív se ženy poničí na bidýlku mezi sebou navzájem. Erice docvakne, o co se Diana celý život snaží. Pokouší se o něco, co je nové. Ženy podporují i ženy. Těla podporují a chrání těla. Vlaštovky se vlaštovky nebojí.

Zdvihne hlavu, na nebi těžknou šedé mraky. Někdo se nahoře ka-boní. Mí páni bohové, tak mi to konečně prozrad'te, co je to za divný neklid, který mě žene. Neklid, který mi našeptává, že nejsem dost dobrá. Který mi našeptává pochybnosti o sobě samé, znehodnocuje mě. Teologie zná to slovo: hříšná. Celý středověk se třásl před ženským tělem. Podvedli manželku proti tvé vůli s tvým tělem, ale tělo nechť cizoložný plod nezabíjí. Ženské tělo je nádobou d'ábla. D'ábla lze vypudit neustálým rozením dětí, do zemdlení. Fyzickou prací, do zemdlení. A pokud ani to nepomůže, je třeba tělo zabít. Je div, že neupálili jeptišku Hildegardu von Bingen, lidskou sexualitu a libido nepopisovala jako d'ábelskou lest, ale jako funkce částí lidských těl, propátrala pohlaví, která se při divokých fantaziích u dívek

od dvanáctého roku pokryjí štávami i mydlinkami a chlapecká těla vystříknou semeno, všechny ty krásné poluce a krásné onanie a krásné masturbace.

Mám hříšné tělo, protože je ženské. Jsem proto nedostatečná. Mí draží bohové, Birgit má pravdu, otázka zurčí jinak mám ráda sebe samu i bez výkonů a obětí, umím se přijmout a věřit si *jen* taková, jaká jsem. Jde to vůbec, když mi staletí navrstvená pod kůží našep-távají slabiky o doplňující roli, slabiky odštěpené od cizího žebra? Všechna ta staletí prosakují hlouběji a hlouběji. Až k existenci.

Spustí se prudká přeprška zlého krupobití.

Erika si deštník neroztáhne.

Má sraz s Birgit a Dianou v čínské restauraci.

Pro Eriku je záhadou, že Birgit měla a má všechny muže ne-smírně ráda.

Birgit čte. Novinář podává potištěné stránky, rozkročený mezi vchodovými dveřmi. Drží je dvěma prsty za šos. Birgit dočte poslední větu. Hlas běsní.

„Když něco tvrdím, tak se podle toho i chovám. Nemůžu kritizovat systém a potom se na vytváření systému spolupodílet tím, že mě zcenzurujete a vyberete *jen* banální, do větru mimoděk pohozené a vyšumělé věty o výchově dětí, o módě, o mužích, o manželství. Nemíním se bavit o výši podpatků. A manželství je disciplína, kterou já už vůbec neumím.“

„Naše cílová skupina jsou... především čtenářky.“

„No právě. Nemají mozek?“

„No...“

„Nevnucujte jim stupidní role. Když jinak nedáte, pište o jejich tématech jinak, pište o jejich tělech jinak, pište o něčem zásadním. Kde máte ten svůj diktafon?“

„Já už opravdu musím jít.“

Červené skvrny naskakují na čele, zátylku; červánky putují po větrem vymeteném nebi. Birgit mu diktafon vyrve z kapsy, zapne, medovým hlasem šeptá do tajné vysílačky. Novinář za ní cupitá, snaží se jí diktafon vytrhnout. Birgit si ho vodí na vodítku svých slov.

„Klitoris, král rozkoše a radosti. Klitoris je takový můj penis. I když v heterosexuálním sexu mi neustále zdůrazňovali, že vrcholem je koitus, který vede k uspokojení muže, a pokud už vůbec přišel můj orgasmus na přetřes, tak *jen* vaginální orgasmus, přijďte, pane, až budete mít víc času, překročte práh, hmmm, uděláme si šťávnatý rozhovor o tom, co a kde a kdy mi poskytuje klitoris, po staletí se pánové rozmrzele tvářili, že neexistuje, neplette si ho laskavě s vaginou nebo vulvou.“

„Já si nic nepletu...“

„Je potřeba slova sešlehat bičem. Aby byla přesná a řízná.“

Novinář vyprostí diktafon z nehtů s broskvovým lakem. Potí se mu nejen dlaně. Birgit s úsměvem vytrčí zkřivený ukazováček a namíří ho novináři doprostřed čela. Novinářovo tělo couvá. Birgit ukazováček ohne a zaútočí. Stiskne diktafonu tlačítko, natočená slova vymaže.

„Zakazuju vám rozhovor otisknout.“

Zpocení novinář škemrá.

„Je to pro vás reklama.“

„Nepotřebuju reklamu.“

Birgit se nikdy nebaví o tématu ženského těla a o tématu znásilnění. Obzvláště s ženskými časopisy ne. Nejlépe slouží otrokářům a nejlépe ponižují oběti.

Pošle novináře za ředitelem vzdělávacího domu; s ním uzávěrku stihne. Sama se vydá za Erikou do čínské restaurace. Nebe se zatáhlo, leje. To nehorázné ignorování ženského těla a ženského orgasmu. To ignorování klitorisu. Teprve v roce 2005 si přečetla důkladnou lékařskou a vědeckou studii; klitoris má osm tisíc nervů. Birgit

radostně vytáhne deštník, má ho po Maxi Adlerovi, svém tajném milenci, rukojeť vykládaná perletí. Embryologie se vlastně vysmívá mýtu o Adamovi a Evě, nemyslíš, Maxi? Falická těla, vztyčené královo žezlo, ach, co kdyby bylo méně potentní než druhé pohlaví, panika. K ženské slasti vede jiná cesta, říkála Maxovi, pouhý zásun je zásunem slepců. Derou se do tmavých štol pro uhlí a diamant minou. A víš co, říkála Maxovi. Chvíli trvá, než se embryo rozvine a než se rozhodne, jakého bude pohlaví. Je tu *jen* bytost a třeba to znamená, že pán tvorstva je prostě *jen* varianta ženského principu, proč ne, co na tom, vždyť je to jedno, nemluv mi o Adamovu žeburu, proč se tak děšíš, proč na mě tak zoufale zíráš, proč mlčíš, tak mluv se mnou, prosím tebe, mluv se mnou, čeho se tak bojíš, Maxi, neodcházej, neutíkej.

S Erikou se o takových tématech nebavila a nebaví, protože odmítá ženskost v takové primitivní podobě, protože si myslí, že *jen* duchovní cesta je dálnicí ke spravedlivému světu. Birgitinu nezávislost nechápe. Birgit jí vypráví, jak ji muži marně učili lhát. Protože s pravdou si nevěděli rady. Někteří posedlí agresivní sexualitou, kde láska nemá místo. Ani jeden z nich nebyl schopen unést *moji* nezávislost, Eriko. A co je horší, dovolit mi ji. Birgit jí vypráví, že když se na sklonku života procházel Marcel Reich-Ranicki, ten slovný literární kritik, ulicemi města, ukazoval své ženě, se kterou žil desítky let, domy a patra a okna, za nimiž zažíval milostná dobrodružství. Umíš si představit, že bych totéž udělala já? Umíš si to představit? Že bych chodila městy s bývalým mužem a ukazovala mu všechna ta okna. Proč na mě tak zoufale zíráš, proč mlčíš, tak mluv se mnou, prosím tebe, mluv se mnou, čeho se tak bojíš, Eriko, neodcházej, neutíkej.

Diana doběhne do čínské restaurace jako poslední. Přisedne si mlčky k jarním závitkům a krevetovým knedlíčkům. Uprostřed stolu vře velký mongolský kotlík. Birgit zasune půlbrýle do bílého pouzdra.

Erika noří do vroucí, bublající vody a ostrých a hořkých a sladkých omáček tenké plátky jehněčího masa, barevnou zeleninu a skelné nudle. Jídlo kočovných Mongolů, jídlo severní Číny; nikde se dlouho nezdrželi a byli nuceni vymyslet skladnou kuchyni, kterou si vozili všude s sebou. Erika do sebe souká chuchvalec horkých a změkklých nudlí. Zarazí se, protože Diana sedí a křečovitě mlčí, protože Diana jim potřebuje přeříkat zrychlenou svodku dění, protože Diana je tady šéf a nikdy to nebylo jinak a nikdy to nebude jinak.

„Nechtější svědčit.“

„Ani jedna?“ zakucká se Erika.

„Ani jedna.“

„Ani Julie?“

„Ne.“

„A co ta vyzáblá holka z tvůrčího psaní, Milenka?“

„Taky ne.“

„A Medová?“

„Ne.“

„Všechny se bojí internetu a štvance po sítích. V takové štvanci nemají šanci, les je hustý, sítě spletené a nekonečné a stezky zrádné; sítě dostihnou a uštvoú všechny. Takovou „dokumentaci“ nemůžou *jen* tak vymazat a zničit, když si ji přeposílají všichni a všude. Jako by tu byla navěky. A ony ještě nevědí, že *jen* zkušenost, *jejich* zkušenost je pravda. Ne to, co si o nich povídají druzí.“

„Takže to bude zase na nás.“

Diana si objedná zázvorový čaj s medem.

„Takže to bude zase na mně.“

Objednají třetinku šampaňského. Vítr je ohýbá a sklánějí se k zemi, stébla trávy, trhaně jako v zpřetrhaném němém filmu.

Sklánějí se s marnou touhou, že je už konečně někdo zašlápne. Chyba jednoho okamžiku znamená doživotní lítost a doživotní lítost je slina, kterou vlaštovky neslepují hnízda pro svá mláďata.

„A co Štika?“

„Mele ve stojatých vodách únavná klišé. Je chytrá, proto dělá, že je hloupá. Že ty holky provokovaly. Tváří se, že je dospělá, a musela jsem jí vysvětlovat, že dospělí se mají chovat dospěle, což znamená, že mají chránit zmatená těla. Dospělé tělo prostě nesmí zneužívat tělo, které dospívá. Které je naprogramované, aby se líbilo. Dívky si zkoušejí ženskost, která je samotné zaskočí. Jen se učí být ženou. Malí kluci si hrají s pistolí na lupiče. Ale proto snad ještě nepoběžím a nezřídím si zbrojní pas a nepostřílím je ostrými náboji.“

„Za vlaštovky jsem se pomodlila tolikrát. Aby našly vnitřní klid.“

Birgit se zakucká, z hrdla se jí vyloupne Dianina tónina.

„Uděláme za tím vším tlustou čáru.“

Diana mlčí jako zařezaná. Birgit se dívá do skleněné koule na tu prázdnotu a opakuje, že problém není s ničím jiným než s lidskou náturou, a s tou žádné politické uskupení ani náboženství nic nemůže, s tím zmůže možná něco *jen* matka, která se skloní nad svým novorozenětem, skloní se vlídně, zisk a ztráta jsou věcmi zítřka.

„A ty víš, svatá Eriko, proč se Diana na tenhle lov tak vehementně vzpěchovala jít?“

Birgit popadne Dianinu ruku. Diana se nesnaží ucuknout.

„Protože nezachraňuje hrdličky a nezachraňuje ani tu zmatenou holku, Medovou.“ Erika nechápe. Vyzunkne Dianino šampaňské.

„Ty to vážně nevíš, Eriko?“

„Ne.“

„Tady to má všechno napsané.“

Birgit prudce otočí Dianinu ruku a políbí dlaň. Horký čaj vyšpláchne. Erika vypije Birgitino netknuté šumivé šampaňské, které se zalyká bublinkami.

„Ať ti to řekne sama — řekni Erice, čím si naše Ingrid zachránila kejhák.“

„Ne.“

„Dohazovala jim nakonec v ghettu holčičky. Nikdy jsi o tom s námi nemluvila.“

„Svěřila se *jen* mně.“

„Svěřila se papíru. Ona sama byla medové monstrum.“

„Už se chci bavit *jenom* o lásce a *jenom* o naději.“

Erika vzdychne. „Proč není papežem sedmikráska nebo pampe-liška nebo vlaštovka?“

Diana se zvedne, stojí za jejich zády; ví, že křepelka zapípá. Celý den se schovává před jestřábem. Sama loví hmyz. A hmyz loví ještě menší tvory.

Tolik toho leží mimo nás, co milujeme a čeho se nechceme vzdát, tolik věcí, které jsou bohu milé, uklidňuje je Dianin hlas.

Jinak by neexistovaly?

Jinak by neexistovaly.

Trojice žen se zvedne od stolku. Před restaurací vzlétnou. Trvá několik hodin, než se slétnou a přidá se k nim hejno neúplatných vlaštovek.

Mezi sněhovými vločkami Diana koupí letenky a zakončí intenzivní mistrovský kurz jógy. Z nebes padají pozoruhodně velké vločky. Za oknem proletí hejno ptáků; míjejí se s jiným hejnem, v sevřeném roji.

Dianinou myslí prolétnou vzpomínky; Diana studuje, brnká na klavír, sní o fotografování, v zádech rodinu, která ji miluje, s tátou diskutuje o všem, čtou spolu noviny a ona mu někdy chodí na univerzitu naproti a zavěsí se do něho a prochází se s ním v podloubí a s mámou jezdí na výlety, naposledy v Kodani; její maminka je z Dánska. Táta učí antropologii na Oxfordu a zajímá se i o divošské kmeny a jejich rituály a uprostřed kariéry ho vytlačí kolega, německý Žid, táta se neubrání a řekne, německý Žid, samozřejmě, ano, přesně tohle řekne. Je ze sebe vyděšený. I v něm je zakódovaná

staletá nenávist, tak hluboce, sebešlechetnější normy nic nevymažou; předsudky jsou zatíženy emocemi a těla si je předávají po svém jako horkou štafetu nevědomí, představy světa jsou vrostlé do kultury a rodiče dětem předávají i hotové představy o smyslu existence mužských a ženských těl, nikdy to přece nejsou *jen* konkrétní muži a ženy, pokaždé je to i mužství a ženství jako takové, mužství a ženství, jak se zakonzervovalo v té které zemi, v té které kultuře. Vytrhni kořeny, ale jak hluboko sahají? Když je mysl ve stresu, tělo hormon předsudků vyplaví na povrch rychle, vypláchně kal, racionální mysl bojuje marně, marně samu sebe chladně přesvědčuje, že je rasově snášenlivá, ano, bez jakýchkoli předsudků.

Táta je raněn ve své hrdosti dvakrát. Poprvé tím, že ho propustí. Podruhé vlastní reakcí. Sbalí se a odjede do Indie, dcera cupitá vedle něho a myslí si, že se ho drží za ruku, a zatím se za ruku drží on jí, neuvědomuje si, že sem jede právě proto, že je Angličan, že mu kdesi uvnitř a pod bílou kůží dělá dobře, s jakým respektem se tu k němu chovají, tuží si nalomené sebevědomí a hledá ztracenou šlechtickou čest, tady je králem a oni jsou poddaní, tělo tyje *jen* z toho prostého faktu, že se narodil jako bohatý a chytrý bílý muž v Anglii, boháč je ctěn. Odjede do Indie, kde Dianu přivede k mladému učiteli, svému někdejšímu žákovi, který se už nevěnuje antropologii, věnuje se józe. Ten Dianě promačká tělo, rozpustí napětí a učí ji hatha jógu a ásany. Uspí jí a je to první očistný spánek, ze kterého se Diana probudí do snu.

Diana se dívá na hejna ptáků, těla kreslí na obloze pohyblivé malby, přesypají tělíčka, malby mění tvary a kopírují mraky. Diana se dívá na hejna ptáků a vidí malířovu ruku, která maluje matčin velký portrét. Pohyby těl na obloze. V nich zní Mozartovy serenády a divertimenta.

Diana sroluje zelenou podložku jako vysokoškolský diplom a zasune do tuby. Kolem špičatého lokte smotá dlouhý bílý provaz a napresuje ho k podložce. Seznam se jmény účastnic a účastníků kurzu roztrhá,

hodí do koše. Vytrže podlahu. Hadříkem otře kliky u dveří a u oken. Zhasne. Prsten s bílého zlata nasouká do jelenicových rukavic.

Klíčovou dírkou nakoukne do učebny k Birgit, jestli se rozloučila.

Tělo v zeleném saku a červených punčocháčích ještě poskakuje. Jako vždycky jí budou chybět, bude na ně měsíce myslet, rozdá se jim a vydanou energii bude rok doplňovat, jejich psaní přidusí její věty a ona na ně krutě nadává, ale má je ráda. Protože Birgit nemá ochranná zbarvení, nikdy je neměla a mít nebude a Birgit má v sobě hluboké zranění, které Diana nezvládla a nezvládne. Birgit si všechny studenty odveze s sebou pod kůží, rozdává texty, které opravila a pak jim je zarámovala s fialovými průpovídkami ironického kolibřího písma o tom, v čem jsou studenti nejlepší, a rozdává jim dárky. Diana v chechtotu pátrá po Milenčině hlasu, ale ten v hejnu chybí. Birgit objímá jedno tělo po druhém a oni tu stojí s brčky; příkládají dlouhá brčka k jejímu tělu a srdci a sají. A to na ně zpočátku křičela, tady nenaplnujete, kurva, ničí představy, proč neřeknete pravdu, proč neřeknete, že vám život, který vedete, nesedí. Že jste se do něho navlékli jako do těsného nebo obřího kabátu, dusí vás a neumíte ho sundat.

I když brčka přiloží a vysají energii, bude je ledňáček postrádat a budou jí chybět, lidské bytosti, když se člověk nerozpomene sám na sebe, nebe a země ho zničí, Birgit ví, co je to lidská bytost a kolik toho musí vydržet, než všechno prohraje. Birgit, dnes tak šťastná a vtipná, protože je konec, sbohem a šmytec, na závěr cituje slova, která Diana dobře zná, ucho na dveřích lapá vlastní slova, Birgit v klíčové dírce cituje Dianu, každá bytost němě křičí, aby byla čtena jinak, a tak se učte číst a začněte hned a začněte ne u slov, začněte u gest.

* * *

Oranžový dům pod Petřínem Policistu a Vdovu spojil i osvobodil. Už jim nezáleží na tom, co si myslí ostatní, už je jim jedno, co od nich

okolí a vychýlená, tekutá doba očekávají. Už vědí, že nad iracionalitou lidského života nic nezvítězí, existují *jen* jejich hmatatelná těla a ta si náleží teď, v této chvíli. Policista sedí ve skleněném domě na okraji Prahy, za oknem mrzne a sklo nepopraská, Policista se těší na advent. Sleduje ptáky v hejnech, které nezná. Tříští se mu nad hlavou; tratoliště tělíček, která se nedají. Žena upekla slaný dýňový koláč. Pijí silnou horkou kávu s rumem. Policista vidí vysílené vlaštovky poposedávat na telegrafních drátech a vidí jednu vlaštovku, jak letí těsně nad zemí s květem sakury v zobáčku a umdlévá. Policista rozumí skladbě, kterou hrají.

Řekne, že by si Vdovu chtěl vzít za ženu. Ústa plná dýňového koláče se zaskočeně zasmějí.

Teď hned, nebo si můžu dopít to kafe?

Kluka adoptuju a budeme mít další děti, řekne Policista. Stačí jedno, holčička, řekne žena. A na svatbu pozveme dámy z oranžového domu. Ne, řekne Policista. Měly by přednášku o čínských vlaštovkách, drmolily by a štěbetaly, jak se vznešené vlaštovky ve světě nadřou, říkaly by, jak vlaštovčí písklata v hnízdě nespouštějí oči z šerícího se nebe, jak tam někde v dáli ještě ve dvacátých letech minulého století neměla neprovdaná žena jméno, ženich rodičům za nevěstu platil a odvedl si ji jako ovci a nejprve pracovala v nevěstinci tak dlouho, než mu zpátky vydělala částku, kterou za ni vydal, a že staré ženy posílali za vesnici, aby tam v polích zdechly jako zvířata. Žena se na Policistu podívá a řekne, že se jako dívka vdávala, aby udělala radost rodičům, a teď se jako Vdova vdá, aby udělala radost sama sobě. A že ve Švýcarsku neměly ženy volební právo ještě v šedesátých letech, a co, nechci se o tom bavit. Raději mi řekni, kdy se vrátí. Policista vstane a obejmje ji.

Koho máš na mysli, naše *Old Ladies*?

Ano.

Brzy.

Já se s tím nemůžu smířit.

S čím?

Že jsi to *ty*, kdo vypátral dům pod Petřínem. Že na základě *tvého* vyšetřování a *tvých* usvědčujících důkazů budou odsouzeny.

Byl to *tvůj* manžel.

Kdyby ho oběsily za něco, co neudělal, byla bych první, kdo by je udal.

To nejde, takhle uvažovat.

Já se s tím nemůžu smířit.

Milují se. Policista usíná. Drží se ženina těla, tiskne tělo v náruči. Tělo je kotva v neklidných snech. Zdá se mu, že tři staré ženy přicházejí na jeho svatbu s ptačími pírky ve vlasech. Urychleně je odvede k prámu a dlouhým bidlem je od břehu odsune do víru dravé řeky, tři ženy stojí na prámu, který se pomalu roztáčí a mizí s proudem v dáli. A on vyklízí oranžový dům a vykuchaný dům zapálí a dům hoří se všemi papíry, registry, šanony, počítači, fotografiemi, celuloidovými pásy a černě požívá oranžovou barvu. Zapálí oranžový dům a do vzduchu okny prosvítí dívčí a ženská těla, smějí se a výskají a vylétávají vzhůru k slunci jako čarodějnice na neviditelných košťatech, chytrá těla, která upalovali i za to, že nechtěla vařit a prát, a nad tím vším se klene čtverhranné nebe, které se rozevívá jako vagina, a v té vagině mizí dívčí a ženská těla a Policista je nadržovaný a zároveň se diví, proč vlaštovky dělají takový humbuk a virvál kvůli něčemu, co je černou dírou, černým prázdmem, co je hlubinou, která ho vtahuje, temnou energií, která se rozpíná vesmírem. Vagina je Nic. Nic nemůže někoho a něco ohrožovat, proč Nic provokuje a budí takovou zášť a vyvolává chuť Nic poničit a napadnout a pomučit, kde se bere strach, který vráží mezi nohy nůž. Policistovi nůž proklouzne mezi prsty. Všechno visí na vlásku.

Vzbudí se, opatrně odsune ženino teplé tělo, vymaní se z paží. Jde si do mrazáku pro studenou vodku. Nalije si prvního mrazivého

panáka. Nalije si druhého. Třetího. Spustí monitor po mrtvém, opatrně rozevře internet, aby Vdovu ani dítě nevzbudil. Zadá – jako každý den – jména tří žen, je ve vleku každodenního rituálu, zadá jméno města, kde jedubaby pobývají, pátrá po novinkách, *honey bunny*. Pročte články místních novin, nechybí třaslavé neautorizované interview s paní Stadtherrovou, otázky se třesou jako sulc. Policista bedlivě sleduje místní dění, sleduje případ Medového monstra. Koná se bouřlivý proces plný osobních mileneckých záští a nepřehledných politických polemik, ve kterých se už nikdo nevyzná, lidé solidarizují s Yusufem, který tvrdě pracuje a odvádí daně, v cizině se prosadit není jednoduché a je odporné a nepřípustné někoho, kdo se tu usadil, takto napadat, a dokonce připomínat mateřštinu a náboženství a národnost. Rozklikne fotografie ze soudní síně. Zvětší si je a zaostří na řadu posledních lavic. Vedle spící Adlerové a usměvavé mimózy Eisové se k papíru sklání neviditelný obličej Stadtherrové s kalamářem a plnicím perem značky Montblanc v ruce. Policistovi se zvedá žaludek a bledne; monitoru zakrouťí krkem.

POLOHNÍZDA

Vlaštovky s kruhy pod očima nalétávají na město, měly dávno odletět do teplých krajin. Neodletí, dokud nenabydou jistoty, že se do hnízd pod krovy budou moci bezpečně vrátit.

Soudní přelíčení je veřejné.

Sedí v poslední lavici.

Diana se dívá do kapesního zrcátka, ruce skryté v jelenicových rukavicích. Kývnutím hlavy pozdraví žalobkyni. Štika se neusměje; otočí se zády.

Tři ženy celou dobu mlčí. *Jen* Birgit občas něco naškrábe bílou, ostře ořezanou tužkou do modrého školního sešitu. Co snaživá školačka pravou rukou zapíše, plnicí pero v levé ruce fialově okomentuje. Ta nesamozřejmost, s jakou Birgit dýchá.

Obhájci mužů tvrdí, že dívky byly *jen* prostitutky a že je k prostituci nikdo nenutil. Řečené podtrhnou sebevědomým citátem z předběžné Yusufovy výpovědi. Konipas třasořitka chce být sokolem, s doutníkem a whisky v ruce.

„Byla to přece jejich práce, bavit nás. K čemu jinému jsou dobré.“

Štika se ošije, dopíná knoflíčky u bílé blůzy pod černým sakem, dopne lesklou řadu ke krku; jeden z obhájců mimoděk sklouzl očima do žlábků mezi prsy, ukotvenými ve smetanové krajce, jako by kolem krku měla nepatřičné boa z ptačího peří.

„Pak tedy dovedli prostituci k podivné dokonalosti. Ty dívky od mužů nikdy neviděly žádné peníze. Pokud někdo platil, pak naopak jiní muži panu Yusufovi a jeho kumpánům, kteří celý gang organizovali a vedli.“

Předvolávají svědky. Předvolávají kolovrátky na běžícím pásu. Předvolávají budničky polní a slavíky. Vrzají věty, které popisují sexuální praktiky, jaké byly před válkou neslýchané, ale dnes nad

nimi nikdo ani nepozdvihne obočí, protože i ony mohou vést ke sblížení dvou lidí, tak či onak poznamenaných osudem, tak co.

Jeden z pravidelných návštěvníků Yusufova bytu řekne, že o znásilnění z jeho strany nikdy nešlo, protože jim JEN strkal prsty do vaginy.

Dianě se v té chvíli zrychlí tep ve spáncích a zpotí ruce v jelenicovém krytu. Popadne obě těla prudce a pevně za ruce, psssst. Bílá tužka vystřelí do vzduchu a zakutálí se pod lavice. Je rozhodnuto. Diana čeká na znamení, doufá, že se jí žádného nedostane, že zákeřné slůvko *jen* na nádraží nedorazí. Jak moc se skrývá v rutině a rituálu. Nikdy tu nebyly, nikdy místní vzduch nedýchaly, psssst.

Birgit se unaveně sehne pro zakutálenou tužku. Krev se jí nahrne do hlavy. Ve vězení se, ledňáčku, pro zakutálené věci neshýbej. Pero fialově komentuje dění v sále. Tělo se bojí, aby se karty neobrátily, aby za mříže nápravných zařízení nepozavírali dívky. Tělo má strach a z pera se místo fialového inkoustu řinou a kutálejí navlečená červená zrnka; náhrdelník se přetrhne a rozsype po soudní síni a zrnka jsou vystlaná pilinami s písmenky, která nikdo nechce, ani ona se těmito písmeny zabývat nemíní, vídává je celý život, kutálela se po stěnách i protáčela po stropě, lezla vzhůru jako pavouci a kapky rtuti a jako kapky krve stékala potupně po stehnech. Vyzáblí a nadržení psi jsou vděční za každý čerstvý kus masa.

Erika si v duchu režíruje dokument. Natočila by ho na dvě kamery. Ne, na čtyři. Restaurace a rozlehlý byt s perskými koberci. Roztekle měkká tvář Juliiny uštvané mámy v publiku; má v očích strach a nechápe, v čem to je dcera namočená. Je šokovaná a na dceru naštvaná a každému, kdo je v publiku ochoten naslouchat, říká, vždyť je to ještě dítě, a pak přehodí výhybku a říká, co si to ten pubertální spratek vymýšlí za lži, u nás doma a v tomto městě se nic takového stát nemůže a nic takového není, u nás doma se nic takového neděje, my jsme slušná rodina, dám jí pár facek a bude klid. Juliina

matka má v očích strach a ten strach se bojí, že někdo předvolá ji. Erika vidí matčina ústa a v uších jí zní Brahmsův *Koncert pro housle a orchestr D dur*, č. 77, allegro giocoso, ruka, která drží smyčec, je ruka Menuhinova; houslistův frak je její mantra.

Ruce sevřené v pěst se zdvihají. Smetí se vrší. Ruce házejí smetí na peříčka křepelka a cácorek a jiříček a andulek a moudivláčků a sýkorek a modřínek a lindušek a čečetek a křivek a hrdliček a holubiček. Kdyby ruce mohly, metaly by kamení. Je čas metat kamení. A to smetí a to kamení jsou agresivní slova a věty, celé tratoliště agresivních slov a vět. A ta slova a ty věty štěkají na oběti a štěkot tvrdí, že to násilníci mysleli dobře, a tvrdí, vždyť to těla ptácat chtěla. A lysé občanky a lysí občané nad novinami tvrdí, něco takového se u nás přece stát nemůže, a jejich dcery u stolu poslušně zamrkají jako mrkací panenky a přikyvuují a polknou způsobně snídani na vidličku. Erika by natočené záběry prostříhala s detaily soudní síně a natočila by chodbu a rozlehlý prostor před budovou. Natočila by síň, v níž probíhá soudní jednání, a natočila by náměstí, které vyřvává hesla. A nad tím vším by zněla radostná hudba, *Vlaštovky* Benjamina Godarda.

Před soudní budovu se od rozbřesku sjíždějí skupiny mladých těl. Dav demonstrantů s transparenty, v okovaných botách, místo úst trojúhelníky, cípy šátků visí z brady. Požadují čistou zem. Požadují bezpečí pro své děti. Když šátky zmizí, mají rozevřená ústa. Podle nich muži používali bílé holky, aby se pomstili, že jsou v této zemi druhořadými občany, že jsou podle *nich* druhořadými občany. Stejně jako si bílí muži brali beztrestně dívky v koloniích a berou si dívčí těla dodnes, kde jen to jde, jako si berou hladové černé holky v Africe a taky v Thajsku a na Kubě, ale tam tomu, vážení pánové a vážené paní dneška, říkají sexuální turistika.

Ženská těla. Jsou-li svobodná, jsou nebezpečná. Kdysi si Anglie podrobila kolonie. A oni si dnes podrobili Anglii přes těla těch dívek.

Diktatura síly.

Dianu nános na náměstí děsí a trápí, *jen* odvádí pozornost od pravdy a nesmyslně nálepkuje a škatulkuje. Proti tomu celý život bojovala – nevidět nálepky, vidět *jen* těla – a je to tu opět. Polévá ji horko. Zpolitizovaný dav je naočkovaný Štikou, která tak od sebe na internetu odvrátila pozornost a mladí ji přijeli podpořit. Takhle to Diana nechce a nikdy nechtěla. Slova jako pravice, levice dneska nic neznamenají. Podzim na odchodu. Jaro v nedohlednu.

Předvolají ptáčata. Dívky stojí. Vypadají svěže, ale jsou unavené a mají v očích intenzivní nepřítomnost.

Nechybí Milenka a nechybí Julie. Medová mezi nimi není, její táta ztropil rámus a v hluku dceru odvezl, slavičím zpěvem všechny umlčel, Medová o ničem neví, my jsme jiná rodina, my nejsme jako rodiny těch fetek a kurev, chudoba a bohatství se nedají skrývat.

Erika se tomu nediví; stopovala zlatý závoj; Medové monstrum zná jako nepohodlné boty. Je to těžký oříšek. Medové monstrum není hloupé. Medová je ostražitá, od Yusufa věděla, že se ulicí poflakuje paní, která kulhá a která údajně hledá svoji vnučku a točí dokument. Medová studuje, chodí na klavír, v zádech rodinu, která ji miluje. S tátou diskutuje, čtou spolu noviny a ona mu někdy chodí naproti do banky. S mámou jezdí na výlety, naposledy byly v Kodani, maminka je z Dánska. Je to těžký oříšek. Ten nerozlousknou snadno.

Obžalovaní sedí na lavici za ptáčaty. Ptáčata mají v zádech jejich dech. Ptáčata dostanou strach. Vypovídají, že toto jsou jejich přátelé, milenci. Ano, o tolik starší, pročpak ne, láska je překvapivá, nezdolná, zákeřná, láska se vplíží a přepadne srdce z nečekané strany a v nečekanou chvíli, láska a smrt mají hodně společného.

Chcete říct, že jste se o svého přítele dělila s třiceti dalšími a nevadilo vám to?

Ne, nevadilo, jsou to přece moje kamarádky a Medová je moje nejlepší přítelkyně, nemám lepší přítelkyni, nemám.

A slovo nevěra vám nic neříká?

Hlásky ptáčat žunkají. Některé úzkostí koktají, některé na strach vypláznou jazyk, jsou přidržené a naoko sebevědomé, a některé, ty nejvíce naivní a křehké, jsou rády, že jsou poprvé v životě středem zájmu, a tentokrát si je fotí za bílého dne a nebolí to, ach, jaká slast být v čase, nebýt mimo čas. Erika na krku svírá křížek s diamantem. Občas k němu promluví, tiše, tak tiše, smlouvá s bohem a neví s jakým, a ví, že jí bůh rozumí, modlí se k svému bohu, její bůh má podobu vlaštovky a pampelišky a sedmikrásy. Konečně.

Birgit si ji dobírá, člověk plánuje a bůh se směje, a Erika jí v duchu oponuje, že v jevech kolem nejsou *žádná* slova, jen výmluvné mlčení a hřmící ticho. Tak co si tu budeme neustále vyčítat.

Žalobkyně připomene, že v čele gangu stál majitel uxorsko-hiomské restaurace, jistý Yusuf.

Nikdo z ptáčat proti němu nevypovídá.

Zpěvné ptactvo chycené v síti, tísní se v jedné kleci. Zobáčky neotevřou, nezazpívají. Ani Julie nepípne. Diana se dívá na Julii, kterou brutálně znásilnil tolikrát, kolikrát Diana za život pustila svým ptáčatům *Let vlaštovek* Agathe Backer-Grøndahlové. A pouštěla jim skladbu místo večerní ukolébavky.

Konečně má být předvolán k soudu, Yusuf. Denně je nutno krásu ničit a tříštit a zároveň přiživovat tím, že ji ničí ostatní. Aby zůstala živá. Birgit do azurové modři zachytí větu, která se v soudní síni opakuje jako refrén.

Chtěla jsem se z toho vykrotit, ale nešlo to.

Zobáčky neotevřou. A text, který napsala milenka a který má Štika u sebe na papíře složený do podoby vlaštovky, nelze jako důkazní materiál použít, jen vyhodit z okna.

Čandra namaskár, pozdrav měsíci. Je to jiné, než když Medová slavila narozeniny. Když se domem jejích rodičů rozrojili spolužáci, kteří

popíjeli a fanfarónsky blbli a křičeli a vrískali a tančili při hudbě, která dunivě otrásala zdmi.

Tady zdmi neprostupuje žádný zvuk, ale ticho. Kouř zapálených cigaret i žhavý popel přeplněných popelníků spolyká náznaky zvuku. Okna nejsou zatemněná. Ve dveřích bytu odevzdám klukovi mobil. Nechce se mi. Trvalo, než jsem si na něj našetřila. Je to povinný přijímací rituál. Pro tvý dobro, řekne mi kluk, aby se ti neztratil, já jsem tady něco jako hotelovej trezor, uklidňuje mě a mrkne na mě. Jsme oba vyvolení.

Našlapuju po vysokém perském koberci. Koberce jsou všude. Přelévají se plynule přes prahy jak hustá tráva, vyplazují jazyky pod mými kroky. Těším se, že mě profesionální fotograf bude fotit, Medová mi to slíbila. Nafotí si mě.

Kluk mě uvede do zakouřeného obýváku. Na gauči se chlap muchluje s holkou. Jako by přede mnou vystupovalo z mlhy antické sousoší. Tý holce je tak třináct. Když se od sebe odlepí, holce se v puse zablýsknou rovnátka s kamínky jako diamanty. On mi přijde starý. Loupnou po mně očima. On si mě změří od hlavy k patě. Ona se propojí s mýma očima, pohled má čistý a prázdný, z toho nevyčtu nic, a pak se k sobě zase přilepí. Na stole před nimi jsou dvě skleněné misky s bílým práškem. Z kouře a nikotinové mlhy se mi zvedá žaludek, ale nedám to najevo, chci patřit do party, patřím do party, dokázala jsem to. Po týdnech oťukávání a marného snažení jsem to dokázala. Týdny jsem po tom toužila. A dokázala jsem to. Vlastní zvědavost mě vzrušuje. Medová mě vzrušuje. Medovou už vidím. Obejme mě na uvítanou. Chichotám se, tím si dodávám odvahy a zaháním strach. Vzrušením zahuhňám, když mě Medová objímá a omámí mě slovy, jak moc mi to sluší. Podá mi lahev studené vodky. Tady se pije rovnou z lahví. Drží mě kolem ramen a přivolá si kluka, co u vchodu vybírá a schraňuje mobily. Mluví s ním pánovitě, je jasné, kdo tu kraluje. To jsou dneska všechny, řekne mu. Nevím, jestli má na mysli holky, nebo telefony. Kluk mi balí jointa. Jednou potáhnu a zavrtím hlavou. Vrátím mu

špeka. Kluk jointa odloží k Medové, ta ho vloží mezi prsty muži, který je prisátý k holčičím rtům s diamanty v puse.

Kluk zapálí cigaretu a pak mi ji vnutí. Chová se ke mně uctivě, jsem ráda, že pochopil. Patřím k ní. Jsem pyšná, že k ní patřím, k bohatý a krásný, nejdrsnější holce ze školy, k tajemný Medový. Vybrala si mě. Kluk teď pustí hudbu, ne moc nahlas. Táhlou hudbu. Medová tančí s rukama nad hlavou. Rty má malinové, přetřené hustou vrstvou rtěnky. Vlasy si rozpustí. Magnetizuje místnost. Holky se přidávají. Ona uprostřed nich. Všechno se odehrává skoro v tichu, přitom je to tak hřmotný, tak dusný, tak krásný. Medová si vlasy zase sepne. Z vedlejších místností se jako na znamení stahují mračna. Nejsou to kluci, jak Medová slibovala. A nebude módní přehlídka, na kterou mě nalíčí, jak slibovala. A nebudeme se fotit pro modelingové agentury, jak slibovala.

Mravenci se rojí a obšlapují kolem roztančených dívek, přiopilých a zhulených, přidávají se k nim, společně se rozvlní. Jedna z postav se mě dotkne ramenem. Není mi to příjemné. Poodstoupím. Z prstů mi vykrouťte nekouřenou cigaretu, hadí popel odpadne, muž ho zachytí do dlaně. Dlaň sevře v pěst. Zbytek cigarety přiloží ke rtům, vysaje. Podívám se mu do očí. Myslím na žhavý popel v jeho dlani. Má krásný oči. Černý. Mezi rty se proplazí had kouře. Poodejde a mluví s Medovou. Vráť se, nic neřekne, chytne mě kolem boků, leknu se, že si všimne vystouplých kyčli. Rozvlní si mě, při tanci mi zajede dlaní do kalhotek a stiskne mi zadek, zamrazí mě, je mi to nepříjemný, ale tady se nekřičí, tady by se mi vysmáli a už by mě sem Medová nikdy nepozvala, už bych neměla šanci na jiný život. Prstem mi zajíždí mezi pŕlky, kolík se sune. Já tohle nechci, vytrhnu se, chci odejít. Muž se zasměje, poodejde a něco říká chlápku v triku do věčka, na triku je Arnold Schwarzenegger; nevím z jakého filmu, ten chlápek, co má triko na sobě, je starej. Všichni jsou starý, všem je tu víc jak dvacet, mnohem víc. Chlápek v triku se nesměje, pro změnu pošeptá něco

Medový on a přitom si na stolku chystá bílou lajnu. Obličej Medové zvážní. Je to jiná Medová, než znám já. Hrají si na tichou poštu.

Medová už se na mě nesměje, jde ke mně a našťvaně řekne, abych byla v pohodě, abych nebyla měkká, nebo o svou životní šanci přijdu. Vede mě ke stolku, kde chlápek v triku nachystal kokain. Dej si, řekne mi Medová, to k fotografování a filmu patří, uvolníš se, bude se ti tu líbit, taky chceš zpátky svůj mobil, ne, a to si musíš pěkně zasloužit, neblázni, užij si to, vždyť to máš zadarmo, kurva, kde jinde bys tohle všechno měla zadarmo, vnutí mi ještě jeden hlt vodky. Nebo chceš něco jinýho? A pak ještě jeden. Horko pálí ve vnitřnostech, žhnu, jsem pochodeň a pomalu se mi tu začíná líbit, cítím to horko uvnitř, kymácí mnou a kymácí se všechno kolem, Medová mi sundá boty, chodím bosá po měkkém koberci, občas mě někdo zdvihne do výšky a rozkymácím lustr u stropu, koberec legračně šimrá chodidla, tráva roste až ke stropu a vlasy taky, mění se v hady, v koupelně popadnu nůžky a hady přestříhnu, odstříhnu jim hlavičky tak, jako babička stříhala slimáky na zeleninový zahradě, každého rozstříhla, aby na ně nemusela sahat, dřív je sbírala a házela do slané vody, roztočím kohoutek a voda mi protéká skrz ruce. Medová voní tím drahým parfémem, který mi někdy půjčí, a máme stejný lak na nehty, který mi taky půjčila, a mám na sobě tričko, který mi koupila, a je to moje nejlepší kamarádka, obejmi ji, obejmi mě, tančíme spolu, jen ať ostatní holky vidí, kdo jsem já, táhne mě dozadu, vrávorám, cestou do mě pořád něco leje. Rozhricovaná hlava mi padá, tělo hadrové panenky, já jsem hadrová panenka a jsem krásná jako ona, jako Medová, smějeme se spolu, kolem tlumené obličejce a tlumené tóny a tlumené světlo, které je tmou, Medová mě vede do jednoho z pokojů, v přítmí stojí postavy. Přibouchne mi dveře před nosem, začnu lomcovat klikou a pak ucítím ruce kolem pasu a chapadla kolem prsou a mezi nohama, chobotnice mě škádlí a lechtá, směju se, chobotnice obepíná těsněji, začnu křičet, prosím, já tohle nechci, a kdo jste, křičím tak nesmyslně a tak zbytečně, už jenom křičím v tom chaosu a strachu,

který nekončí a nezačíná, protože v té chvíli se usídlil a zabydlel v mém těle a moje tělo mu bude domovem, zpřehází jemný strojek duše, umaže důvěru ke všem a ke všemu a zesílí já, které nikdy nebylo moje a které nenávidím, ale budu je potřebovat, abych se nerozpadla. Jeden mě drží a ostatní se střídají. Jako by mi do těla bušili a mlátili kladivem ze všech stran v ďábelském stroji, v rytmu, kterým se zalykám a slintám, a pak mám sucho v ústech a jsem paralyzovaná a otupělá, jako by mě vopíchlali novokainem, než se vrátí bolest, kterou nakonec oněmím, bolest je roubík v mé puse, čas se rozpustil.

Když přijdu k sobě, stojí tu nade mnou Medová. Tváří se, jako by se nic nestalo. Zavolej policii. To chci říct, ale slova přes rty neproklouznou, rty bolí, všechno bolí, jsem potrhaná jako zvíře. Myslí prosviští článek, který mě nezajímá a který jsme rozebírali v hodině, článek o znásilněné studentce někde v Indii nebo v které prdeli, tam je nabírají do falešných autobusů, než jim roztrhají těla stejně jako mně. Já taky jedu autobusem, ale ten nestaví, nabírá rychlost a ani nemá zatemněná okna, je to stále toto město a tato země, já žiju v civilizované zemi, v Evropě, co já mám společného se špinavou Indií, o Indii nevím nic a vědět o ní nic nechci, jsem lepší, jsem vyvolená, Indie byla kolonií, Indie nám patřila, víc nevím.

Proměněná Medová si zapálí. Už se nechová jako přítelkyně, už se nechová jako máma, ke které jsem se upnula. Suše řekne, že se nic nestalo. O tomhle nečeknu. A jestli budu rozumná, ještě si můžu dobře vydělat. Už jsi Milenka, dobrý, ne.

Dívám se na Medovou a uši jí nevěří. Pomyslím si, že zešilela, že se zbláznila, že se mi to zdá. Nezdá, připomene mi moje tělo. A pak rozevře oči. Hrozí, že vypadnou z důlků. Cítím prázdnou bolest mezi stehny, bolest má zuby a zakusuje se a vodka mi znovu trhá vnitřnosti, někdo mi chladí krk, odněkud sem táhne, je to průvan, něco mi funí na krk, kyselý dech, chci ten těžký pytel cementu ze sebe strhnout, chci utéct, strká mi to jazyk do krku, zmítám se, ale zalehne mě víc, nohama

nepohnu, jsem rozpláclá žába, brní mě a odumírá stehno, další zuby, lesknou se a číhají, na co čekají, vzpouzím se, stiskne mi to prsty kolem krku, jsem v chapadlech a nemůžu se hnout, nemůžu dýchat, bolest se zahryzne a nepustí. Otevřu ústa, abych zakřičela, nade mnou visí Medová víla a překříží mi ukazováčkem rty, vlije mezi ně další hlt studené vodky ocukrované práškem, sladká tvář se přiblíží, špitá mi do rtů, to je jen taková zkouška, holubičko, to je přijímací rituál, když to vydržíš, tak tě odměním. Vodka mi steče po krku, tělo pro změnu zchladí, křičím a řvu, bílé zuby mě fackují, ztichnu a začnu v duchu počítat, chytám se číslic, jednou to skončit musí, nevím, do kolika napočítám, třímístné číslice a záchrana, sevřené kleště se uvolní, pytel cementu se sesune, jako na povel se těla vrhnou do vedlejší místnosti, kde tančí.

Tělo nemám. Tohle tělo nechci, tohle tělo je jejich, chce se mi zvracet, mlátím kolem sebe, pytel cementu je pryč, není tu nikdo, do koho bych mohla bušit, jen toto tělo, natáhnu na sebe kalhoty a tričko, kalhotky zastrčím do kapsy, podprsenku nenosím, co bych do ní dala, boty jsou někde v hustém porostu koberce tam vedle, kde se tančí, kde tři muži táhnou holku Julii, kterou znám ze školy, dělám, že Julii nevidím, a dělám, že ji neznám, jeden jí kroutí ruku za záda a za mnou hlas Medové, tak vidíš, takhle dopadneš, kdybys chtěla něco vykváknout, tahleta se rozkecala u policajtů, vypadá to, že na ni už nejsou hodný, ale na tebe byli, dokonce něžný, bude se ti to časem líbit, až si tě pohladí všichni, budeš navěky v partě, budeme tě chránit, jinak se ti vysmějou, voni, já, celý město, celý svět, je to jen a jen na tobě a jsi fakt dobrá, tak vítej mezi vyvolenými, a když seženeš ještě nějakou mladší, tak ti i zaplatím a vyděláš si.

Jsem v partě vyvolených, o kterých si šušká celá škola, někdy se snad dozvím, proč je tohle vysvobození, proč tohle má být ráj, proč jsou holky kolem tak jiný a odtazité, proč se nepřírozeně nahlas smějou a mluví drsně a jsou konečně tak kurva šťastný, protože někdo rozhodl, že tohle má být štěstí, proč mě žádná z nich nevarovala, sem už nikdy nepřijdu, nikdy.

Že ne? Medová zvažní. To jsi mě vážně moc moc zklamala. Před očima mi zapne mobil, běží záznam, tu holku já znám, je rozmazaná, nahá, úplně nahá, není skoro vidět, na hubeném tělíčku se rozvaluje chlap. Budeš hodná, jinak tohle dám na internet, nikdo ti neuvěří, že jsi to nechtěla, nikdo. Pak mě obejmě. Konečně žiješ naplno, konečně se přece něco děje, vždyť tě mám ráda. Moje tělo se od ní odtahuje, proběhnou jím jehličky. Medová mi dá svou bundu, půjčím ti ji. Podpírá mě. Je hodná. Sejdeme po schodech před dům, kde čeká chlápek s autem, aby mě odvezl domů. Medová je hodná. Odmítám nastoupit. Chlápek nastartuje a mizí.

Stojím v cizím těle na známé ulici.

Medová už se přitácí k jiné holce a nikdo kolem se ničemu nediví, jsem na ulici, je noc a jsem bosa a do popelnice hodím kalhotky, zvracím na ně, nevím, co mám dělat, myslím na Julii, kterou masí tam nahoře, o té Medová řekla, že jí na policii nikdo nevěřil a ještě má z ostudy kabát. Kolem prochází dvojice, staří manželé venčí psa, štítivě se ode mě odkloní. Prosím, chci říct, prosím, pomozte mi. Nic neřeknu. Za nimi štrádují opilci, taková pěkná malá kundička, taková pěkná horká kundička, ozve se v jejich smíchu a já se rozbřečím. Prosím, pomozte mi někdo, chci říct. Čandra namaskár, pozdrav měsíci.

Domů proklouznu, všichni spí, naložím tělo do vany a drhnu ho máminým mýdlem, tohle tělo už nechci, chci jiný, ale nemám jiný, v tomhle zůstat musím, nic jiného mi nezbývá, v tomhle těle budu trčet celý život, dojde mi ta hrůza. Ale třeba je cesta, jak z něho ven, třeba se z něho vypíšu, vypíšu se ze svého těla, přihlásím se k té paní, co nám její kurz nabízeli ve škole na příští rok. Moje tělo leží, leží na zemi, do postele nechce, protože je jako mršina, potulný pes nikoho nemá, jen Medovou, jediné Medová je na těla hodná.

Ráno táta nakoukne do dveří, co je, co nevstáváš, máma nakoukne taky, máme obě kruhy pod očima, ale ona z jiných důvodů, táta s ní nespí, spí s jinýma, ale ona se s ním nerozvede, bez něho by nájem

neutáhla. A tak se oba potácejí ve svých závislostech, každý na někom jiném, zbytečné závislosti je spalují a řežou se o ně, co mi paměť sahá. Stěžují si, jak jsou sami. Přitom mají mě a mého brácha a moji sestru. Já mám kruhy pod očima, protože jsem přišla o panenství. Někdo přece přijít musí, musí mi pomoci. Nejdřív se zbavím toho těla. Říznu do něho. Nic necítím. Nepatří mi. Vysmívá se mi. Jsem mu odporná. Zradilo mě. Zradili mě. Zradila mě. Strach mě má rád. Ale když to celé zopakuju, když to nedovolím a ubráním se, když to zvládnu a bude mi to lhostejné, tak budu zpátky ve svém těle. Vymaže mi paměť. Vlastovko, prosím, pomoz mi.

Tělo se rozbrečelo. Protože se chtělo zamilovat, ale jak se pohybovat v tom nepřátelském území, to nevědělo.

První dny soudního přelíčení končí.

Diana a Birgit a Erika cvičí v bazénu. Těla neplavou, kráčejí vodou. Stehna se v mase vody pohybují zpomaleně, smývají soudní špínu. Vzájemně si namasírují záda. Zadrží dech, potopí se a letí těsně pod hladinou. Sviští vodou s roztaženými křídly. Vyděšený plavčík za nimi skočí do vody, paní v křiklavě zlatavých plavkách ho pohladí po tváři.

Navštíví japonskou čajovnu. Předzahrádka napodobuje japonské zahrady ozdobené kameny, mechem a potůčkem. Vchod je nízký. Uvnitř nejsou žádné ozdoby, jen přístěnek s kaligrafiemi, fotografií sakurového květu a vázou. V ní jsou jednoduše upravené květiny. Uprostřed je štíhlý, nenatřený sloup. Světlo je tlumené. Posvátný železný kotlík zvolna bublá. Odraz hlasu větru v korunách borovic. Pozdravy jsou omezeny na úklony, hosté sedí tiše, nemluví.

Japonec obřadně a zvolna mísí vodu a silný zelený čaj. Podává misku za miskou. Sdílení prožitku, pronikání „já“ se zemí, vodou, ohněm, větrem. Hluboká harmonie mezi přítelkyněmi je obnovena, společenství v čase smrti; lidské srdce řídí stav všech věcí.

Podívají se dalekohledem, který je určen ornitologům, na dům Medové; pomáhá uklízet zahradníkovi a tátovi podzimní zahradu. Jako by se nic nedělo. Práce šlechtí a táta zařídil, aby změnila školu, experiment s demokratickou výchovou nevyšel, chtěl, aby poznala děti všech sociálních vrstev, ale existují kulturní a společenské rozdíly a ty jsou nepřekročitelné, Medová teď bude navštěvovat školu drahou a soukromou a internátní a obehnanou zdí a ředitel ji přijme vlídně a chápe, jakým martýriem si rodina prochází, jaké šikany je nebohá Medová obětí. Diana dalekohled složí do pevného pouzdra; v noci jim Medová stejně pláchne, jak mnoho se skrývá v rutině a rituálu; ženy sedí se zkríženými nohama a mluví s Ingrid, která tu není. Má dávná přítelkyně je má nová přítelkyně, co jsem a co dělám, to je stejné nyní jako v minulosti.

Ženy proces neprobírají. Rozevřou desky a prohrabují se rozloženými fotografiemi tváří, které vytěžily z kapesních zrcátek. Po karetní hře zůstanou na stole ležet dvě karty. Kontaminovaná Medová a Yusuf. Dohadují se, mlčky hlasují. Eričiny prsty jsou soví houkání, opakovaně chrání tvář Medové.

Birgit nad vítěznými hlavami zavěsí fialové křížce. Erika je roztrpčená.

„Muži si dělají, co chtějí.“

„Chceš se narodit v příštím životě jako muž?“

„Chci se narodit jako svobodný člověk.“

Erika vzdorně pustí Mozartovu skladbu *Ave verum corpus*. Vyklízejí byt. Oblečení narvou do modrých igelitových pytlů, které svážou provazem, a modré vaky vynesou k popelnicím. Diana je oblečená ve staré uniformě, na hlavě vojenskou lodičku, má zavřené oči, leží na zemi, nohy má nad sebou propletené v pevném tureckém sedu. Lze umřít pro něco, čemu už člověk nevěří? Takhle ležela ve svém dívčím pokoji a do noci si slibovala, že bude slušným, dobrým, krásným člověkem a že v životě dokáže velké věci. Erika a Birgit

spláchnou do záchodu všechno, co nad umyvadlem spálily. Vyklidí a vyhodí prádlo do odpadkového koše a odpadkový koš odnesou k popelnicím sousedního domu. Vytřou kuchyň, poprášenou jemným popílkem. Erika namíchá hustý, mléčný, tvarohovitý koktejl a přelije ho do termosky. Termosku postaví vedle zelené tašky, kterou dosud neotevřely. Kterou otevírá *jen* Diana. Nechají Dianu o samotě. Jdou se projít. Postoj nepřipoutanosti. Velmi ceněný.

Hadí těla se v Dianě proplétají, rozhodnost, toť vše; Diana neustoupí proto, že se nic nemění, *jen* dobové peří. Válka o vodu je válkou budoucnosti. Kráčejí minovým polem, nepřátelským územím, a když dívky vodu dovlečou, tak je potrestají za to, že se nechaly znásilnit, zavřou je do chatrčí, kde zemřou žízni, nebo je rovnou upálí jako čarodějnice, takovéto chování posiluje ega a společnost sílí, toto je chování mocných, ach ano, další podrobnosti prosím. Během posledních válek znásilňují také zajatce a zvedá se vlna odporu a odvet a rozhořčení, to se mužským tělům dít nesmí, ach, hlavně žádné podrobnosti prosím, v Srebrenici nutily samopaly muže, aby vykouřil péro druhému muži, tělo zradí, tělo je s dobyvateli, ale co je tohle za dobyvatele, tělo vystříkne, hlavně žádné podrobnosti, ach ne, prosím.

Restaurace na hlavní tepně vře rozčilenými slovy, vytočenými pokřiky a vytrpěnými urážkami. Diana vejde do uxorsko-hiomské restaurace, kam se v tyto dny žádná dívka ani žena neodváží, kterou hlídají policisté a neuhlídají; za rozbřesku smývají vlastníma rukama nápisy. Před restaurací postávají hloučky příznivců a odpůrců a poštekávají na sebe nadávky vyvrhelů. Diana se u oranžovo-červených korálků usměje na dva muže. Jsou to policisté v civilu. Dotkne se jejich hrudi.

Dotkne se hrudi majitele restaurace, nebohý Yusuf odnese hříchy tohoto světa, aniž o tom ví. Nikdo se to nedozví, a i kdyby se o tom v tyto dny někdo dozvěděl, Dianě už je to lhostejné.

Diana mu poděkuje. Poděkuje za jídlo a řekne, to je hrůza, co se dneska děje, a nenechte se těmi hnusnými pomluvami znechutit, ono se to vyvřelým časem zklidní, škoda že musím odjet, měl byste pro dnešek restauraci předat zaměstnancům, dneska nepracovat a neobsluhovat, když si vás sem chodí všichni očumovat a nadávají vám, odporní rasisté a náckové, měl byste si odpočinout, já tu ve městě učím jógu a mohla bych vám ukázat nějaké relaxační cviky a meditativní polohy a mohla bych je naučit i Medovou, *jen* si skočím pro tři podložky.

Yusuf je tak zblblý, že si k ní přisedne a souhlasí. Má nervy nadržanc, nerozčiluje se, vůbec nechápe, co komu vadí, proč nemůže odjet, navíc nemůže najít svůj pas, nechápe, proč ho ženou a štvou před sebou jak zvíře, je dobrým mužem a dobrým muslimem a dobrým člověkem a rodičům posílá peníze a vůbec nechápe tuhle bláznivou zemi, proč sem kdy lezl, ty holky přece můžou být šťastné, že si jich všiml zrovna on, prostě si to *jen* mohly užít, vždyť jsou to *jen* holky a víte, jak jsou prolhané, a chudák Medová, slyšela jste, co o ní nalhali, vždyť je to ještě dítě a je z dobré a bohaté rodiny, tím, co se teď děje, se cítí být traumatizovaný a bude žádat vysoké odškodné, protože to všechno ohrožuje i jeho živobytí a poctivě vedený podnik, o takovouto reklamu nestojí, i když na druhou stranu vidíte sama, je tu nezvykle narváno, všichni muži z města sem k němu přece tak rádi a často chodili.

„Tak vy se cítíte být traumatizovaný?“

Diana se dotkne bříškem ukazováčku jeho čela. Hlava, nebo orel.

„Můžu vám i Medové pomoci.“

Yusufovo tělo malátní. Do zmalátnělého ucha Dianiny rty zašep-tají mantru dnešní, společné noci.

* * *

Sedne si v kuchyni ke čtvrtému panáku vodky. Proč zrovna já, pomyslí si, proč zrovna já, každý unese jen to, co může; Policista si dolije pátého panáka. Dělat, že o ničem nevím.

Zase se Poutník dívá do noci a zase cítí jehličky v kůži stehen, vnitřní neklid a vnitřní stres, nemůže se rozhodnout, a tak se dívá na měsíc a zase si přeje být dobrým a moudrým, jako si přál v dětství, ale dnes už to nahlas nevysloví, dnes to zní směšně a té naivitě se vysmívá i poloprázdná lahev. Ale někde uvnitř pípá hlas a vyčouhlý Policista ho slyší, ještě ano. V tomto skleněném paláci bydlet nebudou, rozhodne Policistovo tělo. Vezmou se, vydláždí si vlastní svět a vlaštovky je budou doprovázet. Policejní lékař mu půjde za svědka, sokol sice prudí, ale odvalu má. Odstěhují se do jiné země a do jiného města. Už ví, do kterého.

Ale něco si ujasnit musí, něco si ještě ujasní.

Zavolá rozespalému kolegovi, který už jednou vypátral Stadtherrovou. Poprosí ho, aby mu v příštích dnech na letišti a nádražích pohlídal seznamy cestujících, kteří do Prahy míří z jednoho evropského města.

* * *

Birgit a Erika a Diana sedí v čínské restauraci se zelenou taškou a srolovanými zelenými podložkami. Sedí nad dim sum, v páře vařenými a smaženými knedlíčky, plněnými krevetami a vepřovým masem a fritovanými jarními závitky a miniaturními vepřovými žebírky. Erika se postí a vesele se modlí, svlačec a žlutý tulipán, ani ten nemůže být mým přítelem, vyděrač. Čekají, až se úplně setmí, a předají Dianě zelenou tašku a podložky.

Erika se vesele modlí a vidí samu sebe, jak sedí u stolu a pobrukuje si, zatímco máma chystá krmení pro prasata. Táta se vrací z maštale a bratři z chléva, kde pod krovem hnízdí vlaštovky. Nad plotnou si prohřejí popraskané ruce. Erika spojí palce a ukazováčky

a kruhem pozoruje postavy; smísily teplý, nasládlý puch chlívů a kořeněný závan holínek, které si stáhly z oteklých nohou. Táta přiloží poleno do kamen. Nakrmí oheň, než se sesednou kolem petrolejky k večeři. Modlí se k světlu petrolejky. Seskočí ze židle, která je vysoká, nosí jídlo na stůl. Je na sebe hrdá, že horkou polévku, na které plavou mastná oka, z bílých talířů na zem neucmrndne.

Zestárlá Erika se vesele modlí, modlitba zmrtví myšlenky. Narkóza, posmívala se jí dřív Birgit. Láska k životu a ke světu je něco jiného než náboženská víra, která se bojí a nenávidí a rozděluje. Víra je jen destruktivní, rozumíš. Před desetiletími sledovala Eriku, jak se trápí tím, že nelituje hříchů.

„Lituješ toho, Eriko, že hříchů nelituješ.“

„Hmmm.“

„To stačí. Máš rozhřešení.“

Birgit a Erika se zvednou, obejmou Dianu a jdou do kina. Pohádají se mocně, když si kupují vstupenky; mladý prodavač si jich nemůže nevšimnout.

Vždycky chodí do kina, když nebesa fialoví.

Diana se zelenou taškou v ruce a zelenými podložkami v podpaží přitiskne ucho k vchodovým dveřím domu, který stojí naproti ruču uxorsko-hiomské restaurace. Diana se nebojí, že její tělo někdo uvidí. Těla žen v tomto věku jsou pro ostatní neviditelná. Zazvoní, švitoří. Bzučák se rozezní, dveře cvaknou. Diana vejde. Stoupá po schodech vzhůru. Výtah mine.

Přiloží ucho ke dveřím bytu.

Medová brečí a kňučí, že s ním tajně uteče, že obleče burku, že má sbaleno, že Yusufa miluje, miluje. Konipasův zmalátnělý hlas ji unaveně odstrkuje, vzít si ji opravdu nemůže, není panna.

Panenství jsem dala tobě.

Nejsi panna, hlas ji odstrkuje a zároveň uklidňuje, paní Diana nám pomůže, paní Diana už je na cestě, paní Diana už se blíží, seber se.

V okně bytu v horním patře se rozsvítí meditativní svíčka z včelího vosku. Za tři hodiny svíčka v okně dohasne. Diana vyjde ven se zelenou taškou a zelenými podložkami.

Nastoupí do taxíku, kde zní rádio, přisedne si k Birgit a Erice na zadní sedadlo. Svlékne jelenicové rukavice.

„Vypněte to, buďte tak hodný,“ řekne taxikáři Diana a pohladí mu ruku na řadicí páce.

Sólo pro hřmící ticho.

* * *

Policista dohledá čerstvou porci zahraničních zpráv, křik v ptačím nářečí, soudní přelíčení pokračuje, strach mezi dívčími těly sílí a je zřejmé, že nikdo odsouzený nebude; Yusufa chtějí vyslechnout znovu a Yusufa nemohou najít.

Jeho tělo se najde oběšené na půdě domu, kde bydlel, mezi holubím trusem a poletujícími vlaštovčími pírký. Spáchal sebevraždu, jak se cácorcky a jiříčky a andulky a moudivláčci a sýkorcky a modřinky a lindušky a čečetky a křivky a hrdličky a holoubátka a kavčata dozví z novin.

Štika se tu zprávu dozví mezi prvními. To není možné, hlídala ho přece policie.

Existují hmaty, které jsou silnější než meč. Rozhodnost je silnější než meč, pohladila by ji bříškem zmoženého ukazováčku Diana.

Spáchal sebevraždu, dozví se muži Yusufova života, a spáchat sebevraždu je hřích a Yusuf se v jejich tělech usídlí jako strach a bázeň.

Spáchal sebevraždu společně s Medovou, byla to platonická a vášnivá a osudová láska, ke komu ji tak přirovnat, ach ano, Romeo a Julie, ne ne, spíše šlechtický duch Heinricha von Kleista, který se zabil s Henriettou Vogelovou na břehu listopadového berlínského jezera Wannsee téměř v týž den. Jen před více jak dvěma

sty lety. Takto nadšeně se rozepíše novináři a celý svět vydlabaná slova papouškuje, vesmírná tupost; křepelky odvádějí pozornost profesionálně.

Policista se dívá na fotografii dvou párů důvěřivých očí, medových a černých. Má pocit, že se mu pod víčko zařízla řezanka.

* * *

Na letišti prošmejdí obchody. Krky zkoušejí šátky Hermes a rty tmavé rtěnky Yves Saint Laurent a kůže krém Guerlain. Před zrcadly sešpulí rty a červeň vydrbou papírovými ubrousky. Birgit si parfémy vybírá *jen* podle názvu.

Peří rozhoduje.

Postříkají si vůní zápěstí a pokapou citlivý bod za uchem a ve vzduchu mávají ovoněnými papírky, které očichají. Mládnu.

Na palubě letadla si dají třetinku šampaňského. Prohlížejí si bulvární časopisy, které si koupily v letištní hale. Ukazují na mužská těla, která se jim líbí.

Budeme mít v Praze pánskou návštěvu, tak se upravte, řekne Diana. Cestou z letiště nakoupí řezané květiny a nechá je svázat. Mladé zelené listy, které nepatří této roční době, se vyvalí a třpytí na slunci. Létaví mají zvláštní stavbu lebky s dlouhou kostí radličnou, samci nemívají vyvinut penis a o vejce a o mláďata pečují obě pohlaví nebo samice. Většina druhů je známa od počátku třetihor.

TĚLO JAKO VÁLEČNÉ POLE

Je vymodlený den D; dnes se vyvolená posádka vylodí. Policista sedí v křesle minimalistického Dianina bytu. Vyčkává za kormidlem kapitánského můstku. Za oknem se mezi vložkami shlukují prochládlé vlaštovky, křížují se za zdmi domu; dům chtějí zvenčí zalátat neviditelnou nití.

Už brzy uvidí na vlastní oči *Grand Old Ladies*, už brzy se přesvědčí, zda skutečně existují, nebo zda jde jen o přitroublý filmový rej. Policista hodiny sedí a čeká a sít' ptačích těl za okny houstne a kopec špičatí.

Kolega vysílá detaily o přesunu žen. Přiletěly do Prahy. Mají *jen* příruční zavazadla. Vzaly si žlutý taxík. Cestou se zastavily v kadeřnictví a nakoupily. Oblečení, koření, bylinky, květiny.

Policista je napjatý jako struna. Neví, kterým prstem pohnout a jak začít.

Po schodech se blíží kroky, je to nápadný hluk, jako by se z pastvin zkrocených hor přihnalo stádo koní. Kroky se rozdrobí po domě.

Dveře bytu se rozevrou, kroky cupitají do koupelny, ruce napustí vodu do váz.

Diana vejde s kyticemi žlutých tulipánů, jako by nebyl podzim, ale věčné jaro. Zarazí se *jen* mírně, když vidí mužské tělo ve svém bílém křesle. Nelekne se. Nevyvede ji to z míry. Nezeptá se, kdo je a jak si odemkl. Žluté tulipány ve skleněných vázách postaví na parapet. Na tulipány přes okno nalétávají vlaštovky, jako by si jejich černá tělíčka chtěla z květu uzobnout nebo se z kalichů napít. Zobáčky vyťukávají morseovku a rozdrní okenní tabulky.

Policistovo tělo se vztyčí a představí se. Nemusíte se představovat, řekne Diana a zaťuká modrým nehtem napuchlého ukazováčku na okno odpověď. Ony mi to řekly.

Policista se dívá na ukazováček, na modřinu a podebraný nehet. Ruka otevírá okno.

Policista má pocit, jako by ta vlídná žena pohmožděným ukazováčkem vyšetřovala jeho. Policista si vymáchal tělo v tomto domě.

Policistovo tělo zalže. Prý je tu *jen* proto, aby pro nadřízeného sepsal doplňující výpovědi, potřebuje si promluvit s paní Birgit, kvůli případu s oběšeným mužem. Vnikl sem proto, že v noci někdo nahlásil podezřele zdušené zvuky, ozývaly se z útroby domu. Policista ze sebe hrne slova, která nic neznamenaají.

Dům rozezní hudba.

Měl ji udat. Neví, proč to neudělal. Tělo to ví; ví, že mluvit předpokládá vždycky zradit.

Diana stojí u okna oranžového domu pod Petřínem. Dívá se na zamilované dvojice. Šplhají po cestičkách zapadaných sněhem. Drápají se na Petřín. Už se nedrží za ruce. Šplhají po čtyřech, šplhají po kolmé stěně, po seschlé a zasněžené trávě. Oslepují je třpytivé krystalky sněhu. Adventní kopec je strmý, strmější, než kdy býval. Špičatí se a úží. Už se nejmenuje oblý vrch. Nabodává si mraky; důchodce si napichuje prošlé jízdenky a pohozené, zmuchlané papírky na špičku dlouhého deštníku. Hejna ptáků zakrouží před ztopořeným bodcem, tělíčka bravurně vyberou ostrou zatáčku.

Policistův nucený a přidušený kašel Dianu přivolá.

Petřínská rozhledna se zakymácí. Hora oranžový dům stíní a nadzvedá. Hora se mocně nadechuje a hrud' se zaoblí. Dům má pevný kořínek.

Diana stojí v chladném šeru. Oknem zní klavírní hudba.

„*Inquiétude des colibris*,” řekne Diana a vypadá, že mluví k pomyslnému davu na dmoucím se kopci. „Argentinský skladatel a pianista Alberto Williams věnoval skladbu v roce 1922 Arthuru

Rubinsteinovi. Kolibříků se Williams nezeptal, nezeptal se jich, jestli jim může zcizit rytmus. Autorská práva patří kolibříkům. Je to jejich neklid a neklid vzrůstá. Přišel jejich čas.“

Petrín se otrásá ozvěnami bíločerných klapků. Ticho, které následuje, zaskočí samo sebe. Ticho si oddychne, když ho protrhne Policistův hluboký hlas.

„Vás nepřekvapuje, že tu jsem?“

„Krmíte se zrny, která zůstala po sklizni.“

„Vás nezajímá, jak jsem se sem dostal?“

„A vy se nebojíte být se mnou v jedné místnosti?“

Policista si odkašle.

„Mám fotografii ze soudního přelíčení.“

„Vy a miliony dalších. Dávat mladým tělům naději. O tu naději jde.“

„Já vím všechno.“

„Ano?“

„A...“

„A...?“

„Zatím jsem to nikam nenahlásil. Protože kdyby –“

„Tak co?“

„Je to váš konec.“

„Zlynčují nás?“

„Tak jsem to nemyslel.“

„Konec začal, když jsme si vyrazily na tenhle špacír.“

„Já vím všechno.“

„Já vím, že víte. A vy víte, co víte?“

„Lovili jste je. Lovili jste ty, co znásilňovali.“

„Vnímat druhé je dar. A ten dar my si, hochu, s rozkoší pěstujeme.“

Diana zavře okno.

Čerstvá hejna drobných ptáků píše divokým křikem vzkazy po vybledlé obloze. Padá sníh a za okny svítí slunce jako na jaře, prosin-

cové jaro se uvelebí ve vzduchu. Diana zabouchne druhé okno. Odpojí skleněnou přepážkou mrazivý svět a holé stromy a omrzlé ruce zamílovaných dvojic. Vyleštěné okno nekryjí záclony. Na kočičích hlavách se zastaví další zatoulaný, hladový, vychrtlý a nadržžený černý pes. Podívá se na dům, vidí skrz zdi. Panenky a panáček vypadají stejně, pohybují se totožně, navržení, sestrojení a vyrobení přes kopírák. Mají dvě oči a dvě uši a dvě nohy a dvě ruce a jednu hlavu a trup a všichni chodí po zadních. Soumrak zavrzá u branky. Pes se posadí. Oranžové zdi se před ním rozestoupí, lucerna se rozsvěcí. Vidí loutkové divadlo, domeček pro čtyři panenky a jednoho panáčka. Černý pes zůstane sedět, třese se zimou, vyplázne jazyk a polyká sněhové vločky. Neštěká, nekouše. Je to čas. Diana mu ohlodanou kost nehodí.

Diana vezme do ruky fotografii čtyř žen. Fotografie je opřena o mosazný svícen. Zmodralým ukazováčkem se dotkne tváří. Dotýká se větru, který je na Usedomu mírný, ale na ostrově Amrum nezná mezí a je orkánem. Listí, které plachtí vzduchem, není listí, ale rukávy a nohavice a popelnice a auta, všechno plachtí vzduchem a mizí v moři, *jen* čtyři ženská těla stojí všude pevně na břehu.

„Birgit té fotografii říká povětrné ženštiny.“

Diana fotografii políbí a vrátí mosaznému svícnu. Policista zatají dech.

„Nepopíráte tedy, že...“

„Ženy se na nás obracely.“

„Jste něco jako *Schwarze Hand* pro nacisty. Taky si pomáhali a zametali po sobě stopy. Rozprášili se v hejnech po Brazílii, Chile, Argentině. Jmenovali se stejně jako tajný spolek nacionalistů v Srbsku, který vznikl v devatenáctém století.“

„Schwarzer Hund?“

„*Schwarze Hand*.“

„Ne. Naopak. My jsme Simon Wiesenthal v sukni. Nebo takový byl alespoň původní plán. Trochu se mi to vymklo.“

„Nevyslychám vás.“

„Nepomohli jí.“

„Cože?“

„Nepomohli Ingrid. Nerozuměli jí. Šlo *jen* o ženská těla. Která přežila, tak co. Nezajímalo je, co říká, nezajímalo je, co říká jakákoliv žena, natož dívka, natož dítě. Maskulinní společnost, nacismus byl taky čistě maskulinní společnost. Neměli ani ponětí o... Někdy je nutné vzít spravedlnost do svých rukou. Existuje druh vlaštovek, jejichž tělo bez cizí pomoci nevzlétne, pokud padne na zem.“

„*Nikdo* nemá právo brát spravedlnost do vlastních rukou.“

„U Wiesenthala vám to nevadilo.“

„Chytal nacisty a předal je soudu!“

„Tolika obětem to zachránilo život. *Čin* jim zachránil život. Pomáhaly jiným. Tím zachraňovaly sebe. Vrátilo jim to sebeúctu. Sebevědomí. Seberespekt. Důstojnost. Matu vás?“

„Ano.“

„Zpanikařil jste v útrobách tohoto domu.“

„Ne.“

„Vaše tělo panikaří. Protože pro nás nemá zastřešující jméno. Kdyby šlo o nacisty nebo komunisty nebo masové vrahy, tomu by rozumělo. Kdybychom bojovaly proti teroristům, tomu by rozumělo.“

Chybí vám zastřešující jméno, slovo, které by vám ulevilo. Stačilo by, kdybychom byly propojeny třeba s nějakou politickou frakcí. Ale my jsme *jen* a *jen* na straně obětí a tou obětí jsou znásilněná těla. My sbíráme vlaštovky spadlé z nebes a znovu je nutíme létat. Vracíme jim zapomenutý smysl života. Na tom jsme se shodly hned na začátku, po válce.“

Diana zmodralým ukazováčkem ukáže tváře tří dětí a mladé ženy na fotografii, opřené o mosazný svícen. Ingrid, Erika, Birgit. Diana. Duj, větře, duj.

„Říkejte tomu boj proti globálnímu terorismu. Říkejte tomu humanitární pomoc. Říkejte tomu akce na přivolání slova humanis-

mus. Říkejte tomu groteska. Říkejte tomu, jak chcete. Cítím s těmi, kterým bylo ublíženo nejvíc. To jsou obvykle děti.“

„Jsou to vraždy.“

„Je to spravedlnost.“

„Ne.“

„Odplata.“

„Ne. Je to zločin.“

„Všechny nás formuje naše zkušenost. Vás taky formuje a určuje vaše zkušenost. A naše zkušenosti se nekříží. Moje a vaše zkušenost se nikde nekříží. Moje zkušenost je moje pravda.“

„Copak je válka?“

„Žádala bych příliš, aby ti, co neprožili totéž, navzájem rozuměli svým pocitům? Náhoda je má jistota. Přestávám být ostražitá.“

„Neměly jste odletět.“

„Kdybychom neletěly, nechaly bychom je v železné kleci. Samy by považovaly za normální a kulturní, že si je ptáčníci odnesou do svých domovů a zmasakrují. V tom by vyrůstaly dcery a vnučky. Je to jako mor. Kdybychom tam nejely, konzumovali by zpěvné ptáčky, opékali je na rožni a nabodávali na špejle, dodávka fláků čerstvého masa. Všichni se shodnou, že pedofilie je zločin. Protože je to nic nestojí. A v reálu? Každý den je válka a válka je i v rámci války.“

„Vidíte *jen* rub mince, panna, nebo orel, ustrnula jste v poválečném roce, ale toto je jiný svět. Rozdáváte smrt, proboha.“

„To všechno z lásky.“

„Z lásky k čemu? K pravdě? K spravedlnosti?“

„Z lásky k Ingrid.“

„Aha.“

„Vlaštovky zažily všechna podvodná jara a křiky o svobodě, rovnosti, bratrství. Osvobodit ženy nechtěli ani ti nejliberálnější, s tímhle nepočítali, na náměstích neměly být ženy. Nejdřív si udělají pořádek v kuchyni, v ložnici, nad dřezem.“

„Jste šílená.“

„Ano.“

„Chtěl jsem *jen* říct, že... je to... absurdní.“

„Žiju v absurdním světě. Vy ne?“

„Já –“

„Proto jsme nechtěly, aby o tom někdo věděl. Utrpení milionů vás dojímá. Utrpení jednotlivých těl ne.“

„Řekněme, že do jisté míry, *jen* do jisté míry chápu ty... případy z konce války... ale to ostatní...“

„To je válka všedního dne. Válka s fašisty všedního dne. Narušuju *systém*. A neplýtvám soucitem s lidmi, kteří nemarní čas sebereflexí nebo pochybnostmi. Žijí ve vakuu moci. Závislost na moci je neléčitelná. A tyto lidi já...“

Diana se opírá zády o parapet. Policista v okenním rámu vidí *jen* tmu, i když je den.

„Všechny jsou moje dcery.“

„A paní Birgit?“

„Co je s ní.“

„Jak ta do toho všeho zapadá. Je z Čech.“

„Mě nezajímá, odkud které tělo je.“

„Paní Birgit nebyla... znásilněná.“

„Ne.“

„Tak vidíte.“

„Birgit je dítě znásilnění. Ona to neví. Její tělo to ví.“

Diana se k Policistovi obrátí zády. Policistovi vyschlo v ústech, Dianina silueta se proměňuje, orel mohutní v rámu okna, psst. Vlaštovky z hnízd pod venkovním parapetem namáhavě vzlétnou, několik jich padne na zem, černý pes oběhne oranžový dům a má hostinu. Za prořídlym hejnem vlaštovek se tyčí prst Petřína, který nikdo nepoznává. Diana mluví k vlaštovkám za oknem.

„Dělala jsem to z vycizelované lásky k nim. Byla to hluboká láska. Naši lásku smrt nerozdělí, byla to revolta lidské existence proti chodu tohoto světa, vysmívejte se tomu, jak chcete, nebyla to infantilní

a jednostranná a utopická iluze, byla to a je to láska silnější než smrt.“

Diana se otočí, roztřesená ruka urovná zažloutlou fotografii čtyř ženských těl, která je opřená o mosazný svícen. Policista je v rozpacích. Staré paní se to v mysli plete, on má proti své vůli tu starou paní rád, žena ze žuly, mohl by připsat k dospělé tváři na mosazné fotografii. *Žena ze žuly*, stálo v Birgitině knize, kde s opovržením tala mírumilovnou Rose Kennedyovou.

„Někdo... vám pomáhá.“

„Když vám prozradím jména, nebude to nic platné. Nikdo vám neuvěří.“

„Všechno vím.“

„Dáte si kávu?“

„Ne.“

„Mám i zelený čaj. Dračí sílu.“

„Ne, rád bych si promluvil *jen* s paní Birgit, jestli dovolíte.“

Připadá mu absurdní, že tuto ženu žádá přiškrceným hlasem o dovolení.

„Jistě, mladý muži. Jste svobodný člověk.“

Policista místnost opustí. Diana znovu otevře okno. Ještě neodletěly. Řadí se do prořídleho šiku. Konečně.

Policista zaťuká na dveře v prvním patře. Vejde. Birgit pokládá sluchátko domácího telefonu. Přejde k psacímu stolu. Na tácu přinese becherovku a dva bílé kalíšky, bílý džbán s minerální vodou a dvě skleničky. Usadí Policistovo tělo do křesla naproti zdi, pokryté nástěnným obrazem. Na obraze ruka tahá červené kuličky, navlečené na provázku. Ruka se protahuje městem s kamenným mostem a vyvýšeným hradem nad řekou, to město je Praha, kuličky se prolétají mezi sochami na kamenném mostě, jako by je chtěly obmotat. Z kuliček, které se odtrhly, nebo na které někdo šlápl, nebo se rozpadly ve vzduchu, se trousí písmenka.

„Darovala bych vám ho, ale bohužel to nejde.“

„Proč?“

„Nikdo ho nesundá. Ani vy ne.“

Birgit nalije nažloutlou becherovku. Policista vstane. Jde k obrazu. Škrábne nehtem. Obraz je namalovaný přímo na zdi. Malba je na okraji porušená, dravci spár chtěl omítku seškrábnout a odnést.

„Na zdraví.“

Přituknou si. Birgit do sebe překlopí žlut' a mlaskne. Policista rty nesmočí. Birgit vstane a ze stolu vezme azurově modrý sešit.

„Tak vám daruju aspoň tohle. Můžete to dopsat sám.“ Birgit si dolije dalšího panáka. Přejde k obrazu.

„A kdyby vám chyběla inspirace –“

Cvrnkne nehtem do kuličky na zdi. Z kuličky se sypou piliny. Miniaturní písmenka a miniaturní znaky. Sesypané z abeced zemí světa.

„Mám *jen*... několik osobních otázek.“

„Já vím. Becherovka je málo vychlazená. Je to takové babské pití. Mám i whisky nebo vodku. Tu máte přece rád.“

„Byla jste patrně jedna z posledních, kdo mluvil s mužem, kterého jsme našli oběšeného, ten pán k vám chodil na tvůrčí psaní a –“

„Ano, byl u mě.“

„Poslala jste nám dopis, že jste se nesešli.“

„Ten jsem poslala vašemu kolegovi. Diana chce, abych *vám* řekla pravdu.“

„V kolik hodin tu byl?“

„Odpoledne. Procházeli jsme rukopis. Pak jsme šly s Erikou do kina.“

„Proč byl tady?“

„Chystal se na hory, ale já jsem mu řekla, ať ty žvásty vyhodí. Ať napíše pravdu. A odškodní bývalé asistentky, které týral. I když tvrdí, že mu to bůh odpustí a že to může dělat znovu. Přirůčil se, byl takový horkokrevný, vlivný a věřící.“

„Co on na to?“

„Vztekal se. Chtěl vrátit peníze za celý kurz tvůrčího psaní. Ani hudbu, kterou mu tak ochotně pustila Erika, si doposlechnout nechtěl. Nemám ráda, když Eriku někdo uráží. Je křehká a lehce zranitelná.“

„V kolik hodin odjel?“

„Diana ho odvezla. Diana umí řeč těl. Umí uklidňující cviky. Umí tělo zhyponotizovat a umí tělo uspat.“

Birgit dopije druhou skleničku. Policista nevydrží, usrkne z kalíšku becherovky a ze sklenice hltavě vyzunkne všechnu vodu.

„Tušil jsem, že to nebyla... sebevražda.“

„Jste kabrňák. To je pěkné české slovo.“

„Aha.“

„Jsou i jiná pěkná česká slova. Pomilovat se. Šoustat, zapíchat si, šukat, mrdat, prcat, přeříznout, podržet někomu. Jazyky se brání a matou, ach, jak matou — *někomu* podržet, kolik je v tom hrůzy, nemyslíte?“

„Ale já...“

„Ti, kdo znásilňují, sebevraždu nepáchají. Sebevraždu páchají oběti. Tělo je mrcha, tělo oběť zrazuje. Tělu se některé věci líbí, i když je masakrované. Tělo si užije.“

„Z jistého úhlu pohledu... jste... asi... já... promiňte, jsem vyčerpaný.“

„Nechtěly jsme, aby o dobrodiní někdo věděl. Všechno jsem dělala z lásky k nim. Diana *je* humanistka.“

„...vražedkyně...“

„Pro ni je na prvním místě hodnota jedince. Respekt ke každému jedinci, protože každý má duši. To *je* vypjatý individualismus. Morální měřítko.“

„Já bych se v tomto domě opravdu nepouštěl do diskuzí o morálce.“

„V pohádkách musíte vymýtit zlo, abyste dal možnost dobru, Jeníček s Mařenkou musí ježibabu posadit na lopatu a hodit do pece.“

„Zlo nevymýtíte zlem.“

„Zlo vymýtíte nekompromisností. A i to je otázka lidských práv. Jedna skupina lidí byla znevýhodněna. Pokud by ženy znásilňovaly a zotročovaly muže, zastaneme se mužů. Já mám muže moc ráda. Sex s muži mám moc ráda. To je ta největší radost. Ale k moci se nedostanete vždycky jen tak, že vyzvete establishment na souboj. Nejdřív si v něm vytvoříte prostor a pak ho podvedete. A propojíte se, se všemi. Žádní brutální bossové, nenápadní vrahci. Jsou to desítky tragédií a úchylek. Žádná sexuální revoluce v dějinách lidstva ještě nebyla, v žádném století, ani v šedesátých letech minulého století, ještě ne. Je čas metat kamení.“

„To je směšné. Můžu se zeptat...“

„Na cokoliv, mladý muži.“

„Proč ta *papírová* dokumentace?“

„Papír dobře hoří.“

Pokojem zazní hudba. Dvouminutová skladba *Pro Alinu*. Dvouminutová skladba se v této nahrávce opakuje několikrát, vrací se v sotva znatelných variacích, změnou tempa, délkou tónu. Jako proměny obličejů ženy, kterou lze milovat. Klavír, ale taky housle, cello a zase housle. Ty tři nástroje se neustále opakují a proplétají.

Každé opakování prosákne *jen* drobnou nuancí a všechno je zase jinak. Nebo na sebe nástroje jinak zareagují, už se neignorují. Jeden sílí, zatímco druhý slábne a třetí taktně mlčí. Skladba je u konce. Život je u konce.

„To je skladba *Pro Alinu*.“

„My jí říkáme *Pro Ingrid*. Vy jste zamilovaný.“

„Prosím? Ano, jsem. Šíleně.“

Birgit ho pohladí.

„Chtěly jsme se z toho občas vykroutit, ale nešlo to, víte.“

„Ano.“

„K někomu se přimknout a *jen* se přitulit, to je největší radost. Vy věříte, že se můžete vrátit do věku nevinnosti, kdy jako dítě doufáte, tam, někde hluboko v duši, že lidé jsou dobří?“

„Ano.“

„Ale realita to vyvrací.“

„*Jen* část reality to vyvrací.“

„Realita, reálný život. Má to něco společného se stavem lidí.“

„Neexistuje zbytečné násilí.“

„Existuje násilí. To je realita.“

„Neděsí mě realita. Děsí mě vaše vnímání reality.“

„Všechny obrazy v tomto domě jsou namalované na zdech. Pod obrazy jsou písmena. Byl to Dianin nápad. Přemalovaly jsme kapitoly mojí zásadní knihy. Tu byste si měl přečíst. Až my tu nebudeme. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.“

Birgit Policistu obejmě a políbí ho na rty.

Policista se vypoťácí s azurově modrým sešitem v ruce. To už ho popadne jiná ruka. A podává mu sklenici s koktejlem, hustým, mléčným, hrudkovitým. Policista odmítne.

„Budete ho potřebovat.“

Policista zakrouťí hlavou a poděkuje.

„Jak chcete.“

„Jistě už vám paní Diana taky volala.“

„Ano.“

„Cítím se... v tomto domě... provinile.“

„Proč?“

„Protože jsem muž.“

„My přece proti mužům nic nemáme. *Jen* proti zločincům. A abyste věděl, jednoho muže upřímně miluju celý život.“

„Goulda. Pärta. Menuhina.“

„No, ty vlastně taky.“

Policista najednou neví, co by řekl. Je opravdu vyčerpaný. Erika mu přisune koktejl.

„A díky, mladý muži.“

„Za co?“

„Za to, co neuděláte.“

„Jak víte, co neudělám?“

Všechny tři si nasazují ptačí peří, přitom připomínají mořské želvy. Procházejí se po souši, znají tajemství hlubin moří a oceánů, žijí dlouho.

Musí to urychlit. Dívá se na Dianiny ušní lalůčky, otisk má na fotografiích ve své pracovně.

„Budu vás muset... udat, paní Diano. Nemůžu předstírat, že nic nevím. To už nevydržím.“

„Můžete. Říká se tomu solidarita.“

„Ne. Říká se tomu spoluvina.“

„Dopřejte nám jeden výlet.“

„Kolik času.“

„Tři týdny.“

„Ne, já nevím, to...“

„Týden.“

„Dobře.“

„Naše životy jsou v jistém smyslu neřešitelné. Proč jste nás neudal nebo nezatkl rovnou?“

„Sám nevím. Nevím, co budu dělat.“

Policista se vypotácí z oranžového domu pod Petřínem, couvá, blekotá, že rozumí, že případ oběšeného muže uzavřel jako sebevraždu.

Birgit sedí u stolu a na Policistovu fotografii nezakreslí fialový kříž.

Erika nejdřív pustí houslové koncerty Yehudiho Menuhina.

Diana stojí u okna, dívá se na mosaznou fotografii a na vzpřímený Petřín. Na vršku se bortí rozhledna.

Osvobodí je, konečně je osvobodí, zbaví je těl, narodí se znovu, narodí se do jiného, vlídného a přívětivého světa, bude to krásný

život, nový a čistý, budou moci začít znovu, narodí se znovu a svobodně se nadechnou v novém těle, čerstvém a poučeném.

Kterým obalí klidnou, smířenou duši.

Osvobodíme se a vymřou slova jako koboldové a patriarchát, zůstane láska. Nezávislost nemá být odvozovaná. Jinak to není nezávislost.

Sedí v Eričině bytě. Usrkávají jilmové koktejly, poslouchají hudbu, myslí na kolibříky. Erika, která jindy stěží zapípá, se dívá na Dianu a na Birgit.

„To je nahrávka Wilhelma Furtwänglera. Když jsem o něm točila dokument, bylo to zvláštní. Říkal mi, že hudba je řeka a dirigent ji musí následovat a pozorně ji provést zátočinami i jezy i spodními proudy. Kašlal na přísnost, na metronom, kašlal na metody. Byl v tom neklid a citlivost a smyslnost. A skromnost, jaká plyne z nejistoty. Měla jsem ho ze všech dirigentů nejraději, protože v něm zůstala dětská naivita. Citovost. To je největší dar, větší než talent. A tenhle koncert jsem zažila. Mezi orchestrem a Furtwänglerem existovala telepatie. Když slovo telepatie slyšel Arturo Toscanini, tak se mi *jen* smál.“

Birgit nepřipomene, co by jindy okamžitě vyhrkla, že podle ní měl nácek Furtwängler sedět za katrem. Diana se dívá na Birgit a na Eriku. Nepřipomene jim, že s tím měly přestat po válce. Neměly se plést do světa, který není jejich.

Ztratily cit pro vychýlená ramena spravedlnosti. Vyčistily svůj svět, kterému rozuměly, vyřizovaly si staré, osobní účty, dospělí s dospělými, účty s dobou, ve které byla těla namočena.

V této době namočena nejsou.

Rozejdou se do bytů. Přípravují odlet do dalekých krajín. Domem zní hudba.

Policista sedí za volantem. Jmenuje se Adam. Má modrý obličej. Vdova se jmenuje Eva. Má žlutý obličej. Rozpustila si zlaté vlasy s nazrzlou strunou. Na zadním sedadle si pobrukuje chlapec a do rytmu si pohazuje červeným autíčkem a čínským plyšákem. Žena vytáhne z tašky lejstra v umělohmotných deskách a znovu si je prostuduje. Jsou to pracovní smlouvy. Jeden list je s obrázkem vlaštovky, od firmy SWALLOW. Druhý list je s obrázkem křepelky, od firmy QUAIL. Žena pracovní smlouvy roztrhá a vyhodí z okna.

Muž šlápne na plyn. Za sebou nechává město.

Uprostřed se tyčil kopec. Říkalo se mu Petřín. Každá zamilovaná dvojice se sem vypravila, stvrdila si stav zamilovanosti, obstarala si potřebný štěpl i potvrzení a pak se sem nevrátila, vydechla si a scházela se v poklidu jinde. Při sestupu dvojice mýjely oranžový dům. Stál pod Petřínem.

Dnes se dvojice srocují s ústy dokořán a v dávivém kašli. Z oranžového domu se valí hustě fialový dým a v štiplavém čmoudu z komína vylétávají hejna kolibříků s konstrukcemi na opeřených hlavách, v nichž hoří svíčky tenké jako sirky. Poslední vlaštovka má místo sakurového květu v zobáčku konec zápalné šňůry.

Dům vyletí do povětří.

Loví se navzájem. Přesto vedou vlastní, nezávislý život. Příroda nezná paradox. Náš mozek zná paradox.

Vlaštovky konečně odlétají: Nemáme totožné vnímání světa. Což neznamená, že vaše vnímání světa je správné.

Birgit dopsala. Birgit ta slova nosila v sobě. Ale už se o ně nechtěla dělit. Jakmile se o ně podělila, začala být slova nevěrná. Koketovala s druhými. Říkala druhým něco jiného, než co Birgit slyšela a než co od slov Birgit očekávala. Jaro, daleký výhled. Zase bude jaro a zase bude jeho svědkem a zase ho bude muset nějak přežít. Až na líných topolech anglického města budou strápce květů. Až nebe zčerná.

Ale potřebují vlaštovky odvahu? Žijí podle sebe, jinak nemohou. A přitom jsou tak křehké. Kecy a vražedné hry. Ona *musí* tančit podle neslyšného rytmu vlastního nezkrotného srdce. Jako ty nekřehké, odlétající vlaštovky. Dílo je dokonáno, odejdou s prázdnýma rukama.

EPILOG

Súrja namaskár, pozdrav slunci. Za prosklenou stěnou hotelového apartmá se slunce vynoří z chladného Baltského moře. Prohřeje si kosti po studené noci. Vysvobodí se z objetí, z kovově lesklého plátu. Vylupuje se ztěžka. Protahuje se nestydatě nahé. Všechno kolem studem rudne. Vyloupne se na východě. A uprchne na západ.

Jaterní skvrny na hřbetech rukou. Rudě namalované nehty. Vrásky, vějířky smíchu. Prsa se nepřekulují. Přepadávají jako vyprázdňené měšce. Tři těla jsou nahá. Nebojí se ukázat slunci za oknem. I když jim muži neleží v klíně a neprotírají si oči oblinou loktů nebo ňader, obestřeni měkkou něhou.

Tři těla se pohybují odlišně, a přece ve stejném rytmu. Věčná vzednutí. Těla se zatřpytí. Ulpěly na nich kapky vody z hotelového bazénu. Na široké posteli se povalují tři bílé froté župany. Ruce sepnuté ve známém indickém pozdravu, symbolu jednoty: dlaně přiložené k sobě, gesto míru a respektu. Nevzdávají čest světlu za oknem. Vzdávají čest světlu uvnitř. Poklona, hold životu na zemi. Vzepnou se. Uléhají k zemi. Prsty rukou i bosých nohou se pevně opírají o podložky. Končetiny a páteře živočichů se stříbřitou šupinatou kůží se protáhnou. Kostí zaprašť. Blýskavou kůží z nich neznatelně stahuje teplý vzduch, slíbává slunce, které se vedralo doširoka otevřeným oknem. Vteřina za vteřinou. Vteřiny věčnosti. Hluboké a neslyšné nádechy a výdechy nosem. Pokoj je akvárium a těla v něm vzrušeně plavou. Jsou to jiná těla, než jaká opouštěla Prahu. Jedno z těl, to kulhavé, pantomimu zakončí poklekem na pravém koleni. Skloní hlavu, zavře oči. Dlaně sepne. Kostnaté prsty se do sebe křečovitě zaklesnou, nehty zryjí kůži. Tělo má strach. Do ticha se vetře šepot... *na nebesích, posvět' se jméno tvé...* Zbylá dvě

těla ustrašený šepot ignorují. Vyšvihnou se křepce na zadní, vyrovnají páteře. Začnou se oblékat. Za sevřenými víčky klečící ženy přebíhá procesí. Je to snaživý úprk. Člověka podle peří nepoznáš. Eričin život je ukotven zenovým způsobem, bezdomovným. Hřmící ticho. Dnes už čte *jen* japonské básníky. Mají v oblibě květ sakury. A pláštíkového červa.

„Přijď si poslechnout jeho tón, Birgit, přijď.“

„Nejsi nikdy vtipná.“

„Vtip je v tom, že pláštíkový červ nevydává žádný zvuk. Sedí v malé kukle a přeměňuje se v můru.“

Snídani v hotelu Ahlbecker Hof neminou. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutíně a rituálu. Diana ukáže na lahev kombuchy. Stojí v kbelíku na led vedle šampaňského. Erika přikývne. Servírka naplní dvě sklenky.

„Tohle už není náš svět.“

„Dlužíme to Ingrid.“

„Nic nikomu nedlužíme.“

„Dlužíme.“

Diana si v klidu rovná v klíně bílý látkový ubrousek Erika má strach, popelí se a je posedlá. Chce, aby tečku neudělali v zemi, kde oheň hoří, kde na hranici upalují totéž tělo každý večer. Připomíná, co se hromadilo a bobtnalo v šanonech za zdmi pražského domu, ještě několikrát mohou vstoupit do stejné řeky. Erika zvyšuje hlas, děje se to dětem a ty děti nevědí, co se jim vlastně děje, a nevědí, že se mají bránit, protože těm dětem dospělí tvrdí, že je mají rádi a že jim to udělá dobře, a někdo už s tím skončit musí a někdo musí donutit každou zemi na téhle planetě změnit zákony, protože většina lidí zákony potřebuje, potřebuje nad sebou bič, nebo se odreaguje nad někým, kdo je důvěřivý a kdo se bránit nebude, a už nechce číst výpovědi sbormistrů, co vyprávějí o tom, že je provokují nymfičky se slavičími hlásky a...

Diana i Birgit v klidu snídají. Eričina kdákání si nevšímají.

„Takže.“

Diana usrkne ze sklínky čerstvou šťávu z mrkve a ananasu.

„Uděláme už konečně za tím vším tlustou čáru.“

Erika si na talíř uraženě vyrovná miniaturní houstičky s lososem, matjesy, stříbrné lžičky se zrnky kaviáru, zelenými a tmavými olivami. Doprostřed nanese kopeček smažených vajíček s roztékajícím se bílým máslem a pažitkou. Nůž vroubkuje máslo. Kopeček vajíček je ostře žlutý, slunce před nimi. Slunce dotírá, škrábe na okenní tabulku i na skleněnou vázu s růží; vyhladovělý pes se dožaduje pozornosti. Erika uždívne ze slunečnice na talíři. Servírka přibzučí, položí před ně sýry a ovoce. Vráť se k bufetu, na ták postaví sklínky se šampaňským a lívanečky se zakysanou smetanou a lososem. Jiná včelka položí k Birgitinu lokti noviny.

Birgit zašátrá, z kabelky popaměti nahmatá kožené bílé pouzdro. Z pouzdra vyloupne brýle. Půlené oči od stránek novin neodtrhne. Stránka ji hypnotizuje, ale nahlas neřekne nic. Všech dvě stě sedmdesát šest obžalovaných bylo v procesu pro nedostatek důkazů osvobozeno. Soud si nechal na naléhání žalobkyně předvolat všechny dívky. Nikdo není z procesí panen moudrý. Děti jsou krásné a jedno po druhém zarytě mlčí. Prý byly mladé a hloupé. Některé drží smutek za Yusufa a všechny drží smutek za Medovou, kterou prohlásí za svatou. Některé zoufale brečí, cítí se za obě sebevraždy spoluodpovědné. Některé tvrdí, že muže milovaly. Nikdo není z procesí panen moudrý, protože v lékařské dokumentaci jsou fotografie s jejich namodralými tvářemi a pažemi. Dvě stě sedmdesát šest obžalovaných mužů bylo v procesu pro nedostatek důkazů osvobozeno a jejich role se proměnila, stali se oběťmi, protože dnes se nikdo nedívá na činy, ale hlídá *jen* barvu kůže a *jen* národnost a *jen* státní příslušnost a *jen* náboženství a *jen* profesní komunity a *jen* rodinný původ a majetek, a tak se k procesu vyjadřují přední politici

všech zemí a lobbisté všech zemí a duchovní všech zemí a všichni muži se snaží být politicky a jazykově korektní, především korektní, a nemůžeme někoho pronásledovat a šikanovat kvůli barvě kůže, volby se blíží, jsme demokratické země a práva tu platí pro všechny stejně a nedopustíme návrat starých ideologií bílých rukaviček a stalinského myšlení, však si přečtěme poučné, politicky skutečně korektní knihy paní Birgit Stadtherrové.

Birgit noviny složí a hodí na zem. A vidí oči, které se mimo kameru protácejí v sloup, a ústa, která řeknou ano, je to směšné, někomu podržely, je to směšné. A do tajných ložnic si nechají vodit vybrané školačky.

Diana dopije šťávu, čaj si sladí medem. Ruka převrací dřevěnou rýhovanou paličku. Do horké páry nad čajovou konvičkou mizí a ztrácí se a vklouzává pramínek, propadá se do vroucích hlubin. Nabírá rychlost, rozkošnický se protáčí a rozkomíhá do stran. Birgit zdvihne oči. Nezdvihne hlavu. Pozoruje pramínek medové žluti.

Dianina ruka strne. Čas se zataví. Med úprkem mizí, tenčí se, nazrzlý vlas mizí v buclaté bílé konvičce.

Diana čas přivolá.

Konvičku rázně přiklepne víčkem s porcelánovým ouškem. Med zaslzí. Na víčko skápne poslední slza. Diana dřevěnou lžičku vrátí k zásobárně medu. Zdvihne víčko čajové konvice.

Medovou slzu slízne.

Na podzim roku 2011 se na německém ostrově Usedom u Baltského moře na týden ubytují tři ženy. Vyberou si nejlepší pětihvězdičkový hotel, hotel Ahlbecker Hof, pokoj číslo 323, na něm pošetile trvají. Vyberou si ho proto, že už tu všechny jednou za svého života byly, po válce, a byly tu šťastné. Stály kdysi na břehu moře, držely se za ruce a vítr foukal do vlasů a nadouval sukně. Vítr, silný a mladistvý, duj, ty bláznivý, moře bylo zčeřené a přiopilé nadějí, vítr

rozechvíval vlasy a rval silnými zuby široké sukně, těla, tehdy tak mladá, mhouřila oči, chycené ve spárech slunečních paprsků. Vítr na Usedomu není divoký, to jen na fríském ostrově Amrum nedaleko Dánska, kam jezdily v posledních desetiletích, si orkánový vítr pohrával s popelnicemi, vyvrácenými borovicemi, auty.

Je to hotel, který není mužem, ale noblesní dámou. Dáma je plná života, je to dáma, která má mladičké milence a chuť objevovat, dáma, která se učí nové jazyky a zkouší nový odstín rtěnky i značku oblečení a je k ostatním vlídná.

I ženy jsou plné života. Stvořeny pro vzduch. Vlaštovky. Stvořeny pro let. Tento hotel si zvolí za poslední setkání. Objímají se a děkují si za tento život a za tuto lásku a za tuto citlivost a mají se rády v minutách, které rozpouštějí mastné nánosy křídel, v minutách, které rozstřílejí myšlenky, *jen* v těchto chvílích se *každá* zákeřná myšlenka zabít dá.

Personál je miluje, protože jsou přívětivé a nechovají se nadřazeně a jsou chytré a vtipné a dávají vysoké spropitné. Jedna z nich slečnu na recepci poprosí, aby na adresu nakladatelství za velkou louží odeslala objemný balík. Na průvodce je napsáno *Mužské hry*. Je čas uklidit stůl i otřít si o rukáv zablácený zobáček, řekne mladé recepční.

Nejstarší z dam mluví *jen* k moři a říká mu, že neexistují hranice. Neexistují státy a neexistují národnosti a neexistují náboženství a neexistují nadřazená pohlaví.

Existují lidé, vlaštovky a vzduch.

Neexistují jazyky.

Existuje řeč těl.

Každý den v tomto jarním, prosincovém babím létě, jaké nikdo nepamatuje, vyrážejí na pláž a navštěvují večerní koncerty místního hudebního festivalu. Hradba mraků stráží moře. Mraky se odrážejí na hladině. Moře se třpytí jako úzká stuha obtočená kolem ostrova.

Písek kopíruje a obtáčí vodní stuhu, která se mění v jemný led. Obě stuhly zahřívají v dlani celý ostrov.

Uprostřed ostrova je opuštěná lavička a na ní sedím já a očima namotávám stuhu, očima vsakuji obrys tří žen v dáli.

Život se začíná od počátku. V kolejích, ve kterých kráčely desítky let, už se jít nedá, skončily. Alespoň si myslím, že končí. Jako mosty v severních mořích, Seebrücken, u kterých kotví lodě. Jako starý most na ostrově Usedom, naproti hotelu Ahlbecker Hof, kde se ubytovaly. Mosty obvykle vedou odněkud někam. Tento trčí na kůlech. Vede odněkud nikam. Vede do nicoty. Končí uprostřed moře, ve vzduchoprázdnu.

Ředitel hotelu je blažený. Pak jednoho dne mladá pokojská otevře dveře pokoje a uklidí, v očích ryb se objevují slzy. Stejně uklizené pokoje nalezne i večer, když přijde zatáhnout závěsy a odestele a na sněhobílý polštář položí čtvereček čokolády s nápisem *Gute Nacht*. Druhý den oznámí řediteli hotelu, že čtverečky *Gute Nacht* leží na polštářích netknuté. Skříně bez šatstva, osobní doklady ve dvou kabelkách a jednom červeném koženém batůžku, dámská zelená příruční taška, v ní houslové struny, zašedlý kus provazu, převázané zažloutlé dopisy, smotaná pánská kravata. Ředitel nenahlásí, že pohřešuje tři hosty.

Poslední stopa vede k večeru. Muž, který běhá po pláži za soumraku každý den, viděl čtyři ženské postavy, jak se drží za ruce a krácejí vodou. I když voda je na koupání studená v létě, natož v prosinci, viděl je v místech, kde se pod hladinou míhají sošné stíny a kde proudí tmavé střely. Vlaštovky, které létají pod vodou.

Voda je mělká, ženy vypadaly, jako by kráčely po hladině a úplněk před nimi splétal měsíční cestu jako dlouhý cop, našlapovaly po měsíční látce. Na nadějný mžik ptačího oka vzlétly, než je probodl vítr.

„Já vím, zní to divně,“ ošívá se muž.

„Čtyři? My pohřešujeme tři,“ řekne ředitel hotelu.

„Ne, určitě byly čtyři. Byly oblečené, držely si sukně vykasané nad kolena a všechny se dívaly do vody, jako by pod nohama něco hledaly, pak sukně spustily a chytily se pevně za ruce. Dívaly se už *jen* kupředu.“

Poslední stopa. Přelud. Let', vlaštovko, let', než tě chytí, moje milá. Vytrénované mužské tělo běží po pláži. Jak mnoho se skrývá v rutině a rituálu, miláčku.

Na hřbitovech světa se rozsvěcují svíčky, rozzáří ve vteřině hřbitovy jako oslňující ohňostroj, podzim se prohlubuje, ignoruje roční období; přípitek na minulost nového života.

* * * * *

Usedom, hotel Ahlbecker Hof, září 2011 –
Amrum, dům Kiwitt, duben 2014. Let jedné vlaštovky.

Poznámka

Seznam nahrávek Eriky Eisové není znám. V bytě Diany Adlerové se na základě Policistova svědectví nacházely tyto nahrávky:

- Louis-Claude Daquin: *Kukačka*
- Benjamin Godard: *Vlaštovky*
- Leoš Janáček: *Štěbetání vlaštovek* (ze skladby *Po zarostlém chodníčku*)
- Edward MacDowell: *Orel*
- Edward MacDowell: *Kolibříkovi*
- Bedřich Smetana: *Slepička*
- Arthur Willner: *Ptačí zpěv*
- Walter Niemann: *Čínský slavík*
- Klement Slavický: *Opuštěné ptáče*
- Michail Glinka: *Slavík*
- Joonas Kokkonen: *Ptáci*
- Olivier Messiaen: *Drozd zpěvný*

- Olivier Messiaen: *Holubice*
- Cyril Scott: *Ptáci ráje*
- Mikalojus Konstantinas Čiurlionis: *Slavík*
- Robert Schumann: *Kukačka v hnízdě*
- Adolf Henselt: *Kdybych byl ptáčkem, letěl bych za tebou!*
- Jean-Philippe Rameau: *Volání ptáků*
- Max Jacob: *Pták v lese*
- Alberto Williams: *Neklid kolibříků*

V bytě Birgit Stadtherrově se na základě Vdovina svědectví nacházely nahrávky Joni Mitchellové, Joan Baezové, Billie Holidayové, Niny Simone, Edith Piaf a Carolina Chocolate Drops.

Práva k filmům Eriky Eisové náležejí filmovým a distribučním a mediálním společnostem QUAIL a SWALLOW, jejichž písemný archiv shořel při požáru v roce 2011 v Praze.

Birgit četla po večerech ukázky z vršicích se poznámek, z nichž vytryskl pramen, *jen* Dianě Adlerové a Ericce Eisové. Kniha *Mužské hry* o Edvardu Benešovi nevyšla, rozevírala příliš široký průzor do soukromí asexuála a vzhledem k tomu, že autorka byla neznámá, nikdo nemohl zodpovědět otázku, jaké ustrašeně nakladlo nakladatelství.

Z knihy *Mužské hry* od Birgit Stadtherrové

Pasáže, které Birgit Stadtherrová předčítala jen Dianě a Erice

Jejich setkání se blíží.

Když k sobě přistupovali Tomáš Garrigue Masaryk a Edvard Beneš, bývala to setkání v univerzitních, přednáškových sálech a v lázních, za zvuku houslí a vůně silné horké kávy. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.

Když k sobě přistupují Josif V. Stalin a Edvard Beneš, je to setkání dvou zvířat, která se musí chovat pudově, protivník je nečitelný. Přistupují k sobě jako dva dobráci, kteří to se všemi a hlavně se světem, který nemá jednu konkrétní tvář, myslí dobře. V jednom jsou stejní. Myslí *jen* na sebe. Zdvihnou plnicí pera s fialovým inkoustem a podepíší smlouvu o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci.

Stalin je pán lidstva, v hlavě není místo na vrávorající pochybnosti. Nozdry nasají neomylný pach; protivník má strach. A strach je něco, čím se opájí, to je parfém, který miluje, velkovýrobná strachu, celou zem nechá vyrábět strach a začne ho okamžitě exportovat do světa. Je nevypočitatelný, a proto silný.

Umí se rychle rozhodovat, protože mu jde *jen* o moc.

O stále větší území.

Beneš se rychle rozhodovat neumí, protože mu jde o klid. A rozhodnost není vlastností klidu. Je chytrý a vzdělaný. Československo se podobá naklepanému řízku. Odřízl kus a nakrmil Říši a brzy odřízne další kus masa a nakrmí sovětskou bestii.

Bude klid.

V zádech má přece Anglii a Francii.

Tady si Beneš s chytrou ironií nevystačí. Stalin ironii nezná.

Beneš stoluje vzorově, decentní nadřazenost pohybů a vkusu a vzdělanosti, kterou vycizeloval z evropských kořenů, je tady nanic. Když Stalin nemůže nabodnout maso, popadne ho dvěma prsty a ty olízne a otře do ubrusu, protože ubrousek mu upadl pod stůl.

Tímto gestem Beneše vystraší nejvíc.

Toto gesto rozhodne. Beneš se bojí, protože muž si nebere servítky, muž naproti němu je schopný všeho a hlavně je mu jedno, co si kdo o něm myslí.

Benešovi nejvíce záleží na tom, co si kdo o něm myslí.

Beneš není hloupý, je zbabělý, ale není hloupý. Pochopil, že Stalin nebojuje proto, aby zachránil svět před Hitlerem. Ví, že když bude proti Hitlerovi, snáze prosadí vlastní zájmy. Snáze tak odvrátí pozornost od vlastních zvěrstev, protože někomu, kdo zachrání svět od Hitlera, nikdo nic vyčítat nebude a nikdo nic neodepře. Lidé na Západě nebezpečí zakoušejí na vlastní kůži, to nebezpečí je akutní; bližší košile nežli kabát. Jen lidé, kteří zakusili na vlastní kůži Stalina, k Hitlerovi přebíhají; v iluzi, že jsou pod ochranou vlídnějšího.

Vlaštovky švitoří a přeskupí svá těla na drátech. Svět se zbláznil, ale tak nějak dobrovolně, sám si větší oprátku a staví si pod ní stoličku.

Stalin má velkou výhodu, na nikom z lidí mu nezáleží, lidé jsou předměty, dá se jimi nakrmit oheň i fronta, lidský život neznamena nic. Stalin není schopen vžít se do kůže někoho jiného, ale umí empatii dokonale předstírat. Učí se napodobováním, jako zvířata. Je přesvědčen, že může všechno, a je přesvědčen, že je vysoko nad lidmi. Jediné lítosti, které je schopen, je lítost nad sebou samým, sebelítost umí bravurně. Rozpláče se, když ulehne s rýmou. Rozpláče se nad tím, jak je obětavý, když z postele vstane a podepíše dva dokumenty, a rozpláče se nad svou dobrotou, když před utracením zachrání štěně fenky, která hlídá krtky na jeho dače.

Hitler i Stalin si vybírají schopné pomocníky, zavazují nejbližší kolem sebe; ti pak vykonávají a horlivě zdokonalují každý vůdcův nápad; to oni jsou zlí; bez nich by byli jen směšnými podivíny s psychopatickými sklony.

Stalin Hitlera chvíli obdivuje, to ho zlobí. Věřil, že se mohou bratrsky propojit, když s ním podepsal smlouvu o neútočení. Hitler slyší jen svůj vlastní křik. Nemá-li Stalin spojence, má alespoň odpovídajícího protihráče. To Stalina moc baví. Obětuje všechno, protože neprohrává a slovo pochybnost nezná. Mohli síly spojit.

Hitler podváděl.

Stalinova hra je zrůdnější, protože nenávist je promyšlená a neušetrí nikoho.

Hitler se zaměří na Židy.

Stalin se zaměří na všechny a záleží jen na tom, v jaké náladě se probudí a která ze skupin náladu těla odnese: menševici, bolševici, lékaři, šlechtici, intelektuálové, carské vojsko, Židé, vlastní spolupracovníci.

Sedí na trůně a krmí své poddané jako lvy v kleci. Hází jim fláky strachu.

Hitler sedí na trůně a krmí své poddané jako lvy v kleci, tvrdí jim, že budou brzy vypuštěni. Krmí je slovy jako svoboda, nadlidé, Říše, síla, moc, němectví, krev, půda, budoucnost, radost. Ta slova dávají i pochybujícím křídla; s nadšením si je nasadí, rozběhnou se, hlavu v oblacích, příspěvek k dějinám radosti.

Hitler druhé vzývá, aby obrátili oči k nebesům, sám se dívá vzhůru jako pomatený svatý.

Stalin tiskne druhým čela k zemi, na lebky dupne, ryjí držkou v hlíně, na kolenou.

Hitler je vůdce velké sekty spojené myšlenkou němectví a árijské krve a křídla.

Stalin je pohan. Hitler je papež.

Hitler se poučil, lidem dole ukazuje i přívětivou tvář, tatíček v orlím hnízdě, to ti kolem jsou zlí, on o ničem neví, on to se všemi myslí dobře. A strana, nacionálněsocialistická i komunistická, je přece maminka, která se nemýlí, přitiskne si vás na pevnou hrud'.

Zlomila vám žebra?

Zasloužili jste si to.

Beneš je zbabělý, ale není hloupý, ví. A rozhoduje se sám, což je chyba, nechce se s nikým radit, protože by musel nechat nakouknout do osobních strachů a do strachu, který si jako nevratný suvenýr přivezl z Ruska.

Beneš ztrácí půdu pod nohama. Chybí mu rozhodnost. Chce klid. Rozhodnost je slovo, které v sobě obsahuje mnohá další slova. Pokud rozhodnost chybí, rozkymácí se celý člověk. Rozkymácí se vůle, vnitřní pevnost, charakter. Musíš držet meč s vědomím, že protivníka opravdu zabiješ, říkají šaolinští mniši.

Stalin i Hitler dosáhnou dokonalosti v odpojení od reality, ale na vahách převáží miska naplněná zvůli, nestanou se dalšími bohy, stanou se Stalinem a Hitlerem. Realitu začali hníst podle pravidel pomatené mysli, která mate druhé tím, jakým způsobem vidí pod povrch věcí a životů a společností. Celé národy se nechají zapřáhnout jako oslové s vidinou otýpek v dáli. S vidinou spravedlivé společnosti, věčné Říše nebo věčného komunismu.

Jak to, že j e to tak snadné, můj pane. Jak málo měsíců stačí.

Stačí *jen* zasít strach. Plnými hrstmi zasít strach a hrůzu.

A nepochybovat. Pod záminkou, že jde *jen* o dobro dotyčného.

Zážitky v těle lidstva, zadřené třísky v masách znamenají jedině: touhu přiklonit se k demokracii a k otrlému individualismu.

Proč ne ke kritickému myšlení jedince?

Vlaštovky letí a švitoří, vidí nakažené, nacionálně frustrované lidstvo s falešným peřím, vlaštovky letí a švitoří, většina druhů je známa od počátku třetihor.

Po století hysteriků nastalo století narcisů. Předznamenali ho muži v bílých oblecích. Paměť těl neklame. Tak tedy jiná hra na pískovišti, kluci.

Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutíně a rituálu. Ach, ten sladký červen.

Červen 1938 je měsíc sklizně. Edvard Beneš přebírá jeden čestný doktorát za druhým: 21. června Vysoké školy báňské v Příbrami. Na doktora věd báňských je slavnostně promován na Hradě.

30. června je mu udělena hodnost čestného doktora věcí obchodních Českým vysokým učením technickým. Slíbí, že bude svých schopností a zkušeností *užívatí ve prospěch obecný a pracovatí k tomu, aby se šířila a upevňovala pokojná spolupráce lidstva*. Talár a baret obléká nejraději.

Válka už dávno začala. Vedou ji jednotlivci. Válka se vede u kuchyňského stolu, na polích, u školních škamen, na poště. Fanatik proti fanaticovi. V Chřibské například. Učitel Švehla je bezdětný. Se svou ženou žije celý život v Chřibské, je vzdělaný a sbírá brouky. Taky je sociální demokrat, toto náboženství je pro něho svaté. Za posledních pět let se kolem něj postupně rozrůstá kruh, vzdalují se. I ti, co mají stejné názory jako on, přejdou tiše k většině, aby měli klid. Vydechnou si, usmívají se na henleinovce.

Učitel Švehla má pocit, že už má klid taky. Ale dětičky doma švitoří. Naučily se špehovat a hltat mezi řádky, lovit zrádná slova. Naučily se získávat výhody.

Učí se pozorováním dospělých, pochopily. Obchodují a politikaří. Tady se kalí a formuje generace několika tváří, která bude rozhodovat o poválečném uspořádání světa. Děti se rozpovídají u večerních stolů. Zrychleně mrkají a špulí nevinně rty. Odvádějí

pozornost od rozbitých oken, natržených kalhot, pětetek, rvaček a drobných krádeží. Rodiče sedí s otevřenou pusou, hltají a polykají slova. Lžící odloží na stůl. Někteří lžící o stůl praští.

Tátové si to řeknou v hospodě, mámy u švadleny a v konzumu. Propojí se a napětí, ve kterém žijí tolik let, si najde solidární odtok. Rodičovské sdružení a učitelský sbor rozhodnou, že tento člověk děti učit nebude. Suspendují ho a zavedou disciplinární řízení. Z vyšších míst je zastaveno a učitel rehabilitován. Má znovu učit. To všechno se děje během měsíce června 1938.

Učitel Švehla vejde do třídy, s knihami v aktovce. Děti se zvednou, když učitel dosedne. Třídu opustí. Už mají své instrukce. Sedí sám před tabulí, občas vytáhne z kapsičky u vesty hodinky. Sedí před tabulí několik dní, ruce na stole, prsty propletené. Modlí se, a neví o tom.

Ředitel znovu svolá schůzi, sejdou se rodiče a celý učitelský sbor. Učitele Švehlu nepozvou. O průběhu schůze neví dodnes nikdo nic a nikdy se také nic nedozví. Jisté je, že den po schůzi nepřijde do školy žádné dítě. Do školy zato chodí pilně rodiče: dohlédnout, aby Švehlu do školy nepustili a vyštvali ho. Chřibská je rozdělena na dva tábory. Švehla versus lid. Švehla napíše dopis Janu Masarykovi, neví si rady, jedná intuitivně, Jan Masaryk je první jméno, které mu přijde na mysl.

„Proč nenapíšeš prezidentovi?“

Odpoví své ženě popravdě: „Nevím.“

Dorazí i okresní hejtman a dorazí i školní inspektor. Najdou řešení. Vyzvou Švehlu, aby se dal lékařsky vyšetřit. Nechá se lékařsky vyšetřit. Je shledán zdravým a schopným učit.

Protest se za intrik henleinovců rozroste ve školní stávkou. U ředitele školy se osobně informuje poslanec Rösler z Varnsdorfu. Učitel Švehla neustoupí. Právě tato neústupnost provokuje. Kdyby sehnul hlavu, bylo by to jiné.

„Proč o krok neustoupíš?“

Odpoví své ženě popravdě: „Nevím.“

Švehla je německý učitel, který odmítá Hitlera. Upozorní na to, že ve školní tělocvičně někdo zastrčil obrazy obou našich prezidentů za bednu. Vyšetřování proti viníkům zahájeno není. Švehla píše pod pseudonymem do novin. *Demokratická veřejnost, česká i německá, je pobouřena postupem okresního úřadu, jenž neochrání německého demokratického učitele, který se ničím neprovinil, ale je lhostejná vůči provokacím, za něž je zodpověden ředitel školy, jenž ručí za pořádek ústavu, který spravuje.*

Edvard Beneš v ten den, kdy o kauze píše noviny, přebírá čestný doktorát Vysoké školy báňské, listuje novinami, tento akt zaznamenají, včetně prezidentovy okázalé snahy, že *životní úroveň horníků musí být upravena*. Zdař Bůh! Oči se zadrhnou na řádku. Dočítá se, že se jeho obraz ocitl za bednou v upoceném, provinčním tělocvičně. A nikdo nic nevyšetřil. Je dotčen. Nikdy na to nezapomene. S ministrem školství dr. Frankem, prorektorem ing. dr. Stočesem, rektorem ing. dr. Parmou a promotorem ing. dr. Jičínským poobědvá na Hradě pstruha v rosolu, pečeného kapouna se salátem a rýží, chřest s máslem, jahodový krém, sýrové tyčinky a šťavnaté třešně. Ano, ten červen.

Beneš odloupne problematická místa. Jako by Čechy byly cibule. Zbavovat se slupek, konfliktních vyvřelin. Mít klid. Odsunout nepřijemné a zabednit se v klidu, v přehledné krajině. Zbavit se Pudové strany, která na Slovensku volá po autonomii. Zbavit se všech, kteří jeho obraz strkají v tělocvičnách za bedny a kozy. Vrátit světu přehlednost a řád. Vrátit obrazy na místo. Odvrátit chaos.

Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.

Přesně ví, co si ten druhý u stolu myslí. Využije každou skulinu. Nic ho nezajímá. Chce *jenom* udržet moc. Samoděržaví. Má se rád. Je to prezident...

Krejčí mu šije na míru další oblek, tentokrát bílý. Když mu bere míry, má kolem zápěstí obtočený pruh látky vycpané vatou a do

něho vpíchnuté kovové špendlíky. Vypadá jako gladiátor. Jeden špendlík mu čouhá z koutku úst. Prezident je přívětivý, ale dívá se do dálky. Nesnáší pohled na špendlík zabodnutý mezi zuby. Nesnáší pocit, že tentýž špendlík bude vpíchnut do jeho bílé látky. Až mu krejčí přinese hotový oblek, prezident ho nechá důkladně vyčistit. Při pomyšlení na oslintaný špendlík se mu zvedá žaludek.

Krejčí k bílému obleku dodá i kapesníček do klopky a kravatu téhož odstínu, vše v hedvábném papíře. Vyžehlí novou košili a domluví se s obuvníkem, tím nejlepším z Baťova závodu. Prezident si nechá zastříhnout knír a nechá se učesat. K holiči je přívětivý, ale dívá se do dálky, mluví s holičem v zrcadle nebo se svým klínem, jakmile skloní hlavu a holič mu holicím strojkem vyčistí vaz. Holič se na zátylek podívá zblízka, jemně dýchne, jako by chtěl kůži políbit. Závan teplého dechu na zátylku, chloupky odlétnou, krk se odporem narovná, tělo zprudka vstane. Je to prezident.

Vždycky prezidentem nebyl.

Z deníků tlumočnice Edvarda Beneše

Nemůžeme se hádat. S Edvardem hádka není možná. Nic osobního nechce rozebírat, okamžitě se zatvrdí. Není možné mu něco vytýkat, vše obrátí a vyrazí proti druhému. Decentně. Tady mi žádný z jazyků nepomůže. Už ani nevím, kolik jich umím. Říkají mi polyglot. Začalo to v mé vlasti, ve Švýcarsku, naučila jsem se německy a brzy francouzsky a italsky a nechyběla rétorománština; na gymnáziu přibyla angličtina a latina a řečtina. Bylo mi čtrnáct, když jsme měli jet na dovolenou do Portugalska, ale nakonec jsme jeli do Turecka, v Istanbulu jsem si opakovala první slova, je to dodnes můj nejoblíbenější jazyk, tak matematický, neexistují tu výjimky. S každým novým jazykem je to snazší, učila jsem na univerzitě v Ženevě tureckou lingvistiku, ale nesnáším slovo neutralita, nesnáším toto slovo ani v osobním živo-

tě, ani v politice, odjela jsem do Londýna, nabídla jsem své znalosti zpravodajským službám, už ani nevím, kolik jazyků umím, přes třicet jich je určitě, i svahilština i ázerbájdžánština a naposledy čeština. Přijala jsem místo jako tlumočnice prezidentovy manželky. Získala jsem její důvěru, stala jsem se důvěrníci.

Mým důvěrníkem je Edvard. Čeština je ve srovnání s turečtinou jazyk plný výjimek. Jako Edvard. Má o sobě utkvělou představu, že je chápavý, otevřený, milý. Nemá rád konflikty. Raději udělá výjimku.

„Jestli mi něco nechybí, tak empatie,“ řekne.

Jestli mu něco chybí, tak empatie.

Zase utíká od tématu. Pak se na mě pozorně zadívá. Jím, zajídám ponížení. Pousměje se. A než nakrojí jehněčí, řekne tiše: „Můžu ti něco říct?“

„Ano.“

Ve třech písmenech je zakutaná moje dychtivost. Omluví se mi, teď. Povedeme otevřený rozhovor, teď. Řekne, co pro něho znamená, teď.

„Nechci ti radit, ale vidličku nedržíš správně. Takto jedí nevychovaní lidé a buržoazní zbohatlíci. Vidlička musí mířit bodci směrem dolů.“

Vidličku do ruky nevezmu. Stejně by sousto do úst nedonesla. Ani jako vychovaná harpuna, ani jako loď se vztyčenými plachtami a špičatou přídí. Zase má navrch. Představuju si, kam bych mu vidličku zapíchlá. V tom mi Guth-Jarkovský a jeho *Společenský katechismus* neporadí. V duchu si ulevím všemi jazyky, které znám. V tomto světě není pro ženy spravedlnost.

Chodím v noci kolem domu obrostlého břečťanem. Mám Edvarda hlídat. A vím, že jeho žena hlídá mě.

Je to věčně udivený chlapec. Obočí do špičky. Má rád chlapce, kteří ho neohrožují. Je malý, drobný, střízlík ze žuly. Není Napoleon, bohužel. Je hodný chlapec.

Jan Masaryk ho vezme s sebou.

Beneš kokain nechutná. Ani tanečnice.

Edvard se zneklidňuje, posedává, celé dny *jenom* posedává. Edvard neví, co má dělat. V knihovně je na pětaticet tisíc svazků. Ale *jen* v jednom z nich je obsah, který potřebuje. Malý revolver. Paní Hana Edvarda najde, jak sedí za stolem v knihovně, za stolem s mahagónovou deskou, na které prstem jezdí po letokruzích, sedí v černém koženém křesle, okraje čalounění zdobí množství kovových hlaviček, navlečené korálky, jezdí po nich ukazováčkem. Paní Hana ví. Už jednou stejnou situaci zažila. Edvard má jemné nervy, jsou jako pavouci nitky, sotva viditelné, a ty nitky se někdy pocuchají. Paní Hana je vlídná, ale někde uvnitř je přesvědčená, že všechno je *jen* otázka sebeovládání a vůle, zvláště politik by se měl cvičit v umění ovládat slabost. Paní Hana situaci zvládne. A sáhne po revolveru.

„Raději ho vezmu k sobě.“

„Nemusíš mít o mne strach.“

„Nejde o tebe. Jde o mne. Nikdo by mi nevěřil. Kdyby ses zastřelil, zatkli by třeba mě. Někdy jsi nesmírně sobecký, Edvarde.“

Paní Hana zasune revolver do jedné z knih, které jsou natěsnané v řadách za sebou a na které se práší.

„Stejně mám raději hudbu nebo obrazy,“ řekne paní Hana. Má ráda společnost, ne samotu s vyděračskou knihou. Na koncertech a výstavách je mezi lidmi, dívá se a je viděna, sama libým obrazem.

Když narychlo vyklízejí dům a balí, nechá si paní Hana poslat několik studentů na výpomoc. Ukáže jim seznam knih, které si chce pan prezident vzít s sebou, s úsměvem je pochválí a poděkuje. Mladíci putují podél vysokých stěn s knihami, lezou po žebřících jako brouci. Když mladík vytáhne jednu z knih v horní řadě, vypadne z ní předmět a s rachotem bouchne o dřevěné parkety.

Paní Hana zbraň rychle zvedne.

„Kvůli zlodějům,“ řekne. A usměje se. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.

Beneš se zklidní v USA a vrátí se do Anglie; jiný Beneš. Neklid těla vzrůstá s mírou informací. Má před očima podsaditého malého muže, který si olízává mastné prsty a sliny otírá do bílého ubrusu; cípem si jej přitáhne tak, že se sklenice překotí a rudé víno se vsákne do běloby.

Když je Beneš o samotě, zkusí si prsty olíznout, zkusí udělat to samé co Stalin, a zvedne se mu žaludek. Zvrací do keramické záchodové mísy se zlatým splachovadlem.

Když zůstane v Anglii, bude šťastný. Ale copak může prezident emigrovat? Když abdikuje, bude považován ve válečné době za zrádce. A přestane být prezidentem. Být prezidentem skýtá řadu výhod.

Když mu paní Hana večer zazpívá ukolébavku a přisune při-krývku pod bradu, řekne jí o svých nočních můrách.

„Jsou to *jenom* řeči, drahý. O Rusku se toho povídá hodně, ale podívej se, byl tam H. G. Wells a byl nadšený, byl tam Julius Fučík a byl nadšený, mluvil o Rusku jako o zemi, kde zítra znamená včera.“

„Já žiju dnes, drahá. Zprávy o sovětském Rusku nepřinášely nikdy moc pozitivního.“

„Bez Ruska ale válku nevyhrajeme, to jsi říkal.“

„To jsem říkal. A to je na tom právě to strašné.“

Během kroketu Beneš znovu nadhodí, že by se s paní Hanou měli zamyslet, co bude s jejich životy po válce.

„Po válce budeme v Lánech a na Pražském hradě, drahý.“

„Nikdo neví, co bude po válce. Podívej se na Stalina, drahá.“

„Všechno se vrátí do starých kolejí.“

„Nic se nevrátí.“

Paní Hana vezme Beneše do jeho pracovny a ukáže na mapu světa.

„Tohle je sovětské Rusko. A tohle zbytek světa. Komunismus šanci nemá. Amerika to nedovolí.“

„Olizoval si prsty,“ řekne Beneš a rozbřečí se.

Neřekne nahlas, že se nechce vrátit do Čech. Že by rád zůstal v poklidu jasných pravidel Anglie, která je mu tak blízká a tak srdci milá, protože je vše skryté pod ochranou rituálů, které dny a noci činí snesitelnými, pod rituály, které zavazují agresivním problémům oči; problémy tápou v temnotě, neviditelné. Jak mnoho se skrývá v rutině a rituálu, drahá. Má rád královskou rodinu a průmyslníky a šlechtické rody a má rád koloniální atmosféru. Být místodržícím, být ještě výš a odpojený od lidí tam dole. Bílé rukavičky.

Usiluje o moc. A kdo ji nemiluje. Ten, kdo ji neochutná, říkám si a tlumočím myšlenky jiných. Těším se, až jednou bude někdo přepisovat moje myšlenky.

Politici jsou lidé. Odloupnu nálepky národnosti, vzdělání, profese. Zůstane jádro. Často bez nálepek prázdné. Jako tenisový míček. Sloupnu obal, nicota. Nebo sloupnu obal a rozdivočí se bohatý, nečekaný vesmír. Hluboký a jemný. Pozorovat lidské situace. Pozorovat člověka bez obalů. Tituly, profese, kariéry, mateřské jazyky, národní příslušnosti jsou jako balící papíry. Obnažit, co obalily. Balí prázdnotu. Balí plnost. Narodil se mi 28. května 1884, můj květnový muž. V Království českém, městská obec Kožlany. Náboženství katolické. Chodil do škol za Rakouska-Uherska. To ještě dívky na vysokých školách nebyly. V téhle zemi školství nějak vypadalo.

Československá akademie obchodní v Praze. Tady v letech 1909 až 1913 učil jako suplent, poté jako výpomocný učitel; učil francouzštinu.

Byl ministrem zahraničí a stal se poslancem Národního shromáždění. Má poslaneckou jízdenku, po zemi, po vodě může jezdit zadarmo.

Točí se mi hlava. Čestné funkce ve Společnosti národů. Roku 1934 navázal diplomatické styky se Sovětským svazem a o rok později podepsal československo-sovětskou smlouvu o vzájemné pomoci. 18. prosince téhož roku byl zvolen prezidentem republiky. Po

Mnichovu se 5. října 1938 vzdal úřadu prezidenta. V březnu 1939 začíná organizovat československý zahraniční odboj, stejně jako za první světové války organizoval v emigraci Mafii a byl tajemníkem Československé národní rady v Paříži a v letech 1918 až 1935 ministrem zahraničních věcí. V říjnu 1939 v Paříži vytvoří Československý národní výbor a organizuje vojenské jednotky na Západě. V červenci 1940 vytvoří emigrantskou vládu v Londýně, sám opět ve funkci prezidenta, a tady se s ním setkám poprvé. V roce 1943 odjede do Moskvy, aby uzavřel smlouvu o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci. Tlumočím mu, když jedná s moskevským vedením Komunistické strany Československa o budoucím uspořádání republiky. Na jaře 1945 jsme v Moskvě znovu, jedná o utvoření vlády Národní fronty a o jejím programu, který se bude jmenovat Košický. Myslí si, že na všechny vyzrál, a těší se, jak bude prezidentem, řádně zvolený je 19. června 1946, ach, ten sladký červen. To už po osvobození podepsal řadu revolučních dekretů, ten o znárodnění s vytřeštěnýmýma očima. Paní Hana mne od něho odsouvala, byla jsem nebezpečná, vrátila jsem se do Londýna. A pak do Ženevy. Abych mu byla blíž, když v únoru 1948 přijal demisi vlády. 7. června 1948 rezignoval na úřad prezidenta republiky, ach, ten sladký červen.

Operace *Anthropoid* je politický úspěch přes veškerý teror. Vaněk je domácí odbojář, chladí horké hlavy, které si chtějí na odboj hrát, má respekt ke každému životu a brodí se po kolena v realitě.

Celé se mu to nezdá. U jeho skupiny *Sokol* mají najít útočiště parašutisté Kubiš a Gabčík. Celé se mu to nezdá, kontaktuje jejich nadřízené, propracuje se až k exilovému předsedovi vlády, rád by sehnal Jana Masaryka, ale to se mu nepodaří. Nemluví s panem prezidentem Benešem, ten o ničem neví, raději mu to neřeknou, rád by všechno řešil diplomaticky, srab, řeknou potají.

Když se Vaňkův vyšší stín k panu Benešovi propracuje, je už pozdě, Vaňkův stín mluví jako vždycky na rovinu, Beneš rozhovorem sílí,

sílí slovním konfliktem, v slovních pŭtkách je mistr, v bojích tělo na tělo se skrývá za bukem; vybojuje smlouvu o přátelství a vzájemné pomoci a poválečné spolupráci se stínem pana Vaňka. Kdopak je Ladislav Vaněk, že si dovoluje používat tento tón? Nastává dramatická chvíle, v jejímž středu se sice ocitá tělo Edvarda Beneše, ale zároveň samo není v bezprostředním nebezpečí. Chce se vrátit jako vítěz a nový prezident Osvoboditel. Vaňkův stín ho prosí, aby akci zastavil.

„Nemohu. Je naší svatou povinností postavit se nepříteli.“

„Jsou jiné formy boje. Odvetné akce nacistů budou stát tisíce dalších životů.“

Beneš zůstane neoblomný.

„Potřebujeme ukázat, že jsme národ bojující.“

„Ale tato akce je zbytečná, nepřinese nic než teror. Zavraždění Heydricha nic jiného nepřinese.“

„Máte strach. To je pochopitelné.“

Z téhle akce bude Hitler srát do gatí, to víš, že jo, z tohoto odboje bude odrovnaný, uleví si našťvaný Vaněk před svou ženou.

Bojí se. Co je na tom špatného.

Beneš si připadá jako vojevůdce, myslí si, že je opět v čele Mafie, v čele tajné organizace za první světové války. Akci posvěťtí. A exilové vládě přinese zavraždění Heydricha uznání jako „bojující“ vládě, která zastupuje „bojující“ národ. Beneš Vaňkovu stínu nevysvětlí, že atentát, furiantský, elitářský krok, je divadlem nikoliv pro Hitlera, ale pro Sověty, kteří tlačí, aby exilová vláda v klidných Čechách učinila rázný krok. Dobrotivý Edvard Beneš sedí v klubovce, v Anglii, kouří doutník.

Lidice zmizí, například.

O osudu této vesnice rozhodl pan doktor Beneš, křičí na svou ženu Ladislav Vaněk.

Co to meleš za hovadiny, řekne klidně žena.

Hitler z toho sere do gatí, z tohodle vodboje je vodrovnanej.

Heydrich zemře. Odveta je předvídatelná.

Pánové v Londýně si mnou ruce v bílých rukavičkách. Pozornost všech je v tyto dny upřena na Prahu. A na exilovou vládu.

„Vidíte, co jsou ti nacisté zač,“ řekne Beneš při obědě, když se mluví o Lidicích. „Celý svět o tom mluví.“

„Vesnic, co vypálili v Sovětském svazu, je nesrovnatelně víc,“ usadí ho sovětský host.

„Ale nikdo o nich neví,“ usadí ho Beneš.

Je spokojený. Je tak spokojený, že u něho smím zůstat. A dostanu dárek, štolu.

„Jsi spokojený.“

„Spokojení jsou hlavně Sověti. Tlačili na nás.“

„To si vymýšlíš.“

„Je to politický úspěch.“

„Tvůj politický úspěch.“

„Byl to rozhodný krok.“

„Z tohoto kroku musí být Hitler odrovnaný.“

Sebere štolu a mrskne s ní vztekle do krabice s hedvábným papírem. Otočí se čelem k oknu. Znamení, že mám odejít. V tabulce se odráží druhý Edvard, lícní kosti vystouplé, lícní svaly se vlní. Vyjdu ze dveří, sejdu do prvního patra, vezmu si kabát. Obejdu dům. A dívám se do okna, za nímž stojí stín. Musela bych si přinést žebřík, abych k němu vylezla a mohla stát tváří v tvář. Je to stále stejné. Musím uznat, že je bůh. Teprve potom se můžeme bavit.

Stále miluje talár. Miluje tituly. Jako je milovali všichni v Rakousku-Uhersku. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.

Byl zvyklý na přesný řád a předepsané ceremonie a protokol, ve kterém voze a s kým pojedou, kdo kdy ho osloví, kdo bude očekávat choť a suitu pana prezidenta. Následník prezidenta Osvoboditele Tomáše G. Masaryka. Fanfáry a hymna. Slavnostní projevy. Děkani, kteří kněmu

mluví vestoje, zatímco on sedí. Dámy a páni se oddělují, dámy jsou ozdoba.

Děkani jsou samí muži. Kdo mi tu co bude namlouvat. Kdo. O těchto mužských hrách. Když řeknu, že píšu knihu s pracovním názvem *Mužské hry*, tak hned všichni radí, aby se v rámci korektnosti kniha jmenovala *Mužské a ženské hry*. Možná bych v rámci korektnosti už měla říci, že pod povrchem se krčí plástíkový červ. Životy či osudy korektní nebývají.

Co je to za prostor, kde se narodil? Co je to za prostor, kde jsem se narodila? Co utvářelo místní mentalitu? Jako zvířata se poznáme, jdeme po čuchu. Nemůže odejít z češství.

Prosákne příslušnost k národu do genů? Je vryta do každého slova, které si mateřština vydobyla? Předává se podvědomím z generace na generaci?

Beneš obdivuje Anglii. Beneš obdivuje Francii. Jak dlouho byla Anglie zemí kolonizátorskou. Jak dlouho byla Francie zemí kolonizátorskou.

Proč mi pořád připadá, že je pro pochopení prostoru Čech důležitější Beneš než Masaryk a Havel?

Během studií ve Francii obdivuje jediné: aristokratičnost jazyka i chování. Edvard Beneš je aristokrat. Je to jeho volba.

Šlechta.

V červnu 1621 popravili české šlechtice, ach, ten červen. Bitva na Bílé hoře byla podivná. Tak toto je jeho země, tady se z boje neutíká. Ale bojů se nezúčastňují, jen se tváří, že bojují. Proč si tedy nestoupnou a neřeknou, že chtějí být neutrální. Jako Švýcarsko. Jsou jim blízko, Švýcarům. Oplotit zahrádky. A pozorovat.

Ta čeština, jak je mladá a pubertální. Jak je neusazená, jak se ověřuje šperky, větami a výrazy z němčiny a francouzštiny a z angličtiny. Rád by se dožil doby, kdy se němčina a francouzština a angličtina budou ověřovat slovy českými. Jak se vznikem republiky rakouská jména chvatně překládali. Mozartův Salcburk je Solnohrad.

Je oddělený od Čech. V Londýně si vytvoří elitní společnost. Tlumočím jeho moudrá slova. Přesto občas bloumá zahradou. Úporně dodržuje rituály. Snídaně a čaje o páté. Vyřizování korespondence. Drží ho pohromadě návštěvy holiče a krejčího a dokonalé bílé obleky. Ale uvnitř korzetu je maso, které se bortí a ztrácí tvar. Edvard chvílemi nevidí smysl v tom, co dělá. Protože se rozpadl svět, který měl osahaný a do něhož byl včleněný.

„Nemusíš být prezidentem.“

Dívá se na mě svým psím pohledem.

„Hana mi vyčítá, že jsem se jí nevěnoval víc, zamlada. Všechno mi vyčítá.“

„Je nervózní a v přechodu.“

„Přechod má za sebou. Najednou mi vyčítá, že jsem s ní málo spal. Byli jsme přece pořád spolu.“

„Odejdi od ní. Můžeš zůstat v Anglii a učit na univerzitě.“

Dívá se na mne, jako bych se zbláznila. Kdyby se nebál skandálu, dá mi výpověď a rozejdeme se. Je nervózní, protože nikdo neví, co bude. Neumí nic jiného než panovat. Nic jiného ani nechce. Chce být dobrotivým králem. Chce být dobrotivým vědcem. Chce být dobrotivým univerzitním profesorem. To jsou zavedené systémy, v nichž se pohybuje rád a s jistotou. Ale najednou jako by byl jeho dosavadní život znejistěn, jako by se styděl za dosavadní podobu a nevěděl, kým je a čím by měl být.

Kolik mu je? Krize osobní se propojí s krizí vnější. Nechce opustit paní Hanu, lekne se té myšlenky, nikdy k tomu nenajde odvahu, matky se neopouštějí. Dosáhl nejvyššího postavení a toto postavení je ohrožené. Proto přijímá řády, utvrzuje se ve své výjimečnosti. Prezident v pohodlí londýnského závětrí přijímá řády za chrabrost.

Všichni kolem něho našlapují, že byl určen k jiným, pro náš národ důležitějším úkolům.

„Měl bys zachránit sám sebe.“

Není na to zvyklý, že s ním někdo mluví otevřeně. Nebyl na to zvyklý. A zneklidňuje ho to i přitahuje. Drží se všech klišé. Moje klišé.

„Je rok 1944 a tebe zajímá, že ti vláda v Londýně udělí vyznamenání.“

„Zasloužím si je.“

„Tolik?“

„Slyšelas. Je to Československý válečný kříž 1939, Československá medaile za chrabrost a Československá medaile za zásluhy I. stupně.“

„Válečný kříž?“

„Slyšelas: jako vrchní velitel československé armády zajistil v nejkritičtější době svou prozíravostí a neochabující energií převoz vojenských jednotek z Francie do Velké Británie, kde záhy sjednal předpoklady pro další boj.“

„A co ta chrabrost?“

„Slyšelas: účastnil se od počátku zápasu, vzplanuvšího v roce 1939, v němž prokázal osobní statečnost.“

„A zásluhy?“

„Slyšelas: za vynikající péči a soustavné úsilí o vybudování československé armády v zahraničí a za stálý účinný vliv a živý zájem o její morální stav i materiální vybavení.“

Má v hlavě zmatek a neví, co si počít se svým životem. V mírových podmínkách by to věděl. Hromadil by tituly a poslouchal fanfáry. Tento muž se ocitne v politickém a společenském chaosu, tento sociolog se vzteká a odmítá brát realitu na vědomí. Realita do Abbey nepronikla. Ještě pořád je důležitější bílý oblek a rukavičky a vyžehlené puky a klobouk paní Hany a úsměvy, které rozdávají. Samolibost se nerozpustila, *jen* je přiživována strachem. Vzteká se, že jeho rozhodnutí nemají odpovídající odezvu. Jako sociolog by mohl změnit téma, říkám mu, napiš knihu s podtitulem *Jedinec*

uprostřed chaosu. Ale jeho životní téma je určeno pro zdravou společnost, protkanou rakouskými zákony.

Edvard zakopává sám o sebe. A myslí si, že do konce života si vystačí s tím, že nad ním Masaryk držel ochrannou ruku. Jako by byl synem, nejen spolupracovníkem. Vyvolený tím, že ho Masaryk vejmul do rodiny. Vlastně byl vždycky hájený, protože se pohyboval ve společnosti, kde platily zákony a pravidla měšťanského humanismu. V době, kdy se tato pravidla rozpouštěla a mizela, byl dezorientovaný, slabý, zdánlivě zbabělý. Mohl dělat jedině: chránit se takových situací, které by nepřežil.

Edvard chce mít klid. Uteče se do nemoci.

Stále je to syn. Po celý život. Syn paní Hany. Nikdy to nebyl vztah partnerský, ale dokonale mateřský. Krásný.

V takovém vztahu nemá dítě místo. Je to vztah závislosti. Jeho vzezření a dokonalé oblečení, všechno mě mátló. Uvnitř byl citlivý muž. Chyběla mu základní vlastnost: mužnost. Ta nechyběla paní Haně.

Edvard zůstane elitářem. Epikurejec, utilitář nikdy nedovolí, aby měl znesnadněný život. Není mužem činu. Mate tělem, sílu nabírá od paní Hany. Tu nic nerozkymáčí. Jejich zájem o ideotvorné myšlenky, umění, náboženství, filozofii. Všechno je to zájem měšťanstva. Na zdi *jen* obrazy, které neurazí. Biedermeier.

A přitom se ocitá ve století potvorném, nacismus v Německu, komunistické režimy, Rusko a Čína, obroda islámu. Jeho postoj má své výhody, kombinuje oslnění konkrétními smyslovými požitky s úctou k duchovním cílům. Nikdy nepropadne fanatismu jakéhokoliv druhu. A slovo asketismus také nepatří do jeho slovníku.

Co má moje paměť po tolika letech přetlumočit z chvil, kdy jsme se stýkali, kdy moje tělo bylo mladé a odolné a vzepřelo se mu.

Zamiluju se do Edvarda, což je nepřípustné. Ale je kultivovaný, jemný, chytrý. Než se odhalí bludnost tohoto podvodu. Ta jeho snaha, aby to celé drželo pohromadě. Edvard předběhl svou dobu. Žije přítomností. Takto se žije dnes, v jednadvacátém století, kdy nikoho nezajímá minulost. A budoucnost taky ne. Jen přítomnost. On vždy vyřešil přítomnost.

Edvard se zbavuje méněcenných. Edvard se zbavuje Ukrajinců, protože jsou to z jeho pohledu divoši, stačí se jim podívat do tváří. A zbavuje se Němců, protože ti jsou v té chvíli historicky znemožnění, proto méněcenní, v té chvíli se nikdo neodvážší protestovat, protože by na sebe uvalil podezření, že se zastává nacistů, tudíž je sám nacist.

Když Edvard chodil do obecné školy, světem proplulo první varování. Teorie, které se říkalo frenologie. Tato matka všech rasově podbarvených pavěd a hrůzných teorií odvozovala charakter člověka od tvaru hlavy a k říši zvířat odsouvala ustupující čela a rypáky. To je konec devatenáctého století. Kdy v Paříži popíjí Vincent van Gogh s Henrim de Toulouse-Lautrecem absint. Smíchaný s vodou získá žlutozelenou barvu. Je to oblíbená droga konce devatenáctého století. Ústavy jsou plné syfilitiků, kteří přišli o rozum. Propadnou sítem.

Eugenika. Tváří se, že lidstvo pročistí, odstraní vlivy, které vedou k narození defektních osob a zlepší genetické vybavení lidských populací.

Edvard se připojí k těm, kteří se zamýšlí nad možností vyřešit úpadek lidstva. Tu myšlenku přijme. A pokud se takováto myšlenka jednou přijme, nezbaví se jí člověk tím, že si ji zakáže. Edvard přemýšlí o možnosti kultivovat lidstvo. Tím, že by se párovaly dvojice inteligentních lidí, vzdělaných. Je to lákavá představa. Je to jako šlechtit růže, které vidí v parku. Jako šlechtit býka. Není sám, je jich v Evropě mnoho. Nikola Tesla například. Vážně o tom debatují. Ten

elitářský postoj nikdy úplně nezmizí. Protože se proplížil v myslích a definitivně rozškatulkoval obyvatelstvo. Jsou to neviditelné kasty, které v Indii viditelně určují a mrzačí životy. V Evropě se tomu říká jinak, protože Evropa má pocit, že je nad lidstvem, že je vyšlechtěná růže. A toto kastovnictví se rozmáhá a má jemnou a mírumilovnou podobu, vyberou se ti, kdo půjdou v deseti letech na internáty a výběrové školy, a ostatním se vzdělání ztíží.

Edvard a podobní jsou zaskočeni. Ušlechtilých myšlenek o šlechtění šlechticů ducha se ujali nacisté a uvedli myšlenky do chodu. Myšlenky se staly realitou a realita nebyla zaskočena. Odstranili se blázni a malomocní duchem, odstranili se kriplové a mrzáci. A kopulovat měli krásné ženy a urostlí muži. Trošku se to zvrtilo, protože inteligence a chytrost neobývají automaticky dokonalá těla. Dali přednost tělům.

Dává se přednost tělům.

Nacisté Edvardovi a jemu podobným ukradli myšlenku. Už nikdy se o tom nesmí mluvit nahlas a bez pachuti. Edvard a jemu podobní se zamýšlejí nad možnostmi, jak vyřešit úpadek lidstva, a diskutují v anglických salonech. Když se setkají ti, kteří o tom před válkou mluvili, cítí, že budou držet při sobě, navzájem se neprozradí a nepodrazí. A vidí na sobě, že se drží pod krkem. Že musejí vystavět tvrz. A ta tvrz musí být vystavěna z jednoznačných činů. Kdyby kdokoliv připomněl, že Edvard a jemu podobní podporovali eugeniku, vypadalo by to nesmyslně a bláznivě ve světle jeho velkých a rázných činů.

Edvard je elitář. A elitáři jsou skupina, která při sobě drží nejpevněji. Heslo rozděl a panuj považují přirozeně za své. Potíže, které nastávají v dějinách, považují za přechodné. Žijí v přesvědčení, že vědí víc a že svět jim patří. Utvrzují se v tom navzájem. Stojí nad davem. A dav je nepodarek, směs nýmandů, lidský odpad. Odpad by se měl zamést.

Už navždy bude lidstvo zaneseno a kontaminováno těmito myšlenkami. Předávají se z generace na generaci. Sociálně slabí jsou méněcenní. Cikáni jsou méněcenní, protože rasová teorie přišla s tímto určením, Židé jsou méněcenní. Ano, a ženy.

Ženy jsou méněcenné. A kdo vlastně méněcenný není. Prázdna slupka, kterou stačí obalit. Čím. Tituly. Uniformami drahých látek. Na míru šitými botami. Modrou krví. Edvarde, proč se tak děsíš, proč na mě tak zoufale zíráš, proč mlčíš, tak mluv se mnou, prosím tebe, mluv se mnou, čeho se tak bojíš, neodcházej, neutíkej, mluv se mnou, slyšíš mě?

Ano, Edvard Beneš vyrůstal v době, kdy jeho hlavním městem byla Vídeň a následníkem trůnu měl být Franz Ferdinand. A ve Vídni se čte jistá kniha. Vídeň přelomu století, kam míří i hodně Čechů za prací, je stejně jako Praha estetický, erotický a intelektuální svět sám pro sebe. V rytmu valčíku se zrodí psychoanalýza Sigmunda Freuda a Rakušané čtou knihu, čtou provokativní studii, v níž autor dohledal širší a předvídal temnější kontexty, které povedou k momentu, kdy Rakousko bude nadšeně vítat Hitlera a i říšští nacisté budou rakouské kolegy v krutosti krotit. Otto Weininger popisuje svět, v jakém vyrůstal, a svou kontroverzní knihu nazve *Geschlecht und Charakter (Pohlaví a charakter)*. Tento filozof se narodil v roce 1880 a krátce po jejím vydání, ve věku dvaceti tří let, spáchá sebevraždu. V knize prohlašuje, že ženy a Židé jsou pouze sexuální bytosti a postrádají individualitu. Stala se bestsellerem, dala zbraň do rukou primitivů.

Edvard tu knihu zná.

„Je to kniha nezralého ducha.“

„Máš tu knihu v knihovně. A četl jsi ji. Proč?“

„Nedočtená kniha je jako nedokončená cesta.“

„Ale nic jsi proti ní nenapsal. Tolik Čechů přišlo do Vídně.“

„Čeští zedníci Vídeň stavěli, kuchařky přivezly palačinky a švestkové knedlíky.“

„Tohle byl konec Vídně, Češi ji pomrvili.“

Vzteká se a já chci, aby se vztekal.

„Kniha žije. Trvá. Vždyť jste to Hitlerovi nachystali. Podívej, čeho se ze vzduchu nadýchal. Ty jsi diskutoval o frenologii.“

Vídeň, Weiningerovo rodné město, mu dala tuto knihu. To je *Mein Kampf* číslo jedno, Hitlerův *Mein Kampf* je až číslo dvě. Zbaví se Židů. Žen se zbavit nemůže.

Ženy, které studují, ženy, které jsou rozvedené, ženy s kritickým myšlením. I to jsou podle Edvardových teorií porouchané lidské bytosti a žijí amputovaný život. Někdy si myslím, že i on by do likvidačních táborů posílal nejprve je. Edvard je vnímavý, je nesmírně pozorný k dámám. Ale není schopen mě brát jako rovnocenného partnera, byť *jen* v kritickém rozhovoru. V jeho světě ženám takové místo nepřísluší. Je pak křečovitý a sleduje ženu jako podivného brouka. Brouka, kterého je třeba kultivovat. V jeho světě má žena podobu služky nebo manželky nebo matky nebo sestry. Jiné podoby mítí ani nemá.

„Edvarde, já znám víc jak třicet jazyků.“

„Jsi výjimka.“

„Nejsem.“

Jak dlouho já žiju. Jak dlouho je Edvard mrtvý. A co se změnilo. Připadá mi to zvláštní. Každá skupina se holedbá, že je největší obětí dvacátého století. A tady je po tisíciletí nenápadně znemožňováno polovině lidstva svobodně žít, svobodně myslet, svobodně se pohybovat. A kdo tohle vymyslel. Kdo na toto přistoupil. Kdo toto dovolil. Kdo schválil tuto na hlavu postavenou genocidu, která zaplavila svět, stvrzena náboženstvími. A je přejímána i ženami jako danost. Náhubky se rozdávají na porodním sále. Narodíš se. A takto se na tebe svět bude dívat a ty s tím nic nenaděláš.

Birgityny poznámky psané večer, roztrhané a vyhozené, variace na totéž téma, posílené Eričiným výběrem hudby

V londýnském hotelu ho vítají. Město je bombardováno každou noc, ale dekorum se tu hlídá. Je tu mahagonový nábytek, leštěný, velké plochy ořechové barvy, drobné motivy v tmavém provedení čar a oblouků a perleťové kytičky jako sedmikrásky. Parapety jsou z bílého mramoru. Koberce tlumí jen kroky, na bombardování jsou krátké, tmavomodré koberce se žlutým vzorcem růží, vzorek je jako síť, síť propojených růží. Na stěnách látkové tapety, bílomodré, kožená černá křesla a křesílka se zlatomodrými potahy, psací stůl má množství šuplíčků a zásuvek se zlatými držátky, zlatavá je i lampa, na které jsou dva zlatí lovečtí psi, u postele mají lampy buclaté zlaté tělo a bílou, plisovanou stříšku, ložnici odděluje černé kování se zlatavými květy, stejné je i za obrovskými okny. Závěsy mají zlatavý podklad s modravými motivy květů a amfor. Uprostřed pokoje jsou dva černé sloupy s černým zakončením. Koupelna je v zelenkavém mramoru, dvě umyvadla vedle sebe, zvlášť vana a zvlášť sprcha. Ručníky sněhobílé. Na skleněném stolku se zlatýma nohama je v skleněné váze nádherná kytice, žluté růže a chryzantémy.

Tajemník zaklepe.

„Všechno v pořádku, pane prezidente?“

„Žádal jsem s manželkou oddělenou ložnici, pracuji dlouho do noci.“

„Pokusím se to zařídit.“

Tajemník se pokusí vše zařídit, ale marně. Přivede ředitele hotelu. Ten je nesvůj a netuší, co se po něm chce.

„Promiňte, pane prezidente. Je to naše nejlepší apartmá.“

„Potřebuji dvě.“

„Promiňte, jsme plně obsazeni. Dovoluji si upozornit, že je válka.“

Prezident se ovládá, je přívětivý, ale dívá se kamsi do dále. Zmizí v ložnici. Na jeho místo okamžitě nastupuje paní Hana. Zatímco

ředitel nehne svalem v obličej, když mu paní Hana jasně a tvrdě vysvětluje, že to musí zařídit, a ano, že je vše *jen* na přechodnou dobu, než se vyřeší jejich ubytování mimo Londýn, že jde o bezpečnost nejen jich obou, ale že se hraje i o budoucnosti této války, že se snažili válce zabránit, ale bohužel nerozumným zásahem Anglie a Francie a Itálie došlo k nepromyšlenému vývoji. Zatímco se ředitel ani nehne, v podzemní garáži pobíhají pokojské, které z prostěradel trhají cáry, aby je namotaly a vyrobily obvazy a obinadla. V jedné z prádelen je provizorní místnost pro zraněné. Mýdla je nedostatek, pokud se použije, pak jako dezinfekční prostředek na rány. Ředitel stojí a nehne ani brvou. Zatímco vychází z pokoje a sjíždí do recepce, kde přejeđe očima seznam hostů, vyjede vzhůru do nejlepšího apartmá pokojská, která si v rychlosti nasadí čepeček. Zatuká, dveře se otevřou, paní Hana podá na ramínku zavěšený bílý oblek.

„Vyčistěte ho prosím na dnešní večer.“

Pokojská podklesne v kolenou, sbíhá do prádelny, další dvě shání mýdlo a benzin na vyčištění látky.

V hotelu panuje bojová nálada. V salonu dámy zakládají uskupení na podporu raněných a vyděsí se, když se k nim chce přidat jakási Američanka, která je ubytovaná se svým synem a bez manžela. Džentlmeni se shromáždí v kuřáckém salonku nad mapou.

Na odpolední čaj se k dámám přidá paní Hana, už na ni čekají, je rozesmátá; usměvavá je stále. Zahrnou ji jmény a tituly a pozváním a její jméno se objeví i na právě založeném spise, který je nazván *Dámský spolek na pomoc obětem války*. Do salonku vejde Američanka. Dámy ztichnou a paní Hana okamžitě pochopí, na které straně bude stát. Neutrálně pozdraví desetiletého chlapce. Američanka se ozve.

„*Jen* jsem vás chtěla pozdravit, myslím, že to bylo od Angličanů i nás Američanů zbabělé, že jsme vás obětovali.“

Dámy se zhrozí. Američanka se ozve.

„Aby vás ty korzety neudusily.“

Otočí se a zmizí i se synem, který si v koutě točil globusem.

„Je rozvedená. A píše básně,“ řekne jedna z dam paní Haně na vysvětlenou.

U recepcce řeší ředitel hotelu choulostivou situaci. Američanka přijde blíž, svlékne rukavičky a poprosí o blanket, chce napsat telegram. Zaslechne šepot obou pánů, pana ředitele a pána na recepci.

„Jestli vám to pomůže, uvolním své apartmá.“

„Madam, mám volný už jen pokoj v horním patře. Jednolůžkový.“

„Existují polní lůžka, nebo ne? Zajímají mne lidi mimo dualitu oběti nebo viníka, kteří dokážou opustit tohle zjednodušující antropologické nastavení,“ řekne žena poněkud záhadně.

V témže hotelu se koncem devatenáctého století ubytoval anglický místodržící, během jehož vlády zemřelo v Indii třicet milionů lidí hlady. Třicet milionů Indů, nebyl mezi nimi Angličan. Nechce se jich dotýkat. Svlékne sako a drží ho daleko od těla.

„Vypukl hladomor.“

„To se nedá nic dělat.“

„V přístavu jsou zásoby.“

„Jsou určené pro Anglii, Bůh ochraňuj královnu Viktorii, britskou královnu z rodu hannoverského.“

„Mohli bychom...“

„Je to smutné, ale Bůh tomu tak chce. A příroda také. Neslyšel jste pana Darwina?“

„Ano, sire.“

„Přežívají *jen* ti nejsilnější.“

Na tento holocaust se zapomene. Světová válka se připravovala v Indii. A na Ukrajině. A v Namibii. Druhá světová válka se připravovala po celé lidstvo. A totalitní systém byl propátrán a doveden k dokonalosti také. Náboženskými církvemi. Existují náboženství *necírkevní*. Ano. Proč vlastně člověk potřebuje k víře církev. Proč

si myslí, že papež ví o Bohu víc než sedmikráska nebo racek. Ať se papežové střídají. Ať je papežem sedmikráska nebo racek.

Přesně ví, co si myslí ten druhý u stolu. Využije každou skulinu. Nic ho nezajímá. Chce *jenom* udržet moc. Samoděržaví. Má se rád. Je to anglický místodržící.

Krejčí mu šije na míru další oblek, tentokrát bílý. Když mu bere míry, má kolem zápěstí obtočený pruh látky vycpané vatou a do ní vpíchnuté kovové špendlíky. Vypadá jako gladiátor. Jeden špendlík mu čouhá z koutku úst. Anglický místodržící je přívětivý, ale dívá se do dálky. Nesnáší pohled na špendlík zabodnutý mezi zuby. Nesnáší pocit, že tentýž špendlík bude vpíchnut do jeho bílé látky. Až mu krejčí přinese hotový oblek, místodržící ho nechá důkladně vyčistit. Při pomyslení na oslintaný špendlík se mu zvedá žaludek.

Krejčí k bílému obleku dodá i kapesníček do klopky a kravatku téhož odstínu, vše v hedvábném papíře. Vyžehlí novou košili a domluví se s obuvníkem, tím nejlepším z Londýna. Anglický místodržící si nechá zastříhnout knír a nechá se učesat. K holiči je přívětivý, ale dívá se do dálky, mluví s holičem v zrcadle nebo se svým klínem, skloní hlavu a holič mu holicím strojkem vyčistí vaz. Holič se na zátylek podívá zblízka, jemně dýchne, jako by chtěl kůži políbit. Závan teplého dechu na zátylku, chloupky odlétnou, krk se odporem narovná, tělo zprudka vstane. Je to anglický místodržící.

Vždycky anglickým místodržícím nebyl.

Je opět červen, ach, ten sladký červen. Jak mnoho se, miláčku, skrývá v rutině a rituálu.

Pláštíkový červ.

Přijď si zvesela poslechnout jeho tón.

Poděkování

*Lukas Spinner, ostrov Amrum
Rolf Seelige-Steinhoff, ostrov Usedom
Slobodanka Radun, ostrov*

*Franz Brunner, Markus Hiesleitner (Galerie Kulturdrogerie, Vídeň)
Nadace Český literární fond*

Radka Denemarková

Příspěvek k dějinám radosti

Ilustrace na obálce Irina Matsiash/Shutterstock.com
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 29. 8. 2019

ISBN 978-80-7602-992-7 (epub)
ISBN 978-80-7602-993-4 (pdf)
ISBN 978-80-7602-994-1 (prc)